TREŠDIENA, 2008. GADA 3. SEPTEMBRIS

SĒDI VADA: DIANA WALLIS

Priekšsēdētāja vietniece

1. Sēdes atklāšana

(Sēdi atklāja plkst. 9.00)

- 2. Stāvoklis Gruzijā (iesniegtie rezolūcijas priekšlikumi) (sk. protokolu)
- 3. Vielu un maisījumu klasificēšana, marķēšana un iepakošana Vielu un maisījumu klasificēšana, marķēšana un iepakošana (Direktīvu 76/768/EEK, 88/378/EEK, 1999/13/EK, 2000/53/EK, 2002/96/EK un 2004/42/EK grozījums) Vielu un maisījumu klasificēšana, marķēšana un iepakošana (Regulas (EK) Nr. 648/2004 grozījums) (debates)

Priekšsēdētāja. - Pirmais jautājums ir kopīgas debates par

- ziņojumu, ko Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas vārdā iesniedza *Amalia Sartori* par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakošanu, un ar ko groza Direktīvu 67/548/EEK un Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (COM(2007)0355 C6-0197/2007 2007/0121(COD)) (A6-0140/2008),
- ziņojumu, ko Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas vārdā iesniedza Amalia Sartori par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam, ar ko groza Padomes Direktīvu 76/768/EEK, 88/378/EEK, 1999/13/EK un Direktīvu 2000/53/EK, 2002/96/EK un 2004/42/EK, lai pielāgotu tās Regulai (EK) ..... par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakošanu, un ar ko groza Direktīvu 67/548/EEK un Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (COM(2007)0611 C6 -0347/2007 2007/0212(COD)) (A6-0142/2008), un
- ziņojumu, ko Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas vārdā iesniedza *Amalia Sartori* par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 648/2004, lai pielāgotu to Regulai (EK) Nr....... par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakošanu, un ar ko groza Direktīvu 67/548/EEK un Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (COM(2007)0613 C6-0349/2007 2007/0213(COD)) (A6-0141/2008).

Günter Verheugen, Komisijas priekšsēdētāja vietnieks. – (DE) Priekšsēdētājas kundze, dāmas un kungi, sava kolēģa komisāra S. Dimas vārdā es vispirms vēlos pateikties referentei A.Sartori par viņas pamatīgo darbu pie šī sarežģītā priekšlikuma. Viņas nopietnais darbs deva iespēju vienoties ar Padomi pirmajā lasījumā, par ko Komisija ļoti priecājas. Mēs atkal runājam par ķīmiskām vielām un cilvēku un apkārtējās vides aizsardzību no to potenciāli bīstamās ietekmes.

Ķīmiskās vielas nav tikai Eiropas problēma vai Eiropas monopols. Tās ražo, pārdod un izmanto visā pasaulē, un ar ķīmisko vielu izmantošanu saistītais risks visur ir vienāds. Tādēļ ir saprotams, ka mēs esam uzdrošinājušies panākt vispasaules sistēmu, lai aprakstītu un marķētu šos riskus. Tiesību akts, ko mēs pieņemsim šodien, rada pamatu vienotai vispasaules apkārtējās vides, veselības un drošības informācijai par potenciāli bīstamām ķīmiskām vielām.

Veselības un vides aizsardzība kļūs pārredzama un salīdzināma tikai tad, kad tiks izmantoti saskaņoti mērījumu standarti, lai noteiktu un marķētu ķīmisku vielu radītos apdraudējumus. Mēs nedrīkstam nepietiekami novērtēt arī ekonomiskās priekšrocības. Eiropas uzņēmumi ietaupīs naudu, jo tiem nevajadzēs veikt ķīmiskā apdraudējuma procedūras, kas ir spēkā dažādās valstīs saskaņā ar dažādiem kritērijiem un dažādām sistēmām. Profesionāli ķīmisku vielu izmantotāji un patērētāji arī gūs labumu no šīs saskaņošanas. Cilvēkiem, kas izmanto ķīmiskas vielas, vairs nevajadzēs pārzināt vairākas atšķirīgas sistēmas, lai uzzinātu, kāda līmeņa apdraudējumu ķīmiskā viela var radīt.

Kompromiss, ar kuru iepazīstina referente, ir līdzsvarots un īpaši ņem vērā tādus jautājumus kā noteikumu darbotiesspēju un skaidrību. Lai gan ir neskaitāmi grozījumi, kurus ierosinājuši citi tiesību aktu pieņēmēji, tie būtiski nemaina Komisijas sākotnējo priekšlikumu pamatprincipus vai pamatstruktūru. Tādēļ Komisija var turpināt strādāt ar šiem priekšlikumiem. Pat tad, kad mēs gatavojām priekšlikumus, Komisija rūpējās, lai netiktu skarts pašreizējais ļoti augstais cilvēku veselības un apkārtējās vides aizsardzības līmenis. Es priecājos, ka Parlamenta un Padomes viedoklis saskan ar mūsu pamatuzskatiem par to. Ciešā un konstruktīvā sadarbība starp Parlamentu, Padomi un Komisiju ievērojami veicināja sarunu procesu, un, kā es jau teicu, tas nozīmē, ka mēs varam pieņemt visus kompromisus, ko piedāvājusi A. Sartori.

Amalia Sartori, referente. – (IT) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi, kā es jau atgādināju komisāram, pēdējos mēnešos mēs esam vairākkārt skāruši jautājumu par ķīmisku vielu un maisījumu iepakošanu, klasificēšanu un marķēšanu jeb sistēmu, kura plašāk pazīstama ar abreviatūru GHS un par kuru esmu sagatavojusi ziņojumu.

Tāpēc tā vietā, lai atkal runātu par lietas tehniskajiem jautājumiem, es gribētu sākt ar pateicību saviem kolēģiem un "ēnu" referentiem, ar kuriem es kopā strādāju, lai radītu konstruktīvu un patiešām apmierinošu dialogu, kā pamatā ir plaša sadarbība un pārredzamība. Es vēlos īpaši pateikties ikvienam par atbalstu un ticību man. Tas deva man pietiekamu pārliecību par sekmīgu iznākumu sarunām ar Padomi un Komisiju.

Es vēlos pateikties arī attiecīgo komiteju atzinumu sagatavotājiem — A. Laperrouze no Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejas un A. Schwab no Iekšējā tirgus un patērētāju aizsardzības komitejas —, kas piedalījās, pamatojoties uz ciešākas sadarbības procedūru. Šo divu komiteju pieņemtie atzinumi būtībā papildināja un veicināja priekšlikumu, padarot to efektīvāku un vieglāku gala lietotājiem. Ar to es domāju patērētājus, uzņēmumus, tirdzniecības apvienības, pārraudzības iestādes un dalībvalstis. Es vēlos pieminēt arī izcilo darbu, ko paveica Parlamenta amatpersonas un grupu locekļi, kuri mums palīdzēja, kā arī Komisijas un Padomes pārstāvji.

Pēdējo mēnešu laikā mēs visi esam strādājuši pie tā, lai mazinātu grozījumu skaitu un panāktu vienošanos par atsevišķiem kompromisiem. Pēc divus mēnešus ilgām trīspusējām tehniskām diskusijām ar citām iestādēm mēs ar Padomi esam panākuši apmierinošu kompromisa paketi, kuru apstiprināja Pastāvīgo pārstāvju komiteja (COREPER) 27. jūnijā un kuru, ja šodienas balsojums būs veiksmīgs, varēs pabeigt pirmajā lasījumā.

Ar šo jauno tiesību aktu mums, no vienas puses, ir jāsaglabā saistības, kuras mēs esam uzņēmušies starptautiskā līmenī, un tādējādi jānodrošina, ka ANO ierosinātā *GHS* pēc satura atbilst mūsu pašu tiesību aktiem, no otras puses, mums jāievēro termiņi, kuri noteikti mūsu tiesību aktā *REACH*.

Ar šo jauno regulu mēs vienlaikus gan piedāvāsim labāku šo vielu lietotāju aizsardzību, gan padarīsim mūsu uzņēmumus konkurētspējīgākus un efektīvākus. Saskaņā ar šiem jaunajiem noteikumiem, kas ir identiski visā pasaulē, valstīm netiks atļauts vienu un to pašu produktu uzskatīt par vairāk vai mazāk kaitīgu, nekā to uzskata citās valstīs. Līdz šim tā nav bijis. Tas ir ne tikai neloģiski, ņemot vērā, ka šī pati viela rada vienādu apdraudējumu neatkarīgi no tās atrašanās vietas, bet arī sevišķi bīstami, kad produktus eksportē no vienas valsts uz otru un galu galā lieto cilvēki, kam nav priekšstata par to, kādas briesmas šie produkti rada.

Tādēļ es uzskatu, ka lietotājiem un šajā nozarē strādājošajiem, īpaši daudzajos mazajos un vidējos uzņēmumos, mūsu priekšlikums var būt efektīva atbilde ne tikai visiem mūsu iedzīvotājiem un eiropiešiem, bet arī cilvēkiem visā pasaulē.

Anne Laperrouze, Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejas atzinuma sagatavotāja. – (FR) Priekšsēdētājas kundze, dāmas un kungi, es vispirms gribu apsveikt mūsu referenti A. Sartori un "ēnu" referentus no citām grupām. Es domāju, ka ar mūsu darbu, lai gan tas nebija viegls, jo ir sagatavots 2000 lappušu garš teksts, ir panākts patiess progress.

Vispirms es runāšu Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejas vārdā, jo biju tās atzinuma sagatavotāja, un vēlāk es runāšu savas politiskās grupas vārdā.

Rūpniecības komiteja ir pieņēmusi dažādus grozījumus, un es īsi pieminēšu galvenos.

Bija jāņem vērā mazo un vidējo uzņēmumu situācija: tie pauda savu interesi par šo jautājumu Komisijas rīkoto sagatavošanas apspriežu laikā. Tiešsaistes apspriedēs, ko organizēja Komisija laikā no 2006. gada 21. augusta līdz 21. oktobrim, piedalījās 360 uzņēmumi, no kuriem 45 % uzņēmumu nodarbina mazāk nekā 250 darba ņēmējus.

Mūsu komiteja īpaši uzsvēra faktu, ka līdztekus nepieciešamās informācijas sniegšanai *GHS* mērķis ir arī patērētāju un apkārtējās vides aizsardzība. Mūsu komiteja aicināja dalībvalstis ieviest procedūru, kas palīdz visiem piegādātājiem, īpaši MVU, atsevišķos ražošanas sektoros noteikt pareizo šo vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakošanu.

Mūsu komiteja dedzīgi iestājās par atbilstību REACH regulai un tādēļ piedāvāja grozījumus, kas attiecas uz tonnāžu.

Visbeidzot, vēlēdamās izvairīties no iepakošanas tiesību aktu atkārtošanās, un ne tikai no tā, mūsu komiteja gribēja paredzēt iespējamās diskusijas par regulas prasību interpretāciju, šajā gadījumā starp piegādātāju un dalībvalsti un tādas procedūras nepieciešamību, kas nodrošina klasifikācijas saskaņošanu.

Esmu nonākusi pie savas "ēnu" referentes lomas ALDE grupā un iezīmēšu dažus no mūsu pieejas pamatprincipiem.

Protams, ka mēs atzinīgi vērtējam šo ierosmi. Globāla pieeja pilnībā atbilst mērķim aizsargāt veselību un apkārtējo vidi efektīvāk, atļaujot produktu tirdzniecību.

Tā kā sistēma ir globāla, ir svarīgi, lai jaunie noteikumi neievieš tādus ierobežojumus Eiropas uzņēmumiem, kas neattiecas uz to starptautiskajiem konkurentiem. Būtu vēlams, lai priekšlikums atbilstu REACH regulai gan laika ierobežojumu, gan tonnāžas pieejas ziņā, un, kas attiecas uz pielikumiem, vismaz VI pielikumam.

Attiecībā uz informāciju, kas pievienota pabeigtiem produktiem, ņemot vērā, ka Eiropas Komisija ir izvēlējusies ietvert pēcapstrādi, noteicošajam principam jābūt informācijas kvalitātei un būtiskumam, nevis kvantitātei. Mūsu grupai šķita svarīgi atzīt citu informācijas avotu, īpaši NVO un rūpniecības, esību un vērtīgumu, kā arī tādu saziņas līdzekļu svarīgumu kā internets. Ir arī jāaizsargā noteiktas informācijas konfidencialitāte. Visbeidzot, šis tiesību akts nedrīkst palielināt testēšanā izmantoto dzīvnieku skaitu.

Es atceros, ka saspringtās darba kārtības un arī pielikumu sarežģītības dēļ Parlamenta deputāti nolēma tos negrozīt. Tā mērķis bija arī veicināt sarunas. Tā bija ievērojama Parlamenta piekāpšanās. Tomēr šajā gadījumā mēs pamanījām, ka viens no pielikumiem rada nopietnu problēmu attiecībā uz tūlītēju saskaņošanu un īstenošanu attiecīgajās nozarēs.

VI pielikums ir to vielu uzskaitījums, kurām ir saskaņota klasifikācija Eiropas līmenī. Tomēr līdzīgs uzskaitījums jau pastāv, un rūpniecība izmanto šo esošo uzskaitījumu, lai klasificētu un marķētu maisījumus. Bet, kad notika pāreja, šajā uzskaitījumā izdarīja grozījumus, un tie būs jāņem vērā, tiklīdz *GHS* stāsies spēkā, lai gan tehniskās pielāgošanās gadījumā tam atvēlētais laiks ir vismaz 18 mēneši.

Daudzi MVU ir nobažījušies par šīm izmaiņām. Ir būtiski, ka mēs panākam vienošanos ar Padomi pirmajā lasījumā un pēc iespējas ātrāk pārstājam publicēt noteikumus, lai dotu laiku ražotājiem un lietotājiem pielāgoties jaunajai sistēmai un lai tā varētu sākt darboties līdz 2008. gada beigām.

Tāpēc es lūdzu Komisiju piedāvāt risinājumu, kas dod rūpniecībai pietiekami daudz laika, lai tā pielāgotos regulas prasībām un neciestu no neadekvātām sekām.

Pēc notikušā trialoga un neatkarīgi no problēmas ar pielikumu balsošanai piedāvātais teksts man šķiet labs. Es tikai vēlētos uzsvērt dažus nozīmīgākos punktus. Mēs esam daudz runājuši par noturīgām, bioakumulatīvām un toksiskām vielām (PBT). Tās nav iekļautas ANO ierosinātajā GHS. Parlaments ir panācis vienošanos ar Eiropas Komisiju virzīt savu klasifikāciju ANO līmenī. Parlaments ir arī panācis kategorijas "acis kairinoši" novirzīšanu uz apakškategorijām, kas neapšaubāmi izraisītu to, ka palielinās tādu izmēģinājumu bez patiesas vērtības skaits, kuros tiek izmantoti dzīvnieki. Mēs varam arī ziņot, ka šajā regulā ir aizliegti izmēģinājumi ar cilvēkiem un ka ANO ierosinātā GHS ir dinamisks process; ir atrasts mehānisms, kā veicināt, lai izmaiņas ANO ierosinātajā GHS ņemtu vērā Eiropas GHS. Konfidencialitāte tiek aizsargāta līdzsvaroti.

Tiek garantēta atbilstība REACH, un Parlaments ir pieņēmis nulles slieksni inventarizācijai un brīdināšanai, lai gan mēs sākotnēji gribējām vienas tonnas slieksni noteiktām produktu kategorijām. Šo nulles slieksni pieņēma, jo vielas un mikstūras, ko izmanto tikai pētniecības un attīstības nolūkiem, ir izslēgtas no izmantošanas loka.

Es domāju, ka esam padarījuši labu darbu, un es ceru uz labu balsojumu un to, ka GHS tiks pienācīgi ieviesta.

Andreas Schwab, Iekšējā tirgus un patērētāju aizsardzības komitejas atzinuma sagatavotājs. – (DE) Priekšsēdētājas kundze, komisāra kungs, dāmas un kungi, vispirms es vēlos teikt, ka Iekšējā tirgus un patērētāju aizsardzības komiteja jutās gandarīta par panākto kompromisu, ar ko iepazīstināja A. Sartori Vides, sabiedrības veselības

un pārtikas nekaitīguma komitejas vārdā. Mēs uzskatām, ka ar šo risinājumu mēs esam atraduši ļoti labu kompromisu un ļoti labu risinājumu gan ķīmijas uzņēmumiem Eiropas iekšējā tirgū, kas lielākoties darbojas starptautiskā mērogā, gan patērētājiem un ka mēs esam arī panākuši ļoti labu kompromisu sevišķi jutīgiem patērētājiem.

Tas bija iespējams, tikai pateicoties draudzīgajai un nelokāmajai referentu sadarbībai. Es vēlos īpaši pateikties A. Sartori par to, kā viņa vadīja sarunas — arī trialoga laikā —, jo beigās tieši tam neapšaubāmi bija izšķiroša nozīme, ka tika panākts visiem pieņemams risinājums.

Es esmu apmierināts ar iznākumu, jo uzskatu, ka no iekšējā tirgus un uzņēmumu viedokļa — it sevišķi ķīmijas uzņēmumu, kuru pieredze Eiropas līmenī saistībā ar REACH nav bijusi 100 % pozitīva, — vispārēji saskaņoto sistēmu ķīmisko vielu klasificēšanai un marķēšanai (GHS), kuru par vispārēju pamatnostādni noteica ANO, var ieviest Eiropas iekšējā tirgū bez liekas birokrātijas un ar ļoti praktisku orientāciju. Tā dos tiešas konkurētspējīgas priekšrocības iekšējā Eiropas tirgū tiem uzņēmumiem, kas ir aktīvi šajā tirgū, jo saskaņota marķēšana ir nozīmīgs solis uz priekšu salīdzinājumā ar pašreizējo regulējumu, kurš joprojām ir atšķirīgs dažos nomaļos reģionos.

Komisāra kungs, trīspusējās sarunās mēs īsi apspriedām faktu, ka tiesību akti par šo patēriņa preču transportēšanu vēl nav saskaņoti un ka tādēļ būtu vērts apsvērt, vai mums vajadzētu pievērst uzmanību tiesību aktiem par ķīmisku vielu pārvadāšanu nākamajos mēnešos.

Otrkārt, pielikumu neatvēršana bija pareiza rīcība — un šeit es vēlos atbalstīt *A. Laperrouze* no Eiropas Liberāļu un demokrātu apvienības grupas, ar ko mēs arī lieliski sadarbojāmies —, jo tā deva mums iespēju novērst to, ka šī diskusija līdzinās diskusijām par *REACH*. Lai gan tas nozīmēja, ka daži atsevišķi punkti, kurus mēs būtu gribējuši uzlabot, tika izlaisti, bet atskatoties tas bija patiešām pareizais ceļš.

Tomēr es gribētu izteikt īpašu atbalstu *Anne Lapperouze* vēlmei noteikt pārejas termiņu 6. pielikumā tām vielām, kas tajā tika grozītas, jo, kad mēs sākām apspriešanos, mēs nevarējām paredzēt, ka uz tām neattieksies risinājums, kuru mēs pieņēmām. Komisāra kungs, es augstu novērtētu, ja jūs savā atbildē sniegtu īsu komentāru par šo jautājumu.

Ķīmiskās rūpniecības patēriņa preču lietotāji parasti nav kompetenti attiecībā uz šo preču sastāvu. Diskutējot par *GHS*, mēs tādēļ īpaši uzsvērām, cik svarīgi to ieviest tādā veidā, kas būtu praktisks patērētājiem. Lai gan nebija iespējams sīki aplūkot katru atsevišķu gadījumu, mēs atradām risinājumu — vismaz tādām visbiežāk lietotajām patēriņa precēm kā veļas pulveris un tīrīšanas līdzekļi —, kas informē patērētājus par ķīmisko vielu daudzumu, kuru šie produkti satur, tomēr arī dod iespēju cilvēkiem tos turpmāk izmantot tāpat, kā viņi to darījuši līdz šim.

Varbūt minēšu vienu piemēru: bija iespējams izmantot trauku mazgāšanas līdzekli tikai lielās pudelēs, kuru tilpums bija vairāki litri. Apkārtējai videi arvien draudzīgākas tehnoloģijas ražošanā un šo produktu izmantošanā ir devušas iespēju aizvien vairāk un vairāk samazināt nepieciešamo mazgāšanas līdzekļa daudzumu, un tagad lielākie iepakojumi, ko var atrast virtuvē, ir tikai 300 ml vai 500 ml.

Protams, ķīmisko vielu koncentrācija šajos produktos ir ievērojami palielinājusies, bet patērētājiem tas ir savietojams ar pašreizējo *GHS* risinājumu, jo mēs zinām, ka cilvēki izmanto šos produktus katru dienu, tādēļ mums tos nevajadzēja atkārtoti klasificēt.

Tas attiecas uz visiem punktiem, kas ir būtiski iekšējam tirgum. Paldies jums par uzmanību!

Guido Sacconi, *PSE grupas vārdā*. – (*IT*) Priekšsēdētājas kundze, dāmas un kungi, tādā situācijā kā šī, kur mēs visi esam panākuši vienošanos, debašu apdraudējumi var atkārtoties. No savas puses es minēšu tikai trīs ļoti īsus politiskus jautājumus, jo es pilnīgi pievienojos tam, ko teica mani kolēģi deputāti.

Pirmais jautājums, protams, ir neatlaidība, ko mūsu referente ir izrādījusi no paša sākuma. Sākot no pašām pirmajām sanāksmēm, viņa ir demonstrējusi politisku apņēmību beigt šo lietu pirmajā lasījumā, un būtībā viņa gandrīz piespieda mūs to darīt. Tomēr mēs esam pārliecināti, ka tas bija nepieciešams, ja ir steidzami jāpieņem likums, lai iegūtu ātru visu vielu klasifikāciju un spertu reālu soli pretī stingrākiem standartiem, kas aizsargātu patērētāju veselību un, šeit es piekrītu, arī to darba ņēmēju veselību, kuri izmanto šīs vielas daudzās atšķirīgās nozarēs, it īpaši saistībā ar sarežģīto mazo uzņēmējdarbību.

Otrkārt, mēs esam izvairījušies no pieaugošā apdraudējuma atsākt vecas diskusijas, kas tika pārtrauktas līdz ar REACH pieņemšanu, un to es patiešām gribēju redzēt. Attiecībā uz starptautisko līmeni es uzskatu, ka

pats fakts, ka REACH aizvien vairāk izmanto kā standartu starptautiskajā līmenī citas valstis, kuras izmanto to kā modeli, lai pielāgotu savus tiesību aktus, ir ļoti apmierinošs.

Katrā ziņā noteikumi par vielu klasificēšanu, par kuriem mēs gatavojamies balsot, ir jāpielāgo un jāiestrādā tā, lai tie atbilstu pamatregulai par ķīmisko vielu un to maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakošanu bez papildināšanas ar jauniem elementiem.

Galu galā tas nozīmē, kā mani kolēģi to jau zina, ka GHS nav pēdējais vārds par ķīmisko vielu klasificēšanas un marķēšanas tematu. Ir daudz runāts par PBT. Mēs nedrīkstam aizmirst, ka tas ir nepārtraukts process. Pašlaik mēs ieviešam to, kas mums jau ir, un klasificējam vielas, kuru riska analīzi jau ir veikusi ANO. Tiklīdz mums būs jaunas riska kategorijas un jaunu pētījumu rezultāti, GHS tiks atjaunota saskaņā ar tiem, tādēļ šis ir nepārtraukts process.

Liam Aylward, UEN grupas $v\bar{a}rd\bar{a}$. - (GA) $Priekšs\bar{c}d\bar{c}t\bar{a}ja$ kungs, apkārtējā vide un sabiedrības veselība ietekmē ikvienu iedzīvotāju, un šis tiesību akts ir tieši saistīts ar abiem. Parlaments balsoja par REACH sistēmu, kas pašlaik ir spēkā un kas aizsargā cilvēku veselību un apkārtējo vidi no ķīmisko vielu apdraudējuma. REACH mērķis ir nodrošināt, ka ražotāji un importētāji reģistrē, klasificē un licencē ķīmiskās vielas. Būtiska sistēmas daļa ir sabiedrības informēšana, marķējot šīs ķīmiskās vielas.

Es varu tikai uzslavēt šo tiesību aktu un komisāru par ES sistēmas pielīdzināšanu ANO ierosinātajai GHS (ANO vispārēji saskaņotā sistēma ķīmisko vielu klasificēšanai un marķēšanai). Sabiedrība tiks informēta par ķīmisko vielu apdraudējumu ar piktogrammu palīdzību, kam jānorāda sprādziena, ugunsgrēka, vēža un saindēšanās draudi. Rūpniecībai būs priekšrocības, jo valstis visā pasaulē pieņems GHS sistēmu. Un sabiedrība vairāk uzticēsies ķīmiskajām vielām, kam būs zīmes un skaidrs un noteikts marķējums.

Carl Schlyter, Verts/ALE grupas vārdā. – (SV) Mēs daudz runājam par pasākumiem saistībā ar klimata pārmaiņām, bet, ja mums būtu holistiska pieeja apkārtējai videi, mēs būtu tieši pārņēmuši ANO tiesību aktus arī šeit. Tagad mēs izņemam piekto kategoriju — "akūtā toksicitāte". Kāpēc mēs to darām? Tā dīvainā iemesla dēļ, ka citādi pieaugtu to ķīmisko vielu skaits, kuras mums būtu jāklasificē un jāmarķē. Tātad iemeslam nav nekāda sakara ar apkārtējās vides vai veselības loģiku. Nē, mēs negribam pārņemt piekto kategoriju, jo tas nozīmētu ķīmisko vielu skaita palielināšanos, par spīti tam, ka visas šīs lietas būtība ir ieviest kopēju globālu standartu, kas atvieglotu tirdzniecību un šajā gadījumā arī apkārtējo vidi un informācijas sniegšanu patērētājiem. Es cīnījos par piektās kategorijas — "akūtā toksicitāte" atjaunošanu, bet diemžēl man neizdevās.

Vēl viena lieta, ko mēs aizstāvējām, un patiesībā mums paveicās to izdarīt kopā ar Padomi, bija nepieņemt priekšlikumu samazinātam 10 kg klasifikācijas slieksnim. Es vēlos pateikties Padomei par palikšanu pie saviem uzskatiem. Komisija arī deva pozitīvu ieguldījumu. Ja šis priekšlikums tiktu pieņemts, *REACH* būtu apdraudēta. *REACH* regula ir par ķīmisko vielu novērtēšanu, nosakot, vai tās ir bīstamas, un to reģistrēšanu. Tomēr *REACH* novērtē un reģistrē tikai 30 000 visbiežāk lietotās ķīmiskās vielas ar vislielāko koncentrāciju. Pārējās 70 000 vielas, kuras mēs izmantojam, tiks iekļautas šajā tiesību aktā. Šī iemesla dēļ ir ļoti labi, ka mēs to saglabājām un ka netika uzspiests mazāks daudzums attiecībā uz to, kad ķīmiskās vielas jāklasificē. Ja šis priekšlikums būtu ticis pieņemts, *REACH* papildinājums nebūtu *GHS*. Esmu priecīgs, ka tas tā nebija, un tādēļ varu to atbalstīt.

Es priecājos arī par to, ka mums izdevās novērst nevajadzīgu dalījumu kategorijās testēšanai ar dzīvniekiem, piemēram, acu kairināšanas testi.

Tā kā mūsu pūrā ir šīs divas uzvaras, es varu balsot par šo ziņojumu. Tomēr es patiešām vēlos uzsvērt, ka, lai gan mums neizdevās iekļaut ļoti bīstamās *PBT* ķīmiskās vielas vai prioritāru sarakstu tūlītējai izvērtēšanai, mēs vismaz esam ieguvuši tekstu, kurā teikts, ka mēs atbalstīsim to ANO līmenī un ka tas tiks iekļauts ANO sistēmā. Tagad es vēlos redzēt, ka Komisija patiešām nopietni strādā pie šī mērķa, jo tas ir ļoti svarīgs. Citādi mūsu politika attiecībā uz ķīmiskām vielām izgāzīsies pilnīgi. Ir svarīgi, lai šīs vielas tagad ātri tiktu iekļautas ANO sistēmā, jo šeit mēs nepaspējām to izdarīt.

Un kas notiek ar patērētājiem? Viņus neinformēs par ķīmisko vielu apdraudējumu tik labi, kā tas būtu iespējams, un tas apbēdina. Bet viņi vismaz saņems pienācīgu standartu un pamataizsardzību, lai pasargātu sevi no bīstamām ķīmiskām vielām. Beigās tas bija kompromiss, ar kuru neviens nav apmierināts, un varbūt tā arī parasti notiek.

Avril Doyle, PPE-DE grupas vārdā. – Priekšsēdētājas kundze, ķīmiskās vielas ir dabiska un svarīga mūsu apkārtējās vides sastāvdaļa. Lai gan mēs par to bieži nedomājam, mēs izmantojam ķīmiskās vielas katru dienu. Modernā pasaule nevarētu pastāvēt bez tām. Tās saglabā svaigu mūsu ēdienu, tīra mūsu ķermeņus,

palīdz augt mūsu augiem, darbina mūsu automašīnas. Ja ķīmiskās vielas tiek pareizi lietotas un pareizi uzglabātas, tās dod mums iespēju dzīvot garāku un veselīgāku dzīvi.

Šī ierosinātā regula, kas papildina REACH un saskaņo ES ķīmisko vielu klasificēšanas, marķēšanas un iepakošanas sistēmu ar ANO vispārēji saskaņoto sistēmu, ir saprātīgs un līdzsvarots priekšlikums.

Ja mēs gribam izmantot ķīmisko vielu priekšrocības par saprātīgu cenu, mums jāpieņem, ka ir iespējami apdraudējumi. Tādēļ mums jāpanāk līdzsvars starp apdraudējumiem un ieguvumiem un jākontrolē ķīmisko vielu apdraudējums, izmantojot rūpīgu marķēšanu, zinātniski pamatotus noteikumus un inovatīvas tehnoloģijas. Mums arī jāpanāk līdzsvars starp Eiropas Savienības to iekšējo saistību pienācīgu izpildi, kuras tā parakstīja ANO Ekonomikas un sociālo lietu padomē Vispasaules sammitā par ilgtspējīgu attīstību, kas notika 2002. gada septembrī Johannesburgā, vienlaikus izvairoties no uzņēmumu nevajadzīgas apgrūtināšanas ar nelietderīgām un pārmērīgām marķēšanas prasībām.

Šajā saistībā es piedāvāju vairākus priekšlikuma grozījumus. Es uzskatu, ka ir ļoti svarīgi nodrošināt, lai produktu klasifikācija nemulsinātu patērētājus vai veselības aprūpētājus. Pārāk liels informācijas daudzums ir pielīdzināms tās trūkumam. Tādēļ es piedāvāju grozījumu par produktu iepakošanu, piemēram, neērtās formās vai tik mazos iepakojumos, ka ir tehniski neiespējami piestiprināt marķējumu. Šajos gadījumos apdraudējuma marķējums jānodrošina citā pienācīgā veidā, piemēram, ar piesienamām etiķetēm.

Es vēlos īpaši pateikties referentei A. Sartori par atbalstu maniem grozījumiem un par izcilo darbu, ko viņa paveikusi, gatavojot šo ziņojumu.

Lai gan pašreizējie noteikumi par ķīmisko vielu bīstamo īpašību identificēšanu un šīs informācijas nodošanu daudzos aspektos ir līdzīgi, dažas atšķirības ir pietiekami nozīmīgas, lai būtu par iemeslu atšķirīgām klasifikācijām, atšķirīgam marķējumam un atšķirīgām drošības datu lapām (SDS). Vispārēji saskaņotā sistēma ķīmisko vielu klasificēšanai un marķēšanai (GHS), cerams, efektīvi sapludinās šīs atšķirīgās klasifikācijas sistēmas. Labums, ko gūst no ķīmisko vielu izmantošanas, ievērojami pārsniedz to radīto apdraudējumu, jo īpaši — kopš ieviests ķīmisko vielu reģistrēšanas, novērtēšanas un licencēšanas tiesību akts, kas pazīstams kā REACH regula.

Mums visiem jāapzinās, ka ķīmiskas vielas dažādos posmos no to ražošanas līdz glabāšanai, transportēšanai un izmantošanai var radīt potenciālu risku cilvēku veselībai un apkārtējai videi. Šajā saistībā ANO un ES vienošanās par GHS tiek uzskatīta par uzlabojumu cilvēku veselības un apkārtējās vides aizsardzībā, un tā piedāvās arī lielāku skaidrību uzņēmumiem, īpaši tiem, kas iesaistījušies starptautiskā tirdzniecībā.

Iespējamie, bet vadāmie riski, kas saistīti ar ķīmiskām vielām, uzsver nepieciešamību pēc mūsu tiesību akta par vispārēji saskaņotu pieeju ķīmisko vielu iepakošanā un marķēšanā, un šajā ziņā mani iepriecina tas, ka 27. jūnijā Padome un Parlaments ir panākuši vienošanos par tekstu, un es vēlreiz apsveicu mūsu referenti par padarīto darbu šajā sarežģītajā, bet ļoti svarīgajā lietā.

Jens Holm, *GUE/NGL grupas vārdā.* – (*SV*) Tos, kas strādā ķīmiskajā rūpniecībā, tas skars sevišķi smagi. Somijas pētījuma rezultāti liecina, ka aptuveni 32 miljoni ES iedzīvotāju saskaras ar kancerogēnām vielām savā darbā katru dienu.

Mūsu pienākums ir aizliegt visbīstamākās ķīmiskās vielas un vispār kontrolēt visas ķīmiskās vielas. Tas bija pagājušajā gadā pieņemtā tiesību akta par ķīmiskām vielām REACH galvenais mērķis. Par REACH rezultātiem var diskutēt. Es pats domāju, ka galīgais rezultāts tika mīkstināts un rūpniecība to lobēja, bet vismaz tas ir pieņemts — pasaulē visplašākais tiesību akts par ķīmiskām vielām.

GHS, vispārēji saskaņota sistēma ķīmisko vielu klasificēšanai un marķēšanai, turpina un papildina REACH. GHS mērķis ir darīt zināmu informāciju par ķīmiskām vielām darba ņēmējiem un patērētājiem. Mērķis ir klasificēt un marķēt tūkstošiem ķīmisko vielu un to maisījumu, kas atrodas ap mums. GHS būtībā ir ANO konvencija, kura mums tagad jāievieš ES līmenī. Kad GHS tiks pieņemta, diemžēl ne ātrāk kā 2010.gadā par ķīmiskām vielām un tikai 2015.gadā par maisījumiem, visas ķīmiskās vielas būs viegli identificēt. Tā ir par labāku informāciju miljoniem strādājošo, kas saskaras ar ķīmiskām vielām katru dienu, patērētājiem, kuriem jāzina, ko viņi pērk. Marķēšana palīdzēs arī kopumā uzlabot sabiedrības veselību un apkārtējo vidi.

Rūpniecībai būs vienotāki tiesību akti, kas nodrošinās starptautisko tirdzniecību. Tas ir liels solis uz priekšu, un tāpēc mēs Eiropas Apvienotajā kreiso un Ziemeļvalstu Zaļo kreiso spēku konfederālajā grupā atbalstām šo kompromisu.

Tomēr ir žēl, ka mēs neizdarījām tik daudz, cik varējām izdarīt. Ķīmiskās vielas, kas ir noturīgas, bioakumulatīvas un toksiskas jeb *PBT*, netiks marķētas. Šis kompromiss nozīmē, ka jautājums par *PBT* tiks risināts ANO līmenī. Šis ir nopietns trūkums nolīgumā. Kāpēc nevarēja nolemt, ka *PBT* ķīmiskajām vielām ir tāds pats statuss kā pārējām vielām un tās ir jāmarķē. Tagad mēs ceram, ka citas valstis izdarīs spiedienu jautājumā par *PBT*. Es arī uzskatu, ka šī ir ilgtermiņa lieta.

Par spīti tam, šis ir godprātīgs kompromiss, kurš ļaus miljoniem eiropiešu, darba ņēmējiem un patērētājiem, saņemt vairāk informācijas par desmitiem tūkstošu ķīmisko vielu, kas ir ap mums. Tas ir liels un svarīgs lēmums ikvienam, kas cieš no vēža, alerģijām vai ādas slimībām ķīmisko vielu iedarbības rezultātā.

Graham Booth, IND/DEM grupas vārdā. – Priekšsēdētājas kundze, REACH regulai uzsākot tās graujošo ietekmi uz ražojošo rūpniecību, īpaši uz mazajiem uzņēmumiem, un krasi palielinoties eksperimentu ar dzīvniekiem skaitam, šeit A6-0140/2008 formā tiek sniegts vēl vairāk instrukciju no pasauli valdošajiem UNESCO fanātiķiem par to, kā klasificēt, marķēt un iepakot viņu iepriekšējo ideju rezultātus.

Vienlīdz izslāpusi pēc antidemokrātiskās globālās dominēšanas, komerciālā un politiskā elite, kas veido Eiropas Savienību, steidzas ieviest šīs instrukcijas, tāpat kā to darīja ar REACH. Elite nodrošinājās ar apgalvojumiem par saviem labajiem nodomiem, kas var uz kādu laiku aizsargāt vai maldināt tās tā saucamās ieinteresētās puses, bet kas neapmierina daudzus bezdarbnieku, kuru skaits jau sāk palielināties šo pasākumu īstenošanas rezultātā.

Atzinības drupata sabiedrības viedoklim nokrīt no saimnieka galda 10., 12., 39. un 42. grozījuma formā, lai ierindotu eksperimentu ar dzīvniekiem skaita samazināšanu dažos gadījumos pirms pieturēšanās pie likuma burta. Es saprotu, ka tas ir, pateicoties spiedienam no ietekmīgajām apkārtējās vides aizsardzības grupām, no kurām ES ir tik ļoti atkarīga to lielā atbalsta dēļ, un primātu labklājības izvirzīšana augstāk par cilvēku labklājību, kā teikts 40. grozījumā, ir noteikti par daudz, lai viņus apmierinātu, bet iespēja atrast kaut ko, kas būtu pelnījis pozitīvu balsojumu šajā represīvajā un apsēstajā ES tiesību aktu pieņemšanas procesā ir atzīmēšanas vērts retums.

Citādi nav iemesla, kādēļ saprātīgus drošības standartus nevarētu brīvprātīgi pieņemt demokrātiskas valstis ar neatkarīgu tiesību sistēmu un brīvu publikas piekļuvi tiesu sistēmai. Pārnacionālie dekrēti var šķist viegla izvēle, bet centralizētā nekontrolējamā vara, kas tiem piemīt, bezmandāta direktīvas direktīva, nav pats nepatīkamākais, bet gan to principiāli šausmīgā ietekme.

Apgalvojums, kas piedāvāts 7. apsvērumā par to, ka šis tiesību akts nodrošinās konkurētspējīgas priekšrocības rūpniecībai, un kā papildina 1. grozījums, īpaši mazajiem un vidējiem uzņēmumiem, ir vienkārši smieklīgs. Kā vienmēr ES lielo uzņēmumu virskungi gūs labumu no savu mazāko konkurentu neveiksmēm. Viņi kļūs par vēl lielākām zivīm mazākā dīķī vai pārcelsies uz ārzemēm un tālu no klanīšanās ES un tās smieklīgajiem ierobežojumiem, aizjūras tirgotāji daudz ienesīgāk tirgosies savā starpā nekā ar mums. Uzplaukums ir beidzies. Ir sākusies recesija, un zem tāda ES regulējuma sloga kā A6-0140/2008 mūsu ekonomikas grims kā akmens ūdenī.

Katrs šī ienesīgā pasākuma dalībnieks var stāstīt saviem vēlētājiem vienalga ko savā valodā, nebaidoties, ka viņi nejauši dzirdēs, ko viņa kolēģi citās valstīs stāsta saviem vēlētājiem. Nav kopēja ES elektorāta un tāda nevar būt, kamēr pēc gadsimta vai diviem visi nerunās vienā valodā, un, kamēr šis laiks nav pienācis, ES demokrātija būs joks un turklāt melns un bīstams joks. Bet jūsu privilēģijas ir milzīgas. Kāpēc jums būtu jābažījas par to vai citu neproduktīvu likumu, kuru jūs aizvien mehāniski apstiprināt? Un kāpēc man būtu jāuztraucas, ja es atstāju savu amatu pēc mēneša? Kad es lasīju 28. grozījumu, es sapratu, kāpēc man pietiek visu šo muļķību. Tajā teikts: "Preparāts ir maisījums vai šķīdums, kas sastāv no divām vai vairākām vielām. Maisījums un preparāts ir sinonīmi." Bet vai mēs varētu izdzīvot bez šīs pārmērīgi auklējošās valsts, kas skaidro mums šādas lietas, un kā gan es esmu varējis nodzīvot līdz cienījamam 68 gadu vecumam, ja es zīdaiņa vecumā mēdzu grauzt krāsu ar svina piedevu no savas gultiņas koka rāmja? Es pieņemu, ka tā lika manām antivielām darboties tajā laikā, kad mums patiešām bija antivielas.

Katrs dekrēts par svinu tuvina ES sabrukumu. Es priecājos par to, bet es nožēloju zaudējumus, kurus jūs sagādājat 27 agrākajām demokrātijām ar katru nākamo katastrofālo gadu.

Jim Allister (NI). – Priekšsēdētājas kundze, es saprotu, ka tāpēc, ka ķīmiskas vielas ražo un pārdod visā pasaulē, apdraudējuma aprakstam uz to iepakojuma nevajadzētu atšķirties katrā valstī, jo tas rada aizspriedumus patērētājiem un neērtības tiem, kas precīzi apraksta apdraudējumus.

Tomēr atzīmēšu, ka pašlaik "vispārēji saskaņotā" sistēma nav pārāk vispārēja. Tā ir drīzāk sporādiska nekā vispārēja. Interesanti, vai citas valstis sekos ES piemēram, pārņemot šo ANO sistēmu, un kāda ietekme būs uz uzņēmumiem Eiropā, ja tās to nedarīs.

Īstenojot šos pasākumus, mums jāievēro līdzsvars. Pirmkārt, ir svarīgi, lai nebūtu produktu pārklasificēšanas, kas mulsinātu patērētājus un veselības aprūpes nodrošinātājus.

Otrkārt, mums jāpilda šīs starptautiskās saistības, neradot lieku apgrūtinājumu mūsu uzņēmumiem. Vairākas uzņēmumi ir pauduši bažas par izpildes izmaksām. Būs augstas IT un apmācību izmaksas un atkārtotas iesaiņošanas izdevumi, kurus nedrīkst novērtēt par zemu, it sevišķi mazo uzņēmumu gadījumā. Es pievienojos bažām, ka mazie un vidējie uzņēmumi varētu kļūt par upuriem, it sevišķi, ja tie tirgojas ārzemēs, un šajā gadījumā izmaksas var būt lielākas, nekā tie var atļauties.

Eija-Riitta Korhola (PPE-DE). – (Fl) Priekšsēdētājas kundze, debates par neseno Eiropas ķīmisko vielu regulu *REACH* vēl joprojām ir mūsu atmiņā. Tā bija viena no grūtākajām tiesību aktu paketēm šajā sasaukumā. Noteikumi par ķīmisko vielu un to maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakošanu, kurus mēs pašlaik izskatām, daļēji balstās uz *REACH* regulu, kas tikko stājusies spēkā, kā arī papildina to. Tādēļ par to bija tik daudz jautājumu pirms tam.

Komisijas vēlme panākt vienošanos pirmajā lasījumā sākotnēji šķita nedaudz ambicioza, ņemot vērā to, ka Parlaments bija pirms tam izrādījis interesi par ķīmisko vielu tiesību aktiem. Tādēļ es varu tikai apbrīnot manas kolēģes *A. Sartori* uzteicamo darbu un vadību un izrādīt cieņu pret šo tehnisko ziņojumu un to, kā viņa spēja izvairīties no kārdinājuma pārāk daudz pārskatīt regulu un, piemēram, ietvert jaunus pantus un vielu klasifikācijas pielikumos, kas būtu palēninājis un pat apturējis regulas stāšanos spēkā.

Ziņojums, kuru mēs izskatījām komitejās, visticamāk, sasniegs mērķus, kas izvirzīti regulai, īpaši ņemot vērā tiesību akta saskaņošanu un vienkāršošanu. GHS un REACH papildina viena otru un sekmē ne tikai ķīmisko vielu ražotāju un izplatītāju darbu — viņiem skaidrs un drošs marķējums nozīmēs arī to, ka tiks atgūta patērētāju uzticība.

Kad sākās komitejas darbs, cilvēki bažījās, ka GHS regula nozīmēs, ka, piemēram, liels skaits tīrīšanas līdzekļu būs jāklasificē arī kā koroziju izraisoši. Tādā gadījumā, piemēram, līdzekļiem ūdensvadu tīrīšanai un trauku mazgāšanai būtu tāda pati klasifikācija un iepakojuma marķējums un patērētāji nevarētu atšķirt bīstamos produktus no maigākiem tīrīšanas līdzekļiem. Tomēr tagad vielu klasifikācija atspoguļo vielu īsto iespējamo apdraudējumu, cik vien labi tas iespējams.

Šīs sistēmas mērķis, jo tā balstās uz ANO vienošanos, ir attiecināt vienotus kritērijus uz ķīmisko vielu klasificēšanu un marķēšanu un noteikumiem par ķīmisko vielu pārvadāšanu, pārdošanu un izmantošanu visā pasaulē. Saskaņā ar šo vienošanos šai sistēmai pilnībā jāstājas spēkā līdz 2008. gadam. Mums vēl ir palikuši daži mēneši.

Gyula Hegyi (PSE). – Priekšsēdētājas kundze, vispārēja ķīmisko vielu un to maisījumu klasificēšanas, marķēšanas un iepakošanas saskaņošana ir apsveicama, un Eiropas Savienībai jāspēlē galvenā loma mūsu iedzīvotāju aizsardzībā pret bīstamām ķīmiskām vielām. Visa iniciatīva nāk no ANO, un tādēļ tas ir globāls projekts. Vispārēji saskaņota sistēma ir daudzsološa zīme par globālu sadarbību apkārtējās vides jautājumos. Tieši tādēļ es atbalstu kompromisu par *A.Sartori* ziņojumu.

Esmu piedāvājis vairāk nekā 20 grozījumus, lai nodrošinātu atbilstošu marķēšanu un drošu ķīmisko vielu izmantošanu. ENVI komiteja atbalstīja 17 no šiem grozījumiem. Tomēr tā pati Apkārtējās vides komiteja pieņēma arī vairākus referentes grozījumus, kas vājinātu patērētāju tiesības attiecībā uz informāciju par produktos esošo ķīmisko vielu bīstamību.

Sociālistu grupa un es balsojām pret šiem priekšlikumiem, jo patērētāju intereses mums ir būtiskas. Esmu apmierināts, ka jaunais kompromiss neietver šos pret patērētājiem vērstos grozījumus, un tādēļ es ierosinu pieņemt to. Es neesmu pilnībā apmierināts ar šo kompromisu, bet mēs nevaram vilcināt *GHS* iekļaušanu mūsu tiesību aktu sistēmā.

Pieņemsim kā pamatprincipu, ka uzņēmumiem nevajadzētu veicināt biznesa konfidencialitāti, kad viņi tirgū izlaiž bīstamas ķīmiskas vielas. Patērētājiem jābūt tiesībām iegūt visu nepieciešamo informāciju par apdraudējumu.

Protams, sīkumiem ir liela nozīme, bet mēs redzēsim, kā *GHS* darbosies praksē, kā apdraudējuma zīmes ražotāji norādīs uz produktiem un vai patērētāji sapratīs zīmes un brīdinājumus. Informācijai jābūt skaidrai

un viegli saprotamai. Kopumā es ceru, ka GHS būs labs instruments, lai iepazīstinātu sabiedrību ar REACH rezultātiem, lai patērētāji vairāk uzticētos ķīmiskām vielām, kas palīdzētu arī rūpniecībai.

Mans asistents *Gergely Simon*, kas daudz strādājis pie šīs un citām lietām, drīz atstās Parlamentu. Es vēlos pateikties viņam par ieguldījumu mūsu kopējā mērķī, kas ir ķīmisku vielu droša lietošana Eiropā.

Hiltrud Breyer (Verts/ALE). – (DE) Priekšsēdētājas kundze, mēs visi zinām, ka ķīmiskās vielas ražo un pārdod visā pasaulē, un arī apdraudējumi un riski ir globāli. Tādēļ mums ir nepieciešamas pamatnostādnes skaidras klasifikācijas un marķējuma veidā, kas ir spēkā visā pasaulē. Es būtu vēlējusies, lai Eiropas Savienība būtu tā lokomotīve, kas virza ļoti skaidru marķēšanu un stipru patērētāju aizsardzību, bet esmu dzirdējusi šeit daudzus runātājus, kas saka, ka Eiropas Savienībai drīzāk būtu jāsēž bremžu vagonā, nevis jābūt lokomotīvei.

Es varu pieņemt šo politisko vienošanos, bet es neesmu pārāk apmierināta ar to. Jā, mēs spējām spert svarīgu soli pretī lielākai drošībai cilvēkiem un apkārtējai videi. Es priecājos arī par to, ka par spīti Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas ziņojumam saistībā ar sliekšņa vērtībām marķēšanai, kuras bija pārāk labvēlīgas rūpniecībai (datu kopums, kas izmantots klasifikācijā jāietver arī marķējumā), mēs spējām mazināt traucējumus sarunās ar Padomi un Komisiju. Es priecājos, ka vairs nepastāv uz tonnāžu balstīta sliekšņa vērtība marķēšanas prasībām un vairs nav pieņemtu atkāpšanās ceļu rūpniecībai, un ka piedāvātā klasifikācijas sistēma pārvirza uzmanību uz alternatīvām eksperimentiem ar dzīvniekiem.

Tomēr es vēlētos redzēt uzlabotu marķējumu noturīgajām, bioakumulatīvajām un toksiskajām ķīmiskajām vielām un no jauna izveidotu kategoriju "akūtā toksicitāte", jo tas ir ļoti būtisks jautājums un lieta, kurā mums vajadzētu izrādīt vēlmi rīkoties. Es uzskatu, ka mēs esam raidījuši svarīgu signālu lielākai cilvēku drošībai un apkārtējai videi šodien, bet mēs nevaram atdusēties uz lauriem. Acīmredzot šis temats mūs nodarbinās arī nākotnē, jo ir daudz iespēju uzlabojumiem.

Jean-Claude Martinez (NI). – (FR) Priekšsēdētājas kundze, jau ir vispārēji grāmatvedības noteikumi, vispārēji pārtikas standarti *Codex Alimentarius*, vispārēji nodokļu standarti un ANO modeļa konvencijas par nodokļu dubulto uzlikšanu. Tagad mēs iegūsim vispārējus standartus ķīmisko vielu marķēšanai, klasificēšanai, iepakošanai un tonnāžai.

ANO Ekonomikas un sociālo lietu padomes 2002. gada vispārējais tiesību akts, vispārēji saskaņotā sistēma, tiek transponēta Kopienas tiesībās.

Vispārējā saskaņošanā vērtība ir ikvienam — patērētājiem, lietotājiem, mazajiem un vidējiem uzņēmumiem, bet bez šīm 2000 lappusēm un procedūrām, pielikumiem un uzskaitījumiem regula parāda, ka ar Eiropas standartizāciju nepietiek, lai risinātu globālas problēmas. Globālām problēmām ir nepieciešams globāls risinājums, kas nozīmē, ka AK premjerministram *Gordon Brown* ir taisnība: starp ANO līmeni un globālo līmeni Eiropas līmenis aizvien vairāk atpaliek, noveco un tādējādi ir nederīgs.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Dāmas un kungi, vairs nav pieņemams, ka atšķirīgi valstu tiesību akti par tirdzniecību, jo īpaši par bīstamo vielu tirdzniecību, ir spēkā vienotā Eiropas tirgū. Bīstamo ķīmisko vielu un maisījumu klasifikācijas un marķēšanas pielīdzināšana (unifikācija) ir laba ziņa patērētājiem, jo ierosinātā saskaņošana uzlabo viņu veselības un apkārtējās vides aizsardzību. Tā ir laba ziņa arī Eiropas rūpniecības konkurētspējai, jo šī kompleksā regula par bīstamo vielu pārvadāšanu, piegādi un lietošanu būs spēkā ne tikai Eiropas Savienībā, bet arī citās valstīs visā pasaulē, pateicoties ANO rekomendācijām.

Regula ir saistīta ar REACH, bet tā ievieš arī bīstamības klases un kategorijas. Marķējumi iekļaus arī instrukciju par to lietošanu un obligātus grafiskos simbolus un piktogrammas, kas būs saprotamas cilvēkiem jebkurā pasaules vietā. Jaunās prasības iepakojumiem un to aizdarei nodrošinās aizsardzību pret iespēju, ka traukus var atvērt bērni, un nodrošinās marķējumu arī neredzīgiem cilvēkiem. Kritiķi brīdina par pārmarķēšanas, drošības datu anketu un jauno iepakošanas tehnoloģiju ieviešanas augstajām izmaksām. Tomēr es esmu pārliecināta, ka šie īstermiņa izdevumi būs mazāki nekā ilgtermiņa ietaupījumi izmaksās, kas saistīti ar pašreizējā atšķirīgā produktu marķējuma atcelšanu atkarībā no tā nosūtīšanas virziena. Ieviešanas laiks, kas ilgst no 2010. līdz 2015. gadam, arī ir pietiekami pārdomāts rūpniecībai.

Es augstu vērtēju to, ka A. Sartori ir spējusi panākt izcilu kompromisu Parlamentā un ar Padomi. Pēc daudzu mēnešu diskusijām par Komisijas priekšlikuma noteikumiem, viņa ir spējusi panākt lielu uzlabojumu un līdzsvaru, un tādēļ es ierosinu, lai mēs pieņemtu priekšlikumu rīt pirmajā lasījumā. Tas ir izcils darbs, ko paveikuši Parlamenta referenti kopā ar Padomes un Komisijas komandu.

Genowefa Grabowska (PSE). – (*PL*) Priekšsēdētājas kundze, šodien mēs diskutējam par ļoti svarīgu regulu, kas aizsākās no debatēm un vēlāk — ANO lēmuma. Šajās debatēs, kuras vainagojās ar to, ka Ekonomikas un sociālo lietu padome pieņēma vispārēji saskaņotu sistēmu ķīmisko vielu klasificēšanai un marķēšanai, visas dalībvalstis, nevis tikai ANO spēlēja ļoti aktīvu un nozīmīgu lomu, īpaši Eiropas Savienība un arī Komisija. Tas nozīmē, ka sistēma, kas tika izveidota, ir arī mūsu sistēma. Tādēļ ir labi, ka šodien mēs pieņemam savus noteikumus par ķīmisko vielu izmantošanu, lai pakļautos šai sistēmai, vienlaikus nodrošinot un vēloties nodrošināt, ka mūsu iedzīvotāji — Eiropas Savienības iedzīvotāji — ir pasargāti un ka mūsu apkārtējā vide arī ir pasargāta no bīstamo vielu ietekmes sekām, jo klasifikācijas un marķēšanas saskaņošanas mērķis ir uzlabot veselības aizsardzības līmeni un arī apkārtējās vides stāvokli.

Ķīmiskās vielas vienādi ietekmē cilvēkus visā pasaulē. Kad jūs pērkat kādu produktu, jūs nezināt, kas tajā ir. Tomēr jums vajadzētu zināt, ka jūs pērkat drošu produktu. Jums vajadzētu spēt uzticēties ražotājam un iegādātajam produktam. Tādēļ mūsu uzdevums ir saistīts ar marķējumu, kas joprojām ievērojami atšķiras. Produkts, kas vienā valstī ir marķēts kā bīstams, otrā valstī ir toksisks, bet trešā valstī — kaitīgs. Nav iedomājams, ka ekonomikai un ķīmisko vielu tirdzniecībai būtu jāfunkcionē šādi. Tādēļ es atzinīgi vērtēju mūsu ziņojumu un šodienas diskusiju. Es uzskatu, ka mēs darām kaut ko ļoti nopietnu.

Es vēlos pievērst uzmanību vēl vienai lietai, proti, sekām, kas saistītas ar nepieciešamību sniegt informāciju marķējumā. Es runāju par informāciju, kas nepieciešama tiem, kuri apsaimnieko atkritumus. Ķīmisko produktu atkritumi, kas ir un būs ļoti svarīgs jautājums mūsu apkārtējā vidē, arī jāietver šajā sadaļā, kas noslēdz pilnu ķīmisko produktu un vielu vadības ciklu un līdz ar to bīstamo produktu atkritumu iznīcināšanu. Dosim Eiropas iedzīvotājiem labu produktu un sniegsim viņiem drošības sajūtu attiecībā uz ķīmisku vielu izmantošanu!

Luca Romagnoli (NI). – (IT) Priekšsēdētājas kundze, dāmas un kungi! Sartori kundzes lieliskais darbs, šķiet, ir labākais tiesiskais rezultāts, lai atjaunotu un tādējādi nodrošinātu ķīmiskās apstrādes atsevišķu aspektu labāku regulējumu. Ziņojums ir uzslavas cienīgs ne tikai tāpēc, ka tas atbilst ANO saskaņošanas programmai; tas šķiet saskaņots un pievēršas ražotāju, patērētāju un, bez šaubām, vides vajadzībām, ciktāl tas ir objektīvi iespējams.

Daži mani kolēģi, kā parasti, nav pilnīgi apmierināti. Man radās iespaids, ka tā iemesls ir ideoloģiska radikalizācija, sastopoties ar tehnoloģisko un zinātnisko progresu, un šī ideoloģija, izmantojot kā ieganstu vides aizsardzību, pārāk bieži liek mums klusēt. Tajā pašā laikā pavisam citu iemeslu dēļ nekā iepriekš minētie valstis ārpus Eiropas Savienības, arī Ķīna, izvirza ekonomiku pirmajā vietā, atļaujot ražot, pārvadāt un uzglabāt ķīmiskas vielas tādos apstākļos, kas nopietni pārkāpj visu, ko mēs pilnīgi pamatoti vēlamies šeit aizsargāt.

A. Sartori ziņojums ir ievērojams solis uz priekšu, saskaņojot vielu klasifikāciju un bīstamo vielu un maisījumu marķēšanas un iepakojuma standartus. Tas, bez šaubām, palīdzēs uzlabot drošību un novērst apdraudējumus patērētāju un strādnieku drošībai un veselībai un arī videi.

Pašlaik valstīm ir iespēja klasificēt vienu un to pašu vielu ļoti atšķirīgi saskaņā ar dažādām spēkā esošām klasifikācijas sistēmām, un šīs atšķirības var būt pietiekami lielas, lai radītu apdraudējumu. Tādās valstīs kā, piemēram, Ķīna var nebūt nekādu brīdinājumu uz tādu vielu etiķetēm, kuras Eiropā klasificē kā bīstamas.

Šī situācija rada ne tikai netaisnīgas konkurences priekšrocības, bet arī nopietnus apdraudējumus visiem patērētājiem, un tas, dāmas un kungi, kaut gan jūs to bieži kritizējat, diemžēl ir īpaši pareizi attiecībā uz pasaules tirgu.

Åsa Westlund (PSE). - (SV) Priekšsēdētājas kundze! Pirms es sāku nodarboties ar vides jautājumiem, manas zināšanas par ķīmiskām vielām, jāatzīst, bija diezgan nepilnīgas. Taču, jo vairāk es uzzināju, jo skeptiskāka kļuva mana attieksme pret lielo daudzumu ķīmisko vielu, ko mūsu sabiedrība šodien lieto. Ne pārāk sen es lasīju, piemēram, ka manā valstī Zviedrijā ir dramatiski palielinājies ķīmisko vielu patēriņš parastā mājsaimniecības tīrīšanā. Neviens nezina, kā īsti tas ietekmē mūsu veselību. Bet mēs zinām, ka daudzi bērni ne tikai Zviedrijā katru gadu cieš nelaimes gadījumos, jo ir norijuši ļoti indīgas mājsaimniecībā lietotas ķīmiskas vielas, neraugoties uz to, ka mūsdienās uz šo ķīmisko vielu iepakojuma ir brīdinājuma etiķete, kur tas ir norādīts.

Pateicoties lēmumam, kuru mēs šodien pieņemsim, šis brīdinājums tagad diemžēl pazudīs no daudziem izstrādājumiem. Kopā ar dažiem kolēģiem es mēģināju to mainīt un nodrošināt, lai šis brīdinājums paliek uz parastiem mājsaimniecības izstrādājumiem. Tagad tā vairs nebūs. Es to dziļi nožēloju, jo tas nozīmē, ka pazudīs svarīga informācija patērētājiem.

Tomēr es atzinīgi vērtēju to, ka tagad ES iegūst saskaņotus tiesību aktus par klasifikāciju, marķēšanu un iepakošanu, lai papildinātu REACH, un ka tie veidoti, pamatojoties uz jau esošu brīvprātīgu starptautisku sistēmu. Tas vienlīdz atvieglo dzīvi gan patērētājiem, gan uzņēmumiem. Tiklīdz mēs šodien būsim pieņēmuši šo lēmumu, būs ārkārtīgi svarīgi, lai visas dalībvalstu atbildīgās iestādes uzņemas atbildību informēt par šo jauno marķēšanas sistēmu ne tikai uzņēmumus, bet arī daudz plašākas dažādas patērētāju grupas.

Tādēļ es gribētu izmantot šo iespēju un aicināt Komisiju un komisāru *G. Verheugen* sekot līdzi tam, kā un ar kādiem panākumiem tas tiek īstenots, lai mēs zinātu, vai Eiropas patērētāji saprot, ko turpmāk nozīmēs marķējumi.

Rovana Plumb (PSE). – (RO) Priekšsēdētājas kundze! Šis regulas priekšlikums kopā ar diviem citiem — regulu par mazgāšanas līdzekļiem un lēmumu par grozījumiem pakārtotajos tiesību aktos — nozīmē Eiropas un pasaules tiesību aktu saskaņošanu attiecībā uz ķīmisko vielu klasifikāciju, marķēšanu un iepakojumu. To īstenošana labvēlīgi ietekmēs cilvēku veselību, vides aizsardzību un ķīmijas nozari, un tirdzniecības attīstība drošības un patērētāju informētības apstākļos ir ļoti svarīga.

GHS īstenošana ir jāsaskaņo ar REACH direktīvas īstenošanu aptuveni 27 000 Eiropas Savienības uzņēmumu, no kuriem 95 % ir MVU, un ar tirdzniecības attīstību ar valstīm ārpus ES, kas veido 25 % no Eiropas Savienības tirdzniecības apjoma. Es lūdzu Komisiju nenoraidīt priekšlikumu par jaunās direktīvas īstenošanu visā izstrādājuma pārvaldības ciklā, arī tad, kad izstrādājums pārvēršas par atkritumiem.

Apsveicu referenti par šo darbu.

Edit Herczog (PSE). - (*HU*) Liels paldies, priekšsēdētājas kundze! Vispirms es vēlos apsveikt Komisiju un referentus, jo viņiem ir izdevies panākt konstruktīvas debates par ANO priekšlikumu un *REACH* plānu, kuru mēs pieņēmām iepriekš, un tas ir nodrošinājis progresu. Lielākais ieguvums no iekšējā tirgus, patērētāju un uzņēmumu viedokļa ir marķēšanas standartizācija. Neaizmirsīsim, ka ķīmiskās vielas nekļūs drošākas marķējuma dēļ. Drošāks lietojums un labāka patērētāju izvēle rada lielāku drošību, tādēļ mums ir jāsecina, ka šis tiesību akta projekts šajā ziņā ir solis uz priekšu, un mums tas ir jāvērtē atzinīgi. Nobeigumā es gribētu teikt un pievērst jūsu uzmanību tam, ka mēs esam apvienojuši spēkus zem ANO karoga kā Eiropas Savienība, un tagad mums ir jādara viss, sadarbojoties ar ANO un nodrošinot, lai arī pārējā pasaule to pieņem. Es to ierosinu tādēļ, lai mūsu tiesību akti attiecībā uz ķīmijas nozari varētu rast sekotājus pārējā pasaulē, Transatlantiskajā Ekonomikas padomē un citos starptautiskos forumos. Liels paldies par uzmanību!

Alessandro Foglietta (UEN). – (*IT*) Priekšsēdētājas kundze, dāmas un kungi! Es gribētu apsveikt referenti *Sartori* kundzi, viņas "ēnu" referentus, Padomi un Komisiju saistībā ar pirmajā lasījumā panākto vienošanos par *GHS* paketi.

Mums izdevās sasniegt izvirzīto mērķi — panākt, lai jaunā sistēma tiktu izveidota, darbotos ātri un saskaņā ar REACH regulu, vienlaikus nodrošinot cilvēku veselības un vides aizsardzības augstu līmeni un ievērojot uzņēmumu komerciālās vajadzības, jo tiem tagad būs vieglāk pievērsties starptautiskajiem tirgiem.

Tiklīdz GHS sāks darboties, uzņēmumi varēs strādāt, pamatojoties uz vienotu vielu klasifikācijas sistēmu, kas saskaņota starptautiskā līmenī un kas, starp citu, ar Eiropas Ķīmisko vielu aģentūras starpniecību ļaus vienkāršāk piekļūt tiesību aktiem par ķīmiskām vielām. Ar šo regulu, kas piemēro starptautiskus kritērijus bīstamu vielu un maisījumu klasifikācijai un marķēšanai Eiropas Savienībā, mēs nodrošināsim mūsu uzņēmumu gatavību atvērtībai pasaules tirgū. Bez šaubām, priekšrocības būs arī patērētājiem, kuri daudz vieglāk varēs pazīt tādas bīstamas vielas kā toksiskas un kodīgas vielas un kairinātājus.

GHS marķēšanas sistēma ar unificētām, viegli saprotamām piktogrammām palīdzēs noteikt apdraudējumus, kādus rada vielas tādās ikdienas precēs kā mazgāšanas līdzekļi un ziepes. Turklāt GHS, kas pieprasa īpašas drošības ierīces daudzu vielu iepakojuma nostiprināšanai, palīdzēs pasargāt mūsu bērnus no bīstamiem negadījumiem mājās, ko izraisa toksisku vai kodīgu vielu nejauša norīšana.

GHS, bez šaubām, prasīs zināmas pūles no mūsu uzņēmumiem, it sevišķi no maziem un vidējiem, kuriem ir jāuzticas jaunajai sistēmai. Šī sistēma patiesībā ieviesīs septiņas jaunas apdraudējumu kategorijas un jaunu klasifikāciju pārvadājumu sistēmā. Tādēļ mūs īpaši iepriecina ar Padomi panāktā vienošanās, jo Padome ņēma vērā arī atbalsta, informācijas un uzsākšanas prasības īpaši MVU.

Tajā ir ievērota arī visu parlamentāro grupu vienprātība attiecībā uz nepieciešamību iespējami samazināt izmēģinājumus ar dzīvniekiem un divkāršas pārbaudes. Šo iemeslu dēļ mana grupa balsos par iesniegto paketi.

Carl Schlyter (Verts/ALE). - (SV) Es gribētu tikai atbildēt uz to, ko kolēģis Booth kungs šeit teica par vides kustību, kas grib aizsargāt cilvēkus, nevis dzīvniekus. Viņš, šķiet, to ir pārpratis. Tas ir jautājums par klasifikāciju. Booth kunga minētajos tekstos teikts, ka nedrīkst manipulēt ar ķīmisku vielu maisījumiem tikai klasifikācijas nolūkos, lai panāktu zināmu slieksni, un ka nedrīkst izdarīt daudz izmēģinājumu ar dzīvniekiem tikai tādēļ, lai izvairītos no marķēšanas. Tā rezultātā mēs varētu iegūt ķīmisku vielu maisījumus, kuru sastāvā ir bīstamas vielas, bet tās ir cita veida vielas, un tādēļ tās precīzi nesasniedz marķēšanas slieksni. Šādos gadījumos mērķis būtu veikt izmēģinājumus ar dzīvniekiem tikai tādēļ, lai izvairītos no marķēšanas. Šā iemesla dēļ mums ir vajadzīgi šie teksti.

Dzīvnieku veselība un cilvēku veselība šeit iet roku rokā. Izmēģinājumi ar dzīvniekiem ir novērsti, bet cilvēki iegūst pienācīgu informāciju par ķīmiskajām vielām, lai varētu rīkoties un aizsargāties pret tām. *Booth* kungs to tiešām ir pārpratis!

SĒDI VADA: M. ROURE

Priekšsēdētāja vietniece

Günter Verheugen, Komisijas priekšsēdētāja vietnieks. – (DE) Priekšsēdētājas kundze, dāmas un kungi! Šīs enerģiskās, dzīvās debates parādīja, ka mēs nodarbojamies ar svarīgu un vērienīgu jautājumu. Man šķiet, šodien mēs varam teikt, ka šis solis noslēdz intensīvo likumdošanas darbu, kas veikts saistībā ar ķīmijas nozari un ražošanu, kā arī ķīmisko vielu lietošanu Eiropā, — darbu, kas prasīja daudzus gadus.

Es gribētu to pavisam skaidri pateikt, domājot par ļoti derīgo tēlu, ko izmantoja *Breyer* kundze. Kurš sēž lokomotīvē un kurš sēž bremžu vagonā? Viens ir skaidrs: ja runa ir par tiesību aktiem par ķīmiskām vielām, tad Eiropas Savienība ir pasaules lokomotīve. Nekur citur nav tādu noteikumu, kādus esam ieviesuši mēs, un nekur citur ķīmijas nozarei neizvirza tādas prasības, kādas izvirzām mēs. Tādēļ Komisija ir cieši pārliecināta, ka saistībā ar horizontālajiem tiesību aktiem šai nozarei mums ir vajadzīgi daži gadi, lai īstenotu to, ko mēs esam jau nolēmuši, un mums nevajag nekavējoties ķerties pie citiem lieliem projektiem. Ne velti *REACH* tiesību akti dod laiku pārskatīšanai, un mums ļoti stingri jāievēro likumdevēja noteiktie laikposmi. Tas nozīmē, ka Komisija vienmēr laikus sniegs ziņojumus un ieteikumus. Kas attiecas uz lielākajām horizontālajām ierosmēm, es atkārtoju, ka Komisija nav nodomājusi tuvākajā laikā nākt klajā ar papildu priekšlikumiem.

Es varu arī vēlreiz jums apliecināt šīs sistēmas globālo efektivitāti. Visa man pieejamā informācija liecina, ka visā pasaulē visi šajā jautājumā iesaistītie tiešām pamatīgi strādā, lai īstenotu Apvienoto Nāciju Organizācijas pieņemto sistēmu. Mēs neapšaubāmi atrodamies priekšgalā faktiskās īstenošanas jomā. Manuprāt, daudzas lielās valstis gaida, kas tieši notiks šodien šeit, jo tās vēlas pamatot savus tiesību aktus un savu īstenošanu ar to, ko mēs darām Eiropas Savienībā. Es ceru, ka tagad mēs vērosim, kā šīs procedūras tiek pabeigtas daudzās citās valstīs.

Schwab kungs izvirzīja ļoti interesantu jautājumu — vai mums ir vajadzīgi pārejas termiņi sliekšņa vērtību saglabāšanai 6. pielikumā, kuri tika svītroti pušu panāktā kompromisa rezultātā. Varu pateikt tikai to, ka Komisijai nav sarežģījumu ar pārejas termiņiem. Es pats uzskatu, ka tie ir svarīgi un piemēroti, bet to trūkums likumā nav radies nejauši. Tā ir daļa no vispārējā kompromisa, un, ievērojot visus apstākļus, es nedomāju, ka Komisijai vajadzētu ļaut, lai jautājums par pārejas termiņiem dažām vielām izjauktu šo kompromisu. Taču mēs nodrošināsim, lai tas, ko gribēja likumdevēji, tiktu sasniegts pienācīgā veidā.

Es pievienojos to deputātu bažām, kuri šeit pauda ļaunas nojautas attiecībā uz izmēģinājumiem ar dzīvniekiem. Es ļoti ceru, ka šie tiesību akti neizraisīs izmēģinājumu ar dzīvniekiem skaita palielināšanos. Svarīgi, ka saistībā ar šiem tiesību aktiem tiek pilnīgi aizliegti izmēģinājumi ar primātiem. Vēlos vēlreiz stingri pateikt, ka Komisija veltīs visas pūles, lai pēc iespējas ierobežotu izmēģinājumus ar dzīvniekiem. Manuprāt, tas nozīmē, ka mums ir pastāvīgi jāpastiprina centieni, meklējot alternatīvas metodes, lai aizstātu izmēģinājumus ar dzīvniekiem. Ikviens, kurš par to raizējas, atradīs manī atbalstītāju.

Nobeigumā atļaujiet pateikt, ka, manuprāt, mūsu priekšā ir tiesību akts, kas nodrošina ikvienam iesaistītajam "abpusējas uzvaras" pozīciju. Esmu ļoti pateicīgs visiem, kuri to veicināja.

Amalia Sartori, referente. – (IT) Priekšsēdētājas kundze, dāmas un kungi! Esmu ārkārtīgi apmierināta ar mūsu šodienas debatēm. Es gribētu pateikties visiem kolēģiem, kuri šodien runāja, un es gribētu viņiem pateikties arī par atbalsta vārdiem manis veiktajam darbam, kas bija iespējams tikai ar viņu palīdzību un ar "ēnu" referentu un Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejas un Iekšējā tirgus un patērētāju aizsardzības komitejas atzinumu sagatavotāju palīdzību. Šķiet, ka lielākā daļa deputātu, kas uzstājās, ir apmierināti ar iegūtajiem rezultātiem.

Es atzinīgi vērtēju tā cilvēka viedokli, kurš teica, ka *GHS* ir pastāvīgs process un turklāt tā ir mūsu izveidota darba metode. Pašlaik tā ir tieši tāda, un mēs zinām, ka pasaule to turpinās mainīt un attīstīt un ka tādēļ šajā regulā tāpat kā *REACH* un citās regulās mēs esam bijuši ļoti uzmanīgi, dodot ļoti specifisku un precīzu tiesisko regulējumu un atstājot vietu turpmākajām pārmaiņām, kas pamatosies uz šiem kritērijiem, kaut gan paši kritēriji ir iepriekš noteikti. To, kā es saprotu, teica komisārs, kurš tieši pirms manis runāja par iespēju apstiprināt daļu no nupat notikušajām debatēm.

Mēs apzināmies to, ka šodien ratificējam regulu, kas guvusi plašu atbalstu un kas palīdzēs dot labumu patērētājiem un šīs nozares darbiniekiem, kuri pārstāv lielu sabiedrības daļu. Mēs zinām, ka šie ir noteikumi, kurus izmantos kā pamatu un kā neapšaubāmu un neapstrīdamu atsauces punktu. Vēlreiz atkārtoju, ka šī pasaule nepārtraukti mainās, un tā mainās pēc noteikumiem, ar kuriem rīkosies Komisija.

Priekšsēdētāja. - Kopīgās debates ir slēgtas.

Balsojums notiks šodien.

Rakstiskas deklarācijas (Reglamenta 142. pants)

Daciana Octavia Sârbu (PSE), *rakstiski.* – (*RO*) Priekšlikums lēmumam īstenot vispārēji saskaņotu sistēmu ķīmisko vielu klasificēšanai un marķēšanai (*GHS*) ir svarīgs solis vides un patērētāju aizsardzībā, kuriem būs lielāka vara izvēlēties, kā arī sabiedrībām, kuras grib ieiet starptautiskajā tirgū.

Etiķešu saskaņota lietošana un ķīmisko vielu radīto briesmu vienots apraksts nodrošina lielāku patērētāju uzticību šiem izstrādājumiem un atvieglo starptautisko tirdzniecību, jo nozarei vajadzēs piemērot vienādas etiķetes visos reģionos, uz kuriem tā eksportē preces. Turklāt vielu saskaņotā klasifikācijas sistēma ir ārkārtīgi svarīgs nosacījums preču brīvai apritei iekšējā tirgū.

Taču mums ir jānodrošina, lai klasifikācijas kritēriju saskaņošanas nolūkā šī regula nepalielina izmēģinājumu ar mugurkaulniekiem skaitu, bet lai šos izmēģinājumus veiktu tikai tad, ja nav alternatīvu risinājumu, kas garantē tādu pašu kvalitāti.

Vispārēji saskaņotajai klasifikācijas sistēmai ir jādod iespēja lietot metodes, kas nav saistītas ar izmēģinājumiem ar dzīvniekiem, pat ja to apstiprināšana paredz garu un dārgu birokrātisku procesu. Tā kā izmēģinājumi ar dzīvniekiem nekad nav tikuši oficiāli apstiprināti, ir jāveicina alternatīvu testu autentiskuma apstiprināšana šajā jomā.

Richard Seeber (PPE-DE), *rakstiski.* – (*DE*) Mūsdienu pasaulē patērētāji arvien biežāk nonāk saskarē ar dažādām vielām, un reizēm tās ir bīstamas vielas.

Lietojot dažus izstrādājumus, arī tādus, ko daudzi lieto ikdienā, informācija par šo izstrādājumu sastāvā esošām vielām ir ārkārtīgi svarīga, ja tos grib lietot drošā un veselībai nekaitīgā veidā. Šogad visām dalībvalstīm ir jāievieš vispārēji saskaņotā sistēma ķīmisko vielu klasificēšanai un marķēšanai (*GHS*), kas ar ES aktīvu līdzdalību 2002. gadā izstrādāta ANO. Viena no šīs sistēmas galvenajām priekšrocībām ir universālu apdraudējuma piktogrammu lietošana. Tādējādi patērētāji un tirgotāji ar pirmo acu uzmetienu var redzēt, vai izstrādājuma sastāvā ir konkrētas vielas, kas var būt arī bīstamas. Turklāt *GHS* ievieš standartizētas definīcijas, piemēram, LD50 (nāvējoša deva 50), kas skaidri norāda ar šo vielu saistītās briesmas. Kopiena un mēs, Eiropas Parlaments, esam izvirzījuši mērķi pēc iespējas ierobežot izmēģinājumus ar dzīvniekiem vielu novērtēšanā.

Turklāt ir noteiktas precīzākas definīcijas, un dalībvalstu iestādēm ir izstrādātas precīzākas pamatnostādnes. GHS sekmīga īstenošana ir svarīgs pavērsiena punkts, lai Eiropas iekšējais tirgus kļūtu par realitāti, un mēs būsim ieguvēji arī starptautiskās tirdzniecības jomā.

4. Tipa apstiprinājums ar ūdeņradi darbināmiem transportlīdzekļiem (debates)

Priekšsēdētāja. - Nākamais punkts ir ziņojums (A6-0201/2008), ko Iekšējā tirgus un patērētāju aizsardzības komitejas vārdā ir sagatavojusi *Anja Weisgerber*, par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, kas attiecas uz tipa apstiprinājumu ar ūdeņradi darbināmiem mehāniskiem transportlīdzekļiem un ar ko groza Direktīvu 2007/46/EK (COM(2007)0593 – C6-0342/2007 – 2007/0214(COD)).

Günter Verheugen, Komisijas priekšsēdētāja vietnieks. – (DE) Priekšsēdētājas kundze, dāmas un kungi! Mēs atkal runājam par nākotnes automobili — tematu, ar ko Eiropas Parlaments šonedēļ intensīvi nodarbojās citā sakarā.

Šodien mēs apspriežam tehnisku iespēju, kas var mums palīdzēt atrisināt transportlīdzekļu izraisītās vides problēmas. Atļaujiet atkārtot: tas ir kaut kas, kas *varētu* mums palīdzēt. Mēs nezinām, vai tā potenciālu var īstenot plašākā mērogā, bet mums ir jāizmanto šī iespēja vislabākajā veidā. Par to šeit ir runa.

Mēs visi esam vienisprātis, ka ilgtspējīga mobilitāte būs viena no problēmām, ko mums nāksies risināt nākamajos gados. Mēs negribam ierobežot Eiropas iedzīvotāju tiesības uz individuālu mobilitāti. No otras puses, nav šaubu, ka tiesības uz individuālo mobilitāti — precīzāk, tiesības braukt ar automobili, iegūt to īpašumā un lietot — ir jāīsteno tā, lai tās neārdītu mūsu vidi, un tas nozīmē, ka mums ir vajadzīgi videi nekaitīgi automobiļi.

Piezīme par šo jautājumu: tas ir ne tikai vides stāvokļa dēļ, kas ir svarīgi un steidzami; tas iegūst arvien lielāku nozīmi arī ekonomikā. Tradicionālie iekšdedzes dzinēji ir nemoderni, jo degvielas patēriņš ir ļoti liels. Mums ir jādara viss iespējamais, lai samazinātu fosilo degvielu patēriņu visās jomās.

Šajā saistībā rodas jautājums, vai mēs spējam atvieglot ar ūdeņradi darbināmu transportlīdzekļu attīstību. Tā ir ideja, kas lika rasties Komisijas priekšlikumam, proti, ar ūdeņradi darbināmu transportlīdzekļu tipa apstiprinājumam.

Vispirms es gribētu pateikties referentei *Weisgerber* kundzei par konstruktīvo, sekmīgo darbu pie šī priekšlikuma. Priecājos, ka, pateicoties viņas darbam, bija iespējama vienošanās pirmajā lasījumā.

Šajā posmā mēs nezinām, kura tehnoloģija ir vislabākā ilgtspējīgai mobilitātei. Ja jūs lasāt laikrakstus un skatāties televīziju, jūs ik dienas uzzināt dažādus atzinumus. Kamēr vieni runā par kurināmā elementiem, citi sajūsminās par elektromobiļiem, un vēl citi piemin inovatīvus lieljaudas akumulatorus. Ir daudz iespēju konkurēt ar ūdeņraža enerģiju; elektromotori un kurināmā elementi ir vismazākā no tām.

Mūsu uzdevums ir izvirzīt vajadzīgos drošības noteikumus perspektīvām tehnoloģijām, vienlaikus saglabājot stingru tehnisko neitralitāti. Bez šaubām, ūdeņradis ir viena no šīm tehnoloģijām. Ūdeņradis var aizstāt parasto degvielu un ievērojami samazināt ceļu satiksmes kaitīgo ietekmi uz vidi. Taču es gribētu piebilst, ka visiem šiem apsvērumiem ir jēga tikai tad, ja mēs varam ražot ūdeņradi videi draudzīgā veidā. Ja ūdeņradi ražo, lietojot netīru enerģiju, tad viss, ko mēs darām, ir problēmas atlikšana.

Ierosinātā regula iekļaus ar ūdeņradi darbināmus transportlīdzekļus Eiropas tipa apstiprināšanas sistēmā. Tādējādi ar ūdeņradi darbināmi transportlīdzekļi tiks pielīdzināti parastiem transportlīdzekļiem tādā nozīmē, ka visai Eiropas Savienībai būs vajadzīga viena vienīga atļauja. Šī atļauja ir mazāk apgrūtinoša un daudz lētāka. Ražotāji var rūpēties par formalitātēm vienā kontaktpunktā, tādējādi ievērojami ietaupot līdzekļus. Tas palielina Eiropas konkurētspēju un nozīmē mazākas administratīvās grūtības.

Ūdeņraža īpašības atšķiras no parasto degvielu, piemēram, benzīna un dīzeļa, īpašībām, tādēļ priekšlikuma prioritāte ir vajadzīgo drošības prasību noteikšana. It sevišķi mums ir jānodrošina pilnīgi droša ūdeņraža uzglabāšana transportlīdzeklī. Šī regula padarīs visus ar ūdeņradi darbināmos transportlīdzekļus, kas nonāk uz ES ceļiem, tikpat drošus kā transportlīdzekļus ar parastiem dzinējiem. Jācer, ka tas palielinās arī sabiedrības uzticību nepazīstamām, jaunām tehnoloģijām. Ar šo priekšlikumu tiek ieviesta arī transportlīdzekļu identifikācijas sistēma, lai glābšanas dienesti varētu tos viegli pazīt.

Parlamenta, Padomes un Komisijas ciešā sadarbība ir labvēlīgi ietekmējusi sarunu rezultātu, tā ka es varu tikai piekrist visiem grozījumiem, ko ierosinājusi jūsu referente Weisgerber kundze.

Anja Weisgerber, *referente*. – (*DE*) Priekšsēdētājas kundze, komisāra kungs, dāmas un kungi! Fosilajām degvielām ir pienākušas beigas. Pieprasījums aug un ceļ cenas — mēs to redzam katru dienu degvielas stacijās. Paredzējums, ka nafta, dabasgāze un ogles nākotnē izbeigsies, ir viens no cenu kāpuma iemesliem. Tādēļ mums nekavējoties ir jāsāk pētīt tehnoloģijas, kas nākotnē varētu aizstāt fosilās degvielas.

Viena no šīm alternatīvām — un komisārs pilnīgi pareizi norādīja, ka tā ir tikai viena, tomēr alternatīva, — ir ūdeņraža tehnoloģija. Protams, ūdeņraža transportlīdzekļi vēl nav gatavi tirgum, bet sagatavošanā ir daudzveidīgi projekti, lai šo stāvokli mainītu. Tikko ar daudzsološu ziņojumu ir pabeigts ES "automaģistrāļu" projekts.

Februārī ES pētniecības ministri nodibināja ilgtermiņa valsts un privāto partnerību, lai laikposmā no 2015. līdz 2025. gadam sagatavotu ūdeņraža tehnoloģiju tirgum. Nākamajos gados ir plānots ieguldīt šajā pētniecības

programmā kopā aptuveni EUR 49 miljonus, no kuriem pusi iegulda valsts iestādes, bet otru pusi — privātie ieguldītāji.

Mēs redzam, ka ir sagatavoti apstākļi, lai ūdeņraža transportlīdzekļi būtu gatavi tirgum. To, ka kurināmā elementu cena joprojām ir augsta, nevar izmantot kā argumentu pret ūdeņraža tehnoloģiju, jo tā notiek ar visām nākotnes tehnoloģijām. Pirmais 0,5 megapikseļu digitālais fotoaparāts tika izstrādāts pirms daudziem gadiem lietošanai kosmosa lidojumos un maksāja aptuveni EUR 10 miljonus, bet mūsdienās gandrīz katram ir digitālais fotoaparāts.

Šī regula nākotnē dos saskaņotus tehniskos noteikumus, pirmo reizi apstiprinot ar ūdeņradi darbināmus transportlīdzekļus visā Eiropā. Vienoti kritēriji ir ārkārtīgi svarīgi, lai attīstītu šo tehnoloģiju, saglabājot augstu drošības līmeni un aizsargājot dabu.

Pašlaik ar ūdeņradi darbināmi transportlīdzekļi nav iekļauti EK tipu apstiprināšanas sistēmā, tādēļ dalībvalstis var izdot vienreizējas atļaujas šāda veida transportlīdzekļiem. Dažas dalībvalstis to dara, bet citām tas ir kaut kas pilnīgi nezināms. Izdodot atļaujas šādā veidā, pastāv risks, ka katra dalībvalsts izveidos savus atļaujas nosacījumus un iekšējais tirgus tiks sadrumstalots. Tas radītu lielus izdevumus ražotājiem un apdraudētu arī drošību.

Ūdeņradis ir viens no nākotnes enerģijas nesējiem. Tādēļ mūsu uzdevums, ko mēs pildām, pieņemot šo regulu, ir izveidot politiskus pamatnoteikumus šīs nākotnes tehnoloģijas lietošanai, nosakot vienotus apstiprināšanas kritērijus. Es priecājos, ka mums izdevās panākt pušu vienošanos pirmajā lasījumā un ka sadarbība ar Padomi un Komisiju bija tik laba. Tādēļ es izsaku pateicību "ēnu" referentiem; man gribētos nosaukt arī *Bulfon* kungu un *Manders* kungu. Tas deva iespēju vienoties pirmajā lasījumā. Mūsu uzmanības centrā bija jautājums par markējumu ar ūdeņradi darbināmiem transportlīdzekļiem.

Ar ūdeņradi darbināmi transportlīdzekļi ir tieši tikpat droši kā pasažieru automobiļi, kas darbojas ar dīzeļdegvielu vai benzīnu. Šajā regulā noteikts, ka šiem automobiļiem vajadzēs izturēt tikpat stingras drošības pārbaudes kā visiem pārējiem transportlīdzekļiem. Tomēr glābšanas dienestiem, ierodoties negadījuma vietā, ir jāzina, ka viņiem ir darīšana ar ūdeņraža transportlīdzekļi, lai varētu ņemt vērā konkrētas detaļas. Tas nenozīmē, ka uz transportlīdzekļiem, kas darbojas ar ūdeņradi, ir jālūkojas ar nelabvēlību, jo, kā jau teicu, tie ir tikpat droši kā transportlīdzekļi, kas darbojas ar citām degvielām. Tas ir ļoti svarīgs punkts, ko es šodien gribu apspriest.

Tādēļ mēs iesakām, lai uz ūdeņraža transportlīdzekļu detaļām, kurās atrodas ūdeņradis, būtu neuzkrītošas etiķetes. Strādājot ar Komisiju un Padomi, mēs vēl uzlabojām Komisijas tekstu un aizstājām vārdu "etiķete" ar vārdu "identifikācija", jo ilgtermiņā šo etiķeti vajadzētu un varētu aizstāt ar elektronisko identifikāciju, kas saistīta ar viedu neatliekamās palīdzības sistēmu, tā dēvēto "eCall".

Rodas arī citi jautājumi. Nobeigumā es, iespējams, īsi atgriezīšos pie jautājuma par ūdeņraža uzpildes staciju infrastruktūru, bet tagad es ar prieku gaidu dzīvu diskusiju un ļoti vēlos zināt, kas jums ir sakāms.

Alojz Peterle, Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas atzinuma sagatavotājs. — (SL) Es vēlētos pateikties kolēģei doktorei Weisgerber kundzei par lielisko ziņojumu un paust apmierinātību ar to, ka mēs tik ātri esam panākuši tādu augstu vienprātības pakāpi ar Padomi. Šī regula pārliecinoši nostāda mūs jaunās enerģētikas un vides politikas pusē, kas, bez šaubām, labvēlīgi ietekmēs arī sabiedrības veselību. Esmu vienisprātis ar komisāru, ka mums šī iespēja ir jāizmanto pilnībā. Šī regula ir viens no sākuma soļiem; tā ir daļa no atbildes uz mūsdienu enerģētikas un vides problēmām, kur ūdeņradis ir viens no galvenajiem elementiem. Mēs domājam nevis tikai par ūdeņradi, bet arī par ūdeņradi, un ne tikai par atsevišķām dalībvalstīm, bet par visu Eiropas Savienību.

Ir ļoti svarīgi iesaistīt pareizu virzītājspēku, lai nodrošinātu visu īstenošanas jomu. Šajā ziņā mums ir jāņem vērā arī viss tas, par ko domā mūsu iedzīvotāji, sākot ar infrastruktūru. Attīstības dinamisms un it īpaši jauno tehnoloģiju straujas attīstības problēma ir ļoti svarīga šajā ļoti sarežģītajā enerģētikas situācijā. Es saskatu ļoti nozīmīgas jauno tehnoloģiju iespējas tādā ziņā, ka tās pieļauj arī decentralizētu ūdeņraža izgatavošanas sistēmu; tātad, ja ir iesaistīta arī saules enerģija, tad faktiski ir iespējams izkliedēt ražošanu un samazināt atkarību no pašlaik zināmajiem enerģijas avotiem. Manuprāt, Komisija varētu sekmīgi atbalstīt un paātrināt attīstību šajā virzienā.

Malcolm Harbour, *PPE-DE grupas vārdā.* – Priekšsēdētājas kundze! Es gribu sirsnīgi pateikties *Anja Weisgerber* kā komitejas referentei un, protams, kā mūsu grupas dalībniecei, kura, man šķiet, vēlreiz ir pierādījusi meistarību sarežģītos tehniskos jautājumos, ļoti efektīvi strādājot arī pie daudzām emisijas lietām kā atzinuma

sagatavotāja. Bet tagad es priecājos, ka viņai pašai ir ziņojums, un apsveicu viņu par lielo rūpību, ar kādu viņa ir ķērusies pie šī svarīgā uzdevuma. Es zinu, cik daudz darba tas prasa, jo pats biju referents par vispārējo Tipu apstiprinājuma direktīvu.

Es gribu pateikties arī *Günter Verheugen* un viņa komandai Komisijā par ļoti ātro un laicīgo rīcību, sniedzot mums šo svarīgo priekšlikumu, ar kuru galvenajā Tipu apstiprinājuma direktīvā tiks efektīvi iekļautas īpašas prasības ūdeņraža transportlīdzekļiem. Starp citu, tagad, kad mēs beidzot esam panākuši šo svarīgo kopējo apstiprināšanas sistēmu mehāniskiem transportlīdzekļiem, manuprāt, tas pierāda, ka mēs esam pietiekami elastīgi, lai varētu reaģēt un iekļaut šajos noteikumos šos jaunos izstrādājumus.

Šajā sakarā es tikai gribu uzsvērt to, ko jau teikuši daudzi kolēģi, tomēr gribu uzsvērt no sava viedokļa, jo es kā Parlamenta deputāts esmu strādājis kopā ar Komisiju CARS 21 grupā, kas tika izveidota, lai izstrādātu automobiļu konkurētspējīgu regulatīvo stratēģiju 21. gadsimtam — to nozīmē šis apzīmējums CARS 21 —, un šis, bez šaubām, ir 21. gadsimta priekšlikums. Svarīgi, ko tas dod nozares ražotājiem — ne tikai lielajiem ražotājiem, bet arī daudzajām sabiedrībām, kas iesaistītas to sistēmu un detaļu izstrādē, kuras palīdzēs virzīt uz priekšu ar ūdeņradi darbināmus transportlīdzekļus; tas dos viņiem skaidru tiesisko sistēmu, kādā tagad jāstrādā. Viņiem nav jāgaida. Tā ir milzīga priekšrocība, un tas nozīmē, ka mums būs viena sistēma Eiropai, viena sistēma, un tas, savukārt, nozīmē, ka, izpildot šīs prasības, jūs varat pārdot savus transportlīdzekļus visur citur.

Bet patiesībā ar to nepietiek, un es priecājos, ka *Anja* ir iekļāvusi ziņojumā īpašu prasību Komisijai, kurā teikts: "Mēs gribam, lai ūdeņraža transportlīdzekļu drošības prasības kļūtu par starptautiskām prasībām." Cilvēki visā pasaulē strādā pie normām ūdeņraža transportlīdzekļiem. Ir tieši īstais laiks izskatīt to starptautiskajā transportlīdzekļu darba grupā, jo mums ir jāsāk, ja mēs gribam turpināt un iegūt šo pasaules normu kopumu ūdeņraža transportlīdzekļiem. Tajā pašā laikā mēs gribam, lai Eiropa atrastos šo tehnoloģiju attīstības vadībā, un mēs varam panākt abus mērķus, izveidojot šo priekšlikumu.

Wolfgang Bulfon, *PSE grupas vārdā*. – (*DE*) Priekšsēdētājas kundze, komisāra kungs, dāmas un kungi! Eiropas mēroga vienota ūdeņraža transportlīdzekļu atļaujas procedūra uzveiks vismaz vienu no šķēršļiem videi draudzīgu mobilitātes veidu attīstības ceļā. Vietējā sabiedriskā transporta jomā jau ir vairāki perspektīvi projekti, un tas nozīmē, ka nemaz nav tālu ar ūdeņradi darbināmu pasažieru automobiļu sērijveida ražošana. Taču mums ir jājautā, kā tiks iegūts ūdeņradis. Tas, vai galīgais rezultāts būs labvēlīgs CO₂ ziņā, ļoti lielā mērā ir atkarīgs no ūdeņraža ražošanas veida nākotnē. Nav lietderīgi, ja tā ražošana rada tādu CO₂ daudzumu, kas ir lielāks par to CO₂ daudzumu, kura rašanās ir novērsta, izmantojot ūdeņraža enerģiju. Taču tajā pašā laikā mums ir jānodrošina atbilstīgu uzpildes staciju infrastruktūras izveide un būve, jo pat transportlīdzekļi ar ūdeņraža degvielu ir jāuzpilda. Tas ir īpašs uzdevums dalībvalstīm.

Šā ziņojuma skaidrās pamatnostādnes veido tiesisku sistēmu, kas atvieglo šīs perspektīvās tehnoloģijas un daudzu citu inovāciju turpmāko attīstību. Parlamenta priekšsēdētājs *Pöttering* kungs ziņoja par savu pieredzi ar ūdeņraža transportlīdzekļiem. Būtu vērts apsvērt šīs pieredzes izmantošanu, lai attiecīgi pielāgotu Parlamenta autoparku — tas ir vismaz apdomāšanas vērts priekšlikums.

Nobeigumā es vēlētos patiesi pateikties *Weisgerber* kundzei par viņas sirsnīgo sadarbību asamblejā un šī ziņojuma sagatavošanā.

Vladko Todorov Panayotov, *ALDE grupas vārdā.* – (*BG*) Ar ūdeņradi darbināmu transportlīdzekļu iekļaušana Eiropas Kopienas vispārējā normatīvajā sistēmā ir ārkārtīgi svarīga, jo pašreizējās likumā noteiktās tipa apstiprinājuma procedūras negarantē vienādas kvalitātes transportlīdzekļu nonākšanu Eiropas Savienības tirgū.

Eiropas Savienības regulas pieņemšana nodrošinātu to, ka visi ar ūdeņradi darbināmie transportlīdzekļi, kas nonāk tirgū, ir ražoti, pārbaudīti un klasificēti saskaņā ar kopēju normu un ka to drošības līmenis nav zemāks par parasto mehānisko transportlīdzekļu drošības līmeni. Kopēji noteikumi garantētu arī saskaņotu darbību ūdeņraža degvielas ieviešanai ilgtspējīgā veidā, lai kopējā enerģētiskā bilance, ieviešot ūdeņradi kā degvielu mehāniskiem transportlīdzekļiem, būtu pozitīva. Vispārēja Eiropas regula noteiktu arī kopīgas prasības attiecībā uz šo mehānisko transportlīdzekļu pārraudzību un vajadzīgo infrastruktūru — uzpildes stacijām.

Eiropas Savienības regulas pieņemšana nodrošinātu arī kopīgu normu piemērošanu ar ūdeņradi darbināmiem transportlīdzekļiem, kas ražoti trešās valstīs — Amerikas Savienotajās Valstīs, Āzijas Ekonomikas kopienā, un palīdzētu aizsargāt Eiropas intereses.

Atļaujiet norādīt, ka tad, ja nebūs rīcības Eiropas Savienības līmenī, dalībvalstis pieņems atšķirīgas normas attiecībā uz transportlīdzekļiem ar ūdeņraža dzinējiem, un tas radīs neizdevīgu situāciju attiecībā uz kopējo tirgu un izmaksu ekonomiju liela mēroga ražošanā un aizkavēs transportlīdzekļu attīstību.

Tad, kad katram transportlīdzekļu veidam pietiks tikai ar vienu vienīgu apstiprinājumu, lai to varētu laist Eiropas Savienības tirgū, ES dalībvalstīm ir jākļūst atvērtām attiecībā uz transportlīdzekļiem, kas darbināmi ar ūdeņradi. Apstiprinājums paātrinās šo videi draudzīgo dzinēja tehnoloģiju transportlīdzekļu ieviešanu, un tas, savukārt, ļaus ātrāk parādīties ekoloģiskām priekšrocībām, ko dod ar ūdeņradi darbināmu transportlīdzekļu lietošana.

Pēdējais, bet ne mazāk svarīgais aspekts ir papildu stimuls ieguldījumiem ar ūdeņradi darbināmu transportlīdzekļu ražošanā, materiālos to izgatavošanai un to pārvaldības līdzekļos, kas veicinās ūdeņraža tehnoloģiju ātrāku ieviešanu Eiropas Savienības valstīs.

Leopold Józef Rutowicz, UEN grupas vārdā. – (PL) Priekšsēdētājas kundze, komisāra kungs! Ar ūdeņradi darbināmu transportlīdzekļu ieviešana ietekmēs vides un veselības aizsardzību, kā arī siltumnīcefektu, un tā ir politiski un ekonomiski nozīmīga, ņemot vērā tradicionālo ogļūdeņraža degvielu trūkumu. Galvenais pasākums, kas veic, lai tos ieviestu, ir izveidot direktīvu par tipa apstiprinājumu ar ūdeņradi darbināmiem mehāniskiem transportlīdzekļiem. Man ir divi komentāri par direktīvas projektu un grozījumiem.

Pirmkārt, projektā nav iekļauta nepieciešamība pārbaudīt apkopes un lietošanas norādījumus, veicot tipa novērtējumu. Ūdeņraža degviela ar tās ļoti augsto enerģētisko vērtību ir sevišķi bīstams produkts, un transportlīdzekļu lietotāji saskarsies ar to pirmo reizi.

Otrkārt, projektā ir noteikts pārskatīšanas termiņš vienu gadu no tā pieņemšanas, lai varētu apsvērt secinājumus, kādus liek izdarīt projekta darbība un šajā jomā noteiktās starptautiskās normas.

Nāciju Eiropas grupa atbalsta direktīvas īstenošanu. Pateicos Weisgerber kundzei par lietišķo ziņojumu!

Jaromír Kohlíček, GUE/NGL grupas vārdā. – (CS) Dāmas un kungi! Lasot apspriežamās regulas paskaidrojumu, es biju nepatīkami pārsteigts. No vienas puses, ūdeņradis dod iespēju uzglabāt enerģiju, un, no otras puses, tas praktiski novērš ievērojamu daļu emisijas. Taču direktīva nosaka dalījumu kategorijās saskaņā ar tradicionālo sistēmu. Vienkāršāk sakot, tā iekļauj ūdeņraža lietojumu, to sadedzinot.

Nemaz nerunājot par metāna un ūdeņraža maisījuma sadedzināšanas problēmu, par kuru es šo to zinu, jo mana disertācija bija saistīta ar sadedzināšanas jautājumu, parastajos dzinējos vajadzētu lietot arī karbamīdu, lai iegūtu tīrus sadedzināšanas produktus saskaņā ar EURO 5 un EURO 6 slāpekļa oksīdu likvidēšanai.

Viens no Eiropas Savienības mērķiem ir drīzumā paplašināt ūdeņraža lietojumu transportā, un līdz 2020. gadam ir jāpanāk ievērojama izaugsme. Tas tiesa, ka tehniskajām problēmām, kas saistītas ar ūdeņraža uzglabāšanu un lietošanu, ir vajadzīgi skaidri, vienoti noteikumi, kuros iekļauts ar ūdeņradi strādājošo sistēmu marķējums. Šeit es pilnīgi piekrītu referentei. Es gribētu arī norādīt, ka daudzās valstīs ir aizliegts novietot slēgtās telpās, it sevišķi apakšzemes stāvvietās, transportlīdzekļus ar spiedtraukiem. Vienkāršs marķējums ir ļoti svarīgs arī šajā gadījumā.

Ūdeņraža kurināmā elementi ir viena no perspektīvajām eksperimentālajām transportlīdzekļu dzinēju sistēmām. Daudzās Eiropas Savienības pilsētās jau sen izmanto autobusus, kas lieto šo enerģijas avotu. Es uzskatu, ka apspriežamā regula veicinās ar ūdeņradi darbināmo mehānisko transportlīdzekļu aprīkojumam izvirzīto pamatnoteikumu unifikāciju. Ceru, ka tā dos labāku pamatu ūdeņraža transportlīdzekļu sistēmu dažādu sastāvdaļu turpmākai straujai attīstībai un to darbības pārbaudei. Vajadzētu ievērojami paātrināt tieši ūdeņraža elementu praktisko lietojumu, bet ūdeņradi nevar plaši lietot "tradicionālajās sistēmās", citiem vārdiem sakot, iekšdedzes dzinējos, jo, manuprāt, tam nav jēgas. Ar šo nosacījumu es GUE/NGL grupas vārdā silti iesaku pieņemt šo dokumentu.

Andreas Schwab (PPE-DE). – (DE) Priekšsēdētājas kundze, komisāra kungs, dāmas un kungi! Weisgerber kundzes ziņojums ir nevainojams piemērs tam, kā Eiropas politiķi pielāgojas mainīgajam tirgum un ātri rīkojas, lai izveidotu aktīvas normas un tiesiskus pamatus tehnoloģiskajām inovācijām. Pēc dažiem mēnešiem Padome ir iecerējusi strādāt ar standartizāciju un izdarīt secinājumus attiecībā uz to. Tajā diskusijā atkal būs svarīga nozīme jautājumiem par to, cik ātri uz tehnoloģisko progresu reaģē normas, cik ātri uz tehnoloģisko progresu reaģē likumdevēji un cik ātri normas pielāgojas ekonomiskajai realitātei. Es uzskatu, ka šis ziņojums par tipa apstiprinājumu ar ūdeņradi darbināmiem automobiļiem padarīs Eiropu par vienotas likumdošanas platformas pionieri ar ūdeņradi darbināmu transportlīdzekļu attīstībā.

Tas, ka vēl joprojām nav noteikts, vai ūdeņraža kā automobiļu degvielas izmantošana galu galā atbildīs ilgtspējas principam un būs ekonomiski ilgtspējīga, ir spēcīgs arguments, bet to vēl nav iespējams izslēgt. Tādēļ es uzskatu, ka ar šo ziņojumu mēs veidojam labu pamatu vadošajām pētniecības iestādēm, lai tās veiktu turpmākus pētījumus Eiropas iekšējā tirgū, un it sevišķi vadošajiem uzņēmumiem. Tas ir sevišķi svarīgi, ņemot vērā diskusiju par CO₂ politiku transportlīdzekļiem un vēlmi panākt tehnoloģiju lielāku daudzveidību, lai galu galā pilnīgi droši noskaidrotu, kurš transportlīdzeklis un kura dzinēju tehnoloģija ir vislabākā videi un cilvēkiem.

No iekšējā tirgus viedokļa, manuprāt, mums ir jāvērtē šis ziņojums īpaši atzinīgi, jo patiesi vienotu iekšējo tirgu iespējams sasniegt, vienīgi saskaņojot ar ūdeņradi darbināmu transportlīdzekļu tipa apstiprinājumus dažādās dalībvalstīs, lai iespējami labāk izmantotu šī tirgus sinerģijas efektu. Kā norādīts iepriekš, visi starptautiskie tipa apstiprinājumi, bez šaubām, jāveido uz šī pamata. Mēs ceram, ka mums izdosies visu sakārtot. Vēlu veiksmi!

Arlene McCarthy (PSE). - Priekšsēdētājas kundze! Es gribētu pateikties mūsu referentei Weisgerber kundzei un "ēnu" referentiem par šā ziņojuma sagatavošanu un par ļoti labu vienošanos ar Padomi un Komisiju, tajā pašā laikā saglabājot Parlamenta prioritātes. Laikā, kad benzīna cenas Eiropā ir divkāršojušās un Eiropas iedzīvotājus un cilvēkus visā pasaulē arvien vairāk satrauc klimata pārmaiņu sekas, ir skaidrs, ka mums ir vajadzīga jauna cerība uz nākotnes degvielām.

Šis Eiropas līmeņa likums par automobiļiem ar ūdeņraža dzinējiem var nolīdzināt ceļu šo automobiļu pilnapmēra ražošanai un ne tik tālā nākotnē nodrošināt Eiropas braucējiem reālas alternatīvas. Ar alternatīvām degvielām darbināmu transportlīdzekļu pārdevumi, piemēram, Apvienotajā Karalistē vien ir palielinājušies no dažiem simtiem 2000. gadā līdz vairāk nekā 16 000 pagājušajā gadā. Elektromobiļu un citu alternatīvu pārdevumi ir strauji cēlušies, bet ūdeņraža automobiļi atrodas tikai pilnapmēra ražošanas sākumā. Es uzskatu, ka jaunais likums paātrinās šo transportlīdzekļu attīstību, vienlaikus garantējot to uzticamību un drošību. Ar šā likuma palīdzību tagad ir noteikts, ka masveida ražošana Eiropā sāksies 2015. gadā, bet līdz 2025. gadam aptuveni 5 % no ES ceļu satiksmes līdzekļiem darbosies ar ūdeņradi.

Ūdeņraža automobiļu vides priekšrocības būs atkarīgas no ūdeņraža iegūšanai izmantotā enerģijas avota. Tie var tieši novērst benzīna radīto gaisa piesārņojumu un samazināt mūsu atkarību no naftas, taču tie var palīdzēt cīņā pret globālo sasilšanu tikai tad, ja ūdeņradi ražo ilgtspējīgā veidā. Tādēļ es noteikti atbalstu grozījumus, par kuriem vienojās *Weisgerber* kundze, lai nodrošinātu ūdeņraža iegūšanu ilgtspējīgā veidā un, ciktāl tas iespējams, no atjaunīgiem enerģijas avotiem.

Ir svarīgi uzsvērt, ka ar ūdeņradi darbināmi automobiļi var būt tikpat droši kā ar benzīnu darbināmie, un avārijas gadījumā glābēju komandām ir jāzina, ar ko tām ir darīšana. Tādēļ *Weisgerber* kundze ir nodrošinājusi, lai neatliekamās palīdzības dienesti varētu viegli pazīt šos transportlīdzekļus. Šis tiesību akts dara to, ko Eiropas Savienība var darīt tikai spēcīgā iekšējā tirgū. Tas nodrošina Eiropas mēroga tirgu precēm ar kopīgiem noteikumiem un augstām drošības prasībām. Šis tirgus spēj ražot ar ūdeņradi darbināmus nākotnes automobiļus, un esmu pārliecināta, ka šis likums šodien, kad mēs par to balsojam, ir izšķirīgs šī mērķa sasniegšanai.

Danutė Budreikaitė (ALDE). – (*LT*) Komisijas priekšlikums par ar ūdeņradi darbināmu mehānisku transportlīdzekļu tipa apstiprinājumu ir ļoti svarīgs, risinot problēmas, kas saistītas ar alternatīvu degvielu meklējumiem, vides aizsardzību, klimata pārmaiņām un cilvēku veselību. Es gribētu pievērst jūsu uzmanību dažiem jautājumiem, kas ir ārkārtīgi svarīgi ar ūdeņradi darbināmu transportlīdzekļu attīstībā.

Pirmkārt, ar ūdeņradi darbināmu transportlīdzekļu galvenā problēma ir nevis pats ražošanas process, bet gan to uzpilde. Pašlaik visā Eiropā ir tikai aptuveni 40 ūdeņraža uzpildes stacijas. Piemēram, Francijā ir divas šādas uzpildes stacijas, Spānijā viena, bet nevienas stacijas nav jaunajās dalībvalstīs, kuras pievienojās Eiropas Savienībai 2004. un 2007. gadā. Amerikas Savienotajās Valstīs ir ievērojams skaits šādu staciju tikai Kalifornijā vien. Tādēļ es piekrītu runātājam, ka visā ES pēc iespējas ātrāk ir vajadzīgs standartizētu ūdeņraža uzpildes staciju tīkls. Ja nebūs atbilstīgas infrastruktūras, ar ūdeņradi darbināmi transportlīdzekļi joprojām būs tikai atsevišķas vienības.

Otrkārt, ūdeņradis ir tikai enerģijas nesējs, nevis enerģijas avots, un tāpēc ir svarīgi ražot ūdeņraža degvielu stabilā un videi draudzīgā veidā. Mums ir jābūt aktīvākiem zinātniskajos pētījumos, kas varētu novērst fosilo degvielu izmantošanu un ieteikt alternatīvas metodes ūdens sašķelšanai ūdeņradī un skābeklī. Viena no šādām metodēm varētu būt fotolīze, kaut gan šajā jomā vēl ir jāveic pamatīga zinātniskā izpēte. Turklāt ūdeņraža ieguve, nepiesārņojot dabu, dotu iespēju izmantot to ne tikai transporta nozarē.

Treškārt, es piekrītu Komisijas priekšlikumam lietot dabasgāzes un ūdeņraža maisījumus, bet tikai kā pārejas degvielu un tikai valstīs, kurās ir labi attīstīta dabasgāzes infrastruktūra. Es gribētu uzsvērt arī to, ka Amerikas Savienotās Valstis un Kanāda ir līderes ar ūdeņradi darbināmu transportlīdzekļu izstrādes un ražošanas jomā, tām seko uz pēdām Japāna, un mēs nedrīkstētu joprojām atpalikt.

Małgorzata Handzlik (PPE-DE). – (*PL*) Priekšsēdētājas kundze! Nākotne ar ūdeņraža dzinēju automobiļiem ir aizraujoša perspektīva. Kaut gan līdz šīs tehnoloģijas plašam lietojumam vēl paies ilgs laiks, tomēr ir ārkārtīgi svarīgi, lai tagad tiktu saskaņoti noteikumi par šo automobiļu tipa apstiprinājumu.

Šodien mēs izskatām regulu, kuras galvenais mērķis ir noteikt ES kritērijus ar ūdeņradi darbināmu transportlīdzekļu tipa apstiprinājumam, lai nodrošinātu pienācīgu tirgus darbību. Pašlaik atsevišķu dalībvalstu atšķirīgie tipa apstiprinājuma kritēriji traucē šī tirgus darbību, izraisot ražošanas izmaksu nevajadzīgu pieaugumu, apdraudot drošību un — to mēs nedrīkstam aizmirst — radot ievērojamus šķēršļus ūdeņraža tehnoloģiju attīstībai ES. Mēs nedrīkstam neievērot tieši šo jautājumu, jo tieši uz ūdeņradi un tāpat arī uz biodegvielām un elektrību tiek liktas cerības, ka tie aizstās naftu transporta nozarē. Iespējams, vissvarīgākais ir tas, ka ūdeņraža degšanas procesā rodas nevis oglekļa dioksīds, viela, kas joprojām ir kaitīga videi, bet gan ūdens un tādējādi, bez šaubām, samazinās gaisa piesārņojums un CO_2 emisija — tas, kam mēs veltām lielas pūles ne tikai Eiropas Parlamenta forumā.

Protams, šo mērķu sasniegšana būs atkarīga no šo tehnoloģiju izplatības, kas — kā pareizi norāda referente, kuru es apsveicu par ļoti labu ziņojumu, — ir atkarīgs arī no ūdeņraža uzpildes staciju esības. Šādām stacijām ir jākļūst par realitāti vienlaikus visās dalībvalstīs, lai tās būtu pieejamas katram Eiropas patērētājam. Es ceru, ka arī transportlīdzekļu ražotāji reaģēs uz patērētāju augošo pieprasījumu pēc transportlīdzekļiem, kurus darbina ar ūdeņradi, lai kopējais tirgus varētu pienācīgi darboties šajā jomā.

Matthias Groote (PSE). – (*DE*) Priekšsēdētājas kundze, komisāra kungs, referentes kundze, dāmas un kungi! Esmu pārliecināts, ka šis ir labs piemērs tam, kā politiķi spēj rīkoties, jo turpmāk būs pieejami ar ūdeņradi darbināmu transportlīdzekļu tipa apstiprinājumi, kaut gan pati tehnoloģija vēl nav pieejama.

Mēs daudz runājam par transportlīdzekļu, it sevišķi kravas automobiļu, radītā CO₂ samazināšanu. Šis varētu būt viens veids CO₂ emisijas samazināšanai, taču ir svarīgi — un es runāju kā pārstāvis no Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas, kuras "ēnu" referents es biju —, lai mēs iegūtu ūdeņradi no atjaunīgiem enerģijas avotiem. Tas dod arī iespēju uzglabāt enerģiju no atjaunīgajiem enerģijas avotiem, kuru pēc tam varētu izmantot transportlīdzekļiem, un tas būtu labs virziens, kādā doties. Nākotnē mums joprojām jāpievēršas šim jautājumam.

Taču ir svarīgi izveidot arī uzpildes staciju infrastruktūru. Mēs redzam, ka, piemēram, CNG transportlīdzekļiem paredzētā struktūra joprojām ir ļoti juceklīga. Šos transportlīdzekļus var iegādāties, bet klienti, braucēji, joprojām atturas no to pirkšanas, jo nav nodrošināta degvielas pieejamība. Turpmākajās diskusijās mums jāturpina šis temats.

Bogusław Liberadzki (PSE). – (*PL*) Priekšsēdētājas kundze! Atļaujiet izmantot šo iespēju, lai apsveiktu referenti un arī Komisiju par ierosmi, kas vērsta uz jaunu enerģijas avotu meklējumiem transportlīdzekļiem, kā arī uz šīs enerģijas iegūšanas avotiem.

Ir trīs svarīgi mērķi: pirmkārt, mūsu nepārtrauktā bēgšana no atkarības no naftas; otrais mērķis attiecas uz CO_2 emisiju; visbeidzot, trešais mērķis — un tas ir ļoti svarīgs — ir stabilizēt un pazemināt transportlīdzekļu lietošanas izmaksas to lietotājiem.

Manuprāt, dokuments, kuru mēs apspriežam, attiecas uz trim jomām, un tās ir: pirmā — ar ūdeņradi darbināmu transportlīdzekļu marķēšana; otrā — prasības uzpildes stacijām (to novietojums un ieviešana); visbeidzot, trešā joma, kuru es uzskatu par ļoti svarīgu, ir ūdeņraža transportlīdzekļu darbības drošība. Šī regula, pirmkārt, izveido tiesisku sistēmu, kas nosaka, kā mums ir jālieto šī enerģija, un, otrkārt, tā norāda prasības infrastruktūrai, nodrošinot ex ante pamatnosacījumu praktisku izpildi šīs jaunās tehnoloģijas izstrādē.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Transporta nozarē ir jāpieliek nepārtrauktas pūles, lai ieviestu tirgū transportlīdzekļus ar alternatīvu degvielu, kas ievērojami sekmē gaisa kvalitātes uzlabošanu pilsētvidē.

Ir vajadzīgi kopīgi standarti ar ūdeņradi darbināmu transportlīdzekļu apstiprinājumam, lai nodrošinātu ūdeņraža drošu izmantošanu transportlīdzekļu dzinējos. Izmantojot ūdeņradi kā degvielu kurināmā elementiem vai iekšdedzes dzinējiem, neveidojas oglekļa emisija vai siltumnīcefekta gāzes. Ar ūdeņradi

darbināmu mehānisku transportlīdzekļu tipa apstiprinājums ir balstīts uz specifikācijām un tehnisko prasību izpildi attiecībā uz sastāvdaļām, kuru pamatā ir ūdeņradis.

Ņemot vērā ūdeņraža īpašības, glābšanas dienestiem vajadzēs apieties ar šiem transportlīdzekļiem īpašā veidā. Es uzsveru, ka dalībvalstīm nepieciešams ieguldīt alternatīvo degvielu uzglabāšanai un izplatīšanai vajadzīgajā infrastruktūrā, bez kuras mazāk piesārņojošu transportlīdzekļu skaits nevar ievērojami palielināties.

Bogusław Liberadzki (PSE). – (*PL*) Priekšsēdētājas kundze! Tā kā es gribēju ievērot noteikto laika limitu, proti, vienu minūti, tad es nepieskāros kādam svarīgam jautājumam, kuru es gribētu izcelt kā šī risinājuma priekšrocību. Un tā ir tāda, ka mēs ar šo izvirzīto risinājumu ievērojami apsteidzam laiku, radot apstākļus mūsdienīgumam. Tas var nozīmēt arī ierosmi meklēt vēl vairāk tehnoloģiju, un tāpēc es gribētu izteikt atzinību gan komisāram *Verheugen* kungam, gan Komisijai.

Günter Verheugen, Komisijas priekšsēdētāja vietnieks. – (DE) Priekšsēdētājas kundze, dāmas un kungi! Man ir liels prieks, ka šīs debates parādīja plašu vienprātību daudzās jomās: pirmkārt, plašu vienprātību par to, ka ūdeņraža tehnoloģija ir interesants iespējamais veids mūsu enerģētikas problēmu risināšanai; otrkārt, vienprātību par to, ka ūdeņraža tehnoloģija, iespējams, ir interesants variants mūsu ceļu satiksmei; treškārt, ļoti plašu vienprātību par to, ka, bez šaubām, ūdeņraža tehnoloģijai kopumā ir nozīme tikai tad, ja tā vispārēji labvēlīgi ietekmē ekoloģiju — tas ir, ja ūdeņradi iegūst no tīriem enerģijas avotiem. Tas ir ļoti nozīmīgs rezultāts.

Es gribētu jūs informēt arī par to, ka 7. pētniecības pamatprogrammā Komisija ir piešķīrusi īpašu nozīmi ūdeņraža tehnoloģijai. Kopīgajā tehnoloģiju iniciatīvā EUR 800 miljoni ir piešķirti ūdeņraža tehnoloģiju pētniecībai, un ne jau tikai attiecībā uz transportlīdzekļu jomu. Es nevēlos radīt iespaidu, ka mēs tērējam EUR 800 miljonus, lai pētītu ūdeņradi kā degvielas tehnoloģiju. Tā ir tikai daļa no projekta; kopumā projekts nodarbojas ar skaidru principu izveidi par to, kādā mērā ūdeņradis tiešām var veicināt mūsu sabiedrības emitētā CO_2 ievērojamu samazinājumu.

Mums abiem ar Parlamenta priekšsēdētāju *Pöttering* kungu bija iespēja kādu laiku braukt ar automobili ar ūdeņraža dzinēju. Man radās iespaids, ka tehniskās grūtības, kas saistītas ar ūdeņraža izmantošanu transportlīdzekļos, pamatā ir atrisinātas. Šī tehnoloģija jau ir klāt. To var paveikt. Bet pilnīgi trūkst — un tas jau tika minēts vairākas reizes — tieši infrastruktūras.

Es varu iedomāties, ka, tiklīdz šis priekšlikums tiks pieņemts, dodot pamudinājumu nozarei, mums nāksies nodarboties ar jautājumu, kuru šajās debatēs izvirzīja arī *Bulfon* kungs. Jautājums ir par to, ka varbūt tiem, kuri nodarbina lielus autoparkus galvenokārt vietējiem braucieniem, piemēram, parlamentiem, arī šim Parlamentam, valstu parlamentiem, valdībām un Eiropas Komisijai, vajadzētu rādīt labu priekšzīmi, tiklīdz tas būs praktiski iespējams, un ar iepirkumu politikas palīdzību atvieglot šāda veida transportlīdzekļu nokļūšanu tirgū. Pašlaik tā ir tikai fantāzija, bet mums vajadzētu padomāt par to, kad pienāks laiks.

Atļaujiet man vēlreiz pateikties referentei par tiešām lielisko darbu un arī visiem runātājiem no grupām un komitejām, kuri parādīja, ka mums ir kopīgs redzējums par to, kāda varētu izskatīties Eiropas transportlīdzekļu nākotne.

Anja Weisgerber, *referente.* – (*DE*) Priekšsēdētājas kundze, dāmas un kungi! Liels paldies par ļoti interesantajām runām. Es gribētu pateikties arī "ēnu" referentiem, Komisijai, Padomes pārstāvjiem un viņu personālam par fantastisko sadarbību, kas bija galvenais nosacījums šīs politiskās vienotības panākšanai pirmajā lasījumā.

Kā mēs redzējām, ūdeņradis ir nākotnes tehnoloģija. Ūdeņradis var būt daļa no atbildes uz problēmām, ko rada klimata pārmaiņas un nepieciešamība samazināt emisijas. Tas ir tīra alternatīva fosilajām degvielām, un ūdeņraža kā enerģijas nesēja — kā jau teikts, tas tiešām ir enerģijas nesējs — izmantošana ir pilnīgi ilgtspējīga, ja to ražo no atjaunīgajiem enerģijas avotiem vai kodolenerģijas. Tas ir virziens, kādā mums jādodas turpmākajos gados.

Mani aizrauj ideja par pilnīgi drošu ūdeņraža ciklu, kurā ūdeņradis tiek ražots tikai no atjaunīgajiem enerģijas avotiem un pēc tam iztvaicēts. Tas tiešām ir aizraujoši. Es atbalstīju šo tehnoloģiju jau ilgi pirms ierašanās Eiropas Parlamentā, un es arī esmu labu laiku brīvprātīgi pie tās strādājusi.

Šodien mēs esam ievirzījuši visus jautājumus pareizā virzienā. Mēs esam radījuši vajadzīgos priekšnosacījumus, lai, iespējams, iegūtu vienotus tipa apstiprinājuma noteikumus. Mēs esam parādījuši arī ceļu uz tipu apstiprinājuma starptautiskajiem noteikumiem un noteikuši pētniecības un attīstības nākotnes virzienu.

Šī tehnoloģija jau ir klāt, kā pareizi teica komisārs Verheugen kungs. Tagad mums ir jānodarbojas ar citiem jautājumiem, kas attiecas uz infrastruktūru. Jautājumu par uzpildes staciju infrastruktūru risinās valsts un privātā partnerība. Iespējams, tad mēs secināsim, ka pavisam drīz pa mūsu ielām brauks ar ūdeņradi darbināmi transportlīdzekļi, kas nebūs tikai modeļi.

Vēlreiz pateicos par labo sadarbību.

Priekšsēdētāja. – Debates ir slēgtas.

Balsojums notiks šodien.

Rakstiskas deklarācijas (Reglamenta 142. pants)

Zita Pleštinská (PPE-DE), rakstiski. – (SK) Izejvielu krājumi tradicionālo ogļūdeņraža degvielu ražošanai pastāvīgi samazinās, un tādēļ ir steidzīgi jārisina jaunu, alternatīvu dzinēju sistēmu pētniecības un attīstības jautājums mehānisko transportlīdzekļu nozarē.

ES Septītā pamatprogramma piešķīra EUR 800 miljonus ūdeņraža tehnoloģiju pētniecībai. Pētījumi liecina, ka ūdeņradis, izrādās, ir ideāla alternatīva tradicionālajām fosilajām degvielām. Ūdeņraža kā nākotnes degvielas izmantošana sauszemes transportlīdzekļos ir videi ārkārtīgi labvēlīgs risinājums. Tas nerada oglekļa savienojumu un siltumnīcefekta gāzu emisiju. Pirmie automobiļu modeļi jau ir sekmīgi izmēģināti Eiropas Ekonomikas zonā.

Lai varētu darboties starptautiskais tirgus un tiktu nodrošināts cilvēku drošības un vides aizsardzības augsts līmenis, ir jāizveido Eiropas mēroga noteikumi attiecībā uz mehānisko transportlīdzekļu konstrukciju ar ūdeņraža dzinējiem. Vienoti apstiprinājuma noteikumi visā ES ir obligāts priekšnoteikums ar ūdeņradi darbināmu transportlīdzekļu laišanai tirgū. Jauno tehnoloģiju sekmīga ieviešana ir atkarīga arī no atbilstīga ūdeņraža uzpildes staciju tīkla laikus veiktas būvniecības.

Es uzskatu, ka šodienas debates paaugstinās Eiropas patērētāju uzticību jauno tehnoloģiju lietošanai mehānisko transportlīdzekļu nozarē un palielinās šādu transportlīdzekļu daļu Eiropas tirgū.

Esmu pārliecināta, ka tikai tehniski labi sagatavota ES spēs gūt panākumus konkurencē ar ASV, Japānu un Koreju, kas ļoti aktīvi darbojas šajā jomā. Ievērojot to, es uzskatu, ka šī ierosme ir ļoti laba.

(Sēdi pārtrauca plkst. 11.00 un atsāka plkst. 11.30.)

SĒDI VADA: G. ONESTA

Priekšsēdētāja vietnieks

5. Priekšsēdētāja paziņojums

Priekšsēdētājs. – Eiropas Parlamenta vārdā es vēlētos nosūtīt solidaritātes apliecinājumu viesuļvētras "Gustavs" upuriem Karību salās.

Gandrīz 100 cilvēku zaudēja dzīvību Dominikas Republikā, Haiti, Jamaikā, Kaimanu salās un Kubā, un tūkstošiem citu pašlaik ir bez pajumtes. Vēlreiz atkārtoju, šo jaunattīstības valstu (ĀKK valstu grupa), ar kurām mūs saista ciešas saites saskaņā ar Kotonū Nolīgumu, iedzīvotāji cieš no jaunas dabas katastrofas postījumiem šajos reģionos.

Eiropas Savienība stingri uzrauga situāciju vētras skartajās valstīs un sūta tām humāno palīdzību. Eiropas Parlaments, protams, stingri kontrolēs humānās palīdzības piegādi valstīm šajā reģionā, it sevišķi ar Attīstības komitejas un ĀKK un ES Apvienotās parlamentārās asamblejas starpniecību.

6. Lielāka uzmanība jaunatnes iespēju nodrošināšanai ES politikas jomās – Arkārtas sadarbība pazudušu bērnu meklēšanā (rakstiskas deklarācijas) (sk. protokolu)

7. Balsošanas laiks

Priekšsēdētājs. – Nākamais jautājums ir balsošanas laiks.

(Balsošanas rezultāti un sīkāka informācija par balsošanu: skatīt protokolu)

- 7.1. Vielu un maisījumu klasificēšana, marķēšana un iepakošana (A6-0140/2008, Amalia Sartori) (balsošana)
- 7.2. Vielu un maisījumu klasificēšana, marķēšana un iepakošana (Direktīvu 76/768/EEK, 88/378/EEK, 1999/13/EK, 2000/53/EK, 2002/96/EK un 2004/24/EK pielāgošana) (A6-0142/2008, Amalia Sartori) (balsošana)
- 7.3. Vielu un maisījumu klasificēšana, marķēšana un iepakošana (Regulas (EK) Nr. 648/2004 pielāgošana) (A6-0141/2008, Amalia Sartori) (balsošana)
- 7.4. Tipa apstiprinājums ar ūdeņradi darbināmiem transportlīdzekļiem (A6-0201/2008, Anja Weisgerber) (balsošana)
- 7.5. Stāvoklis Gruzijā (balsošana)
- Pirms balsošanas par 19. punktu.

Elmar Brok, *PPE-DE grupas vārdā.* - (*DE*) Priekšsēdētāja kungs, kad mēs izstrādājām rezolūciju, mēs izmantojām iepriekšējo tekstu, kura redakcija pilnībā neizsaka to, ko Eiropas Padome pašlaik ir apstiprinājusi. Tāpēc es ierosinu, ka teksta otrajai daļai jāskan šādi: "un tāpēc atzinīgi vērtē Eiropas Padomes lēmumu izvietot spēkus." Mūsu pašreizējā tekstā ir teikts, ka mēs aicinām Padomi to darīt, bet Padome to jau ir izdarījusi. Tāpēc mums redakcija atbilstīgi jākoriģē.

(Parlaments piekrita apstiprināt mutisko grozījumu.)

- Pirms balsošanas par rezolūciju.

Martin Schulz, *PSE grupas vārdā.* – (*DE*) Priekšsēdētāja kungs, mūsu grupai vakar bija plašas debates par šo kompromisa rezolūciju. Dažos būtiskos jautājumos tajā ir atkāpes no teksta, ko mēs kā Sociālistu grupa Eiropas Parlamentā sākotnēji izstrādājām. To sakot, es nekādā veidā nedomāju aicināt uzsākt diskusijas par jautājumu vai mazināt pārrunu dalībnieku sekmes kompromisa lēmuma pieņemšanā ar pārējām grupām, taču ir viena lieta, kuru mēs nevaram panākt, bet kurai ir svarīga loma mūsu rezolūcijā.

Pat ja šis jautājums, kuru es pēc brīža nosaukšu, vairs nav iekļauts tekstā, mūsu grupa ir nolēmusi balsot par šo kompromisa rezolūciju, jo mēs uzskatām, ka ir svarīgi, lai Eiropas Parlaments nosūtītu vienotu signālu. Tomēr es gribu, lai šeit būtu skaidrs, ka mēs būtu ļoti vēlējušies redzēt, ka tiek apvaldīta prezidenta *Saakashvili* agresīvā attieksme un konflikta sākumā stingri apturēta pilnīgi nepiemērotā ...

(Protests no labās puses un aplausi no kreisās.)

Mēs būtu vēlējušies redzēt, kas notika šīs rezolūcijas izstrādāšanas sākumā, kaut vai tikai tāpēc, lai noskaidrotu, ka tie cilvēki, kas pašlaik šeit tik skaļi protestē, ir tie paši, kas drīzāk vēlas konfliktu saasināšanos nekā to samazināšanu.

(Aplausi no kreisās puses un protests no labās.)

Priekšsēdētājs. – Jūs, protams, saprotat, ka šajā balsošanas posmā man nav nodoma uzsākt debates no jauna. Eiropas Parlamenta Sociālistu grupa uzskatīja, ka ar šo piezīmi viņiem jāpaskaidro galīgais balsojums, un es domāju, ka visi saprata, par ko tas bija. Nav nekādas vajadzības atsākt debates. Tāpēc mēs pāriesim pie balsošanas par kopīgo rezolūcijas priekšlikumu.

- 7.6. Vienots pamatprincipu kopums attiecībā uz Eiropas līgumtiesībām (balsošana)
- 7.7. Eiropas ombuda īpašais ziņojums Eiropas Parlamentam, pamatojoties uz projektu ieteikumam Eiropas Komisijai saistībā ar sūdzību 3453/2005/GG (A6-0289/2008, Proinsias De Rossa) (balsošana)

7.8. Sieviešu un vīriešu līdztiesība – 2008. gads (A6-0325/2008, Iratxe García Pérez) (balsošana)

23

- Pirms balsošanas par grozījumu Nr. 5.

Iratxe García Pérez, referente. – (ES) Priekšsēdētāja kungs, balsošanas sarakstā mana grupa — Eiropas Parlamenta Sociālistu grupa ierosināja balsot par grozījumu Nr. 5, ja grozījuma autori piekristu, ka tas ir pielikums. Sarunās ar mums tie neņēma vērā šo priekšlikumu, tāpēc mēs gribējām, lai šis punkts paliek tā, kā tas sākumā bija ziņojumā, un mēs balsosim pret grozījumu Nr. 5, ja netiek apstiprināts, ka tas ir pielikums.

(GUE/NGL grupa, grozījuma autors, piekrita.)

7.9. Dzīvnieku klonēšana pārtikas ieguves nolūkā (balsošana)

(Sēdi pārtrauca plkst. 11.55 un atsāka plkst. 12.00.)

SĒDI VADA: H. PÖTTERING

Priekšsēdētājs

8. Svinīgā sēde - Kostarika

Priekšsēdētājs. – Bienvenido al Parlamento Europeo, Presidente Arias! Kostarikas Republikas prezident, dāmas un kungi, Eiropas Parlamenta vārdā es vēlētos jūs ļoti silti sveikt, prezident *Arias*!

Jūsu vizīte ir pagrieziena punkts Eiropas Parlamenta, Eiropas Savienības, Kostarikas un Latīņamerikas attiecībās.

Dr. Óscar Arias, jūs bijāt Kostarikas prezidents jau no 1986. līdz 1990. gadam, un 2006. gadā jūs no jauna ievēlēja uz četriem gadiem. Vislabāk jūs esat pazīstams kā Nobela Miera prēmijas laureāts, kura jums tika piešķirta 1987. gadā, lai atzītu lielās pūles, ko jūs esat veltījis miera nodrošināšanai Centrālamerikā.

Prezidenta Arias pūles starptautiskajā arēnā vainagojās ar panākumiem Esquipulas Miera līgumā, ko parakstīja visu Centrālamerikas valstu prezidenti 1987. gada 7. augustā. Eiropas Savienība patiesi atbalsta šos centienus.

Tāpēc Kostarikas prezidents ir paraugs visai pasaulei. Reiz viņš izteicās, ka ir būtiski izvirzīt vērtības, principus un ideālus un cīnīties par tiem. Prezident *Arias*, jūs esat ziedojis šim darbam daudzus gadus, un Kostarikas pilsoņi novērtēja šī darba rezultātus, no jauna jūs ievēlot pirms diviem gadiem.

Savā runā Piektajā ES un Latīņamerikas un Karību valstu (*LAC*) augstākā līmeņa sanāksmē Limā, Peru, kas notika šī gada maijā, es uzsvēru, cik būtiska nozīme 21. gadsimtā ir reģionālai integrācijai. Kā Žans Monē, viens no Eiropas Savienības dibinātājiem, tik kodolīgi ir teicis, ka jāveido savienība starp cilvēkiem, nevis sadarbība starp valstīm. Prezident *Arias*, arī jūs esat parakstījies zem šī ideāla un aktīvi darbojies, lai to sasniegtu.

No Eiropas Parlamenta viedokļa, būtu vēlams noslēgt sadarbības līgumu starp Centrālameriku un Eiropas Savienību vistuvākajā laikā — un Limā es teicu to pašu —, un es vēlētos piebilst, ka mēs tikko sīki apspriedām to mūsu sanāksmē: tiklīdz kaut kur izceļas karš, atrodas lieli naudas līdzekļi dolāros, eiro vai vienalga kādā valūtā, bet tad, kad ir nepieciešams atbalsts mierīgām attiecībām, valstis uzstāj, ka jāpiešķir daudz mazākas naudas summas. Mieram jādod iespēja!

(Aplausi)

Šī ir mūsu vēsts citām Eiropas iestādēm šodien.

Prezident *Arias*, atļaujiet man nobeigumā pateikt, ka mēs ticam, ka jums un jūsu valstij joprojām būs izšķiroša loma, lai šīm sarunām būtu veiksmīgs iznākums.

Visu Eiropas Parlamenta deputātu vārdā es vēlreiz vēlētos jūs sveikt. Es ceru, ka jūsu vizīte dos mums iespēju stiprināt draudzības saites starp Eiropu, Kostariku un Latīņameriku.

Dāmas un kungi, atļaujiet man mazliet novirzīties no protokola: ir brīnišķīgi, ka Kostarikas prezidents atrodas šeit, un tā ir ļoti jauka sakritība — izņēmuma kārtā man ir atļauts šodien pieminēt kādas personas vecumu

—, ka par ārpolitiku atbildīgā Eiropas Komisijas locekle, komisāre *Ferrero-Waldner*, šodien svin savu 60. dzimšanas dienu. Tas ir vēl viens priecīgs notikums un labs iemesls, lai novēlētu viņai daudz laimes dzimšanas dienā!

(Aplausi)

Óscar Rafael Arias Sánchez, Kostarikas Republikas prezidents. – (ES) Priekšsēdētāja kungs, es sveicu jūs nelielas Amerikas republikas vārdā, kurā tikai vairāk nekā 4,5 miljoni iedzīvotāju uzdrošinās katru dienu dzīvot un sapņot, kurā ir bijis iespējams uzturēt ideālu par sabiedrību, kam nav armijas, un kura ļoti drīz svinēs demokrātijas 110. gadadienu. Es sveicu jūs nelielas Amerikas republikas vārdā, kuru 20. gadsimta otrajā pusē ielenca visšausmīgākās diktatūras, bet kura pati nekad nav pieredzējusi apspiedējus, kura atteicās būt par marioneti aukstajā karā un izvairījās lietot ieročus, lai panāktu mieru. Es sveicu jūs Kostarikas Republikas vārdā!

Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi!

Šodien ir notikuši divi notikumi, kurus šķir gadsimti un gadu desmiti, bet tie ir saistīti ar tagadni tāpat kā šīs dienas rītausma. Tieši šajā dienā pirms 225 gadiem beidzās ASV Neatkarības karš, parakstot Parīzes miera līgumu, pirmais neatkarības kustības vilnis gāja pāri praktiski visam Amerikas kontinentam. Tāpat šajā dienā pirms 69 gadiem sākās Otrais pasaules karš, kad Francija un Apvienotā Karaliste pieteica karu Vācijai un izveidojās sabiedroto karaspēks, kurā iekļāvās liela daļa Amerikas armijas. Es pieminu šos notikumus, jo, stāvot šajā tribīnē, kas simbolizē domu apmaiņu starp dažādām tautām, es apzinos to vēsturisko bagāžu, ko es nesu uz saviem pleciem un ko arī jūs nesat kā savas tautas, ko jūs pārstāvat, pagātni. Mēs neesam šeit, lai dibinātu attiecības starp abiem mūsu kontinentiem, bet lai atzītu, ka šīs attiecības pastāv jau sen un jebkurš mēģinājums tās pilnveidot jāsāk ar mēģinājumu saprast tās kopumā.

Mums atklāti, kā tam jābūt draugu starpā, jāatzīst, ka mūsu kopīgā vēsture sākotnēji bija vienas civilizācijas vara pār otru. Amerika iepazina Eiropu, vispirms iepazīstot drīzāk tās varu, nevis idejas. Iekarošana izraisīja bailes, bet kolonizēšana — sašutumu. Neskatoties uz to, mēs nevaram neapbrīnot šo gadsimtiem seno kultūru. Par spīti izcīnītajām cīņām, tas ir nenoliedzami, ka Eiropa iededza saprāta gaismu mūsu zemē un iemācīja mums cienīt cilvēcību, no kā mēs neatkāpāmies, kad ieguvām neatkarību.

Šā iemesla dēļ es ierados Eiropā pirms 21 gada, kad pirmoreiz biju Kostarikas prezidents. Toreiz es vērsos pie šī stiprā kontinenta, lai lūgtu palīdzību, kas nepieciešama miera nodrošināšanai Centrālamerikā, kur piecas nācijas cīnījās par savu dzīvību pilsoņu karā. Asinsizliešana sanaidoja mūsu tautas, un brālis nostājās pret brāli. Cietsirdīgā eksperimentā toreizējā vara izmantoja mūs kā izmēģinājuma placdarmu, lai parādītu savu varenību: viņi ieveda ieročus un mūs nogalināja. Pēc dažiem vērtējumiem, cieta līdz 350 000 cilvēku. Proporcionāli ņemot, tas līdzinās gandrīz 4 miljoniem ASV pilsoņu, kas krita Irākas karā. Vienīgi panākot mieru, mēs varējām garantēt nākotni mūsu reģionam.

Tajā laikā Eiropa bija atbilde uz mūsu lūgšanām. Šī kontinenta morālais atbalsts padarīja likumīgus mūsu centienus atrast diplomātisku risinājumu konfliktiem — Centrālamerikas risinājumu Centrālamerikas problēmām. Jūsu toreiz sniegtā starptautiskā palīdzība bija plaša un dāsna, un tas bija simbols Eiropas patiesajai vēlmei palīdzēt attīstīties Centrālamerikas tautām.

Tagad, pēc 21 gada, es atgriežos Eiropā, un līdzīgi kā *Fray Luis de León*, kad viņš pēc četriem gadiem iznāca no cietuma, man jāsāk ar "Kā mēs teicām vakar...", jo daudzējādā ziņā mums jāsāk tur, kur mēs pārtraucām. Attiecības starp Eiropu un Centrālameriku, kas bija tik ciešas kara laikā, miera laikā ir atslābušas. Brīvības gados Centrālamerikai sniegtā Eiropas palīdzība, kas apspiestības gados bija tik lieliska, ir kļuvusi mērenāka. Mēs nekad nevarējām iedomāties, ka, pārkāpjot miera laika slieksni, mēs ienāksim aizmirstības karaļvalstī. Es vēlētos domāt, ka ir pienācis laiks parādīt, ka draugi, kas atbalstīja mūs mūsu visdrūmākajās dienās, spēs to darīt arī mūsu gaišākajā laikā, it sevišķi tāpēc, ka mēs pašlaik baudām gaišākas dienas.

Šodien es vēlētos ierosināt trīs pasākumus, kā mēs varētu nostiprināt mūsu saites un plecu pie pleca cīnīties, lai sasniegtu tos utopiskos mērķus, uz kuriem jūs paši mūs virzījāt, proti, ES un Centrālamerikas Asociācijas nolīguma, Kostarikas konsensa un protokola "Miers dabai" parakstīšanu.

Es labi apzinos, ka šajā Parlamentā ir visdažādākie viedokļi attiecībā uz brīvo tirdzniecību. Tomēr es arī zinu, ka šos viedokļus no augsta lidojuma perspektīvas pauž tie, kam ir laimējies dzīvot attīstītā zemē. Šodien es vēlētos sniegt jums perspektīvu no apakšas. Tādā valstī kā manējā, kas ir viena no mazākajām pasaulē, nav iespējams ražot visu to, ko mēs patērējam. Mēs esam nolemti būt par modernā laikmeta feniķiešiem. Globalizācijas laikmetā pastāv dilemma, kas jaunattīstības valstīm ir tikpat asa, cik vienkārša: ja mēs nevaram eksportēt aizvien vairāk un vairāk preču un pakalpojumu, mēs galu galā eksportēsim aizvien vairāk cilvēku.

Ir skaidrs, ka Eiropai jārūpējas par Eiropas iedzīvotāju interesēm. Tomēr ir arī skaidrs, ka Eiropas iedzīvotāju un jebkuras pasaules rases intereses aizvien vairāk nosaka cilvēces kopējais liktenis. Neviena valsts nevar mierīgi dzīvot, ja aiz tās robežām valda bads, izolētība, vardarbība un slimības. Kamēr atšķirības starp mūsu valstīm ir tik lielas, diaspora visā pasaulē turpinās vilināt tūkstošiem cilvēku pāri okeāniem, upēm un pilsētu vaļņiem meklēt iespējas, ko viņi nav spējuši atrast savā zemē.

Centrālamerikas un Eiropas Savienības Asociatīvais nolīgums, kas, iespējams, ir pirmais nolīgums, ko Eiropas Savienība slēdz starp reģioniem, ir visciešākā, skaidrākā un ātrākā iespēja, kāda ir Eiropai, lai atjaunotu tās klātbūtni Latīņamerikā. Kopš Centrālamerikas kopējā tirgus izveidošanas tikai dažām iniciatīvām ir bijis lielāks potenciāls paātrināt ekonomisko izaugsmi Centrālamerikas zemes šaurumā, modernizēt mūsu iestādes un nodrošināt jaunas iespējas tiem Centrālamerikas iedzīvotājiem, kas joprojām dzīvo nabadzībā. Eiropai šī nolīguma panākšana nozīmētu ieņemt līdera pozīciju, ko tā ir zaudējusi, un aizpildīt brīvo vietu cīņas priekšējās rindās par Latīņamerikas attīstību. Vakar mēs bijām sabiedrotie cīņā par mieru, šodien mēs varam būt attīstības partneri.

Tomēr starp Centrālameriku un Eiropu joprojām ir milzīgas atšķirības, kuras jāapsver. Pirmā ir atšķirība starp abiem mūsu integrācijas modeļiem. Eiropai jāpieņem, ka Centrālamerikas integrācija ir notikusi tā, kā to mūsu iestāžu attīstība ir atļāvusi. Mēs pašlaik esam visintegrētākais reģions jaunattīstības valstu vidū, un tāpēc mēs domājam, ka nav godīgi mūsu integrācijas procesā mums uzspiest apstākļus, lai forsētu sarunas, apstākļus, ko Centrālamerikai ir sarežģīti pieņemt un kas turklāt netiek pieprasīti no citiem reģioniem pasaulē.

Otrā un varbūt vissvarīgākā atšķirība starp mūsu reģioniem ir atšķirība starp mūsu attīstības līmeni: ir izšķiroši, lai nolīguma komerciālā komponente dotu asimetrisku attieksmi par labu Centrālajai Amerikai un, pats galvenais, nepieļautu šausmīgo praksi paturēt šķēršļus jomās, kurās tieši Centrālamerikai ir salīdzinošas priekšrocības. Ja mēs panāktu nolīgumu, pamatojoties uz šiem pieņēmumiem, Eiropa būtu veikusi milzu lēcienu ne tikai Centrālamerikas, bet arī Eiropas iedzīvotāju labā, jo starptautiskās krīzes periodos Eiropa varētu daudz iegūt no ekonomikas, kas pieaug apmēram divreiz straujāk nekā Eiropas ekonomika pēdējo piecu gadu laikā.

Eiropa var uzņemties jaunu vadošo lomu jaunattīstības valstīs, bet vispirms tai jānodrošina, lai šī vadošā loma patiesi dotu labumu attīstībai. Gēte ir teicis, ka nekas nav kaitīgāks jaunai patiesībai kā vecās kļūdas. Mēs nevaram uzsākt starptautiskas sadarbības jaunu fāzi, nesot vecās pagātnes nastas, jo īpaši militāro izdevumu nastu, kas pati par sevi ir patiešām aizvainojoša gandrīz 200 miljoniem Latīņamerikas iedzīvotāju, kuri vārgst nabadzībā. Starptautiskajai finansiālajai kopienai ir pienācis laiks atšķirt kviešus no pelavām un no iepriekšējiem pierādījumiem atšķirt, kuri izdevumi veicina labāku dzīves standartu cilvēkiem un kuri ne.

Tas nav nekāds gods, ka 2007. gadā Latīņamerikas militārie izdevumi sasniedza 36 miljardus dolāru reģionā, kurā, izņemot Kolumbiju, pašlaik nav nekādu bruņoto konfliktu. Par to naudu, kas tiek izlietota vienai *Sukhoi Su-30k* lidmašīnai, varētu nopirkt apmēram 200 000 *MIT Media Lab XO* klēpjdatoru mūsu studentiem. Par naudu, kas tiek izlietota vienam *Black Hawk* helikopteram, varētu piešķirt 100 dolāru lielu stipendiju mēnesī 5000 Latīņamerikas jauniešiem. Pasaules attīstītajām nācijām ar savu palīdzību un līdzekļiem nevajadzētu atbalstīt to lēmumus, kuri dod priekšroku kareivju apgādei, nevis savu bērnu izglītībai. Tāpēc, dāmas un kungi, mana valdība ir paziņojusi Kostarikas konsensu, iniciatīvu mehānismu radīšanai, lai atlaistu parādus un ar finansiāliem līdzekļiem atbalstītu jaunattīstības valstis, kuras vairāk iegulda vides aizsardzībā, izglītībā, veselībā un mājokļu būvē iedzīvotājiem un mazāk ieročos un armijā. Es joprojām ceru, ka Kostarikas konsenss ar jūsu atbalstu reiz kļūs par īstenību.

Es arī ceru, ka mēs spēsim apstiprināt plānu, kas ir cieši saistīts ar šo konsensu: Līgums par ieroču nodošanu, ko Kostarika ir ierosinājusi ANO un kas aizliedz valstīm nodot ieročus štatiem, grupām vai privātpersonām, ja ir pamatots iemesls uzskatīt, ka šie ieroči tiks izmantoti, lai pārkāptu cilvēktiesības vai starptautiskos likumus. Es nezinu, cik ilgi vēl mēs spēsim izdzīvot, ja nesapratīsim, ka daudzu cilvēku nogalināšana pamazām, katru dienu, ir tikpat nepieļaujama kā daudzu cilvēku nogalināšana vienā dienā. Ir pierādījies, ka destruktīvais spēks, kāds piemīt 640 miljoniem mazo un vieglo ieroču, kuri ir pasaulē un no kuriem 74 % ir civiliedzīvotāju rokās, ir letālāks nekā atombumbām, un tas gan nacionāli, gan starptautiski ir viens no virzošajiem spēkiem, kas ir pamatā sabiedrības nedrošībai. Nāves bailēm nevajadzētu būt tai atslēgai, kas mūsu tautai paver ceļu uz nākotni. Šodien mēs varam kaut ko darīt, lai nodrošinātu, ka šis nav tas gadījums.

Ir vēl viena lieta, ko es vēlētos pieminēt, un tas arī ir saistīts ar vardarbību un iznīcību, bet ne tikai pret cilvēkiem, bet pret visām dzīves formām. Katrs mežs, ko mēs izcērtam, katra oglekļa dioksīda tonna, kuru mēs izlaižam gaisā, katra upe, ko mēs piesārņojam, ir solis tuvāk vārtiem, aiz kuriem notiks mūsu sugu iznīcināšana, slieksnim, pie kura mums būs jāatstāj cerības tāpat kā pie vārtiem uz Dantes elli. Es atsakos noraudzīties, kā humānisms iziet caur šiem vārtiem.

Pirms sešdesmit gadiem bijušajam Kostarikas prezidentam *José Figueres* bija iecere likvidēt nacionālo armiju un tādējādi paziņot par mieru pasaulei. Tagad mēs esam pieņēmuši lēmumi pasludināt "Mieru dabai". Mūsu mērķis ir kļūt par valsti, kurā līdz 2021. gadam, kad mēs svinēsim savas neatkarības 200. gadadienu, tiks samazinātas un neitralizētas oglekļa emisijas. Pagājušajā gadā, iestādījuši 5 miljonus koku, mēs kļuvām par valsti, kurā bija visvairāk koku uz vienu iedzīvotāju un vienu kvadrātkilometru pasaulē. 2008. gadā mēs iestādīsim vēl 7 miljonus koku. Mēs esam līderi starptautiskā kampaņā pret globālo sasilšanu, un šodien es pazemīgi lūdzu jūs mums tajā piebiedroties.

Globālās sasilšanas rezultātā Anglijas krastos var augt olīvkoki, kas patiesi ir brīdinājuma signāls zinātnieku kopienai. Pretēji Bībeles stāstam — balodis šoreiz nenesīs olīvzaru kā miera simbolu, bet gan kā brīdinājumu par briesmām. Šodien es aicinu mūs nosūtīt šo balodi uz vistālāko pasaules nostūri, lai tas varētu atgriezties, nesot visu pasaules nāciju vēlmi mainīties. Tikai kopā mēs spēsim izveidot jaunu savienību, taču šoreiz nevis starp Dievu un cilvēku, bet starp cilvēku un Dieva radību.

Priekšsēdētāja kungs!

Slavenais argentīniešu rakstnieks Hosē Luī Borhess ir teicis, ka viņš ir izsūtīts eiropietis, dodot mājienu par to, ka liela daļa mūsu Amerikas kontinenta iedzīvotāju ir eiropiešu izcelsmes. Pēc gadsimtiem ilgas rasu sajaukšanās un mainīšanās, iespējams, ka šeit arī ir daudzi izsūtīti amerikāņi. Mūsu izsūtījums bija iespējams, pateicoties okeāna ģeogrāfiskajai iespējai, un vēsturiskais svārsts mūs gan šķir, gan satuvina atkarībā no apstākļiem. Es ticu, ka ir laiks atstāt svārstu pozīcijā "vienotība", lai atkal ietu pa ceļu, ko gāja vēji pirms 180 miljoniem gadu, pirms uz zemes parādījās pirmā plaisa, kad Eiropa tika pievienota Amerikai, un lai būtu iespējams no Parīzes aizsoļot uz Ņujorku.

Mēs visi esam atsevišķu sugu pārstāvji, kas joprojām spēj noplūkt visskaistākās puķes dzīves dārzā. Mūsu sapņi ir kopīgs mantojums, un mūsu lēmumiem ir ietekme uz citu dzīvi, vai nu mums tas patīk, vai ne. Es domāju, ka tas ne tuvu nav drauds, bet drīzāk gan neapšaubāma brīnišķīga iespēja. Es domāju, kā teicis visslavenākais Kostarikas dzejnieks *Jorge Debravo*, ka "galu galā ir brīnišķīgi zināt, ka mums ir vara atdzīvināt vistālākās lietas, kam mēs pieskaramies, paplašināt mūsu redzesloku un neredzēt robežas, jo visas lietas, ko mēs redzam, kopā ar mums kļūst bezgalīgas". Man nav šaubu, ka mēs spēsim izmantot šo bezgalīgo varu visu — gan eiropiešu, gan amerikāņu — labā un soli pa solim mēs sekosim rītdienas zvaigznei, kas nes lielāku taisnīgumu un brīvību.

(Ilgas ovācijas)

Priekšsēdētājs. – Prezident *Arias*, Eiropas Parlamenta vārdā es no visas sirds vēlos jums pateikties par šo spīdošo, izcilo runu. Jūsu vārdi pauda to, ka jūs un jūsu valsts pārstāv demokrātiju un brīvību; jūs iestājaties pret vardarbību, pret teroru, pret diktatūru. Kad jūs sakāt, ka Kostarika ir maza valsts, es vēlētos atzīmēt, ka valstu iedzīvotāju skaits vai ģeogrāfiskā teritorija nav pats galvenais. Svarīgs ir valsts un tās prezidenta gars. Visi, kas dzirdēja jūsu runu, saprata, ka prezidents *Arias* un Kostarika iestājas par brīvību un demokrātiju. Tas padara Kostariku lielu pasaulē.

(Aplausi)

Jūs esat cilvēks, kas ir par mieru, tāpēc jums 1987. gadā piešķīra Nobela Miera prēmiju. Tomēr jūs pēc tās saņemšanas neaizgājāt pensijā, ir pagājis 21 gads, un tagad jūs aizstāvat mieru starp tautām un mieru dabai. Eiropas Parlaments kopā ar jums aizstāv šos principus.

Es vēlētos arī silti sveikt jūsu valdības ministrus, kas jūs pavada, — ārlietu ministru *Stagno Ugarte* un ārējās tirdzniecības ministru *Ruiz Gutiérrez*, kas arī atrodas šeit zālē kopā ar daudziem Kostarikas pilsoņiem, kuri dzīvo šeit, Briselē un Beļģijā. Esiet lepns par savu valsti! Ne šī vārda nacionālistiskajā nozīmē, jo tad jau valstis, kurās valda diktatūra un vardarbība, arī varētu lepoties, bet jūs varat lepoties ar savu valsti Kostariku, jo jūs aizstāvat pareizās vērtības: demokrātiju, brīvību un mieru.

Vēlreiz liels paldies. Muchas gracias, prezident Arias!

(Aplausi)

SĒDI VADA: G. ONESTA

Priekšsēdētāja vietnieks

9. Balsošanas laiks (turpinājums)

Priekšsēdētājs. – Mēs turpināsim balsot.

9.1. Kā tirdzniecība un reklāma ietekmē sieviešu un vīriešu līdztiesību (A6-0199/2008, Eva-Britt Svensson) (balsošana)

10. Balsojumu skaidrojumi

Balsojumu mutiskie skaidrojumi

- Stāvoklis Gruzijā (B6-0402/2008)

Michl Ebner (PPE-DE). – (DE) Priekšsēdētāja kungs, es balsoju par rezolūciju un jo īpaši vēlētos pateikties Brok kungam par viņa centieniem panākt plašu vienošanos šajā jautājumā.

Es uzskatu, ka, lai gan tas ir vitāli svarīgi dialogam ar Krieviju, mums jānodrošina, lai mēs nenonāktu pilnīgā vai nomācošā atkarībā no Krievijas saistībā ar enerģētikas politiku, jo tas ievērojami samazina mūsu iespējas risināt sarunas. Nedrīkst aizmirst, ka Gruzijas militārajai reakcijai ir sena vēsture, kura saistīta ar separātistu spēku provokācijām, kas pēdējā laikā ir kļuvušas ļoti intensīvas, un ka Krievija izmantoja šos pašaizsardzības pasākumus par pamatu invāzijai. Neskatoties uz to, mums par vissvarīgāko prioritāti ir jāizvirza centieni panākt šī konflikta mierīgu atrisinājumu, un es vēlos, lai visas iesaistītās puses panāktu ātras sekmes, lai Krimai, Latvijai, Lietuvai un Kazahstānai nebūtu jāiet pa Dienvidosetijas ceļu.

Danutė Budreikaitė (ALDE). – (LT) Eiropas politiķi beidzot ir beiguši klusēt un raksturo Krievijas darbības kā nesamērīgas. Nē, šis ir gadījums, kad Krievija savas tiesības citās valstīs aizstāv ar militāras agresijas palīdzību. Dažas ES valstis, kas nobloķēja Gruzijas un Ukrainas izredzes pievienoties NATO, ir ļāvušas Krievijai turpināt tās agresīvo politiku veikt teritoriju aneksiju. Lielākā daļa ES valstu ir atkarīgas no enerģijas importa no Krievijas; tās baidās, ka gāzes krānu var aizgriezt. Tāpēc Krievija var sākt diktēt savus noteikumus visai ES patiesi nesamērīgā veidā. Es balsoju par rezolūciju, lai gan man šķiet, ka gan Komisijas, gan Parlamenta nostāja attiecībā uz turpmākajām attiecībām ar Krieviju nav pietiekami skaidri noteikta.

Miroslav Mikolášik (PPE-DE). – (SK) Es uzskatu, ka mums jāpārtrauc vīzu liberalizācijas nolīgums, jāatsauc Krievijas "miera nodibināšanas" vienības un jāaizvieto tās ar starptautiskajām vienībām, un, treškārt, jāpārtrauc sarunas par partnerību un sadarbību ar Krieviju. Es arī domāju, ka Eiropai jāpieņem vienots un skaidrs viedoklis par stāvokli Gruzijā, nevis jāizliekas neredzam Krievijas brutālā iejaukšanās kaimiņvalsts suverenitātē un integritātē.

Maskava pārkāpa starptautiskas vienošanās, kad augusta sākumā tās armijas daļas šķērsoja Gruzijas robežu, robežu, kuru tā pati agrāk bija atzinusi. Krievijas karaspēks ne tikai iegāja Dienvidosetijas teritorijā, bet arī virzījās uz priekšu pašā valstī.

Es pilnībā nosodu to, ka Krievija ir atzinusi Abhāzijas un Dienvidosetijas neatkarības deklarāciju. Mēs nedrīkstam aizmirst, ka, kamēr daži svin neatkarību, Gruzija sēro par nevainīgiem cilvēkiem, kas zaudēja dzīvību un mājas, kad iebruka Krievijas karaspēks. Es esmu pārliecināts, ka Eiropai jāizdara spiediens, lai tiktu saglabāta un kā starptautiskas kopienas daļa tiktu panākta Gruzijas teritoriālā integritāte.

Slovākijas Republika ievēroja teritoriālās integritātes principu Kosovas gadījumā un joprojām neatzīst tās atdalīšanu no Serbijas. Tāpat es neatzīstu Gruzijas reģionu neatkarību un Dienvidosetijas neatkarību.

Toomas Savi (ALDE). - Priekšsēdētāja kungs, kā viens no rezolūcijas priekšlikuma par stāvokli Gruzijā autoriem es balsoju par grozījumu Nr. 1, aicinot Starptautisko Olimpisko komiteju nopietni apsvērt, vai lēmums piešķirt tiesības Sočiem rīkot 2014. gada ziemas olimpiskās spēles joprojām ir spēkā, ņemot vērā nesenos notikumus nākamās olimpiādes norises vietas tuvumā. Būtu ļoti neatbildīgi no SOK puses, ja tiktu apdraudētas olimpiādes sportistu dzīvības, rīkojot spēles tik neprognozējamā reģionā.

Man nav jums jāatgādina, ka 1972. gada 5. septembrī Minhenē tika noslepkavoti 11 olimpiskie sportisti. Es tur atrados kā padomju olimpiskās komandas ārsts, un es atceros šo traģisko notikumu ietekmi uz olimpiādes garu. Tādi notikumi vairs nedrīkst atkārtoties.

Bernd Posselt (PPE-DE). – (*DE*) Priekšsēdētāja kungs, es ļoti cienu *Schulz* kungu, bet viņa paziņojums šodien ir nepieņemams. Šorīt agri no rīta prezidents *Medvedev* raksturoja demokrātiski ievēlēto Gruzijas prezidentu *Saakashvili* kā "politisko līķi". Pat no demokrātiskas perspektīvas tas būtu briesmīgi, bet, ja mēs ņemam vērā, ka *Medvedev* kungs pārstāv režīmu, kura laikā *Saakashvili* priekšgājējs *Zviad Gamsakhurdia* tika nogalināts, Čečenijas prezidents tika nogalināts, bet tagad tika nogalināts Ingušijas pilsoņu tiesību aktīvists, tad tas gandrīz vai robežojas ar fiziskiem draudiem.

Runa nav par to, vai mums patīk vai nepatīk *Saakashvili* kungs; runa ir par pienākumu atbalstīt Gruzijas tautas ievēlēto pārstāvi, kurš ir kļuvis par upuri imperiālistiskam aktam un kuru ir mēģināts nogalināt. Tāpēc es uzskatu, ka, īstenojot mūsu rezolūciju, ko es atzinīgi vērtēju, mēs būsim spēruši soli uz priekšu un novietosim savas Eiropas miera misijas karaspēka daļas Gruzijā. Mums nav nepieciešams ANO vai Eiropas Drošības un sadarbības organizācijas pilnvarojums, jo Gruzija ir suverēna valsts un ir lūgusi Eiropas klātbūtni. Mums arī jānodrošina, lai šī valsts var izdzīvot un turpināt dzīvot miera apstākļos, jo ļaut Krievijas armijai būt par miera nodrošinātājiem, kā to ir noorganizējušas ANO un EDSO, nozīmē to pašu, ko ļaunprātīgajam dedzinātājam piešķirt tiesības vadīt ugunsgrēka dzēšanu.

Bogdan Pęk (UEN). – (*PL*) Priekšsēdētāja kungs, šī rezolūcija par Gruziju ir svarīga, un es par to balsoju, lai gan man šķiet, ka Eiropas Savienība, kurai bija jāiztur pārbaude saistībā ar Gruzijas notikumiem, šo pārbaudi nav izturējusi. Galvenais iemesls, kāpēc tā neizturēja, pēc manām domām, ir tāpēc, ka šeit ir iesaistītas ļoti svarīgas Vācijas intereses, jo īpaši Vācijas kreisā spārna un kanclera *Schröder* intereses. *Schulz* kungs šodien tās šeit pārliecinoši pauda.

Eiropas Savienībai ir jāsaprot, ka Baltijas naftas vads var būt iemesls, lai efektīvi šantažētu Lietuvu, Latviju, Igauniju, Poliju un arī Baltkrieviju. No šī naftas vada ir jātiek vaļā, un Eiropas Savienībai, neskatoties uz tās deklarācijām, visbeidzot jāpieņem viedoklis par kopīgu enerģētikas politiku, kur nekādā gadījumā nav vietas Baltijas naftas vadam, pat ja tas ir pretrunā noteiktām Vācijas interesēm. Vāciešiem jāsamierinās ar to, ka viņi vai nu veido vienotu Eiropas Savienību un viņu deklarācijas ir patiesas, vai rīkojas liekulīgi un savas intereses stāda augstāk par ES interesēm.

Milan Horáček (Verts/ALE). - (*DE*) Priekšsēdētāja kungs, es balsoju par šo rezolūciju, bet ar dažiem sirdēstiem. Karš starp Krieviju un Gruziju ir izgaismojis atšķirības krīžu risināšanā. Gruzijai ir dažādas neatrisinātas problēmas, bet Krievija rīkojas saskaņā ar savām sen dibinātajām pusaziātiskajām diktatoriskajām tradīcijām — piekrāpjot, provocējot un pielietojot agresīvu brutalitāti. Tas ir bīstami ne tikai Ukrainai, bet arī mums.

Mūsu spēks ir cilvēktiesības, demokrātija, tiesu vara un brīvība, par kuru mēs visi esam grūti cīnījušies, lai to sasniegtu, — brīvība no atkarības un verdzības. Ir steidzami nepieciešams aizsargāt šīs vērtības, izveidojot kopēju ārpolitiku un drošības politiku.

Charles Tannock (PPE-DE). - Priekšsēdētāja kungs, britu Konservatīvo partijas delegācija atbalstīja rezolūcijas priekšlikumu par Gruziju, kas galu galā bija harmonisks. Tomēr mums ir iebildumi pret 19. punktu, kurā ir pausts aicinājums izveidot EDAP militāro misiju Gruzijā, lai gan mēs nesaskatām neko pretrunīgu attiecībā uz ES civilā novērotāja klātbūtni.

Tāpat arī 30. punkts, kurā ir pieprasīts, lai Lisabonas līgums atbalstītu ES pozīciju attiecībā uz krīzes noregulēšanu, pēc mūsu domām, nav pamatots. Mēs atbalstām stingrāku kopējo ārējo energodrošības politiku saskaņā ar KĀDP attiecībā uz Krievijas naftas un gāzes importu, bet mēs neredzam, kāda atšķirība būtu Lisabonas līguma ietekmei krīzes noregulēšanā. Nav runa par ES globālo vājumu ārlietās, bet gan par Krievijas pārkāpumiem un revanšismu Dienvidkaukāzā.

Richard Falbr (PSE). – (*CS*) Es atturējos, jo atbilde uz jautājumu, "vai taisnība, ka Gruzija uzbruka guļošai pilsētai ar raķešu palaidējiem", ir "jā".

- Eiropas līgumtiesības (B6-0374/2008)

Bruno Gollnisch (NI). – (FR) Priekšsēdētāja kungs, mēs turpinām ar jautājumu, ko *Lehne* kungs vēlētos uzdot Komisijai. Būtībā mēs uzskatām, ka līgumtiesību problēmām Eiropā būtu jāatbilst divām galvenajām vajadzībām, kas ir savstarpēji saistītas. Pirmā ir nepieciešamība pēc skaidrības un vienkāršības, otrā — pēc drošības. Mūs iepriecina, ka referents ir ņēmis vērā ievērojamo darbu, ko veica "*Société de legislation comparée*",

un mēs ceram, ka šis darbs tiks veikts, atsaucoties uz mūsu kopīgo mantojumu — romiešu tiesībām. Likumi par līgumtiesību autonomiju, likumi par spēkā esību, piekrišanas trūkumiem un publicitāti ir nostiprinājušies mūsu civilizācijā kopš seniem laikiem. Mums jāatsaucas uz tiem, uz šo kopīgo mūsu civilizācijas tiesisko mantojumu.

Mēs arī uzskatām, ka, lai darījumi būtu drošāki, noteikumu apvienošanai par likumu konfliktu jābūt pirms neatkarīgo noteikumu apvienošanas. Līgumi, kas tiek noslēgti starp cilvēkiem dažādās vietās, un it sevišķi sarežģītais jautājums par pagaidu piedāvājumu vai politizēšanu un pieņemšanu, procedūras, laika izvēle un pierādījumi var tikt apvienoti, obligāti neapvienojot mūsu dažādo likumdošanu neatkarīgos noteikumus.

- Ziņojums: Proinsias De Rossa (A6-0289/2008)

Mario Borghezio (UEN). – (IT) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi, pirms dažām dienām nelielā saliņā netālu no Sardīnijas bez vardarbības un vides saglabāšanas interesēs Sardīnijas separātisti pasludināja jaunu republiku ar poētisku, polinēziski skanošu nosaukumu "Maluventu Republika". Es vēlētos atzīmēt, ka priekšsēdētājs jau ir saņēmis karti, kuras izveidi iedvesmojusi ANO karte un svētais tautu pašnoteikšanās princips. Eiropa vienmēr ir stāvējusi plecu pie pleca ar visiem, kas cīnās par brīvību ar mierīgiem un demokrātiskiem līdzekļiem. Lai dzīvo Sardīnijas iedzīvotāju cīņa par pašnoteikšanos!

- Ziņojums: Iratxe García Pérez (A6-0325/2008)

Frank Vanhecke (NI). – (*NL*) Priekšsēdētāja kungs, es balsoju pret *García Pérez* ziņojumu, neskatoties uz manu pārliecību, ka vīrieši un sievietes, protams, ir vienlīdzīgi un viņiem, protams, jāsaņem vienāds atalgojums par to pašu darbu. Mēs pārāk bieži tomēr aizmirstam, ka dzimumu vienlīdzība ir viens no mūsdienu Eiropas — eiropeiskas pasaules, Rietumu pasaules — konkrētiem sasniegumiem un ka šis princips nekādā gadījumā nav noteikts kādās citās pasaules malās. Mums nekad to nevajadzētu aizmirst.

Tomēr tas ir tikai viens šī ziņojuma aspekts. Ziņojums ir pilns arī ar daudziem citiem punktiem, kuriem es pašos pamatos nepiekrītu. Viens piemērs ir tā atbalsts neskaitāmām vēlēšanu normām sievietēm, it kā sievietes būtu bezpalīdzīgas radības, kas pašas nav spējīgas dabūt posteņus, pamatojoties uz savām spējām. Otrs aspekts ir konstantais atbalsts abortiem. Es jautāju sev, kāds sakars šim ziņojumam ar to.

Visu šo, kā arī daudzu citu iemeslu dēļ es balsoju pret García Pérez ziņojumu.

Christopher Heaton-Harris (PPE-DE). - Priekšsēdētāja kungs, dažu savādu iemeslu dēļ es šodien lauzu savu mūžīgo tradīciju šajā Parlamentā un *nebalsoju* pret Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas ziņojumu — es atturējos.

Agrāk es vienmēr balsoju pret šiem ziņojumiem, jo tajos parasti bija pilnīgas muļķības. Bet, būdams precēts cilvēks un divu meitu tēvs, es centos vārdu pa vārdam izlasīt šos ziņojumus un noprast, par ko patiesībā ir runa

Es mazliet bažījos par šo komiteju — man šķiet, ka mums nav vajadzīga šī Sieviešu tiesību komiteja, jo mums taču ir Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteja.

Šajā ziņojumā ir dažas frāzes — "nabadzības feminizācija", piemēram, kas nenozīmē pilnīgi neko, bet izklausās lieliski šai PC brigādei, kas tur ārā mājo.

Es patiešām gribu zināt, ko šī komiteja teiktu, piemēram, par tiem, kas sasistu šos stikla griestus: piemēram, par piecu bērnu māti, kuras jaunākais bērns cieš no Dauna sindroma, kuras vecākā meita, iespējams, ir stāvoklī piektajā mēnesī — kā tas ir ar potenciālo ASV viceprezidenti *Sarah Palin*? Man šķiet, ka šai komitejai nepatiktu tas, ka viņa ir izlauzusies caur šiem stikla griestiem. Bet es atturējos balsot par šo ziņojumu.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (*PL*) Priekšsēdētāja kungs, lai gan es atbalstu vienlīdzīgas tiesības, es balsoju pret rezolūciju par sieviešu un vīriešu līdztiesību. Šajā rezolūcijā ir iekļauti daži arhaiski punkti par abortiem un tādējādi tiek pārkāpts subsidiaritātes princips šajā jomā. Tas, ka 2. grozījums balsojumā tika noraidīts, grozījums, kas atceļ šos punktus, nozīmē, ka jānoraida visa rezolūcija. Tas ir kauns, ka Eiropas Parlaments var tik frivoli pārkāpt pamatprincipus, ar kuriem saskaņā darbojas Eiropas Savienība.

- Dzīvnieku klonēšana (B6-0373/2008)

Hynek Fajmon (PPE-DE). – (*CS*) Priekšsēdētāja kungs, es balsoju pret klonēšanas aizliegumu. Klonēšanas aizliegums ir uzbrukums zinātnisko pētījumu brīvībai un uzņēmumu rīcības brīvībai. Šo brīvību ierobežošana

neko nedos Eiropas Savienībai, tikai radīs zinātnieku turpmāku aizplūšanu uz Amerikas Savienotajām Valstīm un citām valstīm visā pasaulē, kur nav šādu aizliegumu. Aizliegums tirgoties ar šādu produkciju tad radīs turpmākus tirdzniecības strīdus Pasaules Tirdzniecības organizācijā. Mēs nevēlamies šādu notikumu attīstību.

Veselības un citi klonēšanas riski ir pienācīgi jānovērtē saskaņā ar piemērojamajiem procesiem un procedūrām, bet par rezultātiem jāziņo sabiedrībai. Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde šā gada pirmajā pusē organizēja zinātnisku apspriedi par šo jautājumu, un apspriedes rezultāti neuzrādīja nekādus iemeslus, lai aizliegtu klonēšanu.

Avril Doyle (PPE-DE). - Priekšsēdētāja kungs, es balsoju pret rezolūciju par dzīvnieku klonēšanas aizliegšanu mūsu pārtikas ķēdē, jo nav zinātniska pamata, kas apstiprinātu mūsu nostāju Parlamentā. Tāpēc — vai tas ir likumdošanas balsojums, rezolūcija par parlamentāru jautājumu, vai patstāvīgs ziņojums — Eiropas Parlamenta pieņemto lēmumu un plenārsēdes balsojumu nozīme tiek nopietni mazināta, ja tie neaizstāv kolēģu vērtētu zinātnisku stingrību. Tādējādi mūsu darba ticamība un integritāte tiesiski ir vēl apspriežama.

- Ziņojums: Eva-Britt Svensson (A6-0199/2008)

Ivo Strejček (PPE-DE). - Priekšsēdētāja kungs, es balsoju pret *Svensson* ziņojumu, un es esmu ļoti pateicīgs par iespēju pateikt, kāpēc.

Mani iemesli ir šādi. Pirmkārt, neviens patērētājs, tāpat kā neviens likumdevējs, nezina visu. Tāpēc reklāma ir būtiski svarīga komercnozaru un tirdzniecības daļa. Otrkārt, visām reklāmām (diemžēl vai par laimi) ir jābūt uzbāzīgām, pievilcīgām, šokējošām un aci piesaistošām. Tas ir tāpēc, ka vienmēr ir vismaz vairāki ražotāji, kas pārdod vienu un to pašu preci, un visi vēlas, lai tiktu pārdota tieši viņu prece. Treškārt, *Svensson* kundze cenšas ņemt vērā šos principus un mēģina uzlabot tirgus virzītājspēkus ar mākslīgi radītiem likumdošanas pasākumiem, kas kaitēs un iznīcinās dabiskos tirgus virzītājspēkus, kuru pamatā ir pieprasījuma un piedāvājuma attiecības. Tāpēc es balsoju pret.

Frank Vanhecke (NI). – (*NL*) Priekšsēdētāja kungs, ja man būtu jāapkopo iemesli, kāpēc es balsoju pret *Svensson* ziņojumu, es varētu teikt pavisam vienkārši, ka, pēc manām domām, šis ziņojums ir pilnīgas blēņas. Šis ir jau nezin kurais ziņojums, kurā šis Parlaments, kam galu galā oficiāli jāaizstāv Eiropas pilsoņu brīvība, tiek aicināts ierobežot brīvību un ieviest cenzūru. Patiesi, daži nosacījumi *Svensson* ziņojumā, piemēram, 14. punkts par cenzūru, ir tieši ņemti no grāmatas *Fahrenheit 451*, kurā attēlota pasaule, kurā aizliegtas grāmatas un apspiesta kritiska domāšana.

Mana attieksme pret šo Eiropas Parlamentu katrā ziņā ir ļoti kritiska, bet tam ir jārūpējas, lai nepadarītu sevi par apsmieklu un nepārvērstos par Augstākās Padomes klonu.

Philip Claeys (NI). – (NL) Priekšsēdētāja kungs, es vēlētos apsveikt Svensson kundzi. Viņas ziņojuma teksts ir viens no gādīgākajiem, aizbildnieciskākajiem, politkorektākajiem visā šī Parlamenta termiņa laikā. Šķiet, ka viņa tiešām ir pārliecināta, ka reklāma un tirgzinība ir liela sazvērestība, lai, sākot no bērna pirmajiem socializācijas gadiem, veicinātu dzimumu diskrimināciju, kas nostiprina nevienlīdzību starp sievietēm un vīriešiem visā mūža garumā. Es to neizdomāju: lielākā daļa no šī teikuma ir burtiski citēta no ziņojuma teksta M apsvēruma.

Ziņojumā, protams, ir ierosināts izstrādāt vairāk tiesību aktu un nodibināt struktūras, kas jo īpaši rūpēsies par šo jauno likumu ievērošanas uzraudzību. Es teiktu — "tas ir darbs vīriem", ja vien šī frāze nebūtu tik ļoti inerta pret dzimumu jautājumu. Teksta 14. punktā ir uzlikts kronis visam, ierosinot nepieļaut tā saucamo "vēstījumu, kas ietver dzimumu stereotipus", mācību grāmatās, rotaļlietās, video spēlēs, internetā un reklāmā. Citiem vārdiem — tā ir cenzūra. Es nezinu, vai termins "mācību grāmatas" attiecas arī uz literatūru, bet, ja attiecas, tad mēs uzreiz varam sākt dedzināt Šekspīra darbus uz ielām.

Christopher Heaton-Harris (PPE-DE). -Priekšsēdētāja kungs, es novēršos no šāda veida ziņojumiem un balsoju pret. Es vēlētos sīki iztirzāt dažus iemeslus, kāpēc.

Es ļoti cienu referenti *Svensson* kundzi, kas ir veikusi lielu darbu šajā jomā un ir viena no spēcīgākajām sieviešu lomas izpildītājām, ko šis Parlaments varētu likt priekšā. Tomēr šie ziņojuma punkti — dažus no tiem izbalsoja — noteikti bija gandrīz ārpus saprašanas. 9. punktā bija aicinājums izveidot policiju, pamatojoties uz dzimumu. 13. punktā bija pausts izaicinājums tradicionālajām dzimumu lomām, bet 14. punktā kaut kas līdzīgs naidam pret jauniem tēliem internetā.

Reklāmā vienmēr ir izmantoti gan sieviešu, gan vīriešu tēli. Vīrieši parasti izskatās labāk nekā es, un sievietes — labāk nekā, teiksim, dažas šī Parlamenta deputātes. Tā ir reklāma jums. Pat Eiropas Komisija — ja jūs

ielūkojaties tās tīkla vietnē vai jebkurā publiskā reklāmā, ko tā izvieto uz savām ēkām, — izmanto sieviešu un vīriešu tēlus, kas izskatās mazliet labāk nekā vidusmēra cilvēki.

Balsojuma rakstisks skaidrojums

- Ziņojums: Amalia Sartori (A6-0140/2008)

Jan Andersson, Göran Färm, Anna Hedh, Inger Segelström un Åsa Westlund (PSE), rakstiski. – (SV) Mēs izvēlējāmies balsot par šo ziņojumu, jo tā mērķis ir ķīmisku vielu klasificēšanas, marķēšanas un iepakošanas vispārēja saskaņošana. Tas var dot ieguldījumu drošākā ķīmisko vielu apstrādē, kas uzlabotu vidi un veselību.

Tomēr mēs būtu vēlējušies redzēt ķīmisko vielu marķēšanu piektajā kategorijā.

Šīs ķīmiskās vielas bieži var sastapt mājās, un tās ir galvenais cēlonis bērnu saindēšanās gadījumiem.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *rakstiski*. – (*PT*) Debates starptautiskā līmenī par ķīmiskām vielām un to nozīmi mūsu dzīvē tika uzsāktas 1980. gadā — vispirms Starptautiskajā Darba organizācijā, bet pēc tam ANO, kas 2002. gada decembrī pieņēma *GHS* (vispārēji saskaņota sistēma ķīmisko vielu klasificēšanai un marķēšanai), kura tika pārskatīta 2005. gadā.

Šiem lēmumiem bija ietekme Kopienas līmenī, un tika pieņemti vairāki dokumenti.

Šādā nozīmē laikā, par kuru mēs runājam, tas ir tikai priekšlikums regulai par vielu un maisījumu klasificēšanu un marķēšanu, kamēr Eiropas Savienības mērķis ir ieviest starptautiskus kritērijus, ko apstiprinājusi ANO Ekonomikas un sociālo lietu padome, bīstamo vielu un maisījumu klasificēšanai un marķēšanai, kas zināmi arī kā vispārēji saskaņotā sistēma (GHS).

Mērķis ir, izmantojot šo sistēmu, vērst uzmanību uz cilvēku veselības un vides aizsardzību, neliekot šķēršļus vielu un to maisījumu attīstībai, noteikt klasificēšanas un informācijas kritērijus, starp tiem arī prasības marķēšanai un drošības datu lapām. Tas attiecas uz drošības uzturēšanu bīstamo vielu pārvadāšanā un veselības un drošības profilaksi patērētājiem, strādājošiem un videi. Tāpēc mēs balsojām par šiem ziņojumiem.

Marian Zlotea (PPE-DE). – (RO) Kā "ēnu" referents par atzinumu par šo dokumentu IMCO komitejā no PPE-DE es vispirms vēlētos apsveikt referenti par viņas darbu, kā arī par izstrādāto ziņojumu. Es vēlētos uzsvērt šā ziņojuma nozīmi attiecībā uz reālas konkurences nodrošināšanu datorizētu rezervāciju sistēmu jomā.

Tāpat mums nekad nevajadzētu atstāt bez ievērības patērētāju tiesības, un mums vajadzētu būt pārliecinātiem, ka grozījumi šajā rīcības kodeksā uzlabos tās. Patērētājiem jāzina visi sīkumi par ceļojumu, kurā viņi gatavojas doties. Ir arī ļoti svarīgi, lai viņi zinātu konkrētu biļešu cenu un tos nemaldinātu iespējamie slēptie izdevumi.

Es vēlētos uzsvērt arī to, ka vissvarīgākais ir, lai uzņēmumi, kas ir atbildīgi par šīm tīkla vietnēm, vairs nebūtu direktoru padomes daļa, jo tām vienmēr ir slēptie izdevumi.

Nobeigumā es vēlētos apliecināt referentei pilnīgu atbalstu rītdienas balsojumā.

- Ziņojums: Amalia Sartori (A6-0140/2008) (A6-0141/2008) (A6-0142/2008)

Ian Hudghton (Verts/ALE), rakstiski. – Sartori ziņojumos ir ietverti svarīgi jautājumi, kas ir nozīmīgi visiem mūsu pilsoņiem. Ķīmiskās vielas tiek ražotas un tirgotas visā pasaulē un ir vienādi bīstamas visur, kur tās izmanto; tāpēc ir pats par sevi saprotams, ka bīstamo vielu klasificēšana un marķēšana ir atbilstīgi jāsaskaņo. Šodien apstiprinātā dokumentu pakete ir jūtams kompromiss, kas panākts starp politiskajām grupām un iestādēm, un tāpēc es varēju to atbalstīt.

- Ziņojums: Anja Weisgerber (A6-0201/2008)

Sylwester Chruszcz (NI), *rakstiski*. – (*PL*) Ziņojumā tiek legalizēta ar ūdeņradi darbināmu transportlīdzekļu ražošana. Šis ir viens no retajiem dokumentiem, kas apdomīgi risina alternatīvas degvielas problēmu transportlīdzekļiem. Tas ir jo īpaši slavējami tāpēc, ka tā ir pilnīgi inovatīva tehnoloģija, kas ir pilnībā nekaitīga videi, jo sadegšanas gāzes ir ūdens. Man nav šaubu, ka dokumenta izstrādāšanu ir iedvesmojis tā transportlīdzekļa, ko lieto *Hans-Gert Pöttering*, ražotājs, bet es labprāt balsoju par to.

Hanne Dahl (IND/DEM), rakstiski. – (DA) "Jūnija kustība" novērtē kurināmā elementus, kas ražo ūdeņradi kā enerģijas nesēju, pamatojoties uz atjaunīgo enerģiju, piemēram, saules, vēja un viļņu enerģiju, kā sistēmu transportam, jo tas ir tīrs kurināmais, t.i., nenotiek daļiņu piesārņojums un tajā pašā laikā kurināmo var ražot, izmantojot atjaunīgo enerģiju. Tomēr kopumā ar ūdeņradi darbināmiem transporta līdzekļiem ir ļoti zema energoefektivitāte — 20 % no avota līdz riteņiem. Tā ievērojami atpaliek no elektrisko transportlīdzekļu energoefektivitātes, kurus darbina, izmantojot ar datoru vadītas litija baterijas, kam enerģijas efektivitātes līmenis ir 80–90 %. Tajā pašā laikā miljoniem bateriju varētu atrisināt atjaunīgās enerģijas uzglabāšanas problēmu. Tāpēc mēs vēlētos strādāt ar Komisiju, lai tiktu veikti pasākumi šīs alternatīvas veicināšanai.

Proinsias De Rossa (PSE), *rakstiski.* – Šis ziņojums ļauj aizpildīt iekšējā tirgus tukšo nišu ar ūdeņraža transportlīdzekļu ražošanu, ņemot vērā patērētāju aizsardzības prasības.

Ar ūdeņradi darbināmu transportlīdzekļu ražošana steidzami jāiekļauj ES tipa apstiprināšanas sistēmā, tādējādi veicinot šīs videi draudzīgās tehnoloģijas pētniecību un attīstību visā iekšējā tirgū.

Turklāt ir izveidotas tehniskās specifikācijas, lai nodrošinātu ūdeņraža sastāvdaļu un sistēmu uzticamību un drošību, kā arī ar ūdeņradi darbināmu transportlīdzekļu precīzu noteikšanu, izmantojot marķējumu, kas būs svarīgi ārkārtas gadījumā.

Ian Hudghton (Verts/ALE), rakstiski. – Es balsoju par Weisgerber ziņojumu. Ūdeņraža kā enerģijas tīras formas potenciāls jau ir sen atzīts, un tehnoloģijas šajā jomā tiek pastāvīgi uzlabotas. Neskatoties uz to, ūdeņraža enerģija var būt patiesi efektīva kā tīra un "zaļa" enerģija tikai tad, ja ūdeņraža izcelsme ir no ilgtspējīgiem un, ideālā gadījumā, atjaunīgiem avotiem, un šis fakts ir atzīmēts galīgajā ziņojumā.

Jörg Leichtfried (PSE), *rakstiski.* – (*DE*) Es balsoju par *Weisgerber* kundzes ziņojumu par tipa apstiprinājumu ar ūdeņradi darbināmiem transportlīdzekļiem.

Videi draudzīgu alternatīvu kurināmā veidu veicināšana ES ir svarīgs solis, kas šajos laikos ir noteikti jāatbalsta. Ar ūdeņradi darbināmi transportlīdzekļi atbilst šim mērķim, bet tiem jāgarantē augsts drošības un vides aizsardzības līmenis. Lai to nodrošinātu, steidzami ir nepieciešami vienoti apstākļi tipa apstiprinājumam Eiropas Savienībā. Ja nav noteikumu visas ES mērogā par ar ūdeņradi darbināmu transportlīdzekļu klasificēšanu, pastāv risks, ka dalībvalstu izdotās vienreizējās atļaujas radīs konkurences kropļojumus un uzņēmumi konstatēs, ka ieguldījumi ar ūdeņradi darbināmo transportlīdzekļu ražošanā vairs neatmaksājas.

Vienota tipa apstiprinājuma sistēma piedāvā iedzīvotājiem aizsardzību kopīgas ES direktīvas veidā un veicina videi drošu transportlīdzekļu skaita palielināšanos, kas ir ļoti svarīgi.

David Martin (PSE), *rakstiski*. – Es atzinīgi vērtēju *Anja Weisgerber* ziņojumu par tipa apstiprinājumu ar ūdeņradi darbināmiem transportlīdzekļiem. Šis ziņojums ir pozitīvs solis, lai palīdzētu rūpniecībai stimulēt pētniecības un attīstības centienu palielināšanu. Ar ūdeņradi darbināmo transportlīdzekļu ienākšanas iekšējā tirgū veicināšana dos ievērojamu ieguldījumu Eiropas klimata pārmaiņu mērķu sasniegšanā. Es balsoju par ziņojuma ieteikumiem.

Andreas Mölzer (NI), rakstiski. – (DE) Nav šaubu, ka ūdeņraža enerģija ir tehnoloģija, kurai ir nākotnes potenciāls, bet tā nekādā gadījumā nav nobriedusi. Ūdeņraža enerģijas iegūšanas izmaksas ir pārāk augstas, lai tās finansētu, un arī ūdeņraža ražošana un uzglabāšana ir ļoti dārga. Turklāt, pat ja pašas automašīnas neveido nekādas kaitīgas emisijas, vēl joprojām nav skaidrs, kādā veidā ūdeņradis būtu jāiegūst, lai tas izmantotu tik maz enerģijas, cik vien iespējams, un neradītu CO₂.

Visbeidzot, mēs arī vēl nezinām, vai ar baterijām vai kurināmo elementu darbināmie transportlīdzekļi kļūs par normu, bet katrā ziņā ir svarīgi, ka mēs atbalstām alternatīvās tehnoloģijas, lai samazinātu mūsu atkarību no fosilā kurināmā. Tāpēc es balsoju par *Weisgerber* ziņojumu.

Eluned Morgan (PSE), rakstiski. – Es balsoju par šo ziņojumu, jo šie tiesību akti nogludinās ceļu šo automobiļu masveida ražošanai un nodrošinās Eiropas autovadītājiem reālas alternatīvas tuvā nākotnē. Šis jaunais likums palīdzēs veicināt šo transportlīdzekļu attīstību, tajā pašā laikā nodrošinot to, ka tie ir uzticami un droši, bet šajā ziņojumā iekļautie pasākumi nodrošinās to, ka, lietojot šos ar ūdeņradi darbināmos transportlīdzekļus, ir iespējams panākt maksimālu labumu videi.

Daciana Octavia Sârbu (PSE), *rakstiski.* – (RO) Mašīnu dzinēju izbūve, kurus darbina ar ūdeņradi, dod garantiju ekoloģiska transporta attīstībai nākotnē un sabiedrības veselības aizsardzībai. Lai gūtu labumu videi saistībā ar tādu transportlīdzekļu izmantošanu, kuru darbības pamatā ir ūdeņradis, tā ražošanas procesam ir jābūt ilgtspējīgam, vispirms uzlabojot trokšņu un gaisa kvalitāti.

Šī regula nodrošinās, ka uz ūdeņradi balstītās sistēmas ir tikpat drošas kā parastās dzinēju tehnoloģijas, dodot ieguldījumu šāda veida transportlīdzekļu būves stimulēšanā. Ir nepieciešams izveidot piemērotu sistēmu, lai paātrinātu transportlīdzekļu ar inovatīvām dzinēju tehnoloģijām ienākšanu tirgū, lai transporta rūpniecība dotu nopietnu ieguldījumu tīrākai un drošākai nākotnei.

Ņemot vērā globālās problēmas, ko radījušas klimata pārmaiņas un enerģijas avotu trūkums, ar ūdeni darbināmu transportlīdzekļu ražošana būtu jāveicina starptautiskā līmenī, jo īpaši jaunattīstības valstīs, kā arī ASV, lai tiktu garantēta labāka vides aizsardzība pret globālo sasilšanu.

Šī iemesla dēļ es balsoju par šo regulas priekšlikumu, kas ir pirmais solis uz tīrāku Eiropu.

Peter Skinner (PSE), rakstiski, – Ņemot vērā pašreizējās un nākotnes problēmas, kādas ir ar naftas produktiem darbināmajiem mehāniskajiem transporta līdzekļiem, ir skaidrs, ka būtiski ir izstrādāt alternatīvas. Specifisku risinājumu apstiprināšana attiecībā uz šo jomu ir nopietns solis uz priekšu. Saistība starp mehānisko transportlīdzekļu izmantošanu, kuri tiek darbināti vienīgi ar naftas produktiem, un elpošanas slimību palielināšanos, kā arī reizē notiekošo piesārņojumu nozīmē, ka "nākamās paaudzes" transportlīdzekļu projektam tas ir jāatspoguļo.

Konkrēti, ūdeņraža ražošanas aspekts, izmantojot elektrību, rada plašākas pārdomas, arī to, kā lokalizēt enerģiju sākotnējās elektrības iegūšanā. Tomēr šis ziņojums palīdz turpināt debates un virzīt ar šo nākotnes automobiļu saistīto rūpniecību pareizajā virzienā.

Bernard Wojciechowski (IND/DEM), *rakstiski.* – (*PL*) Ūdeņradis ir vispārēji atzīts kā videi "vistīrākais" un pieņemamākais kurināmais, jo tā sadegšana gaisā vai oksidēšanās rada vienīgi ūdeni.

Neskatoties uz nopietnajām problēmām, kas saistās ar ūdeņraža uzglabāšanu un ievietošanu degvielas tvertnē, nebeidzamais darbs, ko veic pētniecības centri visā pasaulē, norāda, kas ir kurināmā veids, kuram pieder nākotne. Kā kurināmais ūdeņradis nodrošinās mums videi drošu atjaunīgās enerģijas avotu.

ES tipa apstiprinājuma kritēriju ieviešana ar ūdeņradi darbināmiem transportlīdzekļiem ir būtiska vienota tirgus pienācīgai darbībai un augsta līmeņa drošības un dabas vides aizsardzības nodrošināšanai.

- Stāvoklis Gruzijā (B6-0402/2008)

Alessandro Battilocchio (PSE), *rakstiski.* – (*IT*) Es balsoju par šo rezolūciju, cerot, ka tā ātri un mierīgā ceļā izbeigs šo traģisko krīzi. Es domāju, ka jāapstiprina divi aspekti: no vienas puses, neiejaukšanās princips dažādu valstu teritoriālajā integritātē ir neapstrīdams, bet, no otras puses, jāuzsver nepieciešamība pilnībā ievērot attiecīgo minoritāšu tiesības.

Acīmredzot pēc notikumiem Kosovā starptautiskās kopienas balss skan neapšaubāmi vājāk un mazāk ticami, bet jāpalielina diplomātiskie centieni, lai panāktu uzticamu un konkrētu risinājumu. Tomēr, kamēr pasaules valdības ir aizņemtas, mums steidzami jārīkojas, lai likvidētu augošo humanitāro krīzi, kas ir saistīta ar bēgļu skaita palielināšanos. Eiropas Savienībai jāizveido darba grupa, lai atvieglotu simtiem tūkstošu cilvēku ciešanas.

Es sazinos ar starptautiskās sadarbības grupu organizācijā UNICEF, kas ir apstiprinājusi stāvokļa nopietnību. Es ceru, ka Eiropas Komisija no savas puses rīkosies, kā tā ir rīkojusies līdzīgās situācijās.

Giorgos Dimitrakopoulos (PPE-DE), *rakstiski.* – (EL) Jaunās Demokrātiskās (ND) partijas Parlamenta deputāti ir nolēmuši atturēties no galīgā balsojuma par rezolūciju par stāvokli Gruzijā. Šāds lēmums tika pieņemts tāpēc, ka balsošanai izvirzītajā rezolūcijas galīgā priekšlikuma tekstā bija zudis iepriekšējā rezolūcijas priekšlikuma samērīguma princips.

Glyn Ford (PSE), *rakstiski.* – Es balsošu par šo kopīgo rezolūciju, jo ir svarīgi, lai Eiropas Savienība nodotu stingru vēstījumu Krievijas vadībai. Tomēr tajā nav pienācīgas kritikas un samērīga nosodījuma Gruzijas vadošajai lomai krīzes izraisīšanā. Es domāju, ka ar šādu pašreizējo valdību Gruzija noteikti nepievienosies NATO tuvākajā nākotnē.

Otrs, ko es vēlos pateikt, ir tas, ka šī krīze pastiprina un izvirza prasību pēc Eiropas kopējas ārpolitikas un drošības politikas. Jo ātrāk šis Lisabonas līguma nosacījums tiks īstenots, jo labāk.

Hélène Goudin un Nils Lundgren (IND/DEM), *rakstiski.* – (*SV*) Stāvoklis Gruzijā un pieņemtā nostāja saistībā ar to ir ārpolitikas jautājumi. "Jūnija saraksta" viedoklis ir, ka nedz Eiropas Parlamentam, nedz kādai

citai ES iestādei nevajadzētu izdot paziņojumu par šiem jautājumiem, jo ārpolitika ir jāvirza dalībvalstu, nevis Eiropas Savienības līmenī.

Nav nekāds pārsteigums, ka Eiropas Parlaments izmanto visas iespējas, lai sludinātu propagandu par labu stingrākai ārpolitikai un drošības politikai un, kas vēl sliktāk, Lisabonas līguma īstenošanu. Šodien šeit mēs jau varam redzēt, ka dažādām dalībvalstīm ir dažādi uzskati Gruzijas jautājumā. Tāpēc ES nebūtu vēlams runāt vienā balsī, jo šai balsij būs jārunā pretī daudzu dalībvalstu viedoklim. Daudzkārtējā atsaukšanās uz NATO arī ir ļoti problemātiska, jo ir valstis, kas ir ES dalībvalstis, bet nav NATO locekles.

Stāvoklis Gruzijā ir ļoti nopietns, it sevišķi, ja ņem vērā visus šī konflikta civiliedzīvotāju upurus. Tomēr ES nevajadzētu virzīt ārpolitiku, un tāpēc mēs balsojām pret šo rezolūciju.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), rakstiski. – (PT) Rezolūcija, kuru apstiprināja Parlamenta vairākums un pret kuru mēs balsojām, ir pret Krieviju vērstās kampaņas neatņemama daļa, ko veido tie, kuri izmanto šo rīcības kursu, lai mēģinātu slēpt paši savu lielo atbildību par starptautiskās situācijas saasināšanos un radītu ieganstu jauniem bīstamiem pasākumiem konfrontācijas pastiprināšanai.

Blakus citiem aspektiem rezolūcija slēpj to, ka pašreizējās starptautiskās situācijas, kā arī stāvokļa Kaukāzā pamatā ir jauna bruņošanās sacensība un starptautisko attiecību militarizācija, ko aizstāv ASV un NATO (ar savu agresīvās stratēģijas koncepciju un savu paplašināšanos Krievijas robežu virzienā), jaunu ASV bāzu un raķešu izvietošana Eiropā un šī kontinenta pieaugošā militarizācija, agresija pret Dienvidslāviju un tās sadalīšana, Serbijas provinces Kosovas neatkarības atzīšana ārpus starptautiskajiem tiesību aktiem, uzbrukumi Afganistānai un Irākai un to okupācija, īsi sakot, imperiālisms (un starpkapitālistiskas pretrunas).

Daži no tiem, kas tagad aicina ievērot starptautiskās tiesības, teritoriālo integritāti, suverenitāti un valstu neatkarību, ir tie paši, kas veicināja un atbalstīja agresiju pret Dienvidslāviju un Irāku. Kāda liekulība!

Ceļu uz mieru un cilvēces nākotnes aizsardzību nodrošina to principu ievērošana, kas noteikti Portugāles Konstitūcijas 7. panta 1., 2. un 3. punktā.

Ian Hudghton (Verts/ALE), *rakstiski.* – Es esmu apmierināts, ka manas grupas grozījums bija veiksmīgs. Mēs pieprasījām, lai Krievijas un Gruzijas iestādes sniedz informāciju par kasešu bumbu, kas tika nomestas sadursmju laikā, atrašanās vietu, lai paātrinātu atmīnēšanas darbību.

Parlaments ir nosodījis spēka izmantošanu un uzskata, ka konfliktus Kaukāzā nevar risināt vardarbības ceļā; mīnu steidzama izvākšana ļaus izvairīties no turpmāka civiliedzīvotāju zaudējuma.

Ona Juknevičienė (ALDE), *rakstiski.* – (*LT*) Es balsoju par grozījumiem Nr. 2 un 5, jo, pēc manām domām, Krievija pieprasa atjaunot bijušās Padomju Savienības teritoriālās robežas, izmantojot dažādus līdzekļus. Ar savu darbību Gruzijā Krievija ir vēlreiz nodemonstrējusi savu gatavību iebrukt suverēnā valstī un okupēt to, par ieganstu minot pilsoņu tiesību aizstāvību. Pēc manām domām, ES savā rezolūcijā skaidri jāparāda Krievijas ekspansionistu plānu nepamatotība, it sevišķi attiecībā uz Baltijas valstīm.

Balsodama pret 27. punkta 2. teikumu, es vēlējos pateikt, ka ES nevar un tai nav tiesību izlemt, vai Gruzija joprojām turpina iestāšanās procedūru NATO. Mēs varam tikai konstatēt faktu, ka 2008. gada 3. martā NATO apstiprināja iespēju, ka Gruzija varētu pievienoties šai organizācijai; tomēr šai suverēnajai valstij pašai jāpieņem lēmums.

Filip Kaczmarek (PPE-DE), *rakstisk*i. – (*PL*) Dāmas un kungi, es balsoju par rezolūciju par stāvokli Gruzijā. Es to darīju ne jau tāpēc, ka tā būtu ideāla rezolūcija; man nav šaubu, ka mūsu rezolūcija varēja būt labāka. Es svārstījos, vai atbalstīt rezolūcijas projektu.

Manas šaubas uzjundīja *Schulz* kungs tieši pirms balsošanas. Viņš pauda nožēlu, ka rezolūcijā nebija kritikas par Gruzijas prezidentu. Šī nozīmīgā piezīme pārliecināja mani, ka rezolūcija varēja būt daudz sliktāka un to varēja sagraut Eiropas Parlamentā esošie prokrieviskie lobētāji. Savā izteikumā *Schulz* kungs nenovērtēja Parlamenta vienotību attiecībā uz krīzi Kaukāzā. Tagad ir skaidrs, ka būtu bijis labāk, ja Eiropas Parlaments mazliet agrāk būtu organizējis ārkārtas sesiju par šo Gruzijas jautājumu. Tas ir kauns, ka mēs nepaudām savu nostāju Padomes sēdes laikā. Tas ir kauns, ka mēs neizvirzījām savus priekšrakstus un savus uzskatus, pirms kopā sanāk dalībvalstu vadītāji.

Carl Lang un Fernand Le Rachinel (NI), *rakstiski*. – Priekšsēdētāja kungs, pieņemot neviendabīgu nostāju jautājumā par Krieviju un iesaistot Eiropu šī konflikta atrisināšanā, Eiropadome un lielākā daļa Parlamenta deputātu uzsāk procesu, kas ir tikpat bīstams kā toreiz, kad kontinents tika ierauts Pirmajā pasaules karā.

Šis process ir nepareizi izstrādāta paplašināšanās kursa uz austrumiem rezultāts, kas tuvina mūs konfliktu zonām Balkānos un Kaukāzā. Kādas tad vēl būs sekas, kad Turcija, kas robežojas ar Irāku un Irānu, kļūs par dalībvalsti? Turklāt, atzīstot Serbijas provinces Kosovas neatkarību, mūsu valdības ir atvērušas Pandoras lādi, izaicinot teritoriālo integritāti ne tikai Gruzijā, bet arī lielākajā daļā Eiropas valstu gan austrumos, gan rietumos.

Ja Gruzija kļūtu par NATO locekli un pievienotos Eiropas Savienībai saskaņā ar Lisabonas līgumu, kā to vēlētos Sociālistu, Liberāļu, PPE un Zaļo grupa, mūsu valstis nonāktu konfliktā ar Krieviju.

Briseles Eiropa nozīmē karu. Tagad, kad esam saskārušies ar vareno Ķīnu un islāmistu draudiem, ir pēdējais laiks veidot citādu Eiropu, suverēnu valstu Eiropu, kuru ar Krieviju vieno grieķu un kristiešu civilizācijas saites.

David Martin (PSE), rakstiski. – Es atzinīgi vērtēju Francijas prezidentūras drīzo reakciju, kas izpaudās kā risinājuma meklēšana konfliktam starp Gruziju un Krieviju. Ja Tblisi militārās darbības Dienvidosetijā ir pelnījušas nosodījumu, tad Maskavas atbildes reakcija ir vērtējama kā neadekvāta un Gruzijas teritoriālās integritātes skaidri redzams pārkāpums. Es aicinātu Eiropas Parlamentu nosūtīt Krievijas izpildvarai skaidru vēstījumu, ka tās rīcība ir nepieņemama. Tāpēc es balsoju par šo rezolūciju.

Erik Meijer (GUE/NGL), *rakstiski.* – (*NL*) Ir visi iemesli, lai sniegtu humāno palīdzību Gruzijas tautai, kā arī nosodītu militāro intervenci šajā reģionā, nemaz nerunājot par Krievijas lietotajām kasešu bumbām. Šajā rezolūcijā es noraidu šādus aspektus — nostāšanos Gruzijas pusē, centienus sodīt un izolēt Krieviju un panākt, ka tā robežojas ar NATO valstīm, tāpēc ka tā atzina Abhāzijas un Dienvidosetijas neatkarību.

Liela daļa šodienas Eiropas valstu tika izveidotas, atdalot tās no citas valsts, izdodot vienpusēju neatkarības deklarāciju un galu galā panākot, ka citas valstis tās atzīst. Lielākā daļa Eiropas valstu izveidojās pēc 1830. gada, galvenokārt periodos pēc 1918. un 1991. gada. Kosova ir pēdējais šāds piemērs. Nav pilnīgi nekāda iemesla pasludināt Kosovas izveidošanos kā izņēmuma gadījumu vai izlikties, ka tas ir pēdējais gadījums, kad tiek radīta jauna valsts.

Neviena reize nekad nav pēdējā. Kamēr vien būs reģioni, kuros lielākā daļa iedzīvotāju uzskata valdošo varu par nederīgu vai pat bīstamu, uztverot to kā ārvalstu kundzību, jaunas valstis turpinās veidoties. Atzīsim taču, ka Abhāzijas un Dienvidosetijas iedzīvotāji nevēlas pakļauties Gruzijai.

Andreas Mölzer (NI), *rakstiski.* – (*DE*) Krievija ir svarīga ES ne tikai kā enerģijas piegādātājs, bet arī kā pretsvars Amerikas centieniem dominēt pasaulē. Šo iemeslu dēļ, kā arī tāpēc, lai netiktu apdraudēta uzticība ES, ir svarīgi, lai tā būtu neitrāls starpnieks starp Gruziju un Krieviju.

Bijušās Padomju Savienības valstīs ir daudz Krievijas pilsoņu, piemēram, Ukrainā. Tāpēc nav grūti saprast, kāpēc Kremlis jūtas atbildīgs par šīm krievu tautas grupām. ES varētu palīdzēt apspriest risinājumu, kas būtu pieņemams abām pusēm, un, piemēram, uzsākt sarunas par ievērojamām etniskās minoritātes tiesībām krieviem postpadomju periodā, kas būtu saskaņā ar bieži minētajiem Eiropas Savienības cilvēktiesību mērķiem. Paturot to prātā, es atbalstu nostāju, kas izstrādāta īpašā galotņu tikšanās laikā, un iebilstu šajā ziņojumā paustajai "vasaļu" attieksmei pret ASV, kāpēc arī es balsoju pret to.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL), rakstiski. – (EL) Kopīgā rezolūcija aizstāv ES politiku, kas izmanto krīzi Kaukāzā. Tas ir mēģinājums paātrināt ES intervenci un klātbūtni šajā svarīgajā reģionā. Izliekoties par miera aizstāvi, tā ierosina virkni pasākumu, lai veicinātu tās nostiprināšanos un intervenci Kaukāzā. Rezolūcija ir provokatīva, jo tā nenosoda Gruzijas eiropeiskās-NATO valdības brutālo iebrukumu un tūkstošiem civiliedzīvotāju nogalināšanu. Taisni pretēji, tā piedāvā visu iespējamo atbalstu Gruzijas politikai un iespējai iestāties NATO. Dienvidosetijas un Abhāzijas atdalīšanās kustības nosodīšana ir smieklīga liekulība, lai neteiktu vairāk, ņemot vērā Dienvidslāvijas sadalīšanu un neseno ES lēmumu par Kosovu.

Konfliktu un cīņu mutulī starp ES, ASV un Krieviju Eiropas Parlamenta rezolūcija ir gandrīz identiska ASV politikai, jo ieņem vienpusēju nostāju pret Krieviju, lai panāktu labāku sarunu pozīciju par Eirāzijas tirgu daļu un labklājību ģenerējošiem resursiem.

Konflikta un konkurences saasināšanās starp imperiālistiem un Krievijas mēģinājums uzlabot tās stāvokli imperiālistu piramīdā rada jaunus draudus Kaukāza tautām un plašākai teritorijai. Tautas atbilde var būt un tai jābūt: pievienoties cīņai pret imperiālistiem.

Dimitrios Papadimoulis (GUE/NGL), *rakstiski.* – (*EL*) Es, tāpat kā visa Eiropas Apvienotā kreiso un Ziemeļvalstu Zaļo kreiso spēku konfederālā grupa balsoju pret rezolūciju par stāvokli Kaukāzā, jo tā aplūko krīzi caur kroplīgo pro-Buša politikas un izdevīguma prizmu. Vissliktākais un provokatīvākais rezolūcijas

aspekts ir tas, ka tā ne mazākā mērā nekritizē oportūnistisko darbības virzienu, ko ieņem Gruzijas premjerministrs *Saakashvili*, kurš stimulēja krīzes rašanos, lai neliktu vilties saviem Amerikas aizstāvjiem. Nostāja, ko ieņem lielākā daļa Eiropas Parlamenta, ir tieši pretēja tai, ko tie paši politiskie spēki ieņēma pirms sešiem mēnešiem Kosovas jautājumā.

Stabilitāti Kaukāza reģionā nevar panākt ar politiku, kurā tiek spēlēta otrā vijole aiz ASV, kas piever acis uz patieso lietu stāvokli un pati īsteno dubultstandartu politiku.

Ioan Mircea Paşcu (PSE), *rakstiski.* – Es balsoju par grozījumu Nr. 2, jo es uzskatu par nepieņemamu, ka var tikt mainītas robežas ar ieganstu "rūpēties par minoritātēm kaimiņvalstīs". Es balsoju arī par izteikumu, ka Bukarestes galotņu tikšanās laikā Gruzijai tika apsolīta iespēja iestāties NATO un tā ir uz pareizā ceļa šādu iemeslu dēļ:

a. tā ir taisnība — Gruzijai apsolīja, ka tā varēs kļūt par NATO locekli, un tas ir oficiāli ierakstīts Bukarestes NATO galotņu tikšanās Galīgajā paziņojumā;

b. vismaz viens nozīmīgs Eiropas līderis ir teicis — saistībā neseno karu ar Krieviju — , ka Gruzijas vēlme iestāties NATO tiks piepildīta;

c. ES noteikti jāgarantē Gruzijas drošība, neatkarība un teritoriālā integritāte, pamatojoties uz Partnerības nolīgumu, kas ES noslēgts ar Gruziju saskaņā ar Eiropas kaimiņattiecību politiku, bet, tā kā ES to nevar izdarīt, jo nav tam strukturēta, tas nozīmē, ka vienīgā iestāde, kas to var izdarīt, ir NATO, kuras dalībnieces arī ir lielākā daļa ES valstu.

Béatrice Patrie (PSE), *rakstiski*. – (*FR*) Eiropas Parlamenta pieņemtā rezolūcija, lai arī nav perfekta, ir pelnījusi, ka to atbalsta, jo tā apstiprina vienotību, ko Eiropa parādījusi lēmumā par stāvokli Gruzijā.

Šī sarežģītā krīze pierāda, cik neatliekami ES ir nepieciešams izstrādāt pienācīgu reģionālo stratēģiju attiecībā uz Kaukāzu un Krieviju. Tāpēc ES būtu ļoti ieteicams izvirzīt ideju par starptautiskas konferences sasaukšanu, kā tas bija ar Helsinku konferenci, kurā 1975. gadā tika izveidota EDSO.

Pašlaik jāaptur pamatotais ziņojums par sarunām attiecībā uz partnerattiecību nostiprināšanu starp ES un Krieviju, lai neaizmirstu pieminēt nepieciešamību veidot līdzsvarotu dialogu ar valsti, ietverot visus kopīgas intereses jautājumus, arī demokrātiskās vērtības un enerģijas jautājumu.

Šajā sakarībā ir žēl, ka Eiropas Parlaments nepauž skaidrāku aicinājumu pārskatīt mūsu enerģētikas stratēģiju, kurai papildus mūsu piegādes avotu noteiktajai diversifikācijai ir arī jānodrošina atjaunīgo enerģiju attīstība un enerģijas taupība.

Gilles Savary (PSE), *rakstiski.* – (*FR*) Es atturējos balsot par Eiropas Parlamenta rezolūciju par notikumiem Dienvidosetijā un Abhāzijā, jo Parlaments ir ieņēmis vienpusīgu, nelīdzsvarotu nostāju attiecībā uz Kosovas vienpusējo neatkarības deklarāciju par atdalīšanos no normalizētas, demokratizētas Serbijas.

Parlaments uzskatīja, ka nav lietderīgi pieņemt līdzīgu rezolūciju Kosovas jautājumā, atsaukdamies uz tiem pašiem starptautisko tiesību un valsts robežu integritātes ievērošanas principiem, ko tas šodien piesauc, lai nepieļautu Osetijas un Abhāzijas neatkarības atzīšanu no Maskavas puses. Mēs visi zinām, kāpēc: mēs negribējām kritizēt Rietumvalstis, kuras labprāt atzina Kosovas neatkarības vienpusējo un nelikumīgo deklarāciju, par to, par ko šodien mēs taisnīgi kritizējam Krieviju.

Lai gan Gruzijas valdības militārās iniciatīvas, tāpat kā Krievijas militārās iniciatīvas, stingri jānosoda un jādod ceļš diplomātiskam risinājumam un starptautiskai starpniecībai, Eiropas Savienība nevar atļauties piemērot dubultstandartus aukstā kara seku daudzajiem "iesaldētajiem" konfliktiem.

Nekas nebūtu bīstamāk mūsu kontinenta drošībai, ja Eiropas Savienība jauktu sabiedrotos un paustu lojalitāti Buša valdības "noziedzīgajai" politikai šajā pasaules vietā, kā tas notiek citās vietās.

Geoffrey Van Orden (PPE-DE), *rakstiski*. – Lai gan rezolūcija pauž daudzus uzskatus, ko es varu atbalstīt, it sevišķi pieeju Dienvidosetijas un Abhāzijas galīgajam statusam un aicinājumu Krievijas armijai pilnībā atstāt Gruzijas teritoriju, tajā ir arī daudz nederīgu elementu.

ES varētu būt noderīga loma, nosūtot civilos novērotājus, veicot uzraudzību un sniedzot humāno palīdzību. Tomēr tai nevajadzētu censties izmantot Gruzijas krīzi saviem mērķiem, aicinot nostiprināt ES aizsardzību un drošības politiku, ievietojot uzraugus EDAP rubrikā vai apstiprinot noraidīto Lisabonas līgumu. Turklāt

03-09-2008

žēl, ka balsojumā tika noraidīta frāze: "Gruzija ir ceļā, lai beidzot pievienotos (NATO) aliansei." Tāpēc es atturējos no balsošanas par šo rezolūciju.

Glenis Willmott (PSE), rakstiski. – Eiropas Parlamenta Darba partija atzinīgi vērtē šo rezolūciju, kas Padomē un Eiropas Parlamentā demonstrē ciešu un skaidru vienotību starp ES dalībvalstīm šajā būtiskajā jautājumā. Mēs sērojam par traģiski zaudētajām dzīvībām šajā konfliktā un nosodām abu pušu vardarbīgo rīcību. Mēs atbalstām pasākumus ilgstoša miera uzturēšanai, humānās palīdzības sniegšanu upuriem un rekonstrukcijas

Mēs atturējāmies balsot par 27. punkta otro daļu, jo mums ir skaidrs, ka šīs rezolūcijas mērķis ir atrisināt stāvokli Gruzijā. Diskutēšana par turpmāko līdzdalību tādā plašā organizācijā kā NATO tikai attālinātu mūs no šī svarīgā mērķa.

Mēs no visas sirds atbalstām rezolūcijas aicinājumu nodrošināt konflikta pilnīgu atrisināšanu, pamatojoties uz ES izstrādāto sešu punktu līgumu, un mēs aicinām Krieviju stingri rīkoties, lai ievērotu karadarbības izbeigšanas plāna apstiprinātos noteikumus, tādējādi nodrošinot sarunu atjaunošanu par ES un Krievijas Partnerības nolīgumu.

Vladimír Železný (IND/DEM), rakstiski. – (CS) Es atturējos balsot par Eiropas Parlamenta rezolūciju par stāvokli Gruzijā ne tāpēc, ka man būtu šaubas par Gruzijas viedokļa likumību, bet, tieši pretēji, tāpēc, ka tad es attaisnotu Krievijas nepareizo un agresīvo rīcību. Kā tas pēdējā laikā bieži ir bijis, daži eirofederālistiskie deputāti atkal ir izmantojuši Gruzijas konfliktu un ar to saistīto rezolūciju, lai aicinātu pirms termiņa ratificēt Lisabonas līgumu. Šīs nepareizās rīcības dēļ es atturējos no balsošanas.

Marian Zlotea (PPE-DE), rakstiski. – Ārkārtas Eiropadome 1. septembrī parādīja un apstiprināja ES vienotību, kurā vērojams progress salīdzinājumā ar 2003. gadu, kad situācija Irākā izraisīja jautājumus par ES vienotību.

Eiropai jāturpina paust solidaritāte un noteiktība attiecībā uz to, kā Krievija ievēro starptautiskos tiesību aktus un standartus. Rezolūcija, par kuru mēs šodien balsojām, uzsver, ka partnerattiecībām starp Eiropu un Krieviju jābūt balstītām uz Eiropas sadarbības pamatnoteikumu savstarpēju ievērošanu.

Krievija turpina pārkāpt pamiera nolīgumu dažus noteikumus, tādai rīcībai jāsaņem vienots politisks un ekonomisks prettrieciens, lai mudinātu Krieviju pilnībā izvest visas armijas daļas no Gruzijas teritorijas un samazināt militāro spēku klātbūtni Dienvidosetijā un Abhāzijā.

Šajā kritiskajā situācijā ir nekavējoties jārīkojas, lai nodrošinātu, ka konflikta rezultātā pārvietotajiem upuriem tiktu sniegta nepārtraukta palīdzība. Šiem Krievijas izraisītajiem traģiskajiem notikumiem nepieciešams vienots Eiropas lēmums. Lai aizsargātos pret šāda veida problēmām nākotnē, Eiropai jāatrod alternatīvi enerģijas avoti un jānostiprina Eiropas drošības un aizsardzības politika, kā to nosaka Lisabonas līgums.

- Eiropas līgumtiesības (B6-0374/2008)

Ian Hudghton (Verts/ALE), rakstiski. – Es balsoju par Juridiskās komitejas rezolūciju. ES Civiltiesību kopējais modelis būs svarīga attīstība tieslietu jomā, un pašlaik mēs vēl nezinām, kādā formā tas būs. Ir svarīgi, lai šis Parlaments un visu valstu visas ieinteresētās puses un visas tieslietu sistēmas ir pilnībā informētas par visiem paredzētajiem pasākumiem nākotnē.

- Ziņojums: Proinsias De Rossa (A6-0289/2008)

Proinsias De Rossa (PSE), rakstiski. – Neskatoties uz sarežģīto nosaukumu, šajā ziņojumā ir skarta 2001. gada sūdzība par Komisijas slikto pārvaldi attiecībā uz Vācijas valdības nespēju pienācīgi īstenot Darba laika direktīvu. Par šo gadījumu Eiropas ombuds nosūtīja Eiropas Parlamentam īpašu ziņojumu.

Īpaša ziņojuma nosūtīšana Eiropas Parlamentam ir pēdējais neatkarīgais pasākums, ko ombuds var veikt, veidojot pienācīgu atbildi pilsoņu pārstāvībā. Mans ziņojums Lūgumrakstu komitejas vārdā apstiprina ombuda slēdzienu, ka Komisijas nespēja izskatīt lūgumraksta iesniedzēja sūdzību gandrīz astoņus gadus, ir sliktas pārvaldes gadījums.

Ziņojumā netiek izskatīta pati Darba laika direktīva, un tāpēc grozījums, kurš centās izcelt direktīvas saturu, tika noraidīts kā nesvarīgs šim ziņojumam.

Konstantinos Droutsas (GUE/NGL), rakstiski. – (EL) Ziņojums par Komisijas atteikumu izskatīt Vācijas ārsta sūdzību par darba tiesību aktu pārkāpšanu attiecībā uz darba laiku izgaismo ES šķirisko attieksmi. Ja uz spēles tiek liktas kapitāla intereses, Komisija reaģē zibens ātrumā, tā spiež dalībvalstīm ievērot Kopienas tiesību aktus, bet, kad darbaļaudis sūdzas par viņu tiesību pārkāpumiem, Komisija neņem vērā viņu sūdzības.

Komisijas izaicinošā nostāja ir ES nepopulārās politikas, kura veicina darbaļaužu atgriešanos pie viduslaiku nodarbinātības apstākļiem, dabiskas sekas, lai aizsargātu Eiropas monopolistu rentabilitāti. Šajā sakarībā pagājušā gada jūlijā Nodarbinātības ministru padome pieņēma grozījumu ES Darba laika direktīvai. Šī parodija attiecībā uz strādājošiem darba laiku iedala aktīvā un pasīvā laikā — pasīvo neuzskatot par iespējamu apmaksāt — un dod darba devējiem tiesības nodarbināt savus darbiniekus līdz 13 stundām dienā, 65 stundām nedēļā, turklāt par virsstundām nemaksājot neko.

Ne jau strādnieku šķiras un strādājošo tiesības nodrošina sūdzības Komisijai, bet gan strādnieku šķiras cīņas mobilizēšanās un pastiprināšana pret kapitālu un ES centieniem sagraut šo politiku.

Hélène Goudin un Nils Lundgren (IND/DEM), *rakstiski.* – (*SV*) "Jūnija saraksts" uzskata, ka darba laiks jākoriģē valsts līmenī. Tāpēc par šo ziņojumu nav jāspriež Eiropas Parlamentam, pat ja tas oficiāli risina Komisijas darbību pārkāpuma gadījumā.

Šeit pamatā ir subsidiaritātes princips, kurš tiek slavēts visos iespējamos svinīgos gadījumos. Kad Eiropas Parlamenta vairākums iedziļinās sīkumos, tad notiek tieši pretējais, praktiski nekas netiek atstāts dalībvalstu ziņā. Pati Darba laika direktīva ir subsidiaritātes principa klajš pārkāpums. Valstīm ir dažādas uzņēmējdarbības struktūras. Dažām ir smagās rūpniecības nozares, citām — vieglā rūpniecība, citas turklāt pārsvarā attīsta tūrismu un sezonālās industrijas, un sabiedriskais sektors ir strukturēts dažādos veidos. Tāpēc ir pilnīgi nepiemēroti mēģināt regulēt visas ES darba laiku, un nav arī nekāda iemesla to darīt. Tie, kas aizstāv šādu nostāju, saka, ka citādi mums ES būs problēmas ar sociālo dempingu. Tā ir ārkārtīgi nopietna apsūdzība tām valstīm, kuras mēs esam apstiprinājuši par ES dalībvalstīm, kuras visas pilda Kopenhāgenas kritērijus un kuras visas ir likumīgas un ar tiesībām veidot arodbiedrības.

Tomēr šis ziņojums ir vēl viens ES mēģinājums iejaukties jautājumā par darba laiku, kas ir dalībvalstu atbildība. Mēs balsojām pret, atsaucoties uz subsidiaritātes principu.

Ian Hudghton (Verts/ALE), *rakstiski.* – Es varēju atbalstīt *De Rossa* ziņojumu un ceru, ka Komisija pilnībā ņems vērā ombuda ieteikumus attiecībā uz tiesu varu un labas pārvaldības principu.

- Ziņojums: Iratxe García Pérez (A6-0325/2008)

Richard James Ashworth (PPE-DE), rakstiski. – Es un mani britu konservatīvie kolēģi pilnībā atbalstām vienlīdzīgu iespēju principu sievietēm un vīriešiem. Mēs piekrītam šādiem ziņojuma principiem: nepieciešamība panākt lielāku progresu attiecībā uz samaksas atšķirību sievietēm un vīriešiem, uzņēmējdarbības veicināšana sievietēm, to politikas virzienu nozīme valsts līmenī, kas cenšas veicināt uzlabotu darba dzīves līdzsvaru. Kā mūsu "ēnu" ministrs sieviešu jautājumā ir teicis: "Konservatīva pieeja dzimumu vienlīdzības jautājumam balstīsies uz ticību iespēju vienlīdzībai un objektīvu tiesisku, komerciālu, sociālu un politisku attieksmi."

Tomēr mūs māc bažas par šādiem ziņojuma aspektiem: aicinājumu veidot jaunu tiesisku pamatu ES tieslietām un aicinājumu pieņemt lēmumu par "politikas virzienu pilnīgu apstiprināšanu no Kopienas puses". Tāpat mēs nevaram atbalstīt dārgā "Eiropas Institūta dzimumu vienlīdzībai" izveidošanu, kā tas paredzēts ziņojumā, šādi jautājumi jārisina atsevišķi dalībvalstīm.

Šo iemeslu dēļ mēs esam nolēmuši atturēties no balsošanas par šo ziņojumu.

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), rakstiski. – (FR) Es balsoju par Eiropas Parlamenta rezolūciju, kas balstīta uz manas spāņu kolēģes deputātes *García Pérez* kundzes ziņojumu par vienlīdzību starp vīriešiem un sievietēm. Vairāk nekā jebkad mums jāpievērš uzmanība temata dubultajai dimensijai: no vienas puses, vienlīdzības nodrošināšana visās politikas jomās (dzimumu līdztiesības integrētā pieeja) un, no otras puses, mērķtiecīgu pasākumu ieviešana, lai likvidētu diskrimināciju pret sievietēm, piemēram, informēšanas kampaņas, labākās pieredzes apmaiņa, dialogs ar pilsoņiem un valsts un privātās partnerības iniciatīvas. Visi temati ir svarīgi: nevienlīdzīga samaksa, dalība lēmumu, jo īpaši publisku, pieņemšanā, privātās un darba dzīves saskaņošana, vardarbība pret sievietēm. Dzimumu vienlīdzība ir svarīgs iemesls, kura īstenošanā jau ir daudz darīts, bet tai jāsaņem pilna uzmanība no humānistiskiem politiskajiem spēkiem progresa attīstībai, un par to jārunā visur, ka arī jāveido starpkultūru dialogs.

Koenraad Dillen, Carl Lang un Fernand Le Rachinel (NI), *rakstiski.* – (*FR*) Dažreiz notiek veiksmīgas, iespējams, pat uzjautrinošas sakritības. Patiešām, mēs izmantojam izdevību, ko mums dod šis gada ziņojums

par sieviešu un vīriešu līdztiesību, kurš iesniegts reizē ar Eiropas Savienības Francijas prezidentūras sākšanos, lai uzsvērtu izšķirošu, bet uzjautrinošu jautājumu, kas sliktākajā gadījumā nozīmē takta trūkumu, bet labākajā — vienlīdzības principa starp sievietēm un vīriešiem pareizu piemērošanu, kas nozīmē nepieļaut diskrimināciju viņu starpā.

Pirms dažām dienām par godu *Sarkozy* kunga prezidentūras uzsākšanai, kam tika pievērsta liela plašsaziņas līdzekļu uzmanība, Parlamenta deputātiem tika dalītas dāvanas. Tukšajā dokumentu mapē, acīmredzot, bija kaklasaite.

No visiem 785 Parlamenta deputātiem gandrīz trešā daļa ir sievietes. Vai arī viņām nebija tiesības saņemt kādu nelielu personisku dāvanu, vai arī mums jāsecina, ka sievietēm tagad jāvalkā kaklasaites?

Tomēr šķiet, ka šis ir tas gadījums, kad, nopietni diskutējot par sieviešu lomu un stāvokli politiskajā dzīvē, lempīga uzvedība bieži vien ņem pārsvaru pār smalku izturēšanos.

Konstantinos Droutsas (GUE/NGL), rakstiski. – (EL) Mēs nevaram balsot par ziņojumu par sieviešu un vīriešu līdztiesību 2008. gadam, jo tas cenšas pārliecināt, ka elastīgu darba attiecību nokārtošana un jebkādu sociālo pabalstu samazināšana un komercializācija strādnieku šķiras ģimenei ir nepieciešams ļaunums, tāpēc sievietes piemērosies ES politikai, kas pauž samierināšanos ar ģimenes pienākumiem un profesionālo darbību.

Iegūtie pamatotie dati par atšķirīgu samaksu vīriešiem un sievietēm netiek analizēti, tie ir ignorēti, toties tiek mudināts, lai tiktu ieviesta Starptautiskā Vienlīdzīgas samaksas diena. Ierosinātie pasākumi dzimumu stereotipu apkarošanai un vienlīdzīgai pārstāvniecībai lēmumu pieņemšanā, jebkāda veida uz dzimumu balstītas vardarbības likvidēšana utt. ir solis pareizā virzienā, bet tas paliks tikai kā vēlams nodoms, jo galvenais cēlonis šiem apstākļiem un to uzturēšanai, proti, kapitālistiskā sistēma, kas rada un saasina diskrimināciju un nevienlīdzību, saglabājas.

Patiesai vienlīdzībai ir nepieciešama cīņa par izmaiņām varas līdzsvarošanai. Tāda politika ir labvēlīga strādājošiem un ES stratēģijas atcelšanai. Jāuzsāk cīņa pret kapitāla spekulāciju un darba devēju bezatbildību. Nekādi pasākumi nebūs efektīvi, ja netiks nostiprināta tautas kustība visās valstīs un izvirzīti mērķi ievērojamām izmaiņām tieši tādā līmenī, kādā darbojas vara.

Edite Estrela (PSE), *rakstiski.* – (*PT*) Es balsoju par *García Pérez* kundzes ziņojumu par sieviešu un vīriešu līdztiesību 2008. gadā, jo es uzskatu, ka nevienlīdzības likvidēšanai starp sievietēm un vīriešiem ir būtiska nozīme godīgākas sabiedrības veidošanā, kā arī tas ir noteicošais faktors Eiropas Savienības ekonomiskajai izaugsmei, uzplaukumam un konkurētspējai.

Es vēlētos vēlreiz uzsvērt referentes priekšlikumu, kas paredz nostiprināt Eiropas dzimumu vienlīdzības tiesību aktus. Neskatoties uz darbībām, kas ir veiktas šajā jomā, Eiropas līmenī nav panākts ievērojams progress, jo īpaši attiecībā uz atalgojuma atšķirību starp sievietēm un vīriešiem, sieviešu dalību lēmumu pieņemšanā, vardarbības apkarošanu pret sievietēm, piekļuvi izglītībai un mūžizglītībai vai pat profesionālās, ģimenes un personīgās dzīves nokārtošanu.

Tomēr es paužu nožēlu par grozījuma Nr. 1 apstiprināšanu, jo tādējādi tiek atcelta nozīmīga atsauce uz nepieciešamību Komisijai un Padomei radīt skaidru tiesisku pamatu visu veidu vardarbības pret sievietēm apkarošanai.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *rakstiski.* – (*PT*) Šajā ziņojumā ir uzsvērti svarīgi aspekti attiecībā uz sabiedrībā esošajiem diskriminācijas veidiem, kas jo īpaši koncentrējas tādās jomās kā nodarbinātība, atalgojums, nabadzība, pensija un reformas. Tajā ir arī izvirzīti jautājumi par vardarbību pret sievietēm un sieviešu tirdzniecību, par izglītību un apmācību, sociālo iespēju trūkumu un piekļuvi pakalpojumiem bērnu un apgādājamo aprūpei, kā arī par sievietes seksuālās un reproduktīvās veselības veicināšanu.

Tomēr joprojām pastāv dažas pretrunas — kā gadījumā ar ierosinātajiem pasākumiem nodarbinātības jomā, kur tika noraidīts mūsu ierosinātais priekšlikums, neskatoties uz to, ka tika apstiprināts cits, kas aizstāv svarīgus aspektus sieviešu jautājumā. Es atsaucos uz šādu priekšlikumu, kas tagad ir daļa no EP galīgās rezolūcijas: "...aicina dalībvalstis efektīvi rīkoties, lai ieviestu likumus par labklājību un nodarbinātību un radītu darba vietas, kurās tiek ievērotas nodarbināto tiesības, kas ir pieejamas dažādās darbības nozarēs, tādējādi nodrošinot strādājošiem (jo īpaši sievietēm) pienācīgu atalgojumu un veselības aizsardzību un drošību darba vietā, sociālo aizsardzību un arodbiedrību brīvību kā ieguldījumu diskriminācijas novēršanā starp vīriešiem un sievietēm darba vietā."

Tāpēc arī mēs balsojām par, lai gan paužam nožēlu, ka pārējie mūsu pozitīvie priekšlikumi tika noraidīti.

Hélène Goudin un Nils Lundgren (IND/DEM), rakstiski. – (SV) "Jūnija saraksts" stingri norobežojas no visu veidu diskriminācijas. ES ir savienība, kas balstās uz vērtībām, un dalībvalstīm pret visām sabiedrības grupām jāizturas godīgi un vienlīdzīgi.

Tomēr ziņojumā ir priekšlikums, no kura mēs paši stingri distancējamies, proti, ka Eiropas Parlamentam jāaicina Komisija un Padome pieņemt lēmumu par imigrācijas un patvēruma politikas virzienu pilnīgu apstiprināšanu no Kopienas puses. Atbilstīgajai dalībvalstij jārūpējas par šiem jautājumiem.

Kopumā ziņojumā ir ietverti daudzi uzskati, kā panākama vienlīdzība. Ierosinātajos priekšlikumos ir iekļauti darba tirgus politikas pasākumi, informācijas kampaņas, dialogs ar pilsoņiem, kvotas, atalgojuma atšķirību likvidēšana, pasākumi darba dalīšanas apkarošanai izglītības jomā, kā arī iespēju pilnveidošana pašnodarbinātām sievietēm mātēm. Ziņojumā ir arī atzinīgi vērtēta Eiropas Dzimumu līdztiesības institūta izveide un Kopienas iestādes un dalībvalstis tiek aicinātas ieviest Starptautisko Vienlīdzīga atalgojuma dienu.

Vīriešu un sieviešu līdztiesībai ir jābūt visu dalībvalstu mērķim. Tomēr politiskie pasākumi šo mērķu sasniegšanai jānosaka dalībvalsts līmenī. Starptautiskai koordinācijai, kas ir vēlama, jābūt globālā līmenī, ieteicams, ANO ietvaros. Tāpēc mēs izvēlējāmies balsot pret šo ziņojumu.

Marian Harkin (ALDE), *rakstiski.* – Vispārīgi ņemot, es atbalstu ļoti daudz ko šajā ziņojumā. Tomēr es saskatu grūtības 9. punktā. Es uzskatu, ka šā punkta tekstā jānosaka nepieciešamība ievērot dalībvalsts normatīvos procesus, apsverot jautājumu par abortiem.

Īrijai ir protokols pie Māstrihtas līguma šajā jautājumā, un tāpēc jautājums par abortiem vairs nav ES kompetencē. Katras dalībvalsts ziņā ir izstrādāt savus tiesību aktus šajā jomā, un tāpēc Parlamentam jāievēro subsidiaritātes princips. Diemžēl šajā jautājumā teksts nav skaidrs.

Ian Hudghton (Verts/ALE), rakstiski. – García Perez ziņojumā ir skarti daudzi svarīgi jautājumi attiecībā uz dzimumu līdztiesību, sociālo taisnīgumu un pamattiesībām. Viens no jautājumiem, par kuru pieaug bažas visā Eiropā, ir cilvēku tirdzniecība, kurā ir iesaistīti upuri gan no ES, gan ārpus tās. Nopietni organizētas noziedzības apkarošanai šajā jomā ir nepieciešama pārrobežu un plaša aģentūru tīkla pieeja, un ir skaidrs, ka ES ir jāspēlē galvenā loma šajā jomā.

David Martin (PSE), *rakstiski.* – Lai gan jautājumā par dzimumu līdztiesību Eiropā ir panākts progress, mēs esam tālu no pilnības. Ziņojumā ir uzsvērtas dažādas jomas, kurām nepieciešama Komisijas uzmanība, piemēram, nodarbinātības kvalitāte un labāku instrumentu nepieciešamība, lai novērstu vardarbību pret sievietēm. Es arī atbalstītu aicinājumu dalībvalstīm steidzami ratificēt Eiropas Padomes Konvenciju par pasākumiem pret cilvēku tirdzniecību. Es balsoju par *Iratxe García Pérez* ziņojumu "Sieviešu un vīriešu līdztiesība — 2008".

Mairead McGuinness (PPE-DE), *rakstiski*. – Es atzinīgi vērtēju ziņojumu "Sieviešu un vīriešu līdztiesība — 2008" un lielā mērā atbalstu tā saturu.

Tomēr es atturējos no galīgā balsojuma, jo tika noraidīts grozījums Nr. 2. Pēc manām domām, šī grozījuma redakcija bija labāka nekā sākotnējā punktā.

Eluned Morgan (PSE), *rakstiski.* – Es balsoju par šo ziņojumu, kura mērķis ir likvidēt dzimumu nevienlīdzību. Ir skaidrs, ka sievietēm karjeras virzībā nav tādu pašu iespēju kā vīriešiem. Strādājošām mātēm nekad nebūs iespējams sabalansēt ģimenes un darba dzīvi, ja nebūs stingrākas vecāku tiesības gan vīriešiem, gan sievietēm.

Tāpēc es pilnībā atbalstu aicinājumus pagarināt bērnu kopšanas atvaļinājuma ilgumu, un jo īpaši paplašināt iniciatīvas tēviem ņemt bērna kopšanas atvaļinājumu, kā arī nodrošināt elastīgus darba apstākļus. Tikai ar šāda veida tiesībām mēs varēsim likvidēt dzimumu nevienlīdzību. Sievietes nekad neiegūs patiesu līdztiesību, ja vīrieši neuzņemsies bērnu aprūpes un mājsaimniecības pienākumu godīgu daļu, tieši tā, kā rīkojas mans fantastiskais vīrs. Viņš gatavo ēst, iet iepirkties, bet viņam ne visai padodas uzklāt gultu.

Rovana Plumb (PSE), rakstiski. – (RO) Kā Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas "ēnu" referente no PSE grupas es balsoju par šo ziņojumu, jo es uzskatu to par ļoti svarīgu attiecībā uz priekšlikumiem nodrošināt vienādu attieksmi pret sievietēm un vīriešiem saistībā ar darba tirgu. Šajā sakarībā es vēlētos uzsvērt ziņojuma 42. punkta nozīmīgumu, kurā aicināts Komisijai un dalībvalstīm izveidot iespējamu, salīdzināmu un pieejamu kvalitātes un kvantitātes indikatoru kopumu, kā arī dzimumu statistiku, lai to izmantotu Lisabonas stratēģijas ekonomiskai izaugsmei un nodarbinātības īstenošanas uzraudzībai.

Ņemot vērā, ka viens no izšķirošiem faktoriem nodarbinātības uzlabošanai ir darba un ģimenes dzīves saskaņošana, es vēlētos arī minēt 34. punktu, kurā pieprasīts Komisijai apvienot un izplatīt labāko pieredzi attiecībā uz līdzsvaru starp darba un privāto dzīvi.

Lydia Schenardi (NI), *rakstisk*i. – (*FR*) Eiropas Parlaments droši vien domā, ka tā deputāti cieš no Alcheimera slimības! Katru gadu apmēram vienā un tajā pašā laikā parādās divi atšķirīgi ziņojumi: viens ir par cilvēktiesībām ES, bet otrs — par vīriešu un sieviešu līdztiesību.

Lai gan pirmā ziņojuma saturs gadu no gada var nedaudz atšķirties, ir pilnīgi skaidrs, ka to nevar teikt par

Lai to pierādītu, jums tikai jāizlasa iepriekšējie ziņojumi: *Kauppi* 2007. gada ziņojums vai *Estrela* 2006. gada ziņojums par vīriešu un sieviešu līdztiesību. Tajos ir ietverti tie paši mērķi, ziņots par tiem pašiem nevienlīdzības piemēriem un sniegti tie paši ieteikumi. Vai mums jāsecina, ka nav notikušas nekādas izmaiņas? Nē, jo ir panākts progress nodarbinātības jomā, kā arī saistībā ar sieviešu dalību lēmumu pieņemšanā vietējā, valsts un Eiropas līmenī.

Tikai mēs, eirokrāti, sieviešu lobētāju urdīti — un te es īpaši domāju vareno Eiropas sieviešu lobiju —, neesam apmierināti ar progresu; viņi vēlas un pieprasa aizvien lielāku līdztiesību, pat lielāku līdzību starp sievietēm un vīriešiem, līdz pat absurdam.

Vai mums jāturpina atbalstīt šī uzspiestā līdztiesība, kas iegūta ar obligātu, diskriminējošu un uz minoritātēm koncentrētu kvotu palīdzību?

Es tā neuzskatu. Cīņai starp dzimumiem nevajadzētu būt.

Olle Schmidt (ALDE), rakstiski. – (SV) García Pérez kundzes ziņojums par sieviešu un vīriešu līdztiesību 2008. gadā pamatā bija labs. Tajā bija iekļautas daudzas svarīgas lietas — ne tikai iespēja sievietēm (un vīriešiem!) apvienot darbu ar ģimenes dzīvi un dāsnu vecāku pabalstu svarīgums.

Es varētu iztikt ar nelielu padižošanos un atkārtošanos. Grūtāk bija ar 4. punktu, kas paredz izveidot skaidru tiesisku pamatu ES līmenī, lai apkarotu "visu veidu vardarbību pret sievietēm". Šāds mērķis jau nav nekas slikts, un, ja tas attiektos uz cilvēku tirdzniecību, kas ir pārrobežu problēma, nebūtu nekādu problēmu. Tomēr šeit mērķis ir "politikas virzienu pilnīga apstiprināšana no Kopienas puses" jomā, kas vispirms ir nacionāls jautājums, un tas uztrauc vairāk.

Tomēr iemesls, kāpēc es atturējos no balsojuma, bija 6. punkta otrais teikums, kas mudina izmantot kvotas. Tas ir kaut kas, ko es nevēlētos redzēt valstu līmenī un nekādā gadījumā kā Briseles diktāta ieviestu pasākumu.

- Ziņojums: Eva-Britt Svensson (A6-0199/2008)

Richard James Ashworth (PPE-DE), *rakstiski.* – Es un mani britu konservatīvie kolēģi pilnībā atbalstām līdztiesīgu iespēju principu starp sievietēm un vīriešiem. Mēs atbalstām ziņojuma 1. punktā ieskicēto pamatprincipu: "Uzsver, cik svarīgi ir sievietēm un vīriešiem dot vienādas iespējas attīstīties kā personībām neatkarīgi no dzimuma."

Tomēr mēs uzskatām, ka šis ziņojums savā pieejā un secinājumos ir pārāk preskriptīvs un smagnējs. Mēs neuzskatām, ka ES būtu nepieciešamas lielākas pilnvaras šajā jomā. Par šādiem jautājumiem ir jālemj atsevišķām dalībvalstīm.

Mēs noraidām I ievilkumā ieskicēto pieeju, kas nosaka: "Tā kā dzimumu stereotipi reklāmā tādējādi atspoguļo dzimumu varas nevienlīdzīgo sadali." Šādi secinājumi nesekmē veselīgas debates par līdztiesību. Tāpat mēs nevaram atbalstīt zemtekstu, kas cita starpā ietverts ievilkumos F un G. Aicinājumi pēc "nulles tolerances", kas pausti ziņojumā, ir pārāk neskaidri, un, ja tos burtiski īstenos, var tikt radīti vāji tiesību akti.

Šo iemeslu dēļ mēs izlēmām balsot pret šo ziņojumu.

Edite Estrela (PSE), *rakstiski.* – (*PT*) Es balsoju par *Svensson* kundzes ziņojumu "Kā tirdzniecība un reklāma ietekmē sieviešu un vīriešu līdztiesību", jo es piekrītu, ka reklāmai ir nepieciešams izstrādāt "Rīcības kodeksu", kas jāpiemēro visās dalībvalstīs un kas garantē, ka tiek ievērots vienlīdzības princips starp vīriešiem un sievietēm un apkaroti dzimumu stereotipi.

Es uzskatu, ka reklāmas un tirgvedības paziņojumi ir bīstams instruments dzimumu stereotipu uzturēšanā, kas rada dažāda veida un nozīmes ierobežojumus gan sieviešu, gan vīriešu brīvībai visā viņu dzīves laikā, kuri atstāj negatīvu ietekmi uz viņu lomu sabiedrībā.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *rakstiski.* – (*PT*) Šis mūsu Eiropas Apvienotās kreiso un Ziemeļvalstu Zaļo kreiso spēku konfederālās grupas locekles, zviedru deputātes *Svensson* kundzes, ziņojums ir iedvesmojis mūs pieņemt ievērojami pozitīvu nostāju par to, kā tirdzniecība un reklāma ietekmē sieviešu un vīriešu līdztiesību.

Kā jau referente ir minējusi, pats reklāmas mērķis ir ietekmēt ikvienu no mums — gan sievietes, gan vīriešus. Patiesi, izvēli, ko mēs izdarām visu mūžu, ietekmē vesela virkne faktoru, arī sabiedrības slānis, pie kura mēs piederam, mūsu dzimums, pieņēmumi un koncepcijas par dzimumu un tā lomām, kas ir visur, ņemot vērā mūsu izglītību, plašsaziņas līdzekļu informāciju un reklāmu.

Šī iemesla dēļ ir svarīgi turpināt apkarot dzimumu stereotipus, kas pārņēmuši mūsu sabiedrību, neskatoties uz dažādām Kopienas programmām dzimumu līdztiesības veicināšanai.

Kā minēts šajā ziņojumā, skolu sistēmai ir galvenā lomā bērnu kritiskas domāšanas attīstībā attiecībā uz priekšstatiem un plašsaziņas līdzekļiem vispār, lai nepieļautu bīstamo ietekmi, ko rada dzimumu stereotipu atkārtošanās tirdzniecībā un reklāmā.

Tomēr ir nepieciešamas arī pozitīvas darbības, lai veicinātu labāko pieredzi reklāmā, kuras piemēri ir sniegti tikko apstiprinātajā EP rezolūcijā.

Petru Filip (PPE-DE), rakstiski. – (RO) Es pieņēmu lēmumu atturēties, jo tāda nostāja vislabāk izsaka šī ziņojuma neviendabīgo raksturu. Skaidrāk izsakoties, mēs apspriežam īstu problēmu, kura tiek risināta nepiemērotā veidā. Nepietiek vienīgi secināt, ka "jānovērš dzimumu stereotipi".

Es neuzskatu, ka šis ir jautājums par "atzinības paušanu plašsaziņas līdzekļiem un publicitātes ekspertiem par to, ka tiek ievērota dzimumu līdztiesība", kā to iesaka daži šī ziņojuma panti (9. un 27.), bet mums drīzāk vajadzētu izstrādāt precīzus Kopienas noteikumus un programmas, kas darītu šādu atzinības paušanu nevajadzīgu. Tā kā dažādās publicitātes formas, kas iezīmē ikdienas dzīvi, ir realitāte ar dziļu un tūlītēju sociāli kulturālu ietekmi, šai darbībai ir nepieciešama vienota un saskaņota tiesiska sistēma.

Šī iemesla dēļ aprakstošs atsauču kopums uz tik aktuālu un svarīgu jautājumu (kā *Britt-Svensson* ziņojums) nav spējis pārliecināt ar pietiekamiem argumentiem, lai mēs balsotu par, un nav sniedzis skaidru un piemērotu atbildi par apsvērtajiem risinājumiem.

Ona Juknevičienė (ALDE), rakstiski. – Es uzskatu, ka reklāma ir varens ierocis, lai veidotu identitāti, vērtības, uzskatus un attieksmi, un tai ir nenoliedzama ietekme uz sabiedrības rīcību. No otras puses, nekontrolējamai reklāmai var būt negatīva ietekme uz sievietes pašnovērtējumu, kā tas ir gadījumā ar seksuālo pakalpojumu sludinājumiem avīzēs, kā arī jo īpaši uz pusaudžiem un tiem, kas cieš no ēšanas traucējumiem.

Mums jānodrošina bērni pret kaitīgu ietekmi, un šajā sakarībā nedrīkst nenovērtēt skolu un izglītības lomu. Es atbalstu arī priekšlikumu, ka Komisijai un dalībvalstīm jāizstrādā "Rīcības kodekss" reklāmai, kas pamatojas uz līdztiesības principu starp vīriešiem un sievietēm.

Eija-Riitta Korhola (PPE-DE), *rakstiski.* – (FI) Es balsoju pret *Svensson* kundzes ziņojumu saskaņā ar mūsu grupas viedokli.

Es to darīju tāpēc, ka, lai gan ziņojumā par to, kā tirdzniecība un reklāma ietekmē sieviešu un vīriešu līdztiesību, bija daudz labu ideju, ko es no visas sirds atbalstu, piemēram, mācīt bērniem izmantot viņu kritiskās spējas novērtēt informāciju plašsaziņas līdzekļos un mācīt cilvēkiem apstrīdēt dzimumu stereotipus, es uzskatu, ka vispār ir pārspīlējumi. Priekšlikumi izstrādāt Rīcības kodeksu ES līmenī un uzraudzības struktūru, kurai cilvēki var sūdzēties par dzimumu stereotipu izmantošanu reklāmā un tirdzniecībā, pārstāv tikai protežēšanas politiku, kas var radīt naidu pret ES.

Tirdzniecība un reklāma ir svarīga komunikācijas sastāvdaļa, un, ja ražotāja produkcijai jābūt konkurētspējīgai tirgū, reklāmai acīmredzami jāizmanto līdzekļi, kas piesaista cilvēku uzmanību. Es tomēr domāju, ka noteikumu izstrādāšana tirdzniecībai un reklāmai būtu jāveic dalībvalsts līmenī, bet plašsaziņas līdzekļu kritika un dzimumu stereotipu apšaubīšana sākas ar izglītību un audzināšanu.

Roselyne Lefrançois (PSE), rakstiski. – (FR) Mani iepriecina šī ziņojuma pieņemšana, kurā ir uzsvērta tirdzniecības un reklāmas loma dzimumu stereotipu radīšanā un iemūžināšanā un ierosināti vairāki līdzekļi tā apkarošanā.

Apzināšanas pasākumu attīstība man, piemēram, šķiet vērtīgs līdzeklis, jo īpaši attiecībā uz bērniem, kas veido īpaši neaizsargātu grupu. Sastapšanās ar dzimumu stereotipu uzturēšanu plašsaziņas līdzekļos jau agrā bērnībā būtiski ietekmē nevienlīdzības priekšstatu izveidošanos starp vīriešiem un sievietēm visā mūža garumā, tāpēc ir svarīgi attīstīt bērnos kritisku attieksmi attiecībā uz tēliem un plašsaziņas līdzekļiem vispār.

Es piekrītu arī atziņai, ka tirdzniecība un reklāma ir galvenokārt atbildīgas par to cilvēku skaita pieaugumu, kuriem ir ēšanas traucējumi, un tāpēc tām uzmanīgāk jāizvēlas sieviešu tēlu modeles.

Tomēr žēl, ka priekšlikumu, kurš bija skaidri vērsts uz cīņas pret dzimumu stereotipiem integrēšanu esošajā vai topošajā rīcības kodeksā, piešķirot attiecīgajās nozarēs strādājošajiem atbildību par noteikto saistību izpildi, vairākums neatbalstīja.

Jörg Leichtfried (PSE), *rakstiski.* – (*DE*) Es balsoju par *Svensson* kundzes ziņojumu par reklāmu, kas turpina būt diskriminējoša.

Neskatoties uz veiktajiem pasākumiem pret to, dzimumu stereotipu uzturēšana joprojām ir svarīgs jautājums sabiedrības dzīvē. Jo īpaši reklāmām ir tendence uzturēt apnikušos vecos stereotipus par vīriešiem un sievietēm. It sevišķi bērni un jaunieši identificējas ar reklāmas tēliem un uzsūc to pārstāvošās klišejas. No tā jātiek vaļā, lai jaunā paaudze daudz praktiskāk izprastu dzimumu līdztiesības jautājumu. Pēc manām domām, labs iesākums būtu īpašas apmācības programmas par dzimumu līdztiesību, un galu galā kaut kas jādara ar visur esošajiem stereotipiem mācību grāmatās.

Apkopojot to visu, var teikt, ka ar reklāmu sastopas visi iedzīvotāji savā ikdienas dzīvē un tāpēc tai ir jāsniedz labi tēlu modeļi. Ziņojumā ir uzsākts darbs šī izvirzītā mērķa sasniegšanai.

Astrid Lulling (PPE-DE), rakstiski. – (FR) Mums Parlamentā ir slikts ieradums izstrādāt patstāvīgus ziņojumus par ikdienišķiem jautājumiem un jautājumiem, kurus tiešām būtu jārisina pakārtotām struktūrām. Citiem vārdiem, ES vajadzētu izvairīties no iejaukšanās jautājumos, kas ir suverēni dalībvalstu jautājumi un labāk risināmi dalībvalstu līmenī.

Ziņojums ir nepieņemams tādā redakcijā, kādā par to nobalsoja Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas vairākums.

Man jānorāda, ka mēs, protams, esam norūpējušies par dzimumu stereotipiem, ko pauž dažas reklāmas.

Mēs, protams, esam pret seksuālo pakalpojumu sludinājumiem, kas uzspiež stereotipu, ka sievietes ir izmantojami objekti.

Mēs, protams, gribam aizsargāt bērnus pret reklāmām, kas cita starpā pauž vardarbību un interesi par seksu.

Mēs, protams, apzināmies, cik svarīgi ir ētikas kodeksi un uzvedības kodeksi, bet tas nav Komisijas uzdevums uzspiest tos dalībvalstīm.

Reklāmai ir jārespektē mums dārgas vērtības, bet tai jāļauj eksistēt un darboties tirgus ekonomikā, netiekot apsūdzētai visos nāves grēkos, kas ir šī ziņojuma būtība.

Nils Lundgren (IND/DEM), *rakstiski.* – (*SV*) Šajā rezolūcijas priekšlikumā ir daudz dažādu ideju un vēlmju. Tomēr mēs vēlētos uzsvērt, ka Eiropas Parlaments nevar atrisināt šajā jomā nekādas problēmas un tiesību akti ES līmenī arī nav īstais veids, kā to darīt.

Visbeidzot, mēs domājam, ka viedokļu noformulēšana un debates dalībvalstīs ir sekmīgs veids, kā izskaust seksuālo pakalpojumu reklāmu no ikdienas preses. Patērētāju draudi pieteikt boikotu var piespiest avīzes neievietot šādus sludinājumus un piespiest viesnīcas izskaust seksa pakalpojumus. Tomēr tam ir nepieciešams, lai viedoklis tiktu izvirzīts no apakšas, nevis ar pasākumiem ES līmenī.

Pēc ilgām pārdomām mēs balsojām par šo ziņojumu kopumā. Tomēr mēs vēlētos uzsvērt, ka to darījām tāpēc, ka uzskatām, ka daudzas tajā paustās vērtības un prasības ir būtiskas, bet mūsu uzskati atšķiras attiecībā uz līdzekļiem, kā to panākt.

David Martin (PSE), rakstiski. – Es atzinīgi vērtēju Eva-Britt Svensson ziņojumu "Kā tirdzniecība un reklāma ietekmē sieviešu un vīriešu līdztiesību". Modernās reklāmas globālais raksturs prasa saskaņotus Eiropas centienus mudināt reklāmdevējus atkāpties no dzimumu stereotipu uzturēšanas. Apvienotajā Karalistē pašregulējošā prakse jau ir pietiekami stingra, un es vēlētos cerēt, ka citas dalībvalstis kļūtu atvērtas līdzīgu pasākumu ieviešanai. Tāpēc es balsoju par šo ziņojumu.

Rovana Plumb (PSE), *rakstiski.* – (*RO*) Es balsoju par šo ziņojumu, jo tajā ir ļoti labi uzsvērta nepieciešamība iejaukties, lai mazinātu tirdzniecības un reklāmas negatīvo ietekmi uz vīriešu un sieviešu līdztiesību, proti, bērna socializācijas pirmajos gados.

Stereotipu un aizspriedumu veidošanās agrīnā vecumā ievērojami ietekmē dzimumu diskrimināciju, kam ir vistiešākais sakars ar nevienlīdzības uzsvēršanu starp vīriešiem un sievietēm visa mūža garumā.

Bērnus tikpat kā nav iespējams aizsargāt no informācijas pārbagātības. Nesen uzsāktais pētījums šā gada sākumā Rumānijā parāda, ka vislielākie reklāmas patērētāji ir bērni sešu gadu vecumā.

Es atzinīgi vērtēju ideju izveidot īpašu nodaļu jautājumiem, kas saistīti ar dzimumu līdztiesību, dalībvalstu plašsaziņas līdzekļu uzraudzības struktūrās, bet ir ārkārtīgi nepieciešams, lai tām būtu divkārša loma: dzimumu tēlu regulāra un sistemātiska uzraudzība plašsaziņas līdzekļos, kā arī to informācijas plašsaziņas līdzekļu piespiedu uzraudzība. Ja nebūs šīs piespiedu funkcijas, mūsu iniciatīvas izrādīsies bezjēdzīgas.

Teresa Riera Madurell (PSE), *rakstiski.* – (*ES*) Es balsoju par labo ziņojumu par izšķirošu jautājumu: reklāma un tirdzniecība, kam ir liels spēks izšķirošā ietekmē uz dzimumu stereotipiem.

Visām Eiropas iestādēm būtu jārada mehānismi, lai nodrošinātu, ka šie instrumenti tiek izmantoti pozitīvi vienlīdzīgas attieksmes veicināšanai pret vīriešiem un sievietēm un tāda sievietes tēla radīšanai, kas atbilst realitātei.

Ir vērts atsevišķi pieminēt visu sabiedrisko iestāžu apņemšanos izskaust vardarbību pret sievietēm un lomu, kādu reklāmai un tirdzniecībai vajadzētu spēlēt šajā procesā.

Jāatzīst, ka daudzi profesionāļi pie tā strādā, bet šajā ziņojumā ir uzsvērts, ka vēl ir daudz darāmā, tāpēc mums jāizveido mehānismi, kas nodrošina, ka šie noteikumi tiek ievēroti un ka ir pieejami resursi efektīvas atbildes uz sūdzībām nodrošināšanai.

Jaunajam Eiropas Institūtam dzimumu vienlīdzībai jābūt līdzekļiem, lai cieši uzraudzītu tēlus un valodu un izskaustu vardarbīgus tēlus un tādus, kas slēptā veidā rāda sievietes kā objektus, kuri ir kontrolējami un pakļaujami un tāpēc viegli izmantojami.

Olle Schmidt (ALDE), *rakstiski.* – (*SV*) *Svensson* kundzes ziņojums radīja krietnas galvassāpes pirms balsojuma. Savā sākotnējā formā ziņojums bija pilns ar radikāliem izteikumiem un, pēc manām domām, pārspīlējumiem. Tas haotiski mētājās starp plašsaziņas līdzekļiem un reklāmu, rīcības kodeksiem un ierosinātajiem tiesību aktiem, pašregulēšanu un jaunām aģentūrām.

Ziņojums tādā formā, kāda palika pēc balsošanas, bija pavisam citādāks. Sliktie pārspīlējumi ir izzuduši, palikusi pavisam saprātīgi izklāstīta problēma, ka reklāmā dažreiz, bet ne vienmēr, tiek iekļauti izkropļojumi un dzimumu stereotipi. Es nedomāju, ka ir mazliet problemātiski paust bažas par to, kāds viedoklis rodas bērniem un jaunām meitenēm, jo īpaši par ļoti tievu sieviešu tēliem. Ziņojumā pilnībā nebija izzuduši sociālistiskie zemteksti, bet problēma ir reāla, tā nav ideoloģiska. Tāpēc galu galā es balsoju par.

Thomas Ulmer (PPE-DE), *rakstiski*. – (*DE*) Es balsoju pret šo patstāvīgo ziņojumu, jo tas pārāk iejaucas viedokļu brīvībā un tīksminās par cenzūras pārākumu. Visi jautājumi attiecībā uz reklāmas likumību jau tiek regulēti dalībvalsts līmenī. ES nav tā, kas kontrolēs viedokļu brīvības dažādību un reklāmas brīvību. Par laimi, šis ir tikai patstāvīgs ziņojums.

Anna Záborská (PPE-DE), rakstiski. – (SK) Es balsoju par šīs rezolūcijas pieņemšanu.

Ziņojuma plašāka atbalstīšana izriet no Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas sadarbības, kā arī no iespējas panākt kompromisu. Šā ziņojuma mērķis bija ar likuma palīdzību ietekmēt visus dzīves aspektus, pat ja tam ir atsevišķas centralizētas iezīmes. Tomēr, no otras puses, es esmu pārliecināta, ka, ja Eiropas Parlamenta deputāti spēj iesaistīties visas sabiedrības interešu atbalstīšanā un veicināšanā, tad mums ir morāls pienākums to darīt. Mums ir jāpanāk, lai tiktu izskausti seksistu radītie priekšstati, kas grauj sieviešu pašcieņu. Prasība sniegt jauniešiem ieteikumus un norādījumus attiecībā uz plašsaziņas līdzekļiem arī ir daļa no šīs stratēģijas.

Šis ziņojums attiecas arī uz to bērnu aizsardzību, kurus nopietni ietekmē vardarbīga un seksuāla rakstura reklāmas, radot nereālas ilūzijas. Jebkurā gadījumā mums jābūt piesardzīgiem. Neviena Eiropas direktīva nevar mainīt sieviešu un vīriešu būtību. Pirms mēs pieprasām dzimumu stereotipu izskaušanu, ir nepieciešama sociologu un psihologu sīka analīze par to, kā tas ietekmēs nākamās paaudzes.

Bieži vien neatkarīgo ekspertu veikto analīžu rezultāti netiek publicēti, jo tie ir pretrunā politiskajiem uzskatiem. Dabas likumus nevar mainīt ar Parlamenta rezolūcijas palīdzību. Gluži pretēji, ja Parlaments vēlas iegūt cieņu, tam biežāk jāievēro šie likumi.

Neviens ziņojums par tirdzniecības un reklāmas ietekmi uz sieviešu un vīriešu līdztiesību nav pietiekami labs, jo atklāj problēmas, kuras Parlaments nevēlas risināt.

Vladimír Železný (IND/DEM), rakstiski. – (CS) Es balsoju pret šo ziņojumu, kā arī pret lielāko daļu apspriešanai iesniegto grozījumu, kuru mērķis ir plānotā un vienotā veidā ar sešu visaptverošu prioritāšu jomu starpniecību nodrošināt vīriešu un sieviešu līdztiesības veicināšanu reklāmas nozarē, kā arī cīnīties ar veidu, kādā reklāmas atbalsta un popularizē diskriminējoša rakstura stereotipus, kas negatīvi ietekmē sieviešu un vīriešu līdztiesību.

Es balsoju pret, jo šis ziņojums ir nopietni draudi un bīstama iejaukšanās jomā, kurā daudzās dalībvalstīs dominē dažādas atšķirīgas kultūras. Tas, kas tiek uzskatīts par mulsinošu vai nepieņemamu vienā valstī, citā var šķist savāds vai smieklīgs. Patiešām, centieni pieņemt Eiropas mēroga regulu par abu dzimumu atspoguļojumu reklāmās radītu kaut ko līdzīgu homogenizētiem steriliem stereotipiem. Šajā ziņojumā ir ietverti visaptveroši priekšlikumi attiecībā uz darbībām, kas sniedzas ārpus Kopienas kompetences. Dalībvalstīs ir tādas pašregulējošas struktūras kā reklāmas padomes, kuras nodarbojas ar reklāmas darbības modeļu veidošanu un koriģēšanu.

Reklāma, ņemot vērā attiecīgo valstu īpašās iezīmes, ir pašregulējumam piemērota nozare, kas precīzi atspoguļo valstu kultūras tradīcijas, paražas un modeļus. Tos nevar aizvietot ar vienotu un homogenizētu regulu no ārpuses, kura negatīvā veidā varētu būtiski ietekmēt reklāmu, kas ir gluži likumīga un nozīmīga valstu tautsaimniecības nozare.

- Dzīvnieku klonēšana (B6-0373/2008)

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *rakstiski.* – (*PT*) Šīs rezolūcijas pamatā ir nozīmīgās debates par dzīvnieku klonēšanu pārtikas ieguves nolūkā, tās iespējamo ietekmi uz mājlopu populācijas ģenētisko daudzveidību, pārtikas nekaitīgumu, dzīvnieku veselību un labturību un vidi. Ir skaidrs, ka šajā jautājumā joprojām pastāv domstarpības un trūkst pētījumu ar skaidriem un precīziem secinājumiem par iespējamām sekām, tādējādi radot nopietnus draudus Eiropas Savienības valstīs ražoto lauksaimniecības produktu tēlam.

Tādēļ Eiropas Parlaments, atsaucoties uz Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejas ierosinājumu, nolēma aicināt Eiropas Komisiju iesniegt priekšlikumus, kuros pausts aizliegums klonēt dzīvniekus pārtikas ieguves nolūkā, turēt lauku saimniecībās klonētus dzīvniekus vai to pēcnācējus, tirgot tādus gaļas un piena produktus, kas iegūti no klonētiem dzīvniekiem vai to pēcnācējiem, kā arī ievest klonētus dzīvniekus vai to pēcnācējus un no tiem iegūtus gaļas un piena produktus.

Mēs balsojām par šo priekšlikumu, jo šajā stadijā tas šķiet pamatots un ir ņemts vērā piesardzības princips.

Petru Filip (PPE-DE), *rakstiski.* – (*RO*) Mans balsojums "par" balstās uz šādām dogmām un praktiskiem apsvērumiem. Pirmkārt, jebkāda veida klonēšana — gan cilvēku, gan dzīvnieku — ir pretrunā kristietības principam un doktrīnai, uz kuriem pamatojas Eiropas Tautas partija.

No ētiskā viedokļa joprojām pastāv strīdīgi jautājumi, kuri jāapspriež un pilnībā jānoskaidro. Kas attiecas uz praktiskajiem aspektiem, tad mēs vēl nevaram skaitliski novērtēt klonēšanas rezultātus.

Turklāt aktuāls ir jautājums par nespēju kontrolēt piekļuvi dzīvnieku izcelsmes produktiem un veikt pārbaudes pēc tam, kad tie nonākuši tirdzniecībā. Tādēļ es uzskatu, ka patlaban vislabākais risinājums ir aizliegt dzīvnieku klonēšanu pārtikas ieguves nolūkā.

Ian Hudghton (Verts/ALE), *rakstiski.* – Ņemot vērā zinātniskā pamatojuma trūkumu, kā arī ētisko pusi, es pilnībā atbalstu Komisijai izteikto aicinājumu izstrādāt priekšlikumus, kas aizliegtu dzīvnieku klonēšanu pārtikas ieguves nolūkā.

David Martin (PSE), rakstiski. – Es uzskatu, ka dzīvnieku klonēšana pārtikas ieguves nolūkā apdraud gan cilvēku veselību, gan dzīvnieku labturību. Es neesmu pārliecināts, ka šāda veida tehnoloģiju izmantošana patēriņa nolūkā sniegs labumu Eiropas iedzīvotājiem. Tādēļ es balsoju par aicinājumu aizliegt dzīvnieku klonēšanu pārtikas ieguves nolūkā.

Mairead McGuinness (PPE-DE), *rakstiski.* – Es atzinīgi vērtēju debates par dzīvnieku klonēšanu. Rezolūcijas par dzīvnieku klonēšanu pārtikas ieguves nolūkā pieņemšanas galīgajā balsojumā es atturējos, jo man ir zināmas bažas attiecībā uz tajā noteikto pilnīgo aizliegumu.

Šobrīd aktuāls jautājums, uz kuru jārod atbilde, ir jautājums par klonēšanas ietekmi uz dzīvnieku labturību. Šķiet, ka jautājumi par pārtikas nekaitīgumu nav tik aktuāli.

Tomēr, lai pieņemtu lēmumu par minēto aizliegumu, mums nepieciešama vispusīga, zinātniski pamatota informācija un ieteikumi. Tādēļ, ņemot vērā EFSA (Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde) un EGE (Eiropas Dabaszinātņu un jauno tehnoloģiju ētikas grupa) ieteikumus, es ar interesi gaidu Komisijas priekšlikumus šajā jomā.

Andreas Mölzer (NI), rakstiski. – (DE) Tikai pirms 12 gadiem, radot aitas Dollijas klonu, pasauli satricināja jaunas tehnoloģijas iespējas, kas nenoliedzami saistās ar lieliem mirstības rādītājiem un ievērojamām ciešanām. Komerciālā sektora pārstāvji jau priekā berzē rokas, sapņojot par "veselīgu", ar Omega 3 taukskābēm bagātinātu klonētu cūkgaļu. Viņi arī apgalvo, ka šādas cietsirdības rezultātā cūkas ir ieguvējas, jo, pateicoties klonēšanai, tās ir veselīgākas. Neapšaubāmi, ka ieguvēji ir arī to audzētāji, jo samazinās viņu finansiālie zaudējumi.

Šī lieta ir tikpat satraucoša kā dažādi ģenētisko tehnoloģiju eksperimenti, kuru rezultātā bankrotēja daudzi lauksaimnieki, jo jauniegūtās sēklas nebija izmantojamas un viņi nevarēja atļauties nopirkt citas. Tā atgādina arī par veselu ganāmpulku pēkšņo, nedabisko nāvi pēc tam, kad dzīvnieki bija ēduši ģenētiski modificētu barību.

Radioaktīvās radiācijas un ģenētisko tehnoloģiju radītās ilgtermiņa sekas vēl nav pilnībā noskaidrotas, un nav arī iespējams novērtēt klonēšanas ietekmi, nemaz jau nerunājot par šādu klonu krustojumiem. Kas notiks, ja klonētie dzīvnieki tiks baroti ar ģenētiski modificētu barību? Kā tas ietekmēs cilvēku veselību? Frankenšteins jau slapstās aiz durvīm! Tādēļ es šoreiz balsoju "pret".

James Nicholson (PPE-DE), *rakstiski*. – Dzīvnieku klonēšana pārtikas ieguves nolūkā patlaban ir aktuāls temats. Plašāk runājot, es neesmu pret klonēšanu zinātnisko pētījumu veikšanas un dzīvnieku audzēšanas attīstības nolūkā. Tomēr, kas attiecas uz dzīvnieku labturību un pārtikas nekaitīgumu, es esmu pilnībā pret klonētu dzīvnieku produktu iekļūšanu tirgū.

Pētījumi un pagātnes pieredze liecina, ka klonēti dzīvnieki ir uzņēmīgāki pret slimībām un tiem ir īsāks mūžs. Kaut arī es negrasos stāties ceļā zinātnei, ir skaidrs, ka mēs vēl pilnībā neapzināmies visas klonēšanas sekas un ietekmi uz dzīvnieku labturību un cilvēku veselību.

Tādēļ nepieciešami skaidri kritēriji un stingra kontrole, lai nodrošinātu, ka klonēto dzīvnieku produkti nenonāk pārtikas produktu tirdzniecības tīklā. Es apzinos, ka šis ir delikāts jautājums, un uzskatu, ka mums jābūt ļoti piesardzīgiem. Kas attiecas uz pārtikas produktu ražošanu, tad mūsu prioritātēm joprojām jābūt produktu kvalitātei, dzīvnieku labturībai un vides apsvērumiem.

Luca Romagnoli (NI), *rakstiski*. – (*IT*) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi, es balsoju par *Parish* kunga iesniegto minēto rezolūciju par dzīvnieku klonēšanu pārtikas ieguves nolūkā. Es piekrītu priekšlikuma pamatojumam un bažām, ko tas rada.

Ir zināms, ka pagātnē visrevolucionārākie jauninājumi tika uztverti ar aizdomām un tie sniedza labumu tikai vidēji ilgā laika periodā vai pat ilgtermiņā. Tāpat arī ir zināms, ka minētās rezolūcijas mērķis ir pieskaitāms šai kategorijai. Tomēr mums nopietni jāizvērtē draudi, ko rada dzīvnieku klonēšana pārtikas ieguves nolūkā. Pārtikas nekaitīgums, klonēto dzīvnieku labturība un šo dzīvnieku ģenētiskā un zootehniskā daudzveidība neapšaubāmi ir savstarpēji saistīti aspekti. Tādēļ es atzinīgi vērtēju šo ierosmi un paļaujos, ka tiks apstiprināti nepieciešamie pasākumi, lai aizsargātu gan cilvēku veselību, saglabājot augstvērtīgu pārtiku, kuru mēs lietojam uzturā, gan arī dzīvnieku labturību.

Anna Záborská (PPE-DE), rakstiski. – (SK) Es balsoju par šo rezolūciju. ES dalībvalstu patērētāji ir jāaizsargā no iespējamās negatīvās ietekmes, kādu var radīt klonētu dzīvnieku produktu lietošana uzturā. Tādēļ šajā gadījumā ir jāpiemēro tālredzības princips. Parlaments uzsver daudzās augstas kvalitātes lauksaimniecības produktu priekšrocības, kuras arī es atbalstu.

Tomēr mani pārsteidz kāds skumjš fakts, proti, ka Parlaments balso pret dzīvnieku klonēšanu, bet atbalsta cilvēku klonēšanu pētniecības nolūkā, kas ietver eksperimentus ar cilvēka embriju cilmes šūnām. Septītās

pamatprogrammā pētniecībai, tehnoloģiju attīstībai un demonstrējumu pasākumiem jau tiek finansēti cilvēku klonēšanas projekti. Mēs iznīcinām cilvēka dzīvību pētniecības nolūkā.

47

Minētie eksperimenti tiek finansēti arī no nodokļu maksātāju naudas pat Savienotajās Valstīs, kur tiesību akti nosaka, ka klonēšana ir noziegums. Šķiet, ka Eiropas likumdevēji vairāk raizējas par dzīvnieku klonēšanu pārtikas ieguves nolūkā, nevis aizsargā cilvēku no zinātniskiem pētījumiem.

(Sēdi pārtrauca plkst. 13.10 un atsāka plkst. 15.00)

SĒDI VADA: Alejo VIDAL-QUADRAS

Priekšsēdētāja vietnieks

11. Parlamenta sastāvs: skatīt protokolu

12. Iepriekšējās sēdes protokola apstiprināšana: skatīt protokolu

13. ES sankciju kā daļas no ES rīcības un politikas cilvēktiesību jomā novērtējums (debates)

Priekšsēdētājs. – Nākamais punkts ir *Hélène Flautre* ziņojums Ārlietu komitejas vārdā par ES sankciju kā daļas no ES rīcības un politikas cilvēktiesību jomā novērtējumu (2008/2031(INI)) (A6-0309/2008).

Hélène Flautre, *referente.* – (*FR*) Priekšsēdētāja kungs, Krievijas Federācijas ārlietu ministrs *S. Lavrov* apsūdzēja *Kouchner* kungu par to, ka viņam esot "slima uztvere", runājot par sankcijām pret Krieviju. Šo "uztveri" man palūdza atspoguļot šajā ziņojumā. Es vēlētos pateikties Komisijai un Padomei, kuru darbība izrādījās efektīva, sniedzot man palīdzību.

Ko ietver šodienas debates par sankcijām? Pirmkārt, kritiku par sankciju piemērošanu, lai starptautiskā mērogā sodītu samaitātus neģēļus, proti, ikvienu, kurš cenšas likt šķēršļus manām stratēģiskajām interesēm: politizētas sankcijas ar dubultstandartu. Otrkārt, par to, ka sankcijas nav efektīvas tad, ja tām ir nepareiza ietekme, jo cilvēki vienmēr atrod veidu, kā tās apiet, un tādēļ tām nav jēgas. Šī ziņojuma mērķis nav veicināt nedz papildu vai bargāku sankciju piemērošanu, nedz arī to atcelšanu. Mums ir svarīgi noskaidrot, kādas sankcijas ir efektīvas, un šī ziņojuma mērķis ir tās pārbaudīt, ņemot vērā visus iespējamos aspektus.

Efektīvas attiecībā pret ko? Pret to, ko mēģinām panākt. Kas attiecas uz cilvēktiesību vai starptautisko humanitāro tiesību pārkāpumiem, tad mūsu mērķis ir mainīt to personu uzvedību, pret kurām sankcijas ir vērstas. Tas ir galvenais. Sankcijas nav ne soda veids, ne arī Eiropas kriminālkodeksa piemērošana starptautiskā mērogā. Tās ir sarežģīts politisks instruments, un to īstenošanā jāievēro zināmas prasības, jo to mērķis ir panākt izmaiņas pieredzē un uzvedībā.

Ir grūti izanalizēt 31 sankciju režīmu, ko ES patlaban piemēro trešām valstīm vai struktūrām, galvenokārt ieroču embargo un sankcijas ar mērķi maksimāli ietekmēt struktūras, kuru rīcību tās vēlas mainīt, vienlaicīgi cenšoties novērst nelabvēlīgu humanitāro ietekmi. Sākotnēji tas šķiet pozitīvi, bet pašreiz es vēl neko vairāk nevaru pateikt. ES turpina rīkoties, bet nekad nav veikusi nevienu vispārēju ietekmes novērtējumu. Tādēļ mēs esam diezgan bezspēcīgi, lai novērtētu piemēroto sankciju efektivitāti krīzes likvidēšanā un cilvēktiesību ievērošanas veicināšanā.

Tādēļ šā ziņojuma mērķis ir skaļi paust savu viedokli, lai ES sankciju politika kļūtu pārredzamāka, konsekventāka un ar lielāku ticamības pakāpi.

Pirmais nozīmīgākais uzdevums ir uzņemties novērtējuma veikšanu. Otrais ir, veicot iepriekšēju specifisku situāciju analīzi, noteikt stingru metodi, kas paredzētu, ka sankciju rezultātā tiek panākta vislabākā pārmaiņas nesošā reakcija.

Dažu pēdējo dienu laikā ir izanalizēti ES rīcībā esošie pasākumi, ar kuru palīdzību varētu ietekmēt, piemēram, Krievijas varas iestādes. Pozitīvais secinājums ir tāds, ka noteiktie mērķi ir skaidri un tos var praktiski novērtēt. Tā ir atbilstība nolīguma sešiem punktiem. Jebkurā gadījumā tam tā jābūt. Ir svarīgi iekļaut skaidrus ilgtermiņa standartus un definēt nosacījumus, kuri jāizpilda, lai sankcijas varētu atcelt. Minētajiem standartiem jābūt reāliem un objektīvi novērtējamiem.

Kaut arī pret Ķīnu vērstais ieroču embargo pēc notikumiem Tjananmeņas laukumā ir pilnībā pamatots, mums nevajadzētu būt pārsteigtiem, ja tam nebūs pozitīva rezultāta, jo ES embargo nav atcēlusi, pamatojot to ar konkrētu prasību izpildi.

Pārāk bieži sankciju politika, kuru iespaido ietekmīgāko dalībvalstu politiskā situācija vai konkrēto struktūru komerciālā vai ģeopolitiskā nozīme, ir nenoteikta un pārāk elastīga. Tādēļ, lai ES politika kļūtu uzticamāka, es ierosinu izveidot neatkarīgo ekspertu tīklu, kuri palīdzētu Komisijai tās grūtajā darbā, kura veikšanai gandrīz nav nekādu resursu.

Šajā gadījumā nedrīkst kļūdīties. Es nerunāju par politiskā stimula privilēģiju atņemšanu Padomei vai arī par to, ka Komisijai būtu jāatņem priekšlikumu iesniegšanas tiesības, bet vienkārši par to, ka ir jānodrošina, ka tiks garantēta informācija attiecībā uz pieņemtajiem lēmumiem.

Tomēr tas nav viss. Sankcijas ir instruments. Tas ir viens no daudzajiem instrumentiem, un man jāatgriežas pie Cilvēktiesību apakškomitejas pirmajiem diviem ziņojumiem par to, ka jāizvērš visaptveroša un integrēta politika. Sankcijas nevar būt efektīvas, ja attiecībā uz konkrēto valsti nav izstrādāta cilvēktiesību stratēģija. Sankciju nepieciešamība un to uzraudzīšanas mehānismi jāapspriež visos līmeņos, piemēram, pilnībā jāievēro punkts par cilvēktiesībām.

Pret ikvienu valsti vērstās sankcijas jāapvieno ar redzamu, konkrētu politisko atbalstu cilvēktiesību aizstāvjiem šajā valstī. Tas arī ir viens no galvenajiem ziņojuma punktiem.

Visbeidzot, šajā ziņojumā paustā doma ir tāda, ka ikviens apzināts un neatgriezenisks kaitējums videi rada cilvēktiesību pārkāpumus un tādēļ ir uzskatāms par iemeslu sankciju piemērošanai. Tas arī atgādina, ka ES sankcijas nav vērstas vienīgi pret trešām valstīm, bet arī fiziskām un juridiskām personām, tādām kā algotņi vai starptautiski uzņēmumi, kuri ignorē starptautiskos tiesību aktus, nesaņemot par to gandrīz nekādu sodu. Īsumā, šā ziņojuma mērķis ir rast atbildi uz pašreizējo globālo krīzi.

Jean-Pierre Jouyet, *Padomes priekšsēdētājs.* – (*FR*) Priekšsēdētāja kungs, komisāra kungs, *Flautre* kundze, dāmas un kungi, vispirms es vēlos pateikties Parlamenta komitejām par veikto darbu, un it sevišķi Cilvēktiesību apakškomitejas priekšsēdētājai *Flautre* kundzei.

Tas ir nozīmīgs veikums galvenokārt tādēļ, ka saikne starp ierobežojošu pasākumu īstenošanu un cilvēktiesību ievērošanu ir aktuāla tēma, kas, kā jau jūs *Flautre* kundze minējāt, pēdējā laikā ir atkārtoti pievērsusi dažādu starptautiska mēroga dalībnieku uzmanību. Šķiet, ir vērts minēt, ka, īstenojot kopējo ārpolitiku un drošības politiku, viens no ierobežojošo pasākumu mērķiem joprojām ir demokrātijas un tiesiskuma attīstība, kā arī cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošana. Ir jāuzdod jautājumi, kā mēs to darām un kā jūs to izdarījāt savā ziņojumā, par šādu pasākumu iespējamo ietekmi uz tiem pakļauto personu pamattiesībām. Tādēļ, dāmas un kungi, Padome ir sagatavojusi koncepciju par ierobežojošiem pasākumiem ar nosaukumu "Ierobežojošo pasākumu izmantošanas pamatprincipi", kurā minēts, ka uzmanība jāpievērš, es citēju, "cilvēku pamattiesību un tiesiskuma ievērošanai [...] saskaņā ar starptautiskajos tiesību aktos paredzētajām mūsu saistībām". Neapšaubāmi, šo saistību izpilde ir atkarīga no mūsu prioritātēm.

Nevajadzētu aizmirst, ka ierobežojošu pasākumu izmantošana nav saistīta tikai ar cilvēktiesību politiku. Tas ir arī viens no ārpolitikas un drošības politikas instrumentiem, un šajā gadījumā paralēli aizsardzības un cilvēktiesību ievērošanas nodrošināšanas mērķim tie tiek pielietoti arī miera uzturēšanas, starptautiskās drošības stiprināšanas, pamatinterešu aizsardzības, ES drošības palielināšanas vai vienkārši starptautiskās sadarbības veicināšanas nolūkā.

Tādēļ sankcijām, kā jūs jau uzsvērāt, jābūt daļai no integrētas, visaptverošas pieejas konkrētai valstij, ka arī tām papildus jāietver politiskais dialogs, ierosmes, nosacītība un citi ārpolitikas instrumenti, un, raugoties no šāda viedokļa, es esmu gandarīts, ka minētais ziņojums atbilst Padomes priekšstatam par to, ka visiem instrumentiem, arī ierobežojošiem pasākumiem, jābūt elastīgiem.

Jums jāsaprot, ka nav viegli veikt salīdzinošu analīzi, apskatot dažādus sankciju režīmus un izmantojot cilvēktiesību situācijas dažādās valstīs kā vienīgo kritēriju. Īstenojot ierobežojošos pasākumus, ir svarīgi tos neatdalīt no kopējā konteksta, cerot, ka viss atrisināsies pats no sevis.

Ja ierobežojošie pasākumi tiek piemēroti terorisma apkarošanas nolūkā, to mērķis ir novērst terora aktus, kā arī jebko, kas varētu veicināt šo aktu finansējumu. Teroristu saraksts ir labi zināms, jo tiek publicēts tāpat kā informācija par terora aktus veicinošiem pasākumiem.

Viens no nosacījumiem šās sistēmas turpināšanai balstās uz diviem pīlāriem: pirmais ir tāds, ka šiem pasākumiem jābūt ticamiem, proti, jāievēro liela rūpība, atjauninot minētos sarakstus, lai tie atspoguļotu realitāti. Otrs ir tiesiskuma un ar to saistītu tādu pamatprincipu ievērošana kā procesa pārredzamība, iespēja veikt tiesiskas darbības un tiesības uz aizstāvību.

Šajās debatēs, es atvainojos, ka man jāturpina, bet tas ir jo īpaši aktuāli, mums noteikti jāņem vērā šorīt pasludinātais Eiropas Kopienu Tiesas spriedums, ar kuru no 3. decembra par spēkā neesošu atzīta Kopienas regula par finanšu līdzekļu iesaldēšanu, piemērojot ANO Drošības padomes rezolūciju, attiecībā uz diviem prasītājiem, jo netika noskaidrots, kādēļ viņi iekļauti teroristu sarakstā. No iepriekš minētā var izdarīt secinājumu, ka EK Tiesa neattur Padomi no jaunu pasākumu īstenošanas attiecībā uz finanšu līdzekļu iesaldēšanu, attaisnojoties ar to, ka konkrētajām personām tiek sniegta informācija par to, kādēļ pret viņiem vērsti minētie pasākumi, tajā brīdī, kad šie pasākumi tiek uzsākti, vai pēc iespējas ātrākā laikā pēc lēmuma pieņemšanas.

Mums arī jāņem vērā, ka EK Tiesas spriedums nosaka, ka ANO Drošības padomes rezolūciju prioritāte nav apstrīdama, un, pamatojoties uz to, līdz 3. decembrim regulās tiks izdarīti grozījumi, pirmām kārtām informējot par to Parlamentu.

Flautre kundzes ziņojumā galvenokārt apskatīts sankciju novērtēšanas mehānisms, aicinot Padomi veikt šādu novērtējumu vai arī ES sankciju politikas ietekmes novērtējumu. Es vēlos uzsvērt, ka Padome ir gatava to darīt un jo īpaši nodrošināt dalībvalstu labākās pieredzes apmaiņu ierobežojošo pasākumu piemērošanas jomā. Minēto pasākumu sagatavošanas un īstenošanas gaitā gūtā pieredze tiek nemitīgi papildināta Padomes rīkotajās politiskajās debatēs, un Padome arī vada padziļinātas diskusijas par sankciju pamatotību, raksturu un plānoto efektivitāti, balstoties uz ES dalībvalstu misiju vadītāju ziņojumiem, kā arī dalībvalstu iesūtītajiem novērojumiem.

Kas attiecas uz sankciju raksturu, tad mēs esam gandarīti par to, ka mūsu uzskati sakrīt ar ziņojumā paustajiem, kā arī par to, ka priekšroka tiek dota mērķtiecīgām sankcijām salīdzinājumā ar vispārējām sankcijām. Mēs esam ņēmuši vērā, ka ziņojumā izteikts aicinājums Padomei un Komisijai izmantot daudzpusīgu pieeju, kuru varētu nosaukt par burkāna un pātagas pieeju, kas, pēc mūsu domām, ir vispareizākā.

Mēs arī piekrītam ziņojumā paustajai idejai par sadarbības starptautiskā mērogā nepieciešamību, kas palielinātu uzticamību minētajiem pasākumiem. Mēs piešķiram īpašu prioritāti ANO īstenotajiem pasākumiem. No Padomes puses mēs nodrošinām, ka, balstoties uz ANO rezolūcijām un Drošības padomes apstiprinātajiem pasākumiem, šajā jomā tiks veikta saskaņošana ar ES kaimiņvalstīm. Mēs arī nodrošinām, ka jautājums par sankciju piemērošanu tiek risināts politiskā dialoga procesā, kā arī sniedzot konsultācijas par cilvēktiesībām vairākās mērķa valstīs.

Visbeidzot, šā ziņojuma projektā Eiropas Parlaments ir izteicis vēlmi iesaistīties visos minētā procesa posmos attiecībā uz ierobežojošo pasākumu noteikšanu, ieviešanu un pārskatīšanu. Padome pilnībā ir informēta par to un atzinīgi vērtē Eiropas Parlamenta izrādīto lielo interesi par ES sankciju politiku. Tādēļ Padome apņemas nodrošināt Parlamenta regulāru informēšanu par notikumiem šajā jomā.

Nobeigumā es vēlos uzslavēt Eiropas Parlamentu par iesaistīšanos šī jautājuma risināšanā un rosināt to izmantot izveidotos kontaktus ar trešām valstīm, lai uzlabotu izpratni par ES sankciju režīmu un izpētītu saskaņotas rīcības iespējas cilvēktiesību ievērošanas veicināšanā. Šo iemeslu dēļ esmu gandarīts par *Flautre* kundzes ziņojumu, ar kuru viņa mūs pirms brīža iepazīstināja.

Benita Ferrero-Waldner, *Komisijas locekle.* – (FR) Priekšsēdētāja kungs, Padomes priekšsēdētāja kungs, Flautre kundze, dāmas un kungi, Komisija ar lielu interesei iepazinās ar ziņojumu par sankciju piemērošanu cilvēktiesību ievērošanas nolūkā un to novērtēšanu. Sankcijas ir viens no ES efektīvākajiem instrumentiem, kas palīdz nodrošināt cilvēktiesību ievērošanu trešās valstīs un kas tiek pielietots tādās valstīs kā Baltkrievija, Ķīna, Mjanma, Uzbekistāna, bijusī Dienvidslāvija un Zimbabve; šeit es minēju tikai dažus no svarīgākajiem piemēriem.

Komisija ir gandarīta, ka tiek rīkotas šādas debates par minētā nozīmīgā kopējās ārpolitikas un drošības politikas instrumenta ieviešanu un novērtēšanu. Kā teica priekšsēdētājs, kaut arī mēs pilnībā apzināmies, ka šādai politikai ir daudz mērķu, ikviens lēmums piemērot sankcijas atbilstoši KĀDP ir jāpieņem pēc tam, kad veikta novērtēšana un objektīvu interešu izvērtēšana. Tādēļ sankciju politikas konsekvence jānovērtē, ne tikai analizējot cilvēktiesību situāciju trešās valstīs, bet arī ņemot vērā citus KĀDP mērķus un kritērijus.

Šķiet, ka sistemātiska, vienpusēja un automātiska sankciju piemērošana pret valstīm, kurās politiķi pilnībā neievēro cilvēktiesības, nav vēlama. Eiropas Savienībai jāņem vērā sankciju ietekme uz attiecībām ar tām

valstīm, kuras ir šo sankciju mērķa valstis, jo sankcijas ir vienlīdz ekonomiskas, cik politiskas. Tomēr mums vajadzētu izvērtēt ne tikai ietekmi uz mūsu diplomātiskajām attiecībām, bet arī uz mūsu ekonomisko operatoru darbībām starptautiskā līmenī. Vispārēji runājot, sankcijām jābūt vērstām uz konkrēto valstu vadītājiem un jāietekmē vienīgi viņi, saudzējot jau tā cilvēktiesību neievērošanas rezultātā cietušos iedzīvotājus. Turklāt, kad ir panākta vienošanās par sankcijām, mums arī jānosaka kritēriji, kurus sasniedzot sankcijas tiks atceltas, proti, jāizstrādā "izejas stratēģija", saglabājot nedaudz elastības gadījumos, kad trešās valstis būs nodrošinājušas atbilstību lielākajai daļai kritēriju.

Es arī vēlos uzsvērt, ka sankciju mērķis nav aizvietot ar tām tiesvedību pret cilvēktiesību pārkāpējiem. Šādi noziegumi ir tiesu, arī Starptautiskās Krimināltiesas, kompetencē. Tomēr sankciju mērķis ir panākt izmaiņas trešo valstu politikā, piemēram, veicināt cilvēktiesību ievērošanu konkrētās valsts tiesību sistēmā. Tādēļ to mērķis ir panākt pārmaiņas, un sankcijas var atcelt, kad konkrētās valsts politikā ir notikušas pozitīvas pārmaiņas. Piemēram, Eiropas Savienība piemēroja sankcijas pret bijušo Dienvidslāviju, lai atbalstītu Starptautisko Krimināltiesu.

Mēs uzskatām, ka ir svarīgi veicināt cilvēktiesību ievērošanu trešās valstīs, un nemitīgi sekojam līdzi, kādas sankcijas pret tām tiek piemērotas. Jebkurā gadījumā no minētajiem iespējamiem instrumentiem būs jāizvēlas visefektīvākais. Padziļināta analīze par sankciju piemērošanu, lai izvērstu cilvēktiesības veicinošu politiku, mums šķiet ļoti noderīga, un tādēļ, *Flautre* kundze, es vēlos jums pateikties par to, ka uzņēmāties šo iniciatīvu.

Renate Weber, referente, kas pauž Attīstības komitejas viedokli. – Priekšsēdētāja kungs, kā referente, kas pauž Attīstības komitejas viedokli par šo ziņojumu, es vēlos paziņot, ka Eiropas Savienībai vajadzētu izmantot šo nozīmīgo ārpolitikas instrumentu ar apdomu un piesardzību. Nav būtiski, kādi ir apstākļi un kāda veida sankcijas tiek piemērotas, jo vienmēr pastāv negatīvu blakus parādību iespēja, kas var radīt bēdīgas situācijas.

Es uzskatu, ka sankcijas būtu jāpiemēro vienīgi tad, ja nav izdevusies diplomātiska pārliecināšana, un, lai tās būtu efektīvas, ES rīcībā vienmēr jābūt situācijas vispusīgam novērtējumam, saskaņotai stratēģijai un rūpīgam rezultātu novērtējumam. Lai vairotu ticamību un izvairītos no apsūdzībām par dubultstandartiem, ES jābūt spējīgai pamatot sankciju piemērošanu vai nepiemērošanu, balstoties uz cilvēktiesību principa ievērošanas nepieciešamību un argumentiem par efektivitāti. Es uzskatu, ka ir svarīgi, lai, piemērojot sankcijas, Eiropas Savienība parādītu sevi no stiprās, nevis no vājās puses.

Jas Gawronski, PPE-DE grupas vārdā. — (IT) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi, es runāju savas grupas vārdā par Flautre kundzes ziņojumu, lai apstiprinātu to, ko jau iepriekš teica komiteja: kopumā mēs atzinīgi vērtējam tekstu, jo īpaši pēc dažu izmaiņu ieviešanas tajā, kuras Flautre kundze pēc mūsu ieteikuma piekrita veikt. Mēs vēlamies pateikties par to, ka viņa ir tik progresīvi domājoša.

Šis ziņojums papildina tēmu ar jauniem interesantiem elementiem un nodrošina tai jaunu pieeju (t.i., vide kā pietiekams pamatojums ierobežojošu pasākumu noteikšanai). Mana grupa vēlējās uzsvērt to, cik būtiski sankciju piemērošanas gadījumā ir izvirzīt skaidrus nosacījumus, sasniedzamus mērķus un atbilstošus atsauces parametrus. Lai sankcijas būtu efektīvākas, es cenšos uzsvērt, ka tām jābūt pēc iespējass uz mērķi orientētām, kā pirms dažām minūtēm to jau minēja komisāre Ferrero-Waldner. Minētās sankcijas neattiecas uz civiliedzīvotājiem, tās, piemēram, neparedz diskriminējoša rakstura pasākumus, kuru rezultātā varētu tikt izolēti iedzīvotāji. Kādā no ziņojuma punktiem teikts, ka priekšroka dodama ANO, nevis Eiropas Savienības sankcijām.

Šis punkts ir jāprecizē, lai garantētu, ka minētā prioritāte netraucēs Eiropas Savienībai piemērot savas sankcijas konkrētās situācijās, kad šādi pasākumi varētu būt tiešāk un vieglāk piemērojami gan laika, gan specifikas, gan arī ģeogrāfiskā izvietojuma ziņā, atbilstoši subsidiaritātes principam.

Ar dažādo grupu kompromisa grozījumiem ir noteikts, ka, lai sistēma pareizi funkcionētu, cīņā pret terorismu, slepenajiem dienestiem un melnā saraksta uzraudzītājiem, ko mēs nesen apspriedām šeit Parlamentā, jārīkojas ar vajadzīgo piesardzību. Turklāt tie tiek saukti par slepenajiem dienestiem tieši tādēļ, ka tiem jādarbojas slepeni, nepārkāpjot starptautiskos tiesību aktus.

Eiropas Savienībai neapšaubāmi jāveic sankciju politiskais novērtējums. Mūsu veiktajiem pasākumiem jābūt ietekmīgiem, bet sankciju procedūras jāpārskata pašas par sevi. Tomēr ziņojumā teikts, ka jāizveido neatkarīgu ekspertu tīkls, lai novērtētu minētās sankcijas, kā to savā runā minēja *Flautre* kundze.

Mūsu grupa vēlas, lai Padome pati pieņemtu pareizos lēmumus, kad runa ir par valdību nekontrolētu sistēmu, jo tā ir kompetentāka un ar lielāku autoritāti nekā neatkarīgie eksperti. Tādēļ mēs iesakām balsot pret jauno grozījumu, ko Zaļo un Eiropas Brīvās apvienības grupa, Sociāldemokrātu grupa Eiropas Parlamentā un

Eiropas Liberāļu un demokrātu apvienības grupa rīt iesniegs. Kopumā mēs atzinīgi vērtējam savas grupas darbu, priekšsēdētāja kungs, un balsosim par *Flautre* kundzes ziņojumu. Mēs apsveicam referenti!

Maria-Eleni Koppa, *PSE grupas vārdā.* – (*EL*) Priekšsēdētāja kungs, vispirms es vēlos pateikties *Flautre* kundzei un apsveikt viņu par izcili padarīto darbu. Tomēr vienlaikus es un mana grupa esam sarūgtināti par to, ka ziņojumā attiecīgajā komitejā balsošanas laikā tika izdarīti būtiski grozījumi.

Sankcijas ir mūsu rīcībā esošais līdzeklis, ar kuru mēs turpmāk aizstāvēsim cilvēktiesības visā pasaulē. Tomēr būtiski ir tas, ka šādas sankcijas pašas par sevi nav cilvēktiesību pārkāpums, jo uz netaisnību mums nevajadzētu atbildēt ar vēl lielāku netaisnību.

Mums arī jāpievērš uzmanība mērķtiecīgākiem ekonomiska rakstura pasākumiem, kuru rezultātā netiktu pārkāptas starptautiskās humanitārās tiesības. Tādēļ es piešķiru lielu nozīmi ziņojumā minētajam nosacījumam par pārbaudes mehānismu sankciju piemērošanas gaitā, kā arī referentes idejai par neatkarīgu ekspertu tīkla izveidi, kuri sagatavotu priekšlikumus Padomei par atbilstīgiem ierobežojošiem pasākumiem.

Iepriekšējā pieredze, piemēram, medikamentu un citu pirmās nepieciešamības preču embargo, negatīvi ietekmē iedzīvotājus, it sevišķi bērnus. Tas ir nosodāms un atzīstams par nepieņemamu.

Tāpat arī ir jāīsteno kompetento tiesu iestāžu lēmumi. Padomei un Komisijai beidzot jāpārskata iekļaušanas ES teroristu melnajā sarakstā procedūra, lai netiktu pārkāptas sarakstā iekļauto personu vai organizāciju pamattiesības un tiktu saglabāta ES kā pasaulē lielākās cilvēktiesību aizstāves uzticamība.

Jo īpaši svarīgi ir nodrošināt sankciju efektivitāti un panākt kopēju izpratni par šo tēmu visā ES, kā arī nodrošināt sadarbību ar citām starptautiskām organizācijām, tādām kā Āfrikas Savienība un Dienvidaustrumāzijas valstu asociācija (ASEAN), kuras bieži atrodas tuvāk problēmu vietām.

Tomēr gadījumos, kad tiek piemērotas sankcijas, jābūt izstrādātiem arī īpašiem noteikumiem attiecībā uz to atcelšanu. Tādēļ ir jāīsteno nepārtraukta uzraudzība un jāizvirza nosacījumi, lai sankciju mērķis būtu labāk saprotams un sasniedzams. Šāda pieeja veicina sankciju efektivitāti un nodrošina uzticamību mūsu politikai.

Nobeigumā es vēlos uzsvērt, ka nevajadzētu atsaukties uz konkrētām valstīm. Tomēr sakarā ar to, ka tekstā dažas ir minētas, es uzskatu, ka ir ļoti svarīgi neaizmirst Palestīnu. Šeit ir jūtama Eiropas politikas nekonsekvence. Tā atbalsta demokrātijas veicināšanu visā pasaulē, bet ir izvēlējusies piemērot sankcijas pret Palestīnas valdību, kas spēja sarīkot brīvas un demokrātiskas vēlēšanas.

Sankcijas nav līdzeklis, lai mainītu pasauli, bet tās var būt nozīmīgs instruments, lai piespiestu valstis, kas pārkāpj starptautiskos tiesību aktus un cilvēktiesību normas, mainīt savu politiku. Ir pietiekami, ja sankcijas ir mērķtiecīgas, pamatotas un tiek regulāri pārskatītas un novērtētas.

Marco Cappato, *ALDE grupas vārdā.* – (*IT*) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi, es vēlos pateikties referentei par viņas veikto darbu. Uzskatu, ka priekšlikums noteikt viendabīgākus kritērijus sankciju politikas īstenošanai ir izteikts īstajā laikā. Es galvenokārt vēlos pieminēt ziņojuma 6. punktā ietverto specifisko elementu attiecībā uz noziegumiem pret vidi un tai nodarīto kaitējumu, kā arī šajā punktā izteikto priekšlikumu, ka arī šāda veida vardarbīgu aktu gadījumā jāpiemēro sankcijas. Es uzskatu, ka minētais priekšlikums ir rūpīgi jāizvērtē.

Pārējiem, šķiet, ierobežotas sankciju politikas cēlonis bieži ir tās nekonsekvence, bet tā ir jo īpaši saistīta ar ES kopējās ārpolitikas un drošības politikas ierobežojumu: jo stingrāka un saskaņotāka ir šī politika un jo vairāk var teikt, ka tāda pastāv, jo stingrākas un saskaņotākas būs sankcijas. Mūsu problēma ir tāda, ka bieži vien mēs esam pārāk nedroši. Dažreiz ir tik grūti panākt vienprātību starp dažādām dalībvalstīm, lai sankcijas atceltu, ka pašiem negribot nākas atzīt savu bezspēcību. Ja vien man būtu bijusi iespēja pirms Francijas prezidentūras ikvienam atgādināt, ka Mjanmas gadījumā sankcijas būtu bijušas efektīvākas, ja enerģētika tiktu no sankciju saraksta izsvītrota.

Cilvēktiesībām un demokrātijai un līdz ar to arī sankciju politikai jāpiešķir prioritāte starptautiskajā politikā. Šis nav tas gadījums, jo *Flautre* kundzes ziņojuma 18. un 19. punktā ir izvirzīts jautājums par sadarbības nolīgumiem, kuros ir ietvertas klauzulas un noteikumi, kas paredz cilvēktiesību ievērošanu. Šīs ir Eiropas Savienībai saistošas klauzulas, tomēr tās tiek sistemātiski pārkāptas.

Tādēļ, pirms mēs uzsākam sankciju piemērošanu, mums vispirms jānodrošina minēto klauzulu izpildes mehānisms. Mēs atkal esam iesaistījušies sarunās ar Vjetnamu un citām Āzijas valstīm. Mums ir pakāpeniski

jāievieš mehānismi, kas palīdzētu izvairīties no sankcijām, es esmu gandrīz beidzis, priekšsēdētāja kungs, bet mēs to varam izdarīt vienīgi tad, ja respektēsim šo klauzulu un ES parakstīto līgumu likumību.

Konrad Szymański, UEN grupas vārdā. – (PL) Priekšsēdētāja kungs, tā nav nejaušība, ka termins "sankcijas" joprojām nav definēts starptautiskajos tiesību aktos. Šis ir instruments, ar kura palīdzību tiek izdarīts spiediens un kuru ir grūti precīzi formulēt. Tādēļ referentes pretenciozos priekšlikumus par sankciju piemērošanas principu saskaņošanu ir vēl jo grūtāk sasniegt. Tie var būt nelietderīgi.

Sankcijas ir neaizstājams ES ārpolitikas instruments. Ņemot vērā ES plašo kompetenci tirdzniecībā un robežkontrolē, tām ir liela nozīme gan drošības, gan cilvēktiesību aizsardzības mērķu īstenošanā. Tādēļ sankcijas ir daļa no mūsu ārpolitikas instrumentu klāsta, un mēs neizvairāmies no brīvas to piemērošanas, kaut arī dažreiz tā nav pareiza. Ņemot vērā mūsu ietekmi uz pasaules politiku, sankciju piemērošanas gadījumos nevajadzētu pamatoties uz stingriem noteikumiem, bet veikt saprātīgu politisku novērtējumu. Ar šādu nosacījumu mūsu politiskā grupa atbalsta ziņojumu.

Raül Romeva i Rueda, *Verts/ALE grupas vārdā.* – (*ES*) Priekšsēdētāja kungs, dubultstandarti, kā arī specifiska novērtējuma un uzraudzības instrumentu trūkums, kas sankciju gadījumā raksturo ES ārpolitiku, patlaban visnopietnāk apdraud Eiropas uzticamību.

Daudzos gadījumos šīs sankcijas jeb tā saucamie ierobežojošie pasākumi vairāk balstās uz patiku vai nepatiku, nevis uz skaidru, saskaņotu un pārliecinošu stratēģiju, kuras mērķim vajadzētu būt ne tikai ES drošības garantijām, kā to paredz KĀDP, bet arī situācijas uzlabošanai cilvēktiesību, pamatbrīvību, tiesiskuma un labas pārvaldības jomā, kā noteikts Līguma par Eiropas Savienību 11. pantā.

Tādēļ nekavējoties jāveic sankciju sistēmas ietekmes novērtējums un pētījumi par to, lai mūsu rīcībā būtu likumīga un efektīva sankciju sistēmas politika.

Tāds īsumā ir Flautre kundzes ziņojuma mērķis. Ziņojums, kas balstās uz Cilvēktiesību apakškomitejas darbu, ir labi pamatots un, pēc manām domām, ietver dažus būtiski svarīgus elementus. Piemēram, tajā uzsvērts fakts, ka Padome, pieņemot Ierobežojošo pasākumu izmantošanas pamatprincipus, to ir veikusi, īstenojot visaptverošu pieeju, kurā iekļaujami tādi instrumenti kā cilvēktiesību un demokrātijas klauzulas, vispārēju preferenču sistēma un attīstības palīdzība.

Ziņojumā arī atkārtoti uzsvērta prasība Padomei un Eiropas Savienībai nekavējoties pieņemt kopēju nostāju attiecībā uz ieroču eksporta kontroli, kas padarīs pašreizējo Rīcības kodeksu šajā jomā juridiski saistošu, kā mēs jau agrāk to esam apstiprinājuši šajā Parlamentā.

Tomēr daži, pēc manām domām, būtiski aspekti netika minētajā ziņojumā ietverti, taču es ceru, ka tos varētu iekļaut rītdienas plenārsēdē paredzēto debašu un balsošanas rezultātā.

Pirmkārt, kas attiecas uz melnajiem sarakstiem, tad cīņas pret terorismu kontekstā tie jāpārskata, lai tiktu ievērotas sarakstā iekļauto personu cilvēktiesību un pamatbrīvību garantijas.

Otrkārt, kā jau tika teikts, es atbalstu priekšlikumu par neatkarīgu ekspertu tīkla izveidošanu, kuri, ņemot vērā konkrēto situāciju, ieteiktu Padomei atbilstīgus ierobežojošos pasākumus, pamatojoties uz iepriekš noteiktiem kritērijiem un mērķiem, sagatavotu regulārus ziņojumus par situācijas attīstību, kā arī nepieciešamības gadījumā ieteiktu uzlabojumus attiecībā uz sankciju piemērošnu.

Vittorio Agnoletto, *GUE/NGL grupas vārdā. – (IT)* Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi, es vēlos apsveikt *Flautre* kundzi par viņas izcilo darbu. Tomēr balsošanas laikā Ārlietu komiteja to daļēji sagrozīja, kā rezultātā Sociāldemokrātu grupa Eiropas Parlamentā un Zaļo un Eiropas Brīvās apvienības grupa atturējās, un vienīgi Eiropas Tautas partijas (Kristīgo demokrātu) un Eiropas Demokrātu grupa, kā arī Eiropas Liberāļu un demokrātu apvienības grupa apstiprināja būtiski grozīto tekstu, jo viņu iesniegto neskaitāmo grozījumu pieņemšana mainīja politisko līdzsvaru. Es arī atgādinu, ka mana grupa — Eiropas Apvienotā kreiso un Ziemeļvalstu Zaļo kreiso spēku konfederālā grupa komitejā balsoja pret to.

Mēs apzināmies, ka 13 iesniegtie grozījumi, pat ja tie tiktu pieņemti, nevarētu mainīt ziņojuma politisko toni. Tādēļ, neskatoties uz to, ka mēs balsosim par lielāko daļu grozījumu, mūsu galīgais balsojums ir izšķirošais.

Pēc mūsu domām, problēma ir tāda, ka starptautiskajām attiecībām jābalstās uz dialogu un savstarpēju cieņu arī tad, ja viedokļi ir atšķirīgi. Šādas sankcijas var būt vienīgi galējs dalībvalstu un starptautisku organizāciju rīcībā esošs līdzeklis, tomēr ziņojumā tās tiek slavētas kā galvenais ES ārpolitikas instruments.

Mēs arī uzskatām, ka prioritāte jāpiešķir tā sauktajiem pozitīvā stimula pasākumiem. Valsts ir jāapbalvo, ja tā apņemas veicināt un ievērot cilvēktiesības, parakstot konkrētus ekonomikas, tirdzniecības un finanšu nolīgumus. Tā vietā ziņojumā ir uzsvars uz negatīva rakstura pasākumiem, kas parasti tiek vērsti pret tādām aizdomās turētām valstīm kā Kuba. Šie piemēri liecina, cik kļūdaina ir sankciju politika.

Īsumā, mums nepieciešams vairāk izvērst sadarbību un mazāk nodarboties ar vienpusēju sodīšanu. Pat Eiropas Savienībai nepieder monopols uz cilvēktiesībām, par ko liecina veids, kā mēs izturamies pret migrantiem un romiem. Varbūt mums vajadzētu vērst sankcijas pašiem pret sevi!

Bastiaan Belder, IND/DEM grupas vārdā. – (NL) Priekšsēdētāja kungs, referente uzskata, ka ir svarīgi, lai Eiropas sankciju politika tiktu sākotnēji un pēc tam atkārtoti novērtēta (sk. 11. punktu). Eiropas rīcība, piemērojot sankcijas, var būt lietderīga, ja tā veicina reālus uzlabojumus cilvēktiesību jomā konkrētajā partnervalstī. Tādēļ novērtējums ir jo īpaši svarīgs, lai pārliecinātos par sankciju politikas efektivitāti.

Padomei un Komisijai ir jāuzsāk debates par sankciju politikas īstenošanu. Turklāt *Flautre* kundze jau pareizi uzsvēra, ka ir grūti piemērot efektīvas sankcijas, ja trūkst skaidras sistēmas. Man rodas jautājums, vai, ņemot vērā dalībvalstu atšķirības, vispār ir iespējams vienprātīgi piemērot sankcijas, piemēram, Kubas un Zimbabves gadījumā. Ņemot vērā *Flautre* kundzes ieteikto iespēju atkārtoti novērtēt sankciju politiku, rodas šaubas par to, vai tā tiešām ir tik piemērots instruments.

Īsumā, lai uzlabotu situāciju drošības un cilvēktiesību jomā ES partnervalstīs, ir svarīgi, lai mēs padomātu par atbilstošu instrumentu. Piemēram, vai nopietnie pārkāpumi attiecībā uz reliģijas brīvību Ķīnā un Indijā rosina Eiropas Savienību veikt oficiālus pasākumus? Minētajā gadījumā pareizāk būs apsvērt Eiropas rīcību, nevis veikt sankciju politikas pārskatīšanu un pieņemt pārsteidzīgu lēmumu.

Turklāt es vēlos atbalstīt Flautre kundzes ziņojumu ar noteikumu, ka vairāki grozījumi netiks pieņemti.

Frank Vanhecke (NI). - (NL) Priekšsēdētāja kungs, atļaujiet man iesākumā paust kritiskus aizrādījumus. Es uzskatu, ka tas drīzāk ir ciniski, ja ziņojumā par cilvēktiesībām ir atkārtota atsauce uz nepieciešamību piemērot virkni Lisabonas līguma noteikumu. Kā mēs visi ļoti labi zinām, Līgums tika noraidīts Īrijas demokrātiskajā referendumā, un iemesls, kādēļ tas tika noraidīts tikai Īrijā, ir fakts, ka neviena cita valsts nesniedza saviem pilsoņiem tiesības paust savu demokrātisko viedokli par šo Līgumu. Turklāt Lisabonas līgums bija tikai precīza Eiropas Konstitūcijas kopija, kuru jau norādīja referendumos Francijā un Nīderlandē. Tādēļ sāksim ar mūsu pašu balsotāju cilvēktiesību ievērošanu un pārstāsim atsaukties uz Līgumu, kas ir ticis noraidīts un juridiski nav spēkā esošs.

Otru aizrādījumu vēlos paust saistībā ar to, ka ziņojums ir pārpildīts ar labiem nodomiem, tomēr realitāte ir citādāka. Mēs tikko redzējām Olimpisko spēļu noslēgumu Ķīnā, kur Eiropas demokrāti stāvēja līdzās komunistiskā režīma pārstāvjiem, vērojot uzvedumu, kas atgādināja nacistisko Vāciju 1936. gadā. Šajos apstākļos mums būtu ieteicams pavadīt pāris mēnešus klusējot, nokaunoties; kaut arī es piekrītu, ka ziņojums savā pašreizējā formā ir raksturojams kā ļoti līdzsvarots atbilstoši Parlamenta standartiem un ka tajā pamatoti ir kritizēta virkne jautājumu, piemēram, situācija Kubā un Zimbabvē. Tomēr tajā trūkst nopietnu brīdinājumu saistībā ar visā pasaulē notiekošo islamizāciju, kas ir apdraudējums visām mūsu sabiedrības pamatu veidojošajām brīvībām.

Visbeidzot, vēlos paust iebildumu, kas skar man īpaši tuvu tēmu. Mūsu Eiropas valstīs, īpaši manā dzimtajā valstī Beļģijā, mēs redzam aizvien vairāk ierobežojošus tiesību aktus, kas liedz vārda brīvību un pat paredz cietumsodu par ofensīvu viedokļu paušanu, īpaši jautājumos saistībā ar imigrāciju un islamizāciju. Es uzskatu šo tendenci par īpaši satraucošu un domāju, ka mums, tajā skaitā arī Parlamenta deputātiem, diskusijās par cilvēktiesībām visiem spēkiem ir jāaizstāv vārda brīvība arī mūsu ES dalībvalstīs.

Tie bija trīs kritiski aizrādījumi par ziņojumu, kas citādi kopumā nav sliktākais, ko esmu pieredzējis šeit un ko mēs atbalstīsim, ja rītdien tiks pieņemti tikai pieņemami grozījumi.

Laima Liucija Andrikienė (PPE-DE). – (LT) Ir acīmredzams, ka krasi atšķiras uzskati par sankciju politisko ietekmi. Ir gadījumi, kad spēkā esošā režīma sankcijas izraisa nevainīgu cilvēku ciešanas, netieši veicinot ēnu ekonomiku un melno tirgu. Atsevišķos gadījumos cilvēktiesību pārkāpumi var izraisīt cilvēku vārdu iekļaušanu melnajā sarakstā. Ticību sankcijām kompromitē arī fakts, ka tās tiek piemērotas, izmantojot divkāršus standartus atkarībā no ES partnera stratēģiskās nozīmes. Visnesenākais piemērs ir ES nespēja piemērot jebkādas sankcijas Krievijai, pat ja Krievija pārkāpa starptautisko tiesību noteikumus, iebrūkot suverēnas valsts teritorijā – Gruzijā – aizbildinoties, ka aizsargā tās pilsoņus. Tomēr sankcijas joprojām būs viens no

ES arsenāla ieročiem. Uzskatu, ka sankcijas ir un tām ir jāpaliek integrētai kopējās ārpolitikas un drošības politikas daļai vai, precīzāk, līdzeklim cilvēktiesību un demokrātijas atbalstam.

Saprotams, ES cenšas izmantot draudu un pielabināšanās metodi un izvairās no sankciju piemērošanas. Tomēr tām ir jātiek piemērotām atbilstošos gadījumos, un ir ļoti būtiski, lai sankcijām būtu plašāka, konsekventāka loma cilvēktiesību aizsardzības stratēģijā.

Referente Flautre kundze norādīja ieroču embargo Ķīnā, kas tika noteikts pēc slaktiņa Tiananmen laukumā. Pastāv priekšlikumi atcelt šo embargo; tomēr, dāmas un kungi, līdz šim mēs neesam saņēmuši ne paskaidrojumus saistībā ar notikumiem Tiananmen laukumā, kas satricināja visu pasauli, nedz ari atvainošanos. Tādēļ rodas jautājums, kādēļ šī sankcija būtu atceļama? Es vēlētos norādīt, ka saistībā ar sankciju piemērošanu ES būtu jāsadarbojas vairāk ar citām valstīm un starptautiskām organizācijām un jākoordinē sava politika un pasākumi, lai padarītu sankcijas efektīvākas.

Libor Rouček (PSE). – (CS) Dāmas un kungi, sankcijas ir integrēta Eiropas Savienības Kopējās ārpolitikas un drošības politikas daļa, kas nodrošina cilvēktiesību ievērošanu un demokrātijas un suverenitātes aizsardzību. Kaut arī Eiropas Savienība jau gandrīz 20 gadus izmanto daudzas un dažādas sankcijas, līdz šim nav ticis veikts ES sankciju politikas ietekmes novērtējums vai pētījums par to. Tādēļ *Hélène Flautre* ziņojums ir būtisks ieguldījums šajā jomā. Es atzinīgi vērtēju arī daudzos tajā atrodamos secinājumus.

Arī es uzskatu, ka ir būtiski stiprināt Eiropas Savienības ekspertīzes un analītiskās spējas sankciju novērtēšanā. Lisabonas līguma ratifikācija un Ārējās darbības dienesta izveidošana būtu šajā sakarā laba iespēja. Sankcijām, ja tās tiek piemērotas, būtu jāveido daļa no vispārējās ārpolitikas koncepta, citiem vārdiem sakot, tās nedrīkst izmantot izolēti, pašas par sevi, neņemot vērā citus ārpolitikas instrumentus un nesadarbojoties ar citiem starptautiskās sistēmas dalībniekiem. Sankcijas vajadzētu arī papildināt ar pozitīviem pasākumiem un stimuliem cilvēktiesību atbalstam un pilsoniskās sabiedrības un demokrātijas atbalstam. Visbeidzot, sankcijām nevajadzētu būt saistītām ar humāno palīdzību. Sankcijas ir jāvērš tieši pret konkrētiem cilvēkiem, piemēram, aizliedzot viņiem pārvietoties vai konfiscējot īpašumu, un nevis pret viņu ļaunprātīgās rīcības upuriem.

Janusz Onyszkiewicz (ALDE). – (*PL*) Priekšsēdētāja kungs, sankcijas ir būtisks ārpolitikas instruments. Tās neapšaubāmi veicināja Dienvidāfrikas Republikas aparteīda politikas krišanu. Patiesībā es pats esmu pieredzējis sankciju pozitīvo ietekmi, kad 1983. gadā pēc sankciju veicinātās amnestijas tiku atbrīvots no ieslodzījuma, kaut arī tas nebija uz ilgu laiku.

Tomēr bieži vien to piemērošanas rezultāti nav veiksmīgi, kā tas redzams Zimbabves un Kubas piemērā. Ekonomiskās sankcijas bieži vien tiek izmantotas, lai attaisnotu sarežģījumus, kas primāri ir nekompetentas, diktatoriskas valdības rīcības rezultāts.

Taču ir viena veida sankcijas, kas nerada pamatu šādām propagandas iespējām. Tas ir aizliegums iebraukt Eiropas Savienībā. Tomēr aizliegums jāpiemēro ne tikai augstāko iestāžu pārstāvjiem, kā tas, piemēram, ir Baltkrievijas gadījumā; aizliegums ir jāpiemēro arī represīvā un cilvēktiesību pārkāpumu aparāta vidējā ranga personālam. Vienkāršie cilvēki tad sapratīs, ka veiktie pasākumi nav vērsti pret viņiem, bet gan pret diktatoriskās varas sistēmu.

Ģirts Valdis Kristovskis (UEN). – (LV) Vēlos uzteikt Flautre kundzes centienus stiprināt Eiropas Savienības rīcībspēju un celt tās autoritāti. Nav šaubu, ka sankcijas jāpiemēro elastīgi, taču referente vienlaicīgi norāda arī uz dubulto standartu nepieļaujamību. Nekonsekvence apdraud ticību Eiropas Savienības sankcijām un tās politikai. Eiropas Savienība sevi kompromitē, ja pati ievieš un pati pārkāpj sankciju režīmu, kā tas ir gadījumā pret Robert Mugabe. Eiropas Savienība nereti izturas atšķirīgi pret trešām valstīm. Tam ir savas sekas. ES pieļāvīgā nostāja Gruzijas jautājumā Krievijā izraisījusi īstu sajūsmas eksploziju. Viņuprāt, militāra agresija ir īstais cilvēktiesību aizsardzības instruments. Protams, pasaulē valda dažādas vērtības. KĀDP bezzobainība ir kā lakmusa papīrs, kas parāda, ka ES iet biznesa interešu pavadā. Pragmatiski vērtējot, tā arī jābūt. Diemžēl tas vairo atsevišķu lielvaru nesodāmības sajūtu, to apziņu, ka starptautiskās tiesības var pārkāpt. Šodienas dubultie standarti nākotnē radīs vēl daudz problēmu.

Erik Meijer (GUE/NGL). - (*NL*) Priekšsēdētāja kungs, sankcijas bija atbilstošs instruments, lai pakāpeniski izbeigtu smagākās koloniālisma formas un aparteīdu Dienvidāfrikā un Dienvidrodēzijā. Agrāk pārmaiņu oponenti iebilda pret sankcijām un galvenokārt pievērsa uzmanību negatīvajiem blakusefektiem. No otras puses, nabadzīgo un apspiesto pārstāvji šajās valstīs norādīja, ka akceptē boikota radītās sekas kā samaksu par viņu atbrīvošanu.

Saddam Hussein derdzīga režīma Irākā ilgstošais ekonomiskais boikots mums parādīja, ka šādi boikoti dažkārt var beigties ar to, ka attiecīgās valsts iedzīvotāji kļūst izolēti un viņus pārņem bailes no ārpasaules, un tādējādi tie atbalsta savu valdību. Boikots pavisam noteikti nepalīdz panākt, lai ārpasaules vēlmes gūtu pārsvaru pār konkrētās valsts sabiedrības viedokli, tomēr tas ir un paliek atbilstošs līdzeklis, lai atbalstītu apspiestās sabiedrības daļas viedokli un cīņu par uzlabojumiem attiecīgajā valstī. Ja mēs ņemsim vērā boikota negatīvās un pozitīvās puses, sankcijas joprojām būs lietderīgi instrumenti, lai nodrošinātu lielāku līdztiesību un demokrātiju.

Kinga Gál (PPE-DE). - (*HU*) Paldies, ka devāt man vārdu, priekšsēdētāja kungs. Es uzskatu, ka Eiropas Savienības pasākumu un sankciju, kas veido Eiropas Savienības politiku daļu, vērtējums ir ļoti būtisks cilvēktiesību jomā, īpaši tik saspringtā laikā kā šobrīd saistībā ar krīzi Gruzijā un iepriekš saistībā ar Tibetas vai pat Zimbabves jautājumiem. Tādēļ es vēlētos apsveikt *Flautre* kundzi ar viņas ziņojumu. Šī sankciju politika ir pamatota uz labi definētiem cilvēktiesību un starptautisko tiesību aktu principiem, ko apstiprina virkne ANO un Eiropas Savienības dokumentu.

Problēmas rodas nevis principu līmenī, bet gan to praktiskās piemērošanas līmenī, kur mēs pieredzam konsekvences, efektivitātes un līdzsvara trūkumu. Sistemātiska cilvēktiesību kritēriju ieviešana ir būtiska, lai saglabātu ticību Eiropas Savienībai. Es uzskatu, ka ir nepieciešama konsekvence, kas bieži vien tiek upurēta ikdienas politisko interešu vārdā. Tikpat nozīmīgi ir vienoti pasākumi. Nav nozīmes vienotiem standartiem, ja dalībvalstīs pastāv milzīgas atšķirības to praktiskajā piemērošanā. Piemēram, ES aizstāvēja cilvēktiesību aizsardzību Tibetā, tajā pat laikā Eiropas Savienībā ir dalībvalsts, kas izraida Tibetas bēgļus. Politiskās efektivitātes nolūkos mums ir jāizveido pārredzama, vienotu sankciju politika ar skaidri definētiem mērķiem. Papildus vienotiem pasākumiem ne mazāk nozīmīga ir tūlītēja rīcība. Mēs redzam, ka diplomātisko ķildu laikā var apsmiet ne tikai mūsu sankciju politiku, bet arī visu Eiropas Savienību kā tādu. Tomēr šo mērķi ir iespējams sasniegt, ja izmanto konstruktīvus pasākumus attiecīgās pilsoniskās sabiedrības atbalstam. Paldies jums par uzmanību.

Corina Creţu (PSE). – (RO) Es ceru, ka šis ziņojums būs nozīmīgs Eiropas Kopienas sankciju piemērošanas politikas stiprināšanā.

Es uzskatu, ka ir būtiski, lai starp dalībvalstīm nākotnē pastāvētu lielāka saliedētība gan lēmumu pieņemšanas procesā saistībā ar sankcijām, gan arī to pareizā piemērošanā. Ja vēlamies, lai Eiropas Savienības tēls starptautiskajā līmenī saglabātos stiprs un cienīts un tās pasākumi, ieskaitot sankcijas, panāktu pēc iespējas plašāku ietekmi, ir būtiski izrādīt lielu solidaritāti, un ir jāizvairās no atšķirīgu pasākumu instrumentu izmantošanas.

Ir būtiski, lai sankcijas ietekmētu pēc iespējas šaurāku sabiedrības loku valstīs, kuru politiskie reģioni ir sankciju priekšmets. Nedarīsim tā, lai šie cilvēki ciestu divkārt, jo viņi jau ir despotisku režīmu vai korumpētas valdības upuri. Esmu priecīga, ka komisāres kundze ir uzsvērusi arī šo aspektu.

Pēdējais, bet ne mazāk svarīgais jautājums, ko vēlos izvirzīt, ir par sankciju izdevīgumu. Šīs nedēļas sākumā mēs saskārāmies ar specifisku gadījumu: Gruzijas krīzi un 27 dalībvalstu nostāju attiecībā pret Krieviju. Pirmdienas augstākā līmeņa sanāksmes rezultāti ir panākti pēc vētrainām debatēm, kurās izpaudās nesaskaņas starp tiem, kuri stingri un gandrīz aizrautīgi aicināja piemērot sankcijas un tiem, kuri atturējās risināt problēmas ar sankciju palīdzību.

Es uzskatu, ja kaut ko vēl var labot un ja ar dialogu var novērst situācijas pasliktināšanos, sankcijām būtu jāpaliek pēdējam līdzeklim, ko piemērot.

Ignasi Guardans Cambó (ALDE). – (*ES*) Priekšsēdētāja kungs, apsvērumi, kas pausti ziņojumā jautājumā par sankcijām, ir ļoti apsveicami. Ir acīmredzams, ka šajā jautājumā ir nepieciešamas nopietnas pārdomas: pārāk daudz reižu sankcijas ir izrādījušās veltīgas un daudzos gadījumos pilnībā netaisnīgas, pārāk daudz reižu tās ir kaitējušas vājākajiem sabiedrības pārstāvjiem.

Kādēļ zvejniekiem Mauritānijā ir jāmaksā par to, ka viņu valstī pēkšņi bija apvērsums? Kur te ir saprātīgums? Tādēļ sankcijas ir jāpārskata, un jāanalizē gan to koncepts, gan piemērošana.

Turklāt, ja tās piemēro pārāk bieži un nesaskaņoti, kā to dara Eiropas Savienība, zūd ticība tām un arī Eiropas Savienībai. Viena lieta ir ņemt vērā pašu intereses, bet pavisam cita — novērtēt, vai sankcijas ir piemērojamas vai nav.

Ir būtiski, lai mums būtu šo pasākumu efektivitātes īpaša pārraudzība; it būtiski, lai mēs veicinātu inteliģentas sankciju metodes, lai tās ietekmētu tieši un personīgi tos, kas pārkāpuši cilvēktiesības. Mēs mācamies no tā,

ko ASV izdarīja Ziemeļkorejā, un no bankas kontu iesaldēšanas Makao. Mēs izspētām šo piemēru, kas netika plaši pārrunāts publiski, bet bija daudz efektīvāks nekā virkne preses konferenču pret konkrēto valdību.

Tādēļ es atbalstu šo ziņojumu, tomēr Komisijai un Padomei joprojām ir jāveic daudz darba, lai patiesi pārraudzītu paveikto un to, kādēļ un kā tas ticis īstenots.

SĒDI VADA: L. COCILOVO

priekšsēdētāja vietnieks

Eoin Ryan (UEN). - Priekšsēdētāja kungs, vispirms es vēlos pateikties referentei un apliecināt, ka mēs atbalstīsim viņas ziņojumu.

Eiropas Savienībai ir tiesības uzturēt stingu politisku un ekonomisku instrumentu kopumu, ko iespējams izmantot pret tādiem režīmiem visā pasaulē, kas pārkāpj savu iedzīvotāju cilvēktiesības. Tomēr Eiropas Savienībai ir jābūt ļoti uzmanīgai, ja runa ir par politisku un ekonomisku sankciju piemērošanu.

ES ir lielākais pārrobežu attīstības mērķu atbalstītājs, bet tai ir jārīkojas viedi un apdomīgi, kad runa ir par sankcijām. Nosaukšu tikai trīs valstis — Zimbabvi, Sudānu un Burmu, kurās sankciju radītā ietekme bija nelabvēlīga šo valstu vidusmēra iedzīvotājiem. Tādēļ mums ir jācenšas un jānodrošina, lai sankcijas neietekmētu nabadzīgākos un visvairāk apspiestos šajās valstīs, bet gan tiktu vērstas un piemērotas pret tiem cilvēkiem, kuri šīs valstis vada.

Daži no jums pieminēja Kubu. Es nespēju saprast, kādēļ mēs piemērojam sankcijas pret Kubu. Ar Kubu atkal būtu jāizveido normāli tirdzniecības sakari. Ja mēs izveidotu šādus sakarus, nevis piemērotu šīs smieklīgās sankcijas, pēc 10 gadiem Kuba būtu pilnībā cita valsts.

Kā jau es minēju, mums ir jābūt uzmanīgiem, piemērojot sankcijas, un, ja tiek piemērotas politiskas un ekonomiskas sankcijas, tām ir jābūt vērstām pret tiem, kas ir atbildīgi par pārkāpumiem. Vērsīsimies pret viņu ārvalstu finanšu darījumiem vai ieceļošanas nosacījumiem. Sankcijas var būt lietderīgas, tomēr tās ir ierobežotas, it sevišķi, ja tās izmanto tikai Eiropas Savienības valstis. ANO sankcijas ir daudz spēcīgākas un spēj būt daudz efektīvākas.

Es atbalstu šo ziņojumu, tomēr uzskatu, ka sankcijas ir ierobežotas. Tās spēj būt efektīvas, bet mums ir jārīkojas viedi un apdomīgi, tās piemērojot.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL). – (EL) Priekšsēdētāja kungs, pašreiz apriežamajā ziņojumā, aizbildinoties ar cilvēktiesībām, ierosināts efektīvākais veids, kā izmantot nepieņemamāko un nehumānāko līdzekli — sankcijas un embargo, lai ar varu uzspiestu ES politiku, izdarot spiedienu uz valstīm, cilvēkiem un valdībām, kas iestājas pret kapitālistisko barbarismu.

Ierosinātās, gudri pārdomātās, mērķtiecīgās sankcijas apvienojumā ar nevalstisku organizāciju kā ES algotņu finansēšanu, ir pati nekaunīgākā atklātā iejaukšanās valstu iekšlietās. Ar šo iejaukšanos tiek pārkāpti starptautisko tiesību aktu paši pamatprincipi.

Ziņojumā praktiski ir pieņemta embargo politika, ko ASV piemēroja pret Kubu saskaņā ar *Helms-Burton* pārrobežu likumu, kas, starp citu, pat trešo valstu uzņēmumiem tirdzniecības darījumos ar ASV uzliek pienākumu ievērot tajā noteiktās sankcijas.

Šo politiku atkārtoti nosodīja ievērojams vairākums ANO Ģenerālās asamblejas locekļu, jo, to piemērojot, tiek "eksportēti" valsts tiesību akti, kas ir starptautisko principu un ANO statūtu ļaunprātīga izmantošana un noliegšana.

Vēršanās pie ANO un atsaukšanās uz cilvēktiesībām ir vīģes lapa, ar ko tiek piesegta ES agresīvā imperiālistiskā politika. Tas ir neiedomājami liekulīgi. Mēs jautājam jums: kādēļ jūs neveicat pasākumus pret Krieviju? Mēs, protams, tam varam nepiekrist. Kādēļ jūs neveicat pasākumus pret Ķīnu? Mēs, protams, varam nepiekrist, ka veicat šādus pasākumus. Izskaidrojums tam, ka šādi pasākumi netiek veikti, ir tas, ka jums šajos reģionos ir ekonomiskas intereses. Tiem, kuri iekļāva cilvēktiesību klauzulu *Vittorio Agnoletto* ziņojumā, ir vēl daudz darāmā, lai attaisnotos, jo viņi attaisnoja ES un tās noziedzīgo politiku pret cilvēkiem.

Ja nu kāds mūsu vidū ir kompetents un pietiekami atbildīgs, lai atrisinātu savas problēmas, tad tie ir cilvēki paši. Viņiem nav nepieciešami pašiecelti aizstāvji, vismazāk jau ES.

Bogusław Sonik (PPE-DE). – (*PL*) Priekšsēdētāja kungs, sankciju izmantošanai ir jākļūst par reālu un efektīvu ES ārpolitikas daļu cilvēktiesību jomā. *Flautre* kundzes ziņojuma secinājumos pausti labi nodomi. Ir nepieciešams mainīt līdz šim izmantoto dubultu standartu politiku. Tādēļ ir saprātīgi paplašināt cilvēktiesību un demokrātijas klauzulas piemērošanas jomu, lai ietvertu visus tirdzniecības nolīgumus, ko ES noslēgusi ar trešām valstīm. Ir būtiski piemērot politiskas un ekonomiskas sankcijas vienlaicīgi — ekonomiskas sankcijas izmanto ar nodomu skart visasāk tās nozares, kas veido valdību stratēģiskos ienākumu avotus. Piemērojot sankcijas, mums būtu jāatbalsta arī konkrētās valsts pilsoniskā sabiedrība un nevalstiskās organizācijas.

Tomēr man ir radies iespaids, ka ar rezolūciju pieņemšanu nav gana. Vislabākais piemērs šajā sakarā ir atsevišķās dalībvalstis, kas vadījušās pēc savām specifiskajām interesēm un pārkāpušas ES solidaritāti. Rezolūcijas paliks tikai uz papīra, ja ES dalībvalstīm nebūs patiesas politiskas gribas. ES iestāžu pozīcija jautājumā par Krievijas rīcību Gruzijā būs kritērijs, vai ES ārpolitika izturēs pārbaudi. Vairs nav gana ar to, ka tiek paziņoti atbilstoši principi un prasības; ir pēdējais laiks tos piemērot. Tieši par to ir runa šajā ziņojumā, un tādēļ es vēlos paust lielu paldies *Flautre* kundzei.

Katrin Saks (PSE). - (ET) Es uzskatu, ka viena no būtiskākajām tēmām šajā ziņojumā ir salīdzinošā novērtēšana.

Ja mēs piemērojam sankcijas, mums ir jānosaka arī kritēriji kā, kad un pie kādiem nosacījumiem sankcijas ir atceļamas. Sankcijām kā tādām nav nozīmes, ja nav šādu kritēriju.

Ņemiet par piemēru Andižānu. Pirmo reizi sankciju režīms ietvēra pozitīvu pasākumu politisku mehānismu, proti, tika noteikts sešu mēnešu termiņš līdz sankciju piemērošanai, un Uzbekistāna varēja izvēlēties, vai panākt atbilstību mūsu kritērijiem, kā arī tai tika dots laiks, lai šo atbilstību īstenotu.

Tas ir labi, ka tika piemērots pozitīvs mehānisms, tomēr arī tajā ir jāietver nosacījumi: sankcijas netiks atceltas līdz brīdim, kamēr saistībā ar Andižānas slaktiņu netiks konstatēta pozitīva attīstība.

Šajā saistībā vēlos minēt nākamo būtisko punktu, kas norādīts ziņojumā. Proti, neatkarīgas sankciju ekspertu grupas izveidošana, kas izvērtētu sankciju veidus un to, kad tās piemērojamas.

Uzbekistānā es pieredzēju, ka uzmanība ir jāpievērš arī sankciju simboliskajai nozīmei. Ir grūti noteikt sankciju apjomu. Neskatoties uz faktu, ka to praktiskais efekts nebija liels, tika piemērota tikai vīzu sistēma (ierēdņi —galvenokārt tie, pret kuriem tā tika piemērota — bija aizbraukuši) un ieroču embargo (šeit netika piegādāti ieroči), sankcijām bija ievērojama simboliska nozīme. Šo uzskatu pauda ikviens — sākot no taksometra vadītāja līdz ministram.

Toomas Savi (ALDE). - Priekšsēdētāja kungs, Eiropas Savienības ārpolitika ir bijusi pozitīva nosacītības modeļa – "pielabināšanās metodes" – pionieris, veiksmīgi īstenojot to attiecībās ar kandidātvalstīm.

Diemžēl jaunattīstības valstīs cilvēktiesību jomā panāktais progress ne vienmēr bija efektīvākā metode, lai tās rosinātu virzīties uz priekšu, jo starptautiskajā mērogā uzradās aizvien vairāk jaunu dalībnieku, kas praktizēja politisku dempingu. Piemēram, Ķīna Āfrikā neievēro nekādus cilvēktiesību un demokrātijas principus. Tā vietā, lai atkāptos no ES pamatvērtībām, mums nevajadzētu baidīties izmantot, kur nepieciešams, "draudu metodi", lai parādītu, ka gadījumos, kad nav ievēroti noteikti pamatnosacījumi, ir iespējamas nopietnas konsekvences, no kurām trešajām personām ir ieteicams izvairīties.

Ryszard Czarnecki (UEN). – (*PL*) Priekšsēdētāja kungs, dubultu standartu izmantošana cilvēktiesību pārkāpumu jomā ir posts ES. Jau ilgāku laiku un pavisam nesen saistībā ar Krievijas agresiju pret Gruziju mēs risinām situāciju, kurā ticis izmantots īpašs atvieglots tarifs valstīm, kas ir bagātas un lielas, neskatoties uz faktu, ka tajās valda diktatorisks vai pusdiktatorisks režīms, un valstīm, kas pārkāpj cilvēktiesības, tomēr no Eiropas viedokļa vai Amerikas tirdzniecībai ir mazāk nozīmīgas.

Mums nevajadzētu atteikties no sankciju instrumenta saistībā ar valstīm, kas pārkāpj cilvēktiesības vai pilsoņu tiesības un pauž nicinājumu attiecībā pret Eiropas standartiem šajā jomā. Tomēr nevajadzētu mazināt šī instrumenta vērtību — mums tas ir jāizmanto elastīgi. Šajā sakarā mums nevajadzētu noraidīt iespējamos sankciju piemērošanas draudus pret Krieviju par karu Kaukāzā.

Nobeigumā vēlos piebilst, ka esmu ļoti priecīgs, ka vēlamies atzīt kaitējuma videi apzināto postu kā cilvēktiesību pārkāpumu. Šajā sakarā kolēģi no Somijas, Zviedrijas un Baltijas valstīm runā par iespējamajām dramatiskajām vides konsekvencēm, kādas būs saistībā ar ieguldījumu *Nord Stream g*āzes cauruļvadā Baltijas jūras gultnē.

Maria da Assunção Esteves (PPE-DE). – (PT) Priekšsēdētāja kungs, Eiropai ir nepieciešamas ievērojamas pārmaiņas, lai tiesības tiktu uztvertas nopietni. Gudras un efektīvas sankcijas ir jāapvieno ar strukturālu un sistemātisku rīcību. Eiropai ir nepieciešama lielāka vienotība. Mīts par robežām joprojām ir jūtams pie sarunu galda, kad pieņemam lēmumus, tāpat arī postkoloniāla nostalģija un pašreizējās intereses. Tātad Eiropai tomēr ir jālemj par cilvēktiesībām, kā arī intensīvāk un ekstensīvāk par tām jārunā. Jauna Eiropa nozīmē ne tikai Eiropu, kurā katrs izlemj, ko un kā vēlas. Jauna Eiropa ir vienota struktūra, kurā cilvēktiesības ne tikai nav tās galamērķis, bet ir tās ģeopolitisko mērķu instruments.

Veids, kā strādāt ir vienkāršs: stiprs Eiropas politiskais centrs, Eiropas Parlaments ar pilnvarām lemt, dalībvalstu dalīta atbildība diplomātiskajos pasākumos saistībā ar cilvēktiesību aizsardzību, Eiropas Komisija, kas pārvaldītu šo uzdevumu, vairāk politiskas un mazāk birokrātiskas Komisijas delegācijas trešās valstīs, spiediens uz Pasaules Tirdzniecības organizāciju, lai tā veiktu pētījumu par savu locekļu cieņu pret demokrātiju, tādu organizatorisku struktūru veicināšana, kas identiskas Eiropas Savienības struktūrām, intensīvs dialogs ar Āfrikas Savienību, Dienvidamerikas valstu savienību un citiem reģionāliem grupējumiem, spiediens uz ANO reformu, kur Eiropas Savienībai ir būtiska loma, iekšējas stratēģijas izveidošana pret atkarību, kas koncentrēta uz vienotu enerģētikas politiku, un konsekventa aizsardzības politika.

Dāmas un kungi, cilvēktiesību jomā mums ir nepieciešama politiska revolūcija.

Vural Öger (PSE). – (*DE*) Priekšsēdētāja kungs, pašreizējās debates par iespējamajām sankcijām pret Krieviju, reaģējot uz konfliktu Kaukāzā, atkal pierāda to, cik bezatbildīgi dažkārt sankcijas tiek piemērotas. Ir apšaubāmi, vai tās kā universāli piemērojams, nediferencējošs instruments ir likumīgas, un nav skaidrs, kad un kā patiesībā tiek nodrošināta to efektivitāte.

Īpaši būtiski ir pareizi izvērtēt ES sankciju efektivitāti. Tās nedrīkst būt maldinošas, bet, no otras puses, tām jābūt pielāgotām katrai atsevišķai situācijai. Represīvi režīmi bieži vien ir atbildīgi. Neskatoties uz visiem centieniem, galvenais jautājumos joprojām ir, kādi vērtēšanas kritēriji tiek piemēroti. Kādos gadījumos sankcijas patiesi veicina attieksmes izmaiņas? Es vēlētos, lai *ad roc* sankciju piemērošanas vietā izveidotu ES stratēģiju saskaņotai un ilgtspējīgai sankciju politikai. Tomēr ir jāpanāk vienprātība par sankciju izmantošanas labākajiem nosacījumiem. Patlaban joprojām trūkst efektīvas sankciju stratēģijas.

Lai vai kā — šis ziņojums ir solis pareizajā virzienā. Patlaban Eiropas Parlaments ir būtiskākais starpnieks cilvēktiesību veicināšanas jomā. ES sankcijām nevajadzētu būt agresīvam politiskam instrumentam, bet gan būtu jākalpo cilvēku interesēm. Sankcijas, kas soda pilsonisko sabiedrību nav produktīvas un neatbilst to patiesajai nozīmei.

Ramona Nicole Mănescu (ALDE). – (RO) Sankcijas ir viens no instrumentiem, ko Eiropas Savienība var izmantot, lai īstenotu savu cilvēktiesību politiku.

Tomēr, kā norādījusi arī referente, ir sarežģīti veikt sankciju politikas faktiskās ietekmes un efektivitātes novērtējumu, jo Eiropas Savienībai nav pētījumu saistībā ar šīs politikas ietekmi, un tātad tas nozīmē, ka Kopienas sankcijas nav pārredzamas, saskaņotas un nav pat likumīgas.

Kamēr Eiropas Savienībai kopējās drošības politikā nav vienota viedokļa, mums ir ļoti grūti Kopienas sankcijas piemērot efektīvi un sistemātiski. Žēl, ka Eiropas Savienība un dalībvalstis nav izmantojušas sankcijas sistemātiski; tādēļ, priekšsēdētāja kungs, es uzskatu, lai tiktu ievērotas cilvēktiesības, ir jāizveido saskaņota stratēģija sankciju politikai, stratēģija, kas ņemtu vērā jau noslēgtos nolīgumus un klauzulas, izvairoties no dubultiem standartiem un tādējādi sniedzot ieguldījumu ticības Eiropas Savienībai palielināšanai.

Es apsveicu Flautre kundzi ar šo ziņojumu.

Genowefa Grabowska (PSE). – (*PL*) Priekšsēdētāja kungs, starptautiskajās tiesībās ir latīņu princips, kas skan šādi: "par in parem non habet imperium". Tas nozīmē, ka viena valsts nevar tiesāt citu valsti vai piemērot tai sankcijas, bet tā jau ir pagātne, tā ir vēsture. Starptautiskā sabiedrība, kas rīkojas veselā saprāta un racionālisma vadīta, ir īstenojusi ievērojamas radikālas pārmaiņas. Primitīvās sankcijas, ko valstis izmantoja viena pret otru pēc atmaksas principa, vadoties pēc Bībeles principa, kas noteikts Vecajā Derībā – "acs pret aci, zobs pret zobu", ir tikušas aizvietotas ar lielisku kolektīvu, organizētu sankciju mehānismu, turklāt procedūrā tiek izlemts kurš, kad un kā var to izmantot. Esmu priecīga, ka Eiropas Savienība izstrādā vēl smalkāku mehānismu sankciju piemērošanai, kurā ietverta diferencēšana, kad tiek ņemta vērā situācija un vainas līmenis.

Ir divas lietas, ko vēlos uzsvērt. Pirmkārt, es atbalstu viedas un inteliģentas sankcijas, kas ir piemērotas saprātīgi, bet esmu pret tā dēvētajām preventīvajām sankcijām. Es uzskatu, ka preventīvas sankcijas ir

ļaunprātīga izmantošana. Otrkārt, es vēlētos, lai mēs pievēršam lielāku uzmanību mūsu sabiedrībai, informējot to, ka sankcijas nav tikai primitīva sodīšana, bet gan dabiska, veselīga reakcija uz nopietnu tiesību aktu pārkāpumu un ka tās kalpo demokrātijas aizsardzībai.

Reinhard Rack (PPE-DE). – (*DE*) Priekšsēdētāja kungs, komisāre, es vēlētos pievērsties tematam, ko risināja atsevišķas dalībvalstis. Sankcijas nedrīkst piemērot nepareizam mērķim. Tās nedrīkst skart pašus nabadzīgākos. Šī prakse ir attīstījusies jau labu laiku, un mums ir jāturpina iet pa šo ceļu. Pagātnē mēs daudzkārt esam pieredzējuši, ka korumpēti režīmi, kas nievā cilvēktiesības, lielu daudzumu valsts naudas ļoti bieži pārvērš privātā kapitālā, ko pēc tam nogulda nezināmos kontos līdz brīdim, kad attiecīgais režīma pārstāvis var to priecīgs atgūt.

Tas mums liek meklēt un atrast sadarbības partnerus visā pasaulē, līdzīgi kā mēs tos atradām, izveidojot savu pieeju Starptautiskajā krimināltiesā. Eiropas Savienībai šajā sakarā var būt nozīmīga loma, nodrošinot, lai šīs politikas augļi nenonāktu tur, kur mēs nevēlamies, lai tie nonāktu.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). - (HU) Priekšsēdētāja kungs, es apsveicu Flautre kundzi ar viņas lielisko, līdzsvaroto ziņojumu. Es zinu trīs gadījumus, kuros ES ir piemērojusi dubultus standartus. Mēs piemērojam dubultus standartus, vērtējot divas mazas valstis, ja viena uzstājas pret mums un ir naidīga, bet otra ir paziņojusi, ka ir prorietumnieciska un atbalsta Eiropu. Mēs redzam, ka dubulti standarti tiek piemēroti attiecībās starp mazām valstīm un lielākām varām, piemēram, Krieviju un Ķīnu, jo šādos gadījumos iesaistītas ir ekonomiskas intereses. Un ir trešais dubultais standarts, kas izvirza jautājumu par ticību mums un to, vai Eiropas Savienībai ir tiesības kritizēt trešās valstis saistībā ar cilvēktiesībām un minoritāšu tiesībām, ja tajā pat laikā Eiropas Savienībā ir valstis, kurās vairākiem simtiem vai pat tūkstošiem cilvēku nav pilsonības, piemēram, divas Baltijas valstis, vai ja Eiropas Savienībā ir vadoša lielvalsts, kuras konstitūcijā joprojām tiek noraidīta reģionālu valodu atzīšana. Paldies jums par uzmanību.

Zsolt László Becsey (PPE-DE). - (HU) Priekšsēdētāja kungs, es vēlētos pievienoties tiem, kuri pievērsa uzmanību dubultajiem standartiem un konsekvences trūkumam, un es vēlētos pievērst uzmanību Flautre kundzes ziņojuma 22. punktam saistībā ar valstu ziņojumu pamatojumu un sankciju vai sankciju politiku likumību. 2004. gada septembrī šis Parlaments pieņēma lēmumu nosūtīt delegāciju apstākļu noskaidrošanai uz Vojvodinu, Serbijas ziemeļu daļu, saistībā ne tikai ar cilvēktiesību jautājumu, bet arī ar solidaritātes jautājumu, jo tur dzīvo ļoti daudz ungāru, rumāņu un vāciešu, kuri nokļuvuši tur vēstures pavērsienu posmos. Mēs šeit izskatījām nopietnu cilvēktiesību pārkāpumu gadījumu. Un šajā lēmumā tika noteikts, ka Cilvēktiesību apakškomiteja to izmeklēs. Tas nenotika pat pēc trīs ar pusi gadiem. Tādēļ es vēlos lūgt apakškomiteju izmeklēt šo nopietno situāciju atbilstoši pieņemtajam lēmumam, jo tikai tādā gadījumā Parlamentam būs iespējams pievērst Padomes un Komisijas uzmanību faktiskajai situācijai un novērtēt sankciju politikas nozīmi.

Jean-Pierre Jouyet, Padomes priekšsēdētājs. – (FR) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi, es vēlētos sākt, sniedzot atbildes Flautre kundzei, kā arī Romeva I Rueda kungam un tiem, kuri pauda, ka nepieciešams formāls vērtējums, izvērtējums un ietekmes novērtējumus. Tas man patiešām šķiet nozīmīgi, un Padome piekrīt Parlamentam, ka pastāv bažas saistībā ar spēju pieņemt šos lēmumus par sankcijām un aktualizēt tos, pamatojoties uz labāko pieejamo informāciju. Pastāvošie pasākumi tiek regulāri atkārtoti izvērtēti, pamatojoties uz ietekmes novērtējumiem, un Padome savus lēmumus, cik bieži iespējams, pamato uz ziņojumiem, ko sniedz delegāciju vadītāji konkrētajās valstīs, kuri šādos gadījumos vislabāk spēj spriest par to efektivitāti.

Padome ir arī krietni izvērsusi savas apspriedes ar vietējām un starptautiskām nevalstiskajām organizācijām, un šodien Parlaments ir pierādījis, ka tam ir ļoti būtiska loma šajā izvērtēšanā.

Tomēr ir skaidrs arī tas, ka sankcijas ir instruments, kam ir jāsaglabā sava politiskā daba. No metodoloģijas viedokļa mums noteikti ir nepieciešama stratēģija, bet mēs nevaram sevi norobežot, kā arī nedrīkstam ļaut, lai process notiek automātiski. Ar to es vēlos tikai pateikt pēc iespējas skaidri un atbildīgi, ka mūsu vērtējumos vienmēr pastāvēs atšķirības. Lai atbildētu *Koppa* kundzei, kuras runa bija ļoti sarežģīta, sankcijas joprojām ir politisks instruments. Tās nav vienīgais instruments cilvēktiesību veicināšanai. Pastāv vēl divi citi instrumenti, kas tik ļoti neapkauno valstis, pret kurām tie ir vērsti, tomēr arī tie paredzēti cilvēktiesību veicināšanai. Tie ir nosacījumi, kas paredzēti Stabilizācijas un asociācijas procesa attiecībā uz Balkānu valstīm paplašināšanas politikā, Eiropas kaimiņattiecību politikā un saistošajās cilvēktiesību klauzulās visos nolīgumos, ko Eiropas Savienība slēdz ar trešām valstīm vai valstu grupām, kurus pārkāpjot, nolīgumus var pārtraukt.

Es vēlos vēlreiz apliecināt *Koppa* kundzei, ka nepastāv farmācijas produktu embargo, bet gan kontroles sistēma, ja šie produkti tiek izmantoti divējādā veidā, un tādēļ uz tiem attiecas neizplatīšanas režīms. Padome

piekrīt daudzu deputātu viedoklim, ka sankcijām joprojām jābūt mērķtiecīgām, un tās nedrīkst ietekmēt pilsonisko sabiedrību.

Cappato kungs un Gawronski kungs arī izvirzīja būtisku jautājumu, un vairāki runātāji atsaucās uz jautājumu par kaitējumu videi. Šobrīd kaitējums videi neietilpst kopējās ārpolitikas un drošības politikas mērķos, tādēļ, vērtējot no šāda viedokļa, tas nav ņemts vērā, un mums ir jāpārdomā, vai kaitējumu videi, ja tas rada apdraudējumu, iekļaut starptautiskajā drošībā, cilvēku tiesībās vai cilvēktiesībās. Tā ir diskusija, kas ir jāuzsāk. Es vēlētos teikt Cappato kungam, ka minētajos gadījumos Eiropas Savienība jau ir piemērojusi enerģētikas sankcijas, un tas ir noticis dažādos apstākļos.

Vēl es vēlētos atzīmēt dažus gadījumus, ko daži no jums pieminēja: protams, nesenos notikumus. Saistībā ar karu starp Krieviju un Gruziju es vēlētos ļoti skaidri teikt, ka šajā gadījumā sankcijas nevar sasniegt savu mērķi, ja sekas būs pilnīga kontaktu pārtraukšana ar attiecīgo valsti, šajā gadījumā — Krieviju. Visbeidzot, mums ir jāpadomā arī par to, vai sankciju piemērošana šajā gadījumā būtu Gruzijas interesēs. Es lūgtu jūs visus padomāt par to.

Es atgriezīšos arī pie tā, kas tika pausts par salīdzinošās novērtēšanas procesu. To minēja *Saks* kundze. Tas bija ļoti nozīmīgs jautājums, īpaši saistībā ar Uzbekistānu; par to pārliecinājos konferencē par Vidusāziju, un to apliecina Eiropas Savienības klātesamība Vidusāzijā. Kad biju tur, es tikos arī ar *Tadjibaeva* kundzi, politisku ieslodzīto, kura tagad ir atbrīvota; mēs ceram, ka viņas veselības stāvoklis uzlabosies un ka viņai tiks sniegta atbilstoša aprūpe; bet man bija arī iespēja pieredzēt, ka laba salīdzinošas novērtēšanas politika var nozīmēt to, ka tiek sasniegts progress un ka no iestāžu puses tika pausta apņēmība vēl pilnīgāk ievērot Eiropas Savienības definētos kritērijus. Tā ir nejauši sagadījies, ka oktobrī mēs atgriezīsimies šajā valstī.

Saistībā ar Kubu un tiem, kuri to pieminēja, vēlos atgādināt, ka 2008. gada jūnijā sankcijas pret Kubu tika atceltas, bet tas mūs neattur turpināt stingri uzraudzīt notikumus saistībā ar cilvēktiesībām attīstību šajā valstī.

Tie bija precizējumi, ko vēlējos paust šo ļoti detalizēto un vērtīgo debašu beigās, kas pierāda Parlamenta iesaistīšanās nepieciešamību.

Benita Ferrero-Waldner, Komisijas locekle. – Priekšsēdētāja kungs, es uzskatu, ka šī bija ļoti lietderīga diskusija, kurā tika uzsvērta virkne ļoti būtisku jautājumu, kas mums ir jāpārdomā, izvēloties sankcijas, jo sankcijas ir tikai viens no mūsu ārpolitikas instrumentiem. Mums pēc rūpīgiem visaptverošiem apsvērumiem tās vienmēr ir jāpiemēro kopā ar visiem citiem instrumentiem, starp tiem arī ar izstrādes darbu vai ar politiskām un ekonomiskām reformām trešās valstīs. Ar visiem šiem instrumentiem mēs vēlamies panākt tikai vienu: cilvēktiesību aizstāvēšanu un veicināšanu.

Flautre kundzes ziņojums skaidri parāda, ka mums šis instruments ir jāuzlabo un ir jānodrošina, lai mūsu sankciju sistēma kā tāda pilnībā būtu atbilstoša starptautiskajiem tiesību aktiem un nepārkāptu cilvēka pamattiesības, kuras mēs visi atbalstām. Es uzskatu, ka mūsu tiesas – līdzīgi, kā to šodien patiesi darīja Eiropas Kopienu Tiesa – veic ievērojamu ieguldījumu mūsu sankciju sistēmas attīstībā, tajā pat laikā aizsargājot pamatprincipus, piemēram, tiesiskuma un taisnīga procesa principu. Vēlreiz vēlos norādīt, ka mums ir jāveicina cilvēktiesības un jāpasargā plaši iedzīvotāju slāņi, nesodot tos ne ekonomiski, ne citā veidā.

Tas ir ļoti būtiski. Tādēļ es atkārtošu, ka mums ir jāvērš sankcijas pret tiem, kuri ir atbildīgi par cilvēktiesību pārkāpumiem un — kā jau norādīja *Rack* kungs — jāizvēlas, piemēram, kontu iesaldēšana un vīzu aizliegumi, lai atņemtu attiecīgajiem līderiem vai atbildīgajiem par cilvēktiesību pārkāpumiem jebkādas iespējas gūt pašlabumu.

Virkne runātāju un arī Flautre kundze arī lūdza veikt atbilstošu ES sankciju izvērtējumu un ierosināja noteiktas metodoloģijas attīstīšanu. Es domāju, ka Jean-Pierre Jouyet jau īsumā atsaucās uz darbu, kas šajā sakarā paveikts Padomē, ko es vēlos atbalstīt, un īpaši es domāju, ka mums pirms sankciju piemērošanas nedaudz ir jāuzlabo ex ante vērtējums. Šajā sakarā es atkal varētu piedāvāt mūsu delegāciju pakalpojumus, jo tās ir sur place un tām ir labas zināšanas par notiekošo; ļoti lietderīgs šeit ir pilsoniskās sabiedrības un cilvēktiesību organizāciju ieguldījums.

Attiecībā uz savstarpējo saistību es vēlētos teikt, ka sankcijas ir būtisks instruments, tomēr tās ir jāpapildina ar proaktīvu pieeju mūsu izstrādes darbam: ar atbalstu cilvēktiesību organizācijām, politiskām reformām, pilsoniskās sabiedrības veicināšanu. Labs piemērs šajā sakarā ir Birma/Mjanma. Šeit ir sankcijas, tajā pat laikā ir atvērta iespēja sadarboties ar NVO un cilvēktiesību organizācijām. Es uzskatu, ka tas ir būtisks solis uz priekšu.

Hélène Flautre, *referente.* – (FR) Priekšsēdētāja kungs, esmu priecīga par to, ka diskusija noritēja par to, ko katrs no jums, Padomes priekšsēdētājs un Komisija, ir paveikuši.

Es uzskatu, ka, pateicoties šai diskusijai, ir izveidojies kas līdzīgs kopējai filozofijai. Es dzirdēju vairākus aicinājumus ievērot konsekventāku, uzticamāku politiku, kas izvairītos no dubultiem standartiem, un man šķiet, ka šie ir jautājumi, kas mums jārisina arī turpmāk. Rakstot šo ziņojumu, es daudz ko uzzināju, pateicoties diskusijām ar dažādiem cilvēkiem. Es patiesi uzskatu, ka joprojām ir jāveic daudz darba un ka turpmākā darba pamatā noteikti jābūt visaptverošam un izsmeļošam pastāvošās sankciju politikas vērtējumam, jo kad tiek uzdots attiecīgais jautājums, diskusijas nekavējoties kļūst saasinātas, kā mēs to pieredzējām arī šodien saistībā ar Krieviju, un plašsaziņas līdzekļi nekavējoties kļūst modri. Tādēļ mums ir nepieciešama ļoti stabila filozofija, un mums tiešām jāiet kopsolī un jārīkojas atbilstoši mūsu procedūrām un politikai.

Atgriežoties pie ekspertu tīkla jautājuma, es uzskatu, ka, lai to panāktu, runa nav par tehniskas ekspertīzes izmantošanu, lai aizvietotu jutīgus politiskus lēmumus, bet gan par to, lai nodrošinātu, ka jutīgi politiski lēmumi ir pamatoti uz informāciju, kas ir pēc iespējas objektīvāka. Ja iesaistāt sankciju politiku, jums tā jāpārredz un jāievēro to, ko daudzi no jums nodēvēja par "pilnībā objektīvu salīdzinošos novērtējumu", tādējādi gūstot iespēju novērtēt sankciju patieso efektivitāti.

Es uzskatu, ka mēs patiešām esam sasnieguši progresu. Joprojām ir daži punkti, kurus nepieciešams precizēt, jūs to noteikti sapratāt, uzklausot dažas no runām, kas bija iemesls manai atturībai Ārlietu komitejā. Es uzskatu, dāmas un kungi, ka mēs nedrīkstam nepietiekami novērtēt prasības pilnībā ievērot cilvēktiesības un starptautisko tiesību aktus, sastādot "melnos" sarakstus, iekļaujot vai dzēšot cilvēku vārdus no tiem. Eiropas Kopienu Tiesas spriedums, ko jūs minējāt, *Jouyet* kungs, pilnībā atbalsta mūs to darīt.

Dāmas un kungi, es aicinu jūs pieņemt ziņojumu, kas nav pilnīgs, bet ir ļoti godīgs, tāds ar ko varam lepoties un kas būs labs darba instrumentu.

Priekšsēdētājs. – Debates ir slēgtas.

Balsojums notiks ceturtdien, 2008. gada 4. septembrī.

Rakstiskas deklarācijas (Reglamenta 142. pants)

Desislav Chukolov (NI), rakstiski. – (BG) Pöttering kungs, Flautre kundze, vairums no jums ir bijis opozīcijā kādā no jūsu politiskās karjeras brīžiem. Jums ir pazīstama šī pieredze — pienākums izlikties, ka jūsu nav, ja jūs apsūdzat kādu par zādzībām vai [šaubīgiem] darījumiem. Tomēr Bulgārijā patlaban pie varas ir teroristu un atklātu nacistu darba turpinātāji.

Tur ir partijas, kas veido Bulgārijas triju partiju koalīciju: bezdievji, kas bombardēja baznīcas, lai atstātu iespaidu uz Kominterni, piemēram, Bulgārijas Sociālistiskā partija (BSP); partija, kas apvienoja Borisa III darba turpinātājus, kurš iesaistīja Bulgāriju Otrajā Pasaules karā un nepalaida garām iespēju nobučot Hitleru; tie ir zagļi no nacionālās kustības *Simeon II (SNM)*, un visbeidzot Kustības par tiesībām un brīvībām (*MRF*) Antikonstitucionālā musulmaņu partija, kas sastāv no teroristiem, kuri aptuveni pirms divdesmit gadiem uzspridzināja dzelzceļa vagonus mātēm ar bērniem.

2008. gada 30. jūlijā šīs personas piekāva manu kolēģi *Dimitar Stoyanov*. Medicīniskajā pārbaudē tika konstatēti 34 ievainojumi, ko bija nodarījuši slepkavas policistu uniformās.

Saistībā ar efektīvo ES sankciju piemērošanas politiku gadījumos, kad rupji pārkāptas cilvēktiesības, par ko jūs runājat savā ziņojumā, es uzstāju, lai šis Parlaments un katrs no tā deputātiem pauž viedokli par mums visiem kaunpilno notikumu un pavisam noteikti nosoda manā valstī valdošo mafiju.

Urszula Gacek (PPE-DE), *rakstiski*. - Krimināltiesiskā sistēma likumpārkāpējus soda, attur no nozieguma izdarīšanas un pāraudzina. Arī sankcijas paredzētas šiem pašiem mērķiem. Mūsu krimināltiesiskā sistēma var sodīt, tomēr ir atklāts jautājums par to, cik veiksmīga tā ir likumpārkāpumu novēršanā un likumpārkāpēju pāraudzināšanā. Tāpat arī ar sankcijām bieži vien pilnībā nevar novērst valstu izdarītos likumpārkāpumus un nevar atveseļot valstis, kas pārkāpj starptautiskus tiesību aktus un cilvēktiesības.

Pētījums, kas pamatots uz vairāk nekā 100 ekonomisko sankciju efektivitāti kopš Pirmā Pasaules kara, ir pierādījis, ka tās ir efektīvas gadījumos, ja vēlamās pārmaiņas ir vienkāršas, ja lielas, spēcīgas valstis vai grupas vēršas pret vājākām valstīm, ja konkrētās valstis ir tiešām atkarīgas no tirdzniecības darījumiem ar tām valstīm, kas piemēro sankcijas, ja sankcijas tiek piemērotas ātri un kaitējums sankciju piemērotājam ir ierobežots.

Kad ES piemēro sankcijas, tam ir jānotiek precīzi un mērķtiecīgi. Jāapsver šādi pasākumi: finanšu līdzekļu iesaldēšana, darījumu aizliegums, ieguldījumu ierobežojumi, īpašu preču tirdzniecības ierobežojumi; ceļošanas aizliegumi; diplomātiskie ierobežojumi un kultūras un sporta pasākumu ierobežojumi.

Ir būtiski, lai ES pārskata savu sankciju politiku ne tikai ar mērķi sasniegt vēlamās pārmaiņas valstīs, kas veikušas pārkāpumu, bet arī, lai nodrošinātu ticību ES.

Bruno Gollnisch (NI), *rakstiski*. – (*FR*) Eiropas Parlaments, tēlojot ANO, pretendē nodibināt cilvēktiesību varu visā pasaulē. Būtu labāk, ja tas uzturētu kārtību pats savā mājā.

Francijā, Beļģijā, Vācijā un Austrijā tūkstošiem pilsoņu, ieskaitot akadēmiķus, valsts advokātus un vēlētos pārstāvjus, ko izvēlējušies viņu tautieši, tiek pārbaudīti, tiesāti, izputināti, atbrīvoti no darba, apcietināti un apsūdzēti rasismā par imigrācijas kritizēšanu, apsūdzēti ksenofobijā par likumīgu valsts atvieglojumu aizstāvēšanu, apsūdzēti revizionismā par to, ka kritizē "oficiālo", bet mainīgo mūsdienu vēstures patiesību, apsūdzēti par homofobiju, jo pauž likumīgus atvieglojumus tradicionālajām ģimenēm, kuras vienīgās spēj turpināt dzīvību.

Šīs politiskā vajāšana un tiesu procesi skar pat juristus. Vācijā *Sylvia Stolz* tika arestēta par to, ka aizstāvēja sava klienta viedokli tiesā. Francijā Parīzes Advokātu kolēģijas padome radīja negodu pati sev, jo atteica goda locekļa titulu pensionētajam juristam *Eric Delcroix*, nevis īstenoja aizstāvību.

Tādi tiesneši kā *Estoup* Versaļā, *Schir* Lionā un *Cotte* Parīzē savstarpēji sacenšas par to, lai piemērotu šos patvaļīgos tiesību aktus plašāk, neievērojot nekādus brīvību aizsargājošus principus. Tomēr svarīgākais ir tas, ka daži, kas ir atbildīgi par šiem brīvību liedzošajiem tiesību aktiem, atrodas šajā Parlamentā. Mūsu sašutums būtu vēršams pirmām kārtām pret viņiem.

Tunne Kelam (PPE-DE), *rakstiski.* – Eiropas Savienība pamatojas uz tādām vērtībām kā demokrātija un cilvēktiesību ievērošana. To aizstāvēšana un viedokļa paušana to saistībā ir ikvienas Eiropas Savienības izveidotās politikas pamatā.

Cilvēktiesības ir kļuvušas par galveno virzienu ES ārpolitikā. Tomēr pārāk bieži ES nav vienota viedokļa un spējas rīkoties ātri un efektīvi ievērojamu cilvēktiesību pārkāpumu gadījumos.

Sankcijas ir daļa no cilvēktiesību politikas. Tomēr tās netiek piemērotas vienādi. ES nedrīkst izlikties neko neredzam un lielām valstīm, piemēram, Krievijai un Ķīnai, pieļaut izņēmumus, kas patiesībā ir tirgošanās ar cilvēktiesībām, lai iegūtu ekonomiskas priekšrocības.

Ir rūpīgi apsveramas ekonomiskās attiecības ar trešām valstīm gadījumos, kad cilvēktiesību pārkāpumi turpinās un tiem ir jāpiemēro sankcijas, un jāiesaldē turpmākās sarunas.

Tādēļ es stingri pieprasu Komisijai un Padomei rīkoties apņēmīgi, vienoti un stipri. Vēl es aicinu ES piemērot cilvēktiesību politiku vienādi un piemērot sankcijas katrai valstij, kurā ir pierādīti ievērojami cilvēktiesību pārkāpumi.

Eija-Riitta Korhola (PPE-DE), *rakstiski.* – (*FI*) Priekšsēdētāja kungs, es vēlētos pateikties referentei *Flautre* kundzei par līdzsvaroto un ievērības cienīgo ziņojumu, kurā paustā neatlaidīgā prasība pārvērtēt ES sankcijas un veikt pētījumu kā daļu no plašākas ES cilvēktiesību politikas ir pareiza un atbilstoša. Kamēr mums pietrūkst informācija, kas pamatota uz liela mēroga pētījumu, diskusijas par sankciju efektivitāti vai neefektivitāti nebūs rezultatīvas.

Sankcijas var būt nozīmīgas cilvēktiesību politika divos papildinošos veidos. No vienas puses, tās ir morāles vēstījums no Eiropas vērtību kopuma un kā tādas — vērtīgs signāls. No otras puses, tām var būt taustāma ietekme uz konkrētās valsts attīstību. Abi šie aspekti pavisam noteikti ir bijuši nozīmīgi gadījumos, kad ir sasniegti ilgstoši rezultāti, piemēram, Dienvidāfrikas aparteīda politikas izbeigšanas gadījumā.

Tomēr noteikti ir acīmredzams, ka šādus rezultātus nav iespējams sasniegt tikai ar sankcijām. Lai patiesi īstenotu pastāvīgas izmaiņas valstu cilvēktiesību un politiskajā situācijā, ir nepieciešama koordinēta un visaptveroša cilvēktiesību politikas instrumentu izmantošana. Parlaments jau iepriekš ir uzsvēris, cik būtiski ir, lai cilvēktiesību politiku izstrādātu ietekmīgākā starptautiskā sanāksmē.

Lai izvairītos no humānām krīzēm, mums būtu jāapsver tādu sankciju iespēja, kuras būtu īpaši mērķētas pret valstu vadītājiem un grupām, kas pārkāpj cilvēktiesības. Mums ir jābūt piesardzīgiem, īpaši saistībā ar tāda veida izkropļotiem pasākumiem, kas iznīcina iespēju attīstīties maziem un vidējiem uzņēmumiem.

Mans jautājums šajā sakarā ir, kādi kritēriji ir izmantojami sankciju piemērošanā. Žēl, ka pārāk bieži sankciju vērtēšana ir pamatota uz Eiropas Savienības komerciālajām interesēm, lai gan ir redzams, ka pastāv bažas par to, cik atbilstošas tās ir.

14. Tūkstošgades attīstība — 5. mērķis: mātes un bērna veselības uzlabošana (debates)

Priekšsēdētājs. — Nākamais jautājums ir Padomes un Komisijas paziņojumi par Tūkstošgades attīstības 5. mērķi: mātes un bērna veselības uzlabošana.

Jean-Pierre Jouyet, *Padomes priekšsēdētājs.* – (FR) Priekšsēdētāja kungs, komisāre, dāmas un kungi, līdzīgi kā Eiropas Parlaments arī Padome piešķir lielu nozīmi visu Tūkstošgades attīstības mērķu sasniegšanai visā pasaulē līdz 2015. gadam un īpaši to, kas noteikti, lai laikposmā no 1990. līdz 2015. gadam samazinātu māmiņu mirstības rādītājus par trīs ceturtdaļām.

Šajā sakarā Eiropas Savienība atgādina, ka, lai šajā jomā būtu stabili panākumi, ir jāciena un jāveicina sieviešu un meiteņu tiesības, garantējot viņām pieeju veselības aprūpes pakalpojumiem, īpaši saistībā ar seksuālo veselību, un aizsargājot viņas no AIDS vīrusa. Trīs ES iestādes skaidri pauda savu kopējo vēlmi uzlabot māmiņu un bērnu veselību jaunattīstības valstīs īpaši, kad 2005. gada 20. decembrī parakstīja Eiropas konsensu par attīstību, ar ko mātes un bērna veselību iekļāva ES attīstības politikas prioritāšu vidū. Tagad mums ir nepieciešamie finanšu instrumenti, lai īstenotu šo mērķi — īpaši tie, kas ir paredzēti Eiropas Savienības un Āfrikas noslēgtajā partnerībā par Tūkstošgades mērķiem. Kā jums zināms, saistībā ar veselību joprojām ir jāsaskaras ar virkni ievērojamu izaicinājumu. Tie tika norādīti ANO ikgadējā ziņojumā. Grūtniecības vai dzemdību komplikāciju dēļ, ko nevar izārstēt, ik gadu joprojām mirst 500 000 sieviešu. Ja mēs nepanāksim progresu šajās stadijās, nāvi nevarēsim novērst. Subsahāras Āfrikas valstīs iespēja, ka sieviete mirst šādos apstākļos ir 1 pret 16, salīdzinot ar 1 pret 3800 attīstītajās valstīs. Tādēļ, ņemot vērā šo izaicinājumu apjomu, ņemot vērā šo absolūti nepieņemamo situāciju, Padome pieņēma lēmumu paātrināt un izvērst savu darbību. Jūnijā tā pieņēma rīcības programmu. Programmā ir paredzēts, ka ES neatlaidīgi atbalstīs 2005. gadā noteikto mērķi panākt vispārēju pieeju reproduktīvās veselības aprūpei, kā arī 2010. gadam noteikto atskaites punktu izglābt katru gadu vēl 4 miljonus bērnu dzīvību, no tiem 2 miljonus Āfrikā, un veicināt, lai ik gadu būtu vēl 35 miljoni dzemdību, kas noritētu apmācīta veselības aprūpes personāla klātbūtnē, no tām 13 miljoni Āfrikā. Ja vēlamies līdz 2015. gadam samazināt māmiņu mirstību par trim ceturtdaļām, tas nozīmētu, ka līdz 2010. gadam vēl 21 miljoni dzemdību gadā noritētu kvalificēta veselības aprūpes personāla klātbūtnē.

ES nodrošinās atbalstu mērķim panākt, lai līdz 2010. gadam Āfrikā vēl 50 miljoniem sieviešu būtu kontracepcijas līdzekļi un lai plašākā mērogā būtu pieejama informācija par ģimenes plānošanu. Rīcības programma, ko īstenoja Padome, paredzēja arī, ka ES sniegs ieguldījumu, lai nosegtu finansiālo iztrūkumu, kas nepieciešams, lai īstenotu šos mērķus līdz 2010. gadam. Varu teikt, ka Pasaules Veselības organizācija ir novērtējusi finansiālo iztrūkumu, kas patlaban ir vairāk nekā EUR 13 miljardi.

Komisāre precizēs šo jautājumu, tomēr, ja Eiropas Komisija uzskata, ka, lai nosegtu šo iztrūkumu, ir nepieciešams līdz 2010. gadam palielināt ES atbalstu līdz EUR 8 miljardiem, no kuriem EUR 6 miljardi tiktu piešķirti Āfrikai, ir būtiski, lai gan partnervalstis, gan atbalsta sniedzēji ir ieinteresētās puses, saskaroties ar izaicinājumiem.

Tādēļ šajā sakarā prezidentūra ir pārliecināta, ka veselības aprūpes sistēmu turpmāka pilnveidošana jaunattīstības valstīs joprojām ir galvenā Tūkstošgades attīstības mērķu prioritāte. Ir plānoti atsevišķi, konkrēti pasākumi, kurus es uzskaitīšu: prezidentūra un Komisija gatavo kopīgu dokumentu saistībā ar apdraudējumu veselībai; attīstības ministri tiksies neformālā sanāksmē, kas notiks 29. un 30. septembrī, saistībā ar Padomes novembra sanāksmes un nākamo prezidentūru secinājumiem par vispārēju pieeju veselības aprūpei; visbeidzot, Padome pārbaudīs Komisijas ziņojumu par ES rīcības programmu, lai risinātu veselības nozares darbinieku būtisko trūkumu jaunattīstības valstīs — un es esmu atzīmējis, cik izšķirīgs ir šis uzdevums.

Priekšsēdētāja kungs, komisāre, dāmas un kungi, jūs varat būt droši, ka Padome turpinās rīkoties un darīt visu iespējamo, lai Eiropas Savienība turpinātu īstenot uzlabojumus māmiņu un bērnu veselības aprūpē jaunattīstības valstīs, īpaši Āfrikā.

Benita Ferrero-Waldner, *Komisijas locekle.* – Priekšsēdētāja kungs, tiesības uz veselības aprūpi, iespējams, ir tās pamattiesības, kas mūsdienās saistītas ar vislielāko nevienlīdzību pasaulē. Tiem, kuri ir lielā trūkumā, kuri pakļauti lielākajiem veselības apdraudējumiem, ir vissliktākā pieeja veselības aprūpei, bieži vien tādas vispār nav. Tas rada ievērojamus izaicinājumus Eiropas Savienībai un pasaules sabiedrībai kopumā.

Eiropas Savienība ir cieši apņēmusies īstenot Tūkstošgades attīstības mērķus (TAM), starp tiem arī 5. mērķi par māmiņu un bērnu veselības aprūpes uzlabošanu, kas ir mūsu šīsdienas apspriedes temats.

Mēs apzināmies faktu, ka seksuālās un reproduktīvās veselības aprūpes izvēršanai un veselības aprūpes finansēšanai kopumā ir nepieciešama daudz sasaistītāka un vairākas nozares pārstāvoša pieeja, kurā iekļauti arī citi TAM. Veselības aprūpē nav iespējams sasniegt rezultātus bez atbilstošiem ieguldījumiem sistēmā, kas nodrošinātu labāku veselības aprūpi. Veselības aprūpes politika ir jāiekļauj plašākā sociālās un ekonomiskās attīstības plānošanā. Valstīm no ārējiem atbalsta sniedzējiem ir nepieciešama ilgtermiņa, paredzamāka palīdzība. Atbalsta sniedzējiem ir jāredz skaidra saikne starp finansēšanu un rezultātiem, un ir ļoti nepieciešams mehānisms, kas liktu visiem partneriem atskaitīties saistībā ar viņu paveikto attiecībā uz starptautiskiem nolīgumiem.

Jaunattīstības valstīs dzīvojošie nabadzīgie cilvēki — sievietes, vīrieši un bērni — saskaras ar savstarpēji saistītu seksuālo un reproduktīvās veselības problēmu plašu spektru. Šeit, starp citu, pieskaitāms HIV/AIDS, seksuāli transmisīvās slimības, neplānota vai nevēlama grūtniecība, komplikācijas grūtniecības vai dzemdību laikā, ģenitāliju kropļošana vai nogriešana, neauglība, seksuāla vardarbība, nedrošos apstākļos izdarīts aborts un dzemdes kakla vēzis. Kopumā šie apstākļi ir cēlonis lielām ciešanām un priekšlaicīgas nāves gadījumiem. Tos saasina nabadzība un sieviešu otršķirīgais stāvoklis sabiedrībā un pastiprina atbilstošu veselības aprūpes pakalpojumu nepieejamība, informācijas trūkums, kā arī kvalificētu speciālistu un preču nepietiekamība, kuras nepieciešamas reproduktīvās sistēmas veselībai.

Tādēļ māmiņu un bērnu veselības uzlabošana un māmiņu mirstības samazināšana ir bijuši galvenie jautājumi Eiropas Komisijas darbā veselības aprūpes un attīstības jomā. Tomēr, neskatoties uz mūsu centieniem un TAM, 5. mērķis, iespējams, ir vistālāk no īstenošanas, īpaši, kā jau tika minēts, Āfrikā. Tas ir ļoti nopietni, it īpaši tādēļ, ka vairums no māmiņu nāves gadījumiem notiek mājās, tālu no veselības aprūpes sniegšanas vietām, un bieži vien virkne gadījumu paliek nenoskaidroti. Tas nozīmē, ka faktiskie māmiņu mirstības rādītāji varētu būt pat daudz augstāki nekā pusmiljons gadā, ko mēs zinām no statistikas datiem.

No politiskā viedokļa raugoties, ir vēl viens jautājums, kas rada bažas. Proti, ir pieaugoša tendence programmās nenoteikt par prioritāti seksuālās un reproduktīvās veselības un tiesību politiku jutīgā jautājuma par abortiem dēļ. Šādi rīkojoties, mēs aizmirstam par sieviešu nevienlīdzīgo stāvokli mūsu partnervalstīs, kurām nav tiesību paust savu viedokli par sev vēlamo bērnu skaitu vai kuras ir spiestas stāties seksuālās attiecībās, dažkārt pat ar partneri, kas, iespējams, ir inficēts ar HIV. Neaizmirsīsim par daudzajiem izvarošanas upuriem, jaunajām meitenēm un sievietēm, kuras ne tikai gūst savainojumus un traumas, bet bieži vien atraida tuvinieki un sabiedrība.

Tādēļ mēs 10. Eiropas Attīstības fondā un Komisijas budžetā plānojam tiešu atbalstu veselības aprūpei 31 jaunattīstības valstī. Daudzās no šīm valstīm ir ļoti augsti māmiņu mirstības rādītāji un ļoti vājas veselības aprūpes sistēmas.

Šajā sakarā budžeta atbalsts, kas saistīts ar veselības aprūpi, kļūst par vēl vienu būtisku instrumentu māmiņu mirstības jautājuma risināšanā. Lai padarītu šo palīdzību paredzamāku, Komisija virknē partnervalstu ievieš jaunu finansēšana metodi, kas tiek dēvēta par "TAM līgumu noslēgšanas mehānismu". Ar šī mehānisma palīdzību budžeta atbalsts tiks sniegts ilgtermiņā un sasaistīts ar norunātajiem rezultātiem, kas veicinās TAM sasniegšanu. Valdības varēs sniegt atbalstu veselības aprūpes sistēmu pastāvīgo izmaksu segšanai, piemēram, veselības aprūpes darbinieku algām. Tas ļoti būtiski veicinās pieeju veselības aprūpes pamatpakalpojumiem, drošas piegādes un TAM 5. mērķa īstenošanu.

Tomēr mēs zinām, ka tas, kas šobrīd ir izdarīts māmiņu un bērnu veselības aprūpes atbalstam, nav pietiekami un ka ir jāiegulda vēl vairāk pūļu, lai mainītu pašreizējo stāvokli. Šī iemesla dēļ Eiropas Savienības Padome 2008. gada 24. jūnijā pieņēma ES rīcības programmu TAM sasniegšanai, ar ko Komisija un dalībvalstis apņēmās līdz 2010. gadam palielināt savu atbalstu veselības aprūpei ar papildu EUR 8 miljardiem, kas jau tika pieminēti, un EUR 6 miljardiem — Āfrikai.

Saistībā ar ES rīcības programmas TAM sasniegšanai 5. mērķi ir norādīti divi būtiski mērķi, kas īstenojami līdz 2010. gadam: pirmkārt, vēl 21 miljons dzemdību, kurās piedalās atbilstoši kvalificēti darbinieki, un, otrkārt, vēl 50 miljoni sieviešu Āfrikā, kurām ir pieejami modernie kontracepcijas līdzekļi.

Mums, Komisijai, un arī dalībvalstīm tagad kopīgiem spēkiem ir jāpanāk, lai tas tiktu īstenots. Mēs apņēmāmies un esam apņēmības pilni uzlabot nabadzīgajās valstīs to sieviešu stāvokli, kuras gatavojas dzemdēt, kas, manuprāt, ir pati dabiskākā lieta pasaulē. Esmu priecīga, ka kā ārējo sakaru komisāre, aizvietojot *Louis Michel*, šodien to varu teikt, jo kā sieviete izjūtu šajā jautājumu lielu solidaritāti.

(Aplausi)

Filip Kaczmarek, PPE-DE grupas vārdā. – (PL) Priekšsēdētāja kungs, komisāre, Tūkstošgades attīstības 5. mērķis ir ļoti būtisks mērķis, kas skar ne tikai dzīves kvalitāti, bet arī pašu dzīvību — tās aizsākumu un turpinājumu. Tūkstošgades attīstības 5. mērķa nozīme ir vēl jo lielāka tādēļ, ka tā veiksmīgai īstenošanai nav nepieciešami lieli līdzekļi naudas izteiksmē. Ir programmas un projekti, kas jau ieviesti pasaulē un kas ievērojami samazināja perinatālo mirstību, un to izmaksas nebija pārāk augstas. Neskatoties uz to, atsevišķos reģionos 5. mērķa īstenošanas dinamika ir bijusi zema vai ļoti zema. Turklāt dažos reģionos, īpaši Subsahāras Āfrikas valstīs kopš 2000. gada nav bijuši uzlabojumi. Tā ir ļoti satraucoša parādība, jo tas nozīmē, ka Tūkstošgades attīstības 5. mērķa īstenošana globālā mērogā ir ievērojami apdraudēta.

Diemžēl dažās attīstītajās valstīs joprojām ir novērojama tendence ideoloģizēt šo problēmu un koncentrēties uz diezgan pretrunīgo jautājumu, proti, reproduktīvajām tiesībām. Tas jau tika šodien pieminēts. Tomēr viens no būtiskākajiem iemesliem māmiņu mirstībai ir bīstamos apstākļos veiktie aborti. Lai kā jūs uz to raudzītos, ir loģiski secināms, ka abortu ierobežošana samazinātu māmiņu mirstību. Protams, ka vieglāk ir ierobežot abortu skaitu nekā palielināt "drošo" abortu —ja tā tos varētu nosaukt — skaitu.

Tādēļ ir grūti piekrist apgalvojumam, ka reproduktīvajai veselībai ir jābūt attīstības politikas prioritāšu vidū. Tā ir būtiska, tomēr prioritātei pavisam noteikti jāturpina būt

nabadzības apkarošanai (es piekrītu komisārei), uzlabojot sieviešu stāvokli un pildot attīstīto valstu dotos solījumus. Šī prioritāšu izvēle ir ļoti būtiska, jo vāja prioritāšu izvēle var pamudināt pasākumus, kas var būt nelabvēlīgi. Piemēram, mēs iekļaujam rezolūcijās kā standartus pieredzes apmaiņas un labas prakses piemērus, tomēr, ja mērķis nav atbilstošs, pieredzes apmaiņa un laba prakse var būt neefektīvi vai pilnīgi nevēlami.

Ir vērts arī atcerēties, ka mūsu normu un standartu piemērošana citām valstīm un sabiedrībām no morāles viedokļa ir divkosīga. No ētikas viedokļa valstīm, kas gūst priekšrocības no mūsu palīdzības, būtu pašām jāpieņem lēmumi par to, kas ir labi un pieņemami. Mums nevajadzētu, piemēram, teikt, ka aborts ir labs risinājums. Tas būtu neatbilstīgi, un tā būtu nepamatota iejaukšanās: neatbilstīgi, jo mēs vēlamies Eiropā palielināt dzimstību, tajā pat laikā veicinot tās ierobežošanu citās valstīs; nepamatota iejaukšanās, jo neviens nav pilnvarots ietekmēt citās valstīs lēmumus par ētiskiem jautājumiem.

Tādēļ es uzskatu, ka mums vajadzētu koncentrēties uz to, kas nav pretrunīgs, īpaši tādēļ, ka ir ļoti daudz lietu, kas nav pretrunīgas un par kurām mēs visi esam vienojušies: izglītība, sievietes stāvokļa stiprināšana, maternitātes aizsargāšana, laba pārtika, pieeja kvalificētai medicīniskai palīdzībai un dzemdību aprūpe. Tās ir jomas, uz kurām mēs varam kopīgi koncentrēties un tādējādi veicināt Tūkstošgades attīstības 5. mērķa īstenošanu.

Alain Hutchinson, *PSE grupas vārdā.* – (*FR*) Priekšsēdētāja kungs, Padomes priekšsēdētājs, komisāre — kuru vēlos apsveikt šodien dzimšanas dienā — es nelasīšu tekstu, ko šodien gribēju jums nolasīt manas grupas vārdā, jo uzskatu, ka esam īpaši svarīgas diskusijas vidū.

Pieņemot zināšanai to, ka neesam sasnieguši šo Tūkstošgades mērķi, piekto mērķi, kas ir ļoti būtisks, jo skar sievietes un viņu ciešanas grūtniecības laikā, mums ir jāatmet mūsu ārkārtīgi liekulīgā attieksme un jāpārtrauc Eiropā analizēt to, ko mēs zinām, redzam un varam liecināt par situāciju Āfrikā, attiecīgā notikuma vietā, ciematos, lauku apvidos un krūmos. Es biju diezgan aizkaitināts par to, ko pirms brīža teica mūsu kolēģis *Kaczmarek* kungs, un tādēļ es nenolasīšu savu runu. Mēs nevaram apgalvot, ka aborti ir brīnumains visu grūtnieču problēmu risinājums. Nekādā gadījumā. Mums ir jāvelta atbilstošie līdzekļi, lai nodrošinātu, ka šīm sievietēm ir viss nepieciešamais: izglītība, atbilstoša ģimenes plānošana, kontraceptīvie līdzekļi un, ja nepieciešams, brīvprātīga grūtniecības pārtraukšana atbilstošos apstākļos — tomēr mēs neveltīsim visas pūles tikai šai jomai. Parlamentā ir ļoti grūti pateikt lietas skaidri, jo ir daži cilvēki, kas morāles vārdā un dažkārt konservatīvisma vārdā turpina mūs atturēt no atbilstošu, efektīvu pasākumu īstenošanas, kas būtu nepieciešami sievietēm konkrētajās valstīs.

Beniamino Donnici, *ALDE grupas vārdā.* – (*IT*) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi, mēs izstrādājām kopīgo rezolūcijas priekšlikumu par māmiņu mirstību, ņemot vērā faktu, ka 5. mērķis "laikposmā no 1990. līdz 2015. gadam samazināt māmiņu mirstības rādītājus par trīs ceturtdaļām" ir tālu no īstenošanas, un šim nolūkam ir nepieciešama spēcīga iniciatīva, spēcīga un konkrēta starptautiskās sabiedrības iniciatīva, ko spēj izskaidrot un garantēt tikai Eiropa, kas balstās uz tiesībām un vērtībām.

Mēs atzīstam solījumus, ko deva *Jouyet* kungs un *Ferrero* kundze, tomēr mums ir ātri jāpāriet no vārdiem pie darbiem. Galu galā māmiņu mirstība līdz ar bērnu mirstību ir būtiskākais cilvēku attīstības indikators, un,

kā jau mēs norādījām, tas nav pieņemami, ka mūsdienās joprojām ik gadu pusmiljons sieviešu mirst dzemdību laikā.

Kā mēs visi zinām, vairums no šīm sievietēm dzīvo Subsahāras Āfrikas valstīs, kur ik minūti mirst kāds cilvēks. Mēs jau norādījām, ka attīstītajās valstīs iespēja, ka iestājas šis risks ir viens pret 3 700. Šie skaitļi šķiet vēl dramatiskāki, ja pavērojam iepriecinošos panākumus, ko tajā pat laikposmā ir sasniegušas dažas valstis ar vidēju ienākumu līmeni Austrumāzijā, Dienvidaustrumāzijā, Ziemeļamerikā, Latīņamerikā un Ziemeļāfrikā, kas pierāda, ka šo drausmīgo situāciju ir iespējams atrisināt.

Tādēļ mēs uzskatām, ka šī rezolūcija ir radusies tieši laikā, skaidri formulēta un visaptveroša, un nosaka stratēģijas, kas spēj risināt šo klaji kritisko vispārējo veselības aprūpes stāvokli, atzīstot faktu, ka pieeja piemērotai veselības aprūpei ir cilvēka pamattiesības.

Nobeigumā vēlos teikt, ka ceru, ka starp grupām panāktais vērtīgais kompromiss tik nopietnā jautājumā veicinās plašāku vienprātību Parlamentā un ka kopīgās rezolūcijas pieņemšana mudinās visas iestādes un valstis veikt konkrētu rīcību, kā arī atbilstošus ieguldījumus infrastruktūrā un transportā, medicīniskajās iekārtās, mācībās darbiniekiem, kuri strādā ar iekārtām, izglītībā, drošībā un sieviešu emancipācijas politikā, lai šo mūsu civilizācijai ļoti nozīmīgo mērķi varētu īstenot līdz 2015. gadam.

Ewa Tomaszewska, *UEN grupas vārdā.* – (*PL*) Priekšsēdētāja kungs, mirstība perinatālajā periodā joprojām ir ļoti uztraucoša parādība, un to nevar attaisnot ar medicīnisko zināšanu līmeni. Demogrāfiskā sabrukuma laikā grūtnieču veselības stāvokļa uzlabošana ir vēl nopietnāka problēma.

Ir jāatceras, ka aborts ir sievietes smaga kropļošana. Mēs nedrīkstam sievieti nostādīt dilemmas priekšā: ja piekritīsiet nogalināt savu bērnu, jums būs iespēja izdzīvot. Lai panāktu līdz 2015. gadam mirstības perinatālajā periodā samazināšanos par 75 %, salīdzinot ar 1990. gadu, ir jāpanāk sieviešu veselības stāvokļa vispārēja uzlabošana un jāpalielina naudas ieguldījumi veselības aprūpē un izglītošanā par profilakses pasākumiem.

Vissliktākais stāvoklis ir dienvidu, Subsahāras Āfrikas valstīs un arī Āzijā. Katru gadu pusmiljons sieviešu šajās valstīs par vēlmi laist pasaulē pēcnācējus maksā ar savu dzīvību. Gadījumos, kad sieviete ir inficēta ar HIV vai malāriju, papildus mātes veselības apdraudējumam pastāv arī risks, ka inficēts tiks bērns. Ir jāuzsver, ka viens no negatīvajiem faktoriem šajā sakarā ir nabadzība, un ir jāiegulda finanšu līdzekļi šīs problēmas risināšanā. Šī situācija ļoti specifiski parāda, kāda vērtība ir cilvēku savstarpējai solidaritātei. Sieviešu, kas gatavojas kļūt par mātēm, veselības atzīšana par prioritāti un starptautisku spēku mobilizēšana, lai uzlabotu grūtnieču veselības aprūpi, ir nopietns izaicinājums.

Kathalijne Maria Buitenweg, *Verts/ALE grupas vārdā.* – (*NL*) Priekšsēdētāja kungs, es jau deviņus gadus esmu Parlamenta deputāte, un šajā laikā man ir piedzimuši divi bērni. Šobrīd viņi ir divus un gandrīz astoņus gadus veci. Grūtniecības vienmēr ir saistītas ar neziņu, protams, jūs vienmēr satraucaties, vai bērns piedzims pilnībā vesels, tomēr es varu godīgi teikt, ka nevienā no savām grūtniecībām man nebija jāsatraucas par to, vai es izdzīvošu. Tas ir milzīgs prieks!

Skaitļi jau tika minēti. Eiropā ar grūtniecību saistītu iemeslu dēļ mirst mazāk nekā 1 no 3 800 sievietēm, taču šis rādītājs ir ievērojami augstāks dažās Āfrikas valstīs: 1 no 16. Nigērijas gadījumā tiek minēts — 1 no 7. Viens no iemesliem ir nedroši aborti. Es vēlētos, kaut tā nebūtu patiesība, tomēr tādā gadījumā būtu nepieciešamas tādas izmaiņas, kā kontraceptīvu līdzekļu nodrošināšana vai savaldība no vīriešu puses. Vēl viens no iemesliem ir medicīniskās palīdzības trūkums vai novēlota palīdzība un pārāk daudz grūtniecību, kas norit viena pēc otras un pārāk agrīnā vecumā.

Ļoti lielās atšķirības starp Eiropas valstīm un daudzām citām minētajām valstīm pierāda, ka ieguldījumi atmaksājas. Ir pats par sevi saprotams: ieguldījumi veselības aprūpē samazina māmiņu mirstību. Līdz šim šajā sakarā ir paveikts ļoti maz. 1987. gadā aptuveni pusmiljons sieviešu gadā mira grūtniecības vai dzemdību laikā, un 2008. gadā šis skaitlis nav mainījies, tas izraisa vislielāko vilšanos. Es neslēpju savu cinismu. Man šķiet, ka daudz lielāka uzmanība tiek pievērsta AIDS apkarošanai, jo tas skar arī vīriešu dzīvības. Tomēr komisāres *B. Ferrero-Waldner* un arī Padomes priekšsēdētāja teiktais manī modināja cerības, un vēlos no sirds pateikties komisārei par viņas runu.

Pastāv skaidra saikne starp māmiņu mirstību un pašnoteikšanos. Saskaņā ar pēdējiem pētījumiem jaunattīstības valstīs aptuveni 200 miljoni sieviešu labprāt dzemdētu mazāk bērnus, bet pusei no viņām nav pieejami kontraceptīvie līdzekļi un nav pieejama informācija par seksuālo veselību. Sekas ir 52 miljoni nevēlamu grūtniecību gadā, un tas ir fakts, par ko mums ir jāsatraucas. Saskaņā ar *Kofi Annan* teikto, bada un nabadzības apkarošana jau no paša sākuma ir paredzēta neveiksmei, ja starptautiskā sabiedrība nepanāks, ka tiek

paplašināta sieviešu tiesības. Mēs, Eiropas Savienība, esam unikālā pozīcijā, mēs varam neatlaidīgi aicināt ievērot sieviešu līdztiesību visā pasaulē. Mēs to vēlamies, bet īstenībā izvairāmies no patiesās atbildības.

Tādēļ es uzskatu, ir nepieciešams Eiropas sūtnis sieviešu tiesību jautājumos. Vairums no šī Parlamenta atbalsta šo priekšlikumu, un es vēlētos lūgt arī komisāres atbalstu. Tā būtu izcila diplomāte, kura varētu paust viedokli ES vārdā vai būt par starpnieku gadījumos, kad tikusi īstenota vardarbība pret sievietēm, kura iesniegtu priekšlikumus Ministru padomei un Eiropas Komisijai un kura par savu darbību atskaitītos Eiropas Parlamentam. Tas ir mums nepieciešamais virzošais spēks, kāds, kurš nodrošina, lai visi mūsu priekšlikumi sieviešu tiesību jomā tiktu ņemti vērā, jo tas ir ļoti nozīmīgi.

Priekšsēdētāja kungs, es jau iepazīstināju ar šo priekšlikumu Francijas prezidentūras pārstāvi. Viņš teica, ka uzskata to par interesantu. Es vēlos jautāt Padomes priekšsēdētājam, ko viņš plāno darīt šajā sakarā. Man ir šis priekšlikums šeit, arī franču un vācu valodā. Es to iesniegšu viņam un patiesi ceru, ka tiks noteikts šāds Eiropas sūtnis sieviešu tiesību jautājumos, jo mums ir patiešām ir nepieciešams virzošs spēks, lai panāktu reālas izmaiņas.

Feleknas Uca, GUE/NGL grupas vārdā. – (DE) Priekšsēdētāja kungs, komisāre, Padomes priekšsēdētāj, pašreizējie statistikas dati pierāda, ka, vispārēji vērtējot, 5. mērķis ir tālu no īstenošanas un ka māmiņu mirstības rādītāji Āfrikā un Dienvidāzijā pat pieaug.

Ik gadu grūtniecības vai dzemdību dēļ mirst 536 000 sieviešu. Jaunattīstības valstīs mirst 99 % šo sieviešu. Āfrikā viena no sešpadsmit sievietēm mirst grūtniecības vai dzemdību laikā. Rūpnieciski attīstītajās valstīs ir ievērojami mazāka iespēja, ka kaut kas šāds varētu notikt. Visbiežāk šo nāvju cēlonis ir noasiņošana, infekcijas un nelegāli aborti. Ik dienu nedrošu abortu dēļ mirst aptuveni 68 000 sieviešu un miljoniem sieviešu gūst savainojumus, kas atstāj ietekmi uz visu viņu atlikušo mūžu, vai nodara kaitējumu savai veselībai. Patiesībā 97 % no nedrošajiem abortiem tiek veikti jaunattīstības valstīs.

Ik minūti kaut kur pasaulē mirst sieviete grūtniecības vai dzemdību laikā. Mums ir morāls pienākums un iespēja to novērst. Jaunattīstības valstīs un īpaši lauku reģionos sievietēm steidzami ir nepieciešama vispārēja pieeja veselības aprūpei, medicīniskai palīdzībai un konsultācijām grūtniecības un dzemdību jautājumos.

Es runāju par ģimenes plānošanu, kā arī pieeju kontraceptīviem līdzekļiem un drošiem abortiem. Risinājums ir reproduktīvās sistēmas veselības aprūpes uzlabošana un jebkāda veida sieviešu diskriminācijas likvidēšana, un tie ir ļoti nozīmīgi priekšnosacījumi Tūkstošgades attīstības 5. mērķa sasniegšanai līdz 2015. gadam.

Nils Lundgren, IND/DEM grupas vārdā. – (SV) Priekšsēdētāja kungs, ANO paziņojums saistībā ar Tūkstošgades attīstības mērķiem ir pelnījis jebkādu atbalstu, ko mēs bagātie eiropieši varam sniegt. Tā vienlaikus ir gan traģēdija, gan skandāls, ka tik daudz cilvēku šajā pasaulē dzīvo lielā nabadzībā, ka tik daudz sieviešu mirst grūtniecības un dzemdību laikā, ka tik daudz jaundzimušo mirst dzimšanas laikā, ka tik daudziem cilvēkiem nav pieejas drošiem kontraceptīviem līdzekļiem un ka tik daudz cilvēku ir inficēti ar HIV/AIDS un ka viņiem nav pieejamas pretretrovīrusu zāles.

Iemesls šai šaušalīgajai situācijai nav resursu, tehnoloģijas vai medicīnisko zināšanu trūkums. Mēs zinām, kā risināmi šie jautājumi. To skaidri pierāda fakts, ka daudzas valstis tos jau pirms laba laika ir atrisinājušas. Runa ir par to, ka ir nepieciešams panākt, lai nabadzīgās valstis pārkārtotu savas sociālās iestādes, lai šajās zemēs patiešām varētu panākt attīstību. Vairākās nabadzīgās valstīs ir panākts progress, piemēram, Ēģiptē un Bangladešā.

Pēc rūpīgas analīzes un izsmeļošām politiskām debatēm ANO dalībvalstis ir apņēmušās īstenot šos mērķus. Tomēr tie ir globāla mēroga jautājumi, par kuriem jārunā ANO līmenī.

Tādēļ jautājums ir, kādēļ tie tiek izvirzīti šeit ES? Globāliem jautājumiem jātiek risinātiem globālā līmenī, ANO līmenī, kur visas ES dalībvalstis ir locekļi. ES ir jārisina jautājumi, kas ir kopīgi tās dalībvalstīm, piemēram, pārrobežu jautājumi Eiropā. Tas, ko ES var un ko tai vajadzētu darīt, lai mazinātu nabadzību un tādējādi māmiņu mirstību, ir pēc iespējas ātrāk atcelt savu lauksaimniecības politiku.

Irena Belohorská (NI). – (SK) Es trīs gadus strādāju par akušieri Āfrikā, tādēļ šī problēma man ir ļoti nozīmīga. Tāpat arī laikā, kad biju Eiropas Padomē, es biju referente ziņojumam par maternitāti, kurā tika konstatēts, ka jaunattīstības valstīs un arī Eiropā sievietēm grūtniecības laikā bieži vien netiek sniegta pamataizsardzība.

Ir daudzas ANO un Starptautiskās Darba organizācijas (SDO) konvencijas un deklarācijas attiecībā uz sieviešu un viņu veselības tiesisko aizsardzību, kas nav ievērotas un bieži vien nav ratificētas. Attiecībā uz pamataprūpi jaunattīstības valstīs ir jānorāda, kas visa veselības aprūpes sistēma ir ļoti vāja. Tikai 10 % no Āfrikas iedzīvotājiem ir pieeja veselības aprūpes pakalpojumiem. Tādēļ māmiņu mirstības rādītāji ir tik augsti. Āfrikā trūkst kvalificētu speciālistu un ārstu, un AIDS joprojām ir viens no māmiņu nāves iemesliem. Neskatoties uz pasaules sabiedrības protestiem, joprojām tiek praktizēta sieviešu apgraizīšana.

Āzijā maternitātes problēmas saskaras ar reliģiskiem un kastu šķēršļiem. Lai atbalstītu veselības aprūpi un īpaši māmiņu un bērnu aprūpi, šeit ir nepieciešami visaptveroši ieguldījumi, tomēr mēs zinām, ka arī bērnu mirstības rādītāji ir ļoti augsti. Lielu mērķu vietā mēs ierosinām piesardzību un mūsu nodrošināto resursu pārraudzību.

Ja Eiropas līdzekļi ir paredzēti konkrētiem nolūkiem, tad mērķiem ir jābūt skaidriem, saprotamiem un koncentrētiem uz nelielu uzdevumu skaitu, tomēr panākumi iespējami tikai tad, ja mēs veiksim labu pārraudzību.

Colm Burke (PPE-DE). - Priekšsēdētāja kungs, kopš 2000. gada saistībā ar Tūkstošgades attīstības (TAM) 5. mērķi par māmiņu un bērnu veselības aprūpes uzlabošanu nav vērojams progress, īpaši saistībā ar Subsahāras Āfrikas valstīm un Dienvidāziju, un pirms 2000. gada progresa praktiski vispār nebija.

2000. gada septembrī pasaules līderi pieņēma ANO Tūkstošgades deklarāciju, ar kuru valstīm uzlika pienākumu īstenot TAM mērķus, samazinot galējo nabadzību līdz 2015. gadam. Māmiņu veselības aprūpes rādītāji, kas ir viens no astoņiem TAM, šodien ir tādi paši kā pirms 20 gadiem. Katru gadu vairāk nekā pusmiljons sieviešu mirst grūtniecības vai dzemdību laikā, kas nozīmē, ka katru minūti kāda sieviete mirst. Jaunattīstības valstīs mirst 99% šo sieviešu. Āfrikā māmiņu mirstības rādītāji ir tik augsti, ka mirst viena no sešpadsmit sievietēm. Vismazāk attīstītajās valstīs tikai 28 no 100 sieviešu dzemdībām piedalās atbilstoši apmācīti speciālisti. 5. mērķa uzdevums ir laikposmā no 1990. līdz 2015. gadam samazināt sieviešu mirstības līmeni dzemdību laikā par trim ceturtdaļām.

Es aicinu Padomi un Komisiju pirms ANO augstākā līmeņa septembra sanāksmes TAM sasniegšanai, kas notiks Ņujorkā, piešķirt prioritāti pasākumiem, kas paredzēti, lai sasniegtu TAM mērķus un īpaši, lai īstenotu 5. mērķi. Šī mēneša beigās es Eiropas Parlamenta Ārlietu komitejas delegācijas sastāvā došos uz ANO Ņujorkā un plānoju uzsvērt, cik būtiski ir, ka ES dalībvalstis no jauna apliecina savu apņēmību īstenot TAM līdz 2015. gadam.

Tagad, kad esam nonākuši pusceļā ar TAM, ir ļoti būtiski, lai ES dalībvalstis turpinātu attīstīties un līdz 2015. gadam palielinātu palīdzības apjomu līdz 0,7 % NKI. Ņemot vērā faktu, ka ES atbalsta rādītāji ir izmainījušies tikai nedaudz — no 0,41 % 2006. gadā līdz 0,38 % 2007. gadā, kas nozīmē samazinājumu par EUR 1,5 miljonu, es rosinu dalībvalstis atturēties pārkāpt solījumus par finansēšanu. Tām, kuras šobrīd nav uzdevumu augstumos, ir jāpieliek lielākas pūles. Es aicinu Padomes prezidentūru uzņemties vadību un rādīt piemēru, nodrošinot, ka ir pieejami atbilstoši, paredzami līdzekļi, un pielikt vairāk pūļu, lai varētu glābt dzīvības.

Glenys Kinnock (PSE). - Priekšsēdētāja kungs, iesākumā es vēlētos pateikties komisārei par viņas spēcīgo un bezbailīgo paziņojumu, ko es ļoti augstu novērtēju.

Vēl es vēlētos teikt *Kaczmarek* kungam, ka viņam ir jāapzinās, ka 19 % no māmiņu nāves gadījumiem izraisa nedroši aborti. Protams, tas ir jautājums, kas ir nopietni jārisina, un nedrīkst aizbildināties, ka tie risināmi citādā veidā.

Kad mēs pievēršamies seksuālās un reproduktīvās veselības aprūpes tiesībām, mēs izdzirdam no pretējās puses, ka viņiem ir problēmas ar rezolūcijā izmantojamo vārdu krājumu. Acīmredzot viņiem nepatīk pat tas, ka tiek izmantos vārds "tiesības"; viņiem nepatīk vārds "pakalpojumi". Baidos, ka šie semantiskās dabas jautājumi nesader ar tūkstošiem sērojošu bērnu jaunattīstības valstīs, kuriem nav mātes, vai bērniem, kuru mātes mirušas agonijā, jo nav bijusi pieejama anestēzija, vai kuru mātes noasiņojušas līdz nāvei, jo nav bijusi iespēja aizvērt šuves, vai kuru mātes ir mirušas, jo trūkuši trīs centi magnija sulfāta iegādei, kas būtu paglābis viņas no noasiņošanas līdz nāvei. Iestāstiet šiem bērniem, ka svarīgs ir rezolūcijā izmantotais vārdu krājums. Mēģiniet iestāstīt viņiem, ka viss, kas viņiem vajadzīgs, pārāk daudz maksā. Šīs dzīvības ir dārgas, un nevienai sievietei nebūtu jāmirst, laižot pasaulē jaunu dzīvību.

Mums ir jāņem arī vērā dažu cilvēku teiktais, ka patiesībā sievietēm ir zems sabiedriskais stāvoklis un zema pašvērtība un tādēļ mēs nevaram mainīt lietu kārtību. Tās ir pilnīgas muļķības. Mums ir jāpanāk pārmaiņas. Mums ir darīšana ar sieviešu nīšanu, kā rezultāta rodas šīs ciešanas un posts.

Mēs pieprasām, lai arī prezidentūra veic pārmaiņas. Mēs pieprasām no prezidentūras rīcību un apņēmību, ko tā pauda saistībā ar TAM. Mums patika Eiropas Savienības prezidentūras teiktais, tomēr mēs vēlamies redzēt vairāk rīcības.

5. mērķa īstenošana nozīmē veidot veselības aprūpes sistēmu un nodrošināt, ka mēs finansiāli risinām jautājumu par to, ka pasaulē 40 % sieviešu dzemdē bez kvalificētu speciālistu klātbūtnes. Mēs ceram, ka prezidentūra uzņemsies vadību. Piemēram, Francija laika posmā no 2006. līdz 2007. gadam patiesībā samazināja palīdzību Āfrikai. Francija ir attālinājusies no sava solījuma, un mums ir jāzina, vai prezidentūra reaģēs uz aicinājumu rīkoties un paudīs tādu apņēmību, kāda ir nepieciešama līdz 2010. gadam.

Vai prezidentūra paziņos, vai šīs budžeta saistības tiks īstenotas? Vai solījums tiks izpildīts? Mēs zinām, ka ir jāsamazina māmiņu mirstību. Mēs zinām, kādas ir attiecīgās izmaksas. Mēs diemžēl arī zinām, ko tas maksās, ja mēs neko nedarīsim.

Toomas Savi (ALDE). - Priekšsēdētāja kungs, kontracepcijas līdzekļu lietošanas nosodīšana un legālo abortu ierobežošana ir viens no smagākajiem noziegumiem pret cilvēci, jo daži kontracepcijas līdzekļi nodrošina aizsardzību arī pret tādām seksuāli transmisīvām slimībām kā HIV. Šie līdzekļi kopā ar atbilstošu dzimumaudzināšanu uzlabo arī mātes veselību. Legālie aborti novērš negribēto bērnu nolemtību nabadzībai, badam un slimībām. Liedzot sievietēm izvēles brīvību, mēs attālināmies no Tūkstošgades attīstības mērķu sasniegšanas. Lai uzlabotu mātes veselību jaunattīstības valstīs, Eiropas Savienībai ir jānosoda ASV "globālā sprūda noteikums" kā arī dažu baznīcu sludinātais kontracepcijas līdzekļu aizliegums.

Carlo Casini (PPE-DE). – (IT) Priekšsēdētāja kungs, komisāres kundze, Padomes priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi, mūsu pienākums pilnīgi noteikti ir rīkoties, lai garantētu sievietēm iespēju īstenot mātes lomu, nodrošinot optimālu veselības aizsardzību. Tiktāl mēs esam vienisprātis. Tādēļ rezolūcijas priekšlikumā, par kuru mēs diskutējam, šai saistībā paustā cerība ir pelnījusi mūsu atbalstu.

Tomēr es nevaru noslēpt nepatīkamo sajūtu, kas mani pārņem, dzirdot starptautiskajā sabiedrībā neatbilstoši lietoto apzīmējumu "reproduktīvās veselības pakalpojumi" – mēs vēlamies nodrošināt reproduktīvās veselības pakalpojumus, bet mēs nevaram pieļaut, ka pie tiem tiktu pieskaitīti plānoti aborti, pārvēršot traģisko cilvēcisko būtņu iznīcināšanu to eksistences sākumposmā par sociālu pakalpojumu.

Neatkarīgi no tā, kādi ir katra no mums uzskati attiecībā uz abortu legalizāciju, es domāju, ka, izstrādājot dokumentu par mātes veselību, mums nevajadzētu aizmirst, ka maternitāte attiecas uz diviem cilvēkiem, nevis uz vienu. Tādēļ es atzinīgi vērtēju to, ka kompromisa rezolūcijā ir norādītas atsauces gan uz Deklarāciju par bērna tiesībām, gan arī Konvenciju par bērnu tiesībām, kurā termins "bērns" attiecas arī uz nedzimušiem bērniem, kā arī pausts aicinājums nodrošināt īpašus pakalpojumus mātei un bērnam.

Es uzskatu, ka tas ir tikai pareizi, ka dokumentos, kurus izstrādā, lai garantētu drošību mātēm, tiek norādītas atsauces ne tikai uz šiem, bet arī citiem uz dzīvības saglabāšanu pamatotiem instrumentiem. Šiem dokumentiem ir jābūt vērstiem uz labklājību, ekonomisko, sociālo un psiholoģisko atbalstu un izglītību par cieņu pret dzīvību. Pretējā gadījumā, ja šādas idejas tiks ierobežotas un uzsvars tiks likts tikai uz kontracepcijas līdzekļu izmantošanu, starp tiem arī abortiem, mēs nesasniegsim vēlamos rezultātus.

Nav šaubu, ka dažās Eiropas valstīs, piemēram, Francijā un Apvienotajā Karalistē, kontracepcijas līdzekļi ir daudz plašāk izplatīti nekā citās valstīs, tomēr saskaņā ar oficiāliem ziņojumiem abortu skaits šajās valstīs nepārtraukti pieaug. Es aicinu savus kolēģus deputātus pievērst uzmanību šiem aspektiem.

Anne Van Lancker (PSE). – (NL) Priekšsēdētāja kungs, Padomes priekšsēdētāja kungs, es vēlos pateikt lielu paldies komisārei par viņas stingro nostāju. Tas tā patiešām ir, ka māmiņu mirstība parāda šo satraucošo nevienlīdzību starp ziemeļos un dienvidos dzīvojošām sievietēm. Ir skaidrs, ka vairāki deputāti šajā konferenču zālē to vēl joprojām nesaprot. *Casini* kungs, katru gadu 50 miljoni sieviešu saskaras ar nevēlamu grūtniecību, jo viņām nav nodrošināta kontracepcijas līdzekļu pieejamība; 42 miljoniem šo sieviešu veic nedrošus abortus, un 80 000 no šīm sievietēm mirst. Tie ir skarbi fakti. Lielākā daļa šo sieviešu dzīvo Subsahāras Āfrikā, tādēļ rietumiem nav tiesību viņām moralizēt.

Tas ir apkaunojoši, jo māmiņu mirstību varētu pilnībā novērst, ja sievietēm tiktu nodrošināta pieeja veselības aprūpei un seksuālās un reproduktīvās veselības aprūpei. Saskaņā ar Pasaules Veselības organizācijas datiem pamata veselības aprūpes nodrošināšana izmaksā 34 eiro gadā vienai personai. To ir iespējams nodrošināt, ja papildus jaunattīstības valstu iniciatīvām Eiropas Savienība 15 % no palīdzības attīstības jomā novirzītu veselības, arī seksuālās un reproduktīvās veselības, aprūpei. Tomēr tieši šis ir vājais posms. Pēdējos gados nepārtraukti samazinās dalībvalstu investīcijas veselības aprūpes jomā. Kopš 1994. gada gandrīz par 50 %

ir samazinājies ģimenes plānošanai paredzētais finansējums. Pat no Eiropas Attīstības fonda tik tikko 4 % finansējuma tiek novirzīti veselības aprūpei, salīdzinot ar 30 % finansējuma infrastruktūrai un budžeta atbalstam. Tādēļ ir pēdējais laiks pārvērst Padomes runas un Komisijas solījumus reālos projektos, piemēram, saistīt budžeta atbalstu ar noteiktiem rezultātiem saistībā ar pieciem Tūkstošgades attīstības mērķiem un glābt sieviešu dzīvības Āfrikā.

Sophia in 't Veld (ALDE). – (NL) Priekšsēdētāja kungs, es runāšu tieši — man ir grūti šeit sniegt loģisku runu pēc tam, kad esmu dzirdējusi tajā zāles pusē sēdošā kunga teikto. Tas ir kas tāds, kas aizskāra mani — arī kā sievieti — līdz sirds dziļumiem, jo šā kunga teiktais attiecas arī uz mani un citām sievietēm šajā Parlamentā. Galu galā mēs nerunājam ne par medicīnisku, nedz arī par finansiālu problēmu (lai gan es esmu pateicīga par solījumiem attiecībā uz finansējuma palielināšanu); mēs runājam par sociālu problēmu. Par problēmu saistībā ar sabiedrības attieksmi pret sievietēm; par tās sabiedrības attieksmi visā pasaulē, kura vēl joprojām uzskata sievietes par otrās šķiras pilsoņiem.

Patiesību sakot, es nespēju noticēt, ka šie divi deputāti varēja pateikt to, ko viņi pateica, zinot, ka šā iemesla dēļ katru gadu iet bojā pusmiljons sieviešu. Tam ir grūti noticēt. Neviena sieviete nevēlas abortu — neviena! Tomēr, ja viņām nav citas izvēles, ir jānodrošina iespēja izdarīt abortu droši un likumīgi. Tās ir sieviešu tiesības. Starp citu, es priecājos par to, ka šo jautājumu atbalsta Eiropas Padome. Ja mēs nespējam atzīt šīs tiesības, mēs šeit tikai izrādām liekuļotu līdzjūtību. Tādēļ es aicinu ikvienu šajā Parlamentā balsot par grozījumiem, ar kuriem tiek nosodīts Amerikas Savienoto Valstu "globālā sprūda noteikums" un Vatikāna paustais prezervatīvu aizliegums, jo — es teikšu pavisam atklāti — šie divi risinājumi ir tiešais iemesls miljoniem nāves gadījumu, un tādēļ, pēc manām domām, šim Parlamentam tie ir jāatzīst par nederīgiem.

Mairead McGuinness (PPE-DE). - Priekšsēdētāja kungs, mūsu politika attiecībā uz mātes veselību jaunattīstības valstīs negūst panākumus. Mēs to varam secināt, klausoties šodienas debatēs, jo nav panākts progress attiecībā uz dzemdību laikā mirušo sieviešu skaita samazināšanu. Ja Īrijā sieviete mirst dzemdību laikā, tas ir skandalozs gadījums, un tiek veikt pilna medicīniskā izmeklēšana, jo šādi gadījumi ir retums. Es esmu gandarīta, ka ir izdevies panākt šādus rādītājus, bet katrs gadījums tomēr ir šokējošs. Rādītāji, kuri liecina, ka jaunattīstības valstīs katra sešpadsmitā sieviete mirst dzemdībās, ir biedējoši, un laikā, kad mēs šeit ērtos apstākļos debatējam, Āfrikas ciemos ir grūtnieces, kuras zina, ka viņu dzīvības ir apdraudētas un ka viņas var neizdzīvot un neredzēt savu bērnu piedzimstam vai neizaudzināt pārējos bērnus.

Māmiņu veselība ir daļa no vispārējās veselības, un tā ir saistīta ar piekļuvi pārtikai, un būtisks ir jautājums par nodrošinātību ar pārtiku. Bet es vēlos runāt par vēl kādu jautājumu, kurš šeit vēl nav pieminēts. Es vēlos pateikties komisārei par viņas komentāriem attiecībā uz nepieciešamību apmācīt veselības aprūpes darbiniekus. Ir nepieciešams ļoti liels skaits šādu darbinieku, bet — būsim godīgi — attīstītās valstis aizvilina apmācītus darbiniekus no Āfrikas, lai viņi rūpētos par mums gan ASV, gan arī ES, un mums ir jābūt godīgiem šai saistībā. Mēs varam atļauties viņiem samaksāt, un viņi vēlas braukt šurp un strādāt, bet mēs aizvilinām no šīm valstīm viņu apmācītos darbiniekus. Es vēlos jūs aicināt pievērsties šim jautājumam noslēgumā.

Šis jautājums, par kuru mēs debatējam, ir saistīts ar sāpēm, ciešanām un nāvi. Es pieminēju bērnus, kuri ir aizmirsti. Tieši pirms Ziemassvētkiem Indijas delegācijas sastāvā viesojoties Indijā, mēs redzējām, ka tiek īstenots ļoti efektīvs ES finansēts projekts, kura laikā sievietes, kuras dzīvo ciemos, kur nav ārstu un medmāsu, tika apmācītas, lai mazinātu zīdaiņu mirstību. Šī tik nelielā programma bija ārkārtīgi veiksmīga, jo tā darbojās pašos pamatos. Iespējams, ir jāīsteno šāda veida programma, lai risinātu māmiņu mirstības problēmu, jo mēs zinām, ka mums patiešām ir nepieciešami šie apmācītie un kvalificētie darbinieki.

Neena Gill (PSE). - Priekšsēdētāja kungs, es esmu gandarīta, ka šā Parlamenta deputāti diskutē par piekto TAM, jo šajā brīdī, kad es runāju, kaut kur pasaulē sieviete zaudē dzīvību, lai dotu dzīvību kādam citam. Lai cik tas arī nebūtu šokējoši, attiecībā uz šo TAM panāktais progress, kā jau mēs dzirdējām, ir nenozīmīgs, un tas ir vienīgais TAM, kur nav panākti nekādi uzlabojumi — dažos reģionos situācija pat ir pasliktinājusies.

Daži apgalvo, ka šim jautājumam ir pievērsta tik maza uzmanība tādēļ, ka tas skar sievietes un ka 99 % no nāves gadījumiem notiek jaunattīstības valstīs. Šis ir viens no būtiskākajiem sociālās nevienlīdzības jautājumiem pasaulē, un es uzskatu, ka ES — lai gan es atzinīgi vērtēju komisāres personīgo ieguldījumu — ir darījusi maz, lai šo jautājumu risinātu.

Tādēļ es vēlos jautāt Komisijai un Padomei, ko tās gatavojas darīt, lai nodrošinātu finansējuma pieaugumu, novēršot šīs budžeta pozīcijas nozīmīguma mazināšanos. Apskatot 4. virsrakstu, kurš liecina par to, ka par būtiskākām tiek uzskatītas īstermiņa krīzes un stihiskas nelaimes, kļūst skaidrs, ka mums ir jānodrošina, lai šis jautājums tiktu uzskatīts par prioritāru ne tikai Eiropas Savienībā, bet arī starptautiskā līmenī. Es aicinu Komisiju un dalībvalstis rūpīgi pārskatīt šīs programmas, lai nodrošinātu, ka šo astoņu programmu īstenošanu

neietekmē zemas kvalitātes pakalpojumi, korupcija un pārskatatbildības trūkums, kas dažās valstīs ir iemesli programmu neveiksmei. Mums ir nepieciešamas labi pārdomātas programmas.

Mēs dzirdējām, ka M. McGuinness minēja projektu, kas tiek īstenots Indijā ar ļoti mazu finansējumu, nodrošinot mobilos telefonus un tikai divu dienu ilgas mācības kontaktpersonai, kura spētu atpazīt brīdinājuma signālus grūtniecības laikā un pēc tās, un šie pasākumi, kā arī izglītība, pamatzināšanas par personīgo higiēnu un informācija par to, ka ir jāuzvāra ūdens, noteica robežu starp dzīvību un nāvi. Tādēļ šajā gadā, kuru ANO ir nosaukusi par "rīcības gadu TAM sasniegšanai", mēs nevaram turpināt izturēties bezrūpīgi, un mums ir jānodrošina, lai tiktu likvidēta traģiskā robežšķirtne starp nabadzīgajām un bagātajām pasaules valstīm.

Edite Estrela (PSE). – (PT) Priekšsēdētāja kungs, komisāres kundze, man bija patīkami jūsos klausīties. Jūsu prognoze bija pareiza, un jūs piedāvājāt konkrētus risinājumus. Mums ir nepieciešami rīcības plāni, finansiāls atbalsts un rezultātu izvērtēšana. Tātad — vairāk darbu un mazāk runu! Mums ir arī jācenšas atgūt zaudēto laiku, jo tūkstošiem sieviešu jaunattīstības valstīs katru gadu mirst, jo nav nodrošināta pieeja informācijai un seksuālās un reproduktīvās veselības aprūpei. Statistikas dati nav tikai sausi skaitļi, tās ir ģimeņu traģēdijas, tie ir bērni, kuri ir kļuvuši par bāreņiem, tie ir cilvēki, kuri ir miruši, bet kurus varēja glābt. Vai, domājot par to un zinot, ka tas viss notiek pasaulē, mēs varam naktī mierīgi gulēt?

Seksuālās un reproduktīvās veselības aprūpei ir jākļūst par prioritāti. Tas ir nožēlojumi, ka dažiem seksuālā un reproduktīvā veselība asociējas tikai ar abortiem. Tomēr ir svarīgi, lai aborti būtu legāli un droši, kā arī, lai tie tiktu veikti tikai ārkārtas gadījumos, jo tas ir vienīgais veids, kā cīnīties pret nelegāliem abortiem. Visām sievietēm visos kontinentos ir tiesības uz pieeju seksuālās un reproduktīvās veselības aprūpei. Bez tiesībām uz seksuālo un reproduktīvo veselības aprūpi nav iespējama dzimumu līdztiesība. Komisijai un Padomei ir jāveic nepieciešamie pasākumi.

Françoise Castex (PSE). – (FR) Priekšsēdētāja kungs, komisāres kundze, Padomes priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi, neveiksme saistībā ar piekto TAM ietekmē mūs visus, jo tā parāda mūsu nespēju virzīties uz priekšu sieviešu emancipācijas jomā visā pasaulē. Mēs piekrītam, ka to vajadzētu noteikt par būtiskāko politisko mērķi, jo arī mēs lielā mērā varam ietekmēt situāciju. Tomēr mums ir arī jābūt pietiekami drosmīgiem, lai pateiktu, ka tūkstošiem sieviešu ir izglītības trūkuma, nolaidības un maldināšanas upuri. Nolaidības tādēļ, ka bija iespējams novērst lielāko daļu no 500 000 māmiņu nāves gadījumiem, veicot profilaktisku darbību un nodrošinot veselības pamataprūpi. Piemēram, impregnētu moskītu tīklu izplatīšana novērstu tūkstošiem sieviešu nāvi malārijas dēļ. Izglītības trūkuma upuri tādēļ, ka joprojām pārāk bieži meitenēm un sievietēm ir liegta iespēja iegūt pamatizglītību, kas nodrošinātu viņām iespēju izlasīt un saprast vienkāršus ieteikumus attiecībā uz veselību un higiēnu. Un galu galā arī maldināšanas upuri dažu konservatīvu reliģiju un tradīciju dēļ, kuras joprojām padara sievietes ārkārtīgi atkarīgas, pieļauj laulības ļoti agrīnā vecumā, grūtniecības vienu pēc otras un nosaka aizliegumus attiecībā uz sieviešu kontracepcijas līdzekļiem. Mēs veicam pasākumus šai saistībā; Eiropas un Āfrikas valstu parlamentu pārstāvju tīkli, kuri strādā jaunattīstības valstīs, sadarbojas ar UNFPA. Mēs izsakām atbalstu veselībai, reproduktīvajai veselībai un sieviešu kontrolei pār dzimstību, un, papildus nepieciešamajam finansiālajam atbalstam šiem pasākumiem, mums ir jāmaina attieksme un sieviešu stāvoklis. Tas ir būtiskākais politiskais mērķis, lai nodrošinātu šo valstu attīstību.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE). - (*BG*) Es atzinīgi vērtēju jūsu viedokli, komisāres kundze. Māmiņu veselības problēma ir saistīta ar daudzām citām problēmām. No vienas puses, tā ir saistīta ar veselības aprūpes sistēmu, bet, no otras puses, — ar sociālajām sistēmām, kuras nosaka māmiņu stāvokli kopumā. Ne tikai māmiņu, bet arī bērnu veselība, garīgais un fiziskais stāvoklis ir atkarīgs no šo divu sistēmu saskaņošanas. Un, treškārt, māmiņu stāvoklis nenoliedzami ir saistīts ar katras valsts demogrāfiskajām problēmām, un ir skaidri zināms, ka tas ir ļoti nopietns jautājums.

Māmiņu veselības problēmas daļēji ir saistītas ar finansējumu. Valstis ir jāaicina atlikt pietiekamu finansējumu, bet tām, kuras to nevar izdarīt, ir jāsniedz palīdzība, lai samazinātu jauno māmiņu un bērnu mirstību un nodrošinātu nepieciešamos profilaktiskos pasākumus, jo katra dzīvība ir vērtība, kā arī ir jāveic nepieciešamie pasākumi, lai nodrošinātu pēc iespējas vairāk veselības aprūpes pakalpojumus un sociālās aprūpes pakalpojumus sievietēm.

Māmiņu stāvokļa aizsardzība ir atkarīga arī no dzemdību nodaļās strādājošā medicīniskā personāla atalgojuma. Šī problēma pastāv daudzās valstīs, starp tām arī Eiropas Savienības dalībvalstīs, un tā ir problēma, kura ir jāatrisina.

Danutė Budreikaitė (ALDE). – (*LT*) Eiropas Parlaments ir sācis diskusijas par Komisijas veicināšanas pasākumu, lai piesaistītu ES darba tirgum augsti kvalificētus speciālistus no trešām valstīm, ieviešot tā sauktās "zilās kartes". Dalībvalstis ir aicinātas neaizvilināt kvalificētus darbiniekus no jaunatīstības valstu jutīgākajām

nozarēm — izglītības un veselības aprūpes, tomēr dažas dalībvalstis, starp tām arī Apvienotā Karaliste, nav gatavas šādam solim. Tā ir došana ar vienu roku, bet ņemšana ar otru! Ja mēs aizvilināsim speciālistus no veselības aprūpes nozares, kurā jau tā trūkst darbinieku, sieviešu veselība un visas sabiedrības veselība tiks apdraudēta un pasliktināsies vēl vairāk. Es vēlos ieteikt, lai mēs nodrošinātu, ka mūsu pieņemtie tiesību akti nav pretrunā viens otram un ka mūsu politika atbilst mūsu principiem.

Proinsias De Rossa (PSE). - Priekšsēdētāja kungs, es iejaucos šajās debatēs vispirms, lai pateiktos Padomei par tās jūnijā pieņemto rīcības plānu, bet jo īpaši tādēļ, lai paustu atzinību par komisāres *B. Ferrero-Waldner* tiešajiem paziņojumiem.

Tas ir šokējoši un apkaunojoši, ka nav izdevies sasniegt šo Tūkstošgades attīstības mērķi un ka nav izdevies panākt progresu kopš 2000. gada, kā arī pēdējos 20 gados. Miljoniem sieviešu ir mirušas un desmitiem miljoniem bērnu ir bezjēdzīgi kļuvuši par bāreņiem.

Mēs zinām nāves gadījumu iemeslus un mēs zinām, kā novērst šos nāves gadījumus. Mums ir resursi, un mums patiešām ir arī nepieciešamās zināšanas, lai tos novērstu, tomēr tas netiek darīts. Kādēļ? Kādēļ mums tas neizdodas? Man šķiet, ka mēs ļaujam iebildumu cēlājiem idejiskas pārliecības dēļ apturēt progresu saistībā ar šiem jautājumiem. Mums ir jāspraucas garām šiem iebildumu cēlājiem — tiem, kuri nepārtraukti reducē šo jautājumu līdz abortu jautājumam un jautājumam par nodrošināšanu ar prezervatīviem. Kādēļ gan kādam prezervatīvs var šķist kaitīgs instruments, kas aptumšo prātu un aizsedz patieso iemeslu!

Es aicinu tos, kuri pieņem lēmumus un kuri strādā pie lēmumiem, ignorēt šos iebildumu cēlājus un turpināt iesākto.

Zbigniew Zaleski (PPE-DE). - Priekšsēdētāja kungs, es tikai nedaudz vēlos pieskarties šim jautājumam, kuram ir politiski, psiholoģiski, fiziski un morāli aspekti un kurš tādēļ ir tik sarežģīts. Es vēlos iebilst pret *G. Kinnock* teikto, ka šajā pusē sēdošajiem pat nav pieņemams termins "pakalpojums". Tiek sniegti tik daudzi "pakalpojumi", bet viens no tiem ir ārkārtīgi strīdīgs — aborti. Es domāju, ka no manis pa labi sēdošie vēlas šim jēdzienam piešķirt skaistu skanējumu, lietojot tādus terminus, kā "reproduktīvā veselība". Es domāju, ka jūs zināt, kāda ir vairuma tajā zāles pusē sēdošo nostāja, bet ir tik daudz citu "pakalpojumu", ko jūs vēlaties apstiprināt, izmantot un atbalstīt tiktāl, cik tas finansiāli ir iespējams, un šie pasākumi, es ceru, mazinās mirstību tajos atšķirīgajos gadījumos, par kuriem mēs šodien diskutējam. Tādēļ šāda apsūdzība nav īsti pamatota, lai gan mēs zinām, ka tikai ar vienu "pakalpojumu" ir saistītas zināmas morālas problēmas.

Catherine Stihler (PSE). - Priekšsēdētāja kungs, es domāju, ka tas, ka katru minūti, dodot dzīvību bērnam, kurš, kā jau komisāre minēja, ir viens no dabiskākajiem pasaulē notiekošajiem procesiem, mirst sieviete, ir šokējoši un apkaunojoši. Arī tas, ka mēs nespējam sasniegt šo Tūkstošgades attīstības mērķi un pieviļam visneaizsargātākās sievietes un bērnus pasaulē, ir apkaunojoši.

Es vēlos aicināt Francijas prezidentūru un Komisiju ziņot Parlamentam par lēmumiem, kas tiks pieņemti Ņujorkā šā mēneša beigās, un noteikt par prioritāti nākamajās nedēļās panākt izmaiņas ne tikai dalībvalstu, bet arī starptautiskā līmenī, un iekļaut šo jautājumu politiskās dienas kārtības būtiskāko jautājumu sarakstā.

Jean-Pierre Jouyet, *Padomes priekšsēdētājs.* – (*FR*) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi, es neatkārtošu to, par ko tik emocionāli runāja komisāre, lai gan es pilnībā piekrītu viņas pārliecībai attiecībā uz negodu, ko mums nāksies piedzīvot. Šā iemesla dēļ Padome ir izstrādājusi rīcības programmu. Tas tā patiešām ir, ka ir jau gandrīz par vēlu Padomei iesaistīties, bet šī programma ir mērktiecīga. Es nerunāšu par to vēlreiz.

Es vēlos darīt zināmu, ka prezidentūra savu iespēju robežās noteiks par prioritāti sieviešu tiesību ievērošanu un aizsardzību. Turklāt mūsu programma paredz pamatnostādņu izstrādi cīņai pret vardarbību attiecībā uz sievietēm; Eiropas Savienība izmantos pamatnostādnes darbībai starptautiskā vidē un kā mērķi šā mēneša beigās notiekošajās Apvienoto Nāciju Organizācijas augsta līmeņa sanāksmēs par Āfrikas attīstības vajadzībām, pamatojoties uz Tūkstošgades attīstības mērķiem. Mēs esam izstrādājuši arī iniciatīvu attiecībā uz sievietēm un bruņotiem konfliktiem, kuras mērķis ir pievērst lielāku uzmanību īpašajam sieviešu stāvoklim teritorijās, kur Eiropas Savienība īsteno ārējās drošības un aizsardzības politiku, kuras mērķis kā prezidējošai valstij kopā ar Nīderlandi ir uzņemties iniciatīvu Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālajā Asamblejā saistībā ar jauno rezolūciju par vardarbību pret sievietēm. Tā kā es jau minēju savas valsts nostāju — lai gan es esmu šeit, lai pārstāvētu Padomi, — es vēlos teikt, ka visas dalībvalstis tiek aicinātas iesaistīties darbā pie šīs Apvienoto Nāciju Organizācijas rezolūcijas. Turklāt 2008. gada decembrī tiks organizēts forums nevalstiskajām organizācijām par sieviešu stāvokli.

Attiecībā uz māmiņu veselību un citiem jautājumiem, par kuriem šeit tika runāts, es varu tikai pievienoties runātāju paustajai nostājai un sašutumam, jo īpaši attiecībā uz jautājumiem par HIV vīrusu, un pateikt, ka ES 2007. gadā gatavojas piešķirt finansējumu Globālajam fondam cīņai pret AIDS 91 miljona eiro apmērā, kļūstot par lielāko ziedotāju šim fondam šajā gadā.

Saistībā ar *G. Kinnock* komentāriem, kura kā pārliecināta eiropiete, es ceru, nejauc Padomes prezidentūru ar prezidējošo valsti, jo pretējā gadījumā viņa nav tā, par ko es viņu uzskatu, es vēlos teikt, ka attiecībā uz Eiropas Savienības budžeta saistībām Francijas piešķirtais finansējums 2008. gadā palielināsies. Precīzāk sakot, no 2006. līdz 2008. gadam veselības aprūpei piešķirtais finansējums pieauga no 820 miljoniem eiro līdz 930 miljoniem eiro. Es nedomāju, ka šis ir tas gadījums, kad mums vajadzētu uzsākt mūsu parastos strīdus.

Runājot personīgāk, pēc jūsu debašu noklausīšanās es vēlos teikt, ka prezidentūra rūpīgi izskatīs *K. M. Buitenweg* priekšlikumu, kuru viņa man iesniedza. Attiecībā uz prezidentūru es ļoti vēlos, lai cīņa pret nabadzību notiktu vienlaicīgi ar sieviešu stāvokļa uzlabošanu un sieviešu tiesību nodrošināšanu visā pasaulē. Es ļoti vēlos, lai tiktu nodrošināta iejaukšanās, kad sistemātiski tiek apdraudēta sievietes veselība, un es vēlos, lai mums būtu nepieciešamie resursi, visi nepieciešamie resursi atbilstoši tiesiskajām un drošības prasībām, lai izbeigtu šo apkaunojošo situāciju; tādēļ mēs nevaram atteikties nodrošināt jebkādu no šiem resursiem neatkarīgi no mūsu pārliecības.

Mums ir neatlaidīgi jāvirzās uz priekšu, lai izbeigtu šo patiešām apkaunojošo situāciju saistībā ar sieviešu stāvokli, jo īpaši nabadzīgākajās valstīs. Attiecīgi mums ir jāpanāk vienošanās — es atkārtoju — neatkarīgi no mūsu pārliecības. Prezidentūra no savas puses ir nolēmusi rīkoties, jo īpaši Āfrikā, liekot lietā visus tās rīcībā esošos resursus.

Benita Ferrero-Waldner, Komisijas locekle. – Priekšsēdētāja kungs, mēs dzirdējām dažus ļoti būtiskus paziņojumus. Šis ir ļoti emocionāls jautājums, par kuru viedokļi atšķiras. Es uzskatu, ka mums ir jāatgriežas pie Kairā notikušās starptautiskās konferences "Par iedzīvotājiem un attīstību" rīcības programmas, kura skaidri nosaka nepieciešamību ņemt vērā valstu tiesisko regulējumu. Mēs jebkurā gadījumā esam pret piespiedu abortiem, piespiedu sterilizāciju, bērnu slepkavībām un citiem cilvēktiesību pārkāpumiem, kuri pilnīgi noteikti neatbilst šai politikai.

Tajā pašā laikā ir ļoti būtiski saprast, ka bērna dzimšana ir saistīta ar noteiktiem sarežģījumiem. Kā jau K. M. Buitenweg minēja, tā ir ērtība mūsu valstīs, bet citās valstīs nav šādu ērtību. Tādēļ šī rīcības programma, kuras mērķis ir nodrošināt vispārēju pieejamību pilnam drošu un uzticamu ģimenes plānošanas metožu klāstam, kas neapšaubāmi ir prioritāte, un reproduktīvās veselības aprūpes pakalpojumiem, kuri nav pretrunā tiesību aktiem, ir jāpamato uz brīvprātīgas izvēles principa.

Mērķim būtu jābūt sniegt palīdzību personām un pāriem, lai tie varētu izdarīt savu izvēli un sasniegt savus reproduktīvos mērķus, nodrošinot viņiem iespēju izmantot tiesības laist pasaulē bērnus tad, kad viņi to vēlas. Tas ir mērķis, kurš mums ir jāsasniedz.

Aborti nekādā ziņā netiks popularizēti kā ģimenes plānošanas metode. Valdību pienākums ir risināt problēmas saistībā ar nedrošu abortu radīto ietekmi uz veselību, kas ir sabiedrības veselības problēma, jo šādi aborti tiek veikti, un mēs esam dzirdējuši, cik daudz sieviešu mirst šādu abortu dēļ, un mazināt nepieciešamību veikt šādus abortus, uzlabojot ģimenes plānošanas pakalpojumus. Gadījumos, kad aborti tiek veikti atbilstoši tiesību aktiem, tiem ir jābūt drošiem un kā daļai no visaptverošiem reproduktīvās veselības pakalpojumiem. Tas ir visbūtiskākais.

No otras puses, tas tā patiešām ir, ka veselības aprūpes sistēmām ir jābūt efektīvākām, jo tās ir vājas, un mēs pašlaik cenšamies stiprināt šīs sistēmas, apmācot lielāku skaitu veselības aprūpes darbinieku un īstenojot veselības apdrošināšanas sistēmu, kas ir Francijas prezidentūras iniciatīva.

Tas tā patiešām ir, ka daudz līdzekļu pēdējos gados ir novirzīti, piemēram, cīņai pret HIV/AIDS, bet diemžēl arvien lielāks skaits sieviešu Āfrikā inficējas ar HIV/AIDS — viena no četrām meitenēm vecumā no 16 līdz 24 gadiem ir HIV pozitīva. Tas ir briesmīgi. Komisija ir informēta par šo situāciju un aicina nodrošināt, lai Globālā fonda iniciatīvas būtu vairāk orientētas uz sievietēm un vairāk tiktu ievērots dzimumu līdztiesības princips.

Noslēgumā vēlos pieminēt migrācijas jautājumu — tā risinājums var būt mums nelabvēlīgs. Šī tā sauktā "intelektuālā darbaspēka emigrācija" ir viens no jautājumiem, kurš ir jārisina, domājot par migrāciju kopumā. Tam ir gan pozitīvi, gan arī negatīvi aspekti, un mums ir jānodrošina, lai tie būtu līdzsvarā.

SĒDI VADA: M. A. DOS SANTOS

Priekšsēdētāja vietnieks

Priekšsēdētājs. – Es esmu saņēmis sešus rezolūcijas priekšlikumus ⁽¹⁾, kuri iesniegti saskaņā ar Reglamenta 103. panta 2. punktu.

Debates ir slēgtas.

Balsojums notiks rīt.

Rakstiskas deklarācijas (Reglamenta 142. pants)

Cristian Silviu Buşoi (ALDE), *rakstiski.* – (RO) ES ir apņēmusies sasniegt Tūkstošgades attīstības mērķus, piemēram, līdz 2015. gadam samazināt māmiņu mirstību par 75 %.

Lai gan kopumā ES valstis ir uz pareizā ceļa, panāktais progress māmiņu veselības jomā ir lēns. Eiropas Komisijas iniciatīvas, piešķirot finansējumu veselības aprūpes sistēmu reformai, lai uzlabotu pirmsdzemdību un pēcdzemdību pakalpojumu kvalitāti, kā arī nodrošinātu pieeju šiem pakalpojumiem, palielinātu atbalstu reproduktīvās medicīnas izpētes jomā un apmācītu medicīnisko personālu, tika noteiktas, lai sasniegtu piekto mērķi.

Arī 2008. gada jūnijā Tallinā pieņemtā Harta par veselības aprūpes sistēmu efektivitātes uzlabošanu ir nozīmīgs panākums. Tomēr dažām attīstītajām valstīm, piemēram, Francijai, Apvienotajai Karalistei vai Nīderlandei, kur māmiņu mirstības līmenis ir ļoti zems, nav viegli samazināt māmiņu mirstību par 75 % līdz 2015. gadam, jo attīstība notiek lēnāk nekā valstīs ar augstāku mirstības līmeni. Turklāt vēl joprojām ir vērojamas atšķirības attiecībā uz panākto progresu dažādās ES dalībvalstīs un pat dažu valstu reģionos.

Tādēļ, lai nodrošinātu iespēju sasniegt 2015. gadam noteikto mērķi, ir steidzami jāveic Eiropas veselības aprūpes sistēmu modernizācija, pievēršot īpašu uzmanību izpētei, lai uzlabotu pirmsdzemdību un pēcdzemdību pakalpojumus, kā arī palielinātu medicīniskās izglītības un ģimenes plānošanas efektivitāti.

Monica Maria Iacob-Ridzi (PPE-DE), *rakstiski.* – (RO) Eiropas Savienība ir stingra Apvienoto Nāciju Organizācijas pieņemto Tūkstošgades attīstības mērķu atbalstītāja, kura noteica līdz 2015. gadam sasniedzamos mērķus attiecībā uz mieru, drošību, attīstību, pārvaldību un cilvēktiesībām.

No noteiktajiem astoņiem mērķiem īpaša uzmanība ir jāpievērš māmiņu veselības uzlabošanai, jo vairāk nekā puse miljona sieviešu, galvenokārt Āfrikā un Āzijā, mirst grūtniecības vai dzemdību laikā.

Galvenais mirstības līmeņa pieauguma iemesls pasaulē ir kvalificētu darbinieku trūkums, kas varētu nodrošinātu atbalstu mātēm gan grūtniecības, gan arī dzemdību laikā. Šī situācija ir jāatrisina, novirzot ievērojamu finansējumu mazāk attīstītām valstīm īpašu darbinieku apmācībai un medicīnas aprīkojuma iegādei.

Rumānijas noteiktie mērķi attiecībā uz māmiņu veselības uzlabošanu ir mirstības līmeņa samazināšana līdz 10 nāves gadījumiem uz 100 000 dzemdībām līdz 2015. gadam un vispārējas pieejamības nodrošināšana veselības aprūpes pakalpojumiem.

Pašlaik Rumānijā dabiskais iedzīvotāju skaita pieaugums ir negatīvs un mirstības līmenis ir 12 %. Nodrošinot sociālo palīdzību un īstenojot informēšanas programmas, sniedzot mātēm un bērniem paredzētus pakalpojumus, kā arī nodrošinot papildu finansiālo atbalstu no ES, ir jāaptur dzimstības koeficienta lejupejošā tendence un jānodrošina Rumānijas atbilstība Eiropas Savienības demogrāfiskajai stratēģijai.

15. Jautājumu laiks (jautājumi Komisijai)

D . 1 1	3.7-1	1	1 11 /0 /	0.455/2000
Priekssederais.	- Nakamais	nunkts ir jautājumi	1 1a1KS (Bb-	-045///0081

Komisijai ir iesniegti šādi jautājumi.

Pirmā daļa

⁽¹⁾ Sk. protokolu.

Jautājums Nr. 35 (Stavros Arnaoutakis) (H-0546/08).

Temats: pārtikas krīze ES un Eiropas patērētāju aizsardzība.

Vai Komisija pēc atkārtotās pārtikas krīzes Eiropā ir pieņēmusi īpašus pasākumus, lai nodrošinātu efektīvu patērētāju aizsardzību?

Androula Vasiliou, Komisijas locekle. - (EL) Priekšsēdētāja kungs, vispirms es vēlos pateikties S. Arnaoutakis par viņa jautājumu attiecībā uz vienmēr aktuālo pārtikas drošības problēmu.

Komisijas rīcībā ir vairāki instrumenti, lai nodrošinātu patērētāju un Eiropas pilsoņu aizsardzību pret iespējamo pārtikas krīzi. Pirmkārt, Komisija nodrošina, lai kompetentās iestādes visās 27 dalībvalstīs laikus un vienlaicīgi tiktu brīdinātas, izmantojot Pārtikas un barības ātrās reaģēšanas sistēmu (RASFF).

Otrkārt, Komisijas Pārtikas un veterinārais birojs (PVB) veic sistemātiskas pārbaudes dalībvalstīs un trešās valstīs.

Treškārt, Komisija rūpīgi pārbauda visu no Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādes (EPNI), starptautiskajiem plašsaziņas līdzekļiem vai citiem avotiem saņemto informāciju.

Nepieciešamības gadījumā un jo īpaši gadījumos, kad pārtika vai barība var nopietni apdraudēt sabiedrības veselību un kad risku nevar efektīvi novērst dalībvalsts līmenī, Komisija veic nepieciešamos pasākumus ES līmenī.

Piemēram, RASFF 2008. gada 23. aprīlī saņēma kompetentās Francijas iestādes paziņojumu par Ukrainas izcelsmes saulespuķu eļļu, kura bija piesārņota ar minerāleļļu. Šādu paziņojumu saņēma arī visas dalībvalstis. Komisija, izmantojot RASFF, nekavējoties informēja dalībvalstis par šo atgadījumu un 2008. gada 10. jūnijā pieņēma Lēmumu 2008/433/EK, ar ko iespējamā piesārņojuma ar minerāleļļu dēļ paredz īpašus nosacījumus, kuri reglamentē Ukrainas izcelsmes saulespuķu eļļas importu un saulespuķu eļļas sūtījumus no Ukrainas. Tika uzsākta arī izmeklēšana, lai noskaidrotu piesārņojuma avotu.

Turklāt izsekojamības sistēma, kuru nosaka Regula (EK) Nr. 178/2002, kas plašāk zināma kā Vispārējā pārtikas aprites regula, nodrošina iespēju mērķtiecīgi un precīzi veikt produktu izņemšanu vai atsaukšanu no tirgus, sniegt atbilstošu informāciju patērētājiem un tirgus dalībniekiem, kas iesaistīti pārtikas apritē, kā arī novērtēt riskus un izvairīties no tirdzniecības pārtraukšanas.

Komisija arī sistemātiski pārbauda dalībvalstu kompetento inspekcijas iestāžu spēju nodrošināt atbilstību pārtikas aprites tiesību aktiem ES un ārpus tās.

Piemēram, Komisijas Pārtikas un veterinārais birojs Malaizijā pamanīja būtiskas problēmas saistībā ar atbilstību zivju produktu eksporta prasībām. Komisija nekavējoties rīkojās ES, aizliedzot zivju importu no Malaizijas. Tas ir tikai viens no daudziem piemēriem tam, kā Komisija efektīvi spēj aizsargāt patērētājus un novērst pārtikas krīzi.

Tādēļ Komisija uzskata, ka tās pieņemtie tiesību akti nodrošina nepieciešamos mehānismus efektīvai pārtikas krīzes pārvaldībai un patērētāju aizsardzībai.

Tomēr tajā pašā laikā šai saistībā mēs cenšamies nepārtraukti uzlabot saziņas kanālus un sadarbību ar dalībvalstīm. Piemēram, mēs izstrādājam jaunas pamatnostādnes attiecībā uz RASFF izmantošanu, kuras Komisija gatavojas drīzumā pieņemt.

Stavros Arnaoutakis, autors. - (EL) Paldies jums, komisāres kundze, par jūsu sniegto ziņojumu. Es vēlos teikt, ka Eiropas patērētāji šobrīd ir zaudējuši uzticību. Viņu uzticēšanās ir iedragāta.

Tādēļ mēs vēlamies dzirdēt no Komisijas, kādi pasākumi ir veicami, lai informētu patērētājus. Komisija noteikti atbilstīgi veic visus jūsu minētos pasākumus un tādēļ ir pelnījusi atzinību. Tomēr, piemēram, Grieķijā nonāca Ukrainas izcelsmes saulespuķu eļļa, un to izmantoja puse no Grieķijas iedzīvotājiem. Kā gan patērētājus iespējams pasargāt un kādus pasākumus jūs plānojat veikt?

Androula Vasiliou, Komisijas locekle. – (EL) Es vēlos uzsvērt, ka arvien pieaugošais šā jautājuma izraisītais satraukums un brīdinājumi, kuri tika sniegti, izmantojot RASFF, pierāda, ka šī sistēma patiešām darbojas.

Attiecībā uz gadījumu ar Ukrainas saulespuķu eļļu Grieķijā, 2008. gada 23. aprīlī patiešām tika sniegts vispārējs brīdinājuma paziņojums, informējot, ka šī piesārņotā saulespuķu eļļa ir nonākusi ES tirgū. Pēc tam, kad 2008. gada 5. maijā Šveices iestādes mūsu centram sniedza īpašu paziņojumu par to, ka šī saulespuķu eļļa ir ceļā uz daudzām valstīm, arī uz Grieķiju, Itāliju un Turciju. Grieķijas iestādes veica nepieciešamos izmeklējumus un uzsāka informācijas sniegšanu un produktu izņemšanu no tirgus.

Tomēr es vēlos uzsvērt, ka mums nevajadzētu jaukt pasākumus, kurus ir tiesīga veikt Eiropas Komisija, ar dalībvalstu pienākumiem, kuri skar iekšējās lietas.

Jūs droši vien vēlaties man jautāt, vai tiek veiktas pārbaudes. Jā, tās tiek veiktas. Pārtikas un veterinārais birojs, kurš periodiski apmeklē dažādas dalībvalstis, pārbauda, kā strādā iestādes, nosaka trūkumus un norāda tos dalībvalstīm. Šos pasākumus, protams, veic gan Grieķijā, gan arī citās valstīs.

Mairead McGuinness (PPE-DE). - Komisāres kundze, ES ir paveikusi lielu darbu, ieviešot savu sistēmu "no lauka līdz galdam", un patērētājiem vajadzētu tai uzticēties, bet šai saistībā es vēlos jautāt — kā ir ar ES ražotāju aizsardzību? Es neticu, ka importētajiem pārtikas produktiem mēs pievēršam tādu pašu uzmanību kā ES ražotajiem produktiem. Piemēram, mēs pieļaujam, ka ražotāji ārpus ES izmanto vielas, kuras ir aizliegtas Eiropas Savienībā, un, pieņemot jaunos tiesību aktus attiecībā uz augu aizsardzības produktiem, mēs noteiksim stingrākus ierobežojumus attiecībā uz labības produktiem. Es vēlos jūs, komisāres kundze, aicināt pievērst uzmanību šim jautājumam, jo pastāv iespēja, ka mēs Eiropā lietojam pārtiku, kuru Eiropas Savienībā patiesībā nav iespējams izgatavot.

Danutė Budreikaitė (ALDE). – (*LT*) Es vēlos jautāt, kas ir pārtikas krīze? Vai nedroša pārtikas produkta parādīšanās ES tirgū var tikt uzskatīta par pārtikas krīzi? Šādā gadījumā mēs varam runāt par rotaļlietu krīzi, jo ir zināms, ka tiek pārdotas rotaļlietas, kuras neatbilst drošības prasībām, kā arī dažādi citi produkti. Kā mēs varam definēt pārtikas krīzi? Vai var teikt, ka pārtikas krīze ir nepārtraukta pārtikas produktu cenu palielināšana, kas ietekmē visus patērētājus?

Androula Vassiliou, *Komisijas locekle.* – Vispirms es vēlos atbildēt uz otro jautājumu un pateikt to, ka mēs nevaram saukt par pārtikas krīzi gadījumu, kad tirgū tiek pamanīts nedrošs pārtikas produkts. Pārtikas krīze būtu tad, ja mēs ļautu šim produktam nonākt brīvā apritē Eiropas Savienībā. Šādā gadījumā mēs varētu nonākt krīzes situācijā, jo tiktu apdraudēta mūsu pilsoņu veselība.

Bet, izmantojot sistēmu, kuru mēs esam izstrādājuši un kuru mēs tik rūpīgi un precīzi piemērojam, mēs cenšamies izvairīties no šādām krīzēm. Daudzos gadījumos (arī pēdējā gadījumā) mums ir izdevies izvairīties no pārtikas krīzes.

Attiecībā uz ārpus Eiropas Savienības ražotajiem produktiem un pārtikas produktiem, man jāsaka, ka mēs pieprasām no mūsu tirdzniecības partneriem piemērot tieši tādus pašus noteikumus, kādus mēs piemērojam viņu iekšzemē saražotajiem pārtikas produktiem.

Tieši tādēļ es pieminēju Malaiziju, uz kurieni mēs nosūtījām PVB pārstāvjus un kur viņi secināja, ka sistēma atbilstoši nedarbojas. Tādēļ mēs aizliedzām zivju importu no Malaizijas. Tādi paši pasākumi tika veikti attiecībā uz Brazīlijas izcelsmes liellopu gaļu un daudzos citos gadījumos attiecībā uz Bangladešas izcelsmes produktiem.

Tādējādi mēs nosakām mūsu partneriem, ka, ja viņi vēlas eksportēt uz Eiropas Savienību, viņiem ir jāievēro higiēnas noteikumi, kurus mēs piemērojam Eiropas Savienībā.

Priekšsēdētājs. – Jautājums Nr. 36 (Bilyana Ilieva Raeva) (H-0548/08).

Temats: ceļu satiksmes drošība.

Satiksmes negadījumos bojāgājušo un ievainoto skaits ir nopietns humanitārs, veselības aizsardzības, ekoloģijas, finanšu, sociālais un demogrāfijas jautājums. Turklāt šo traģēdiju radītās izmaksas daudzējādā ziņā negatīvi ietekmē dzīves kvalitāti, ilgtspējīgu attīstību un veicina globālo sasilšanu.

Šai saistībā ir jāizstrādā politika, aicinot dalībvalstis nodrošināt, lai satiksmes negadījumos cietušo skaits nebūtu augstāks par vidējo ES rādītāju.

Kādā veidā Komisija plāno īstenot stingrākus pasākumus, piemēram, pieņemt Kopienas tiesību aktus, paplašināt esošos kopīgos standartus un jo īpaši ieviest kopīgu ES ceļu satiksmes negadījumu robežlielumu, kas būtu stingri jāievēro dalībvalstīs?

Kādi ir Komisijas plāni attiecībā uz iespēju izstrādāt vienotu pieeju uzraudzībai, kontrolei un sankciju piemērošanai ES teritorijā? Vai mums ir pamats domāt, ka Eiropas Savienības kopējā ceļu satiksmes drošības

politika nākotnē veicinās arī vienotas ceļu policijas darbības politikas īstenošanu, kas uzlabos ceļu satiksmes drošības kontroles un uzraudzības kvalitāti?

Jacques Barrot, *Komisijas priekšsēdētāja vietnieks*. – (FR) Priekšsēdētāja kungs, tā kā A. *Tajani* ir aizkavējies Padomes sanāksmē, es labprāt atbildēšu uz B. *I. Raeva* jautājumu, jo īpaši tādēļ, ka ar viņas uzdotajā jautājumā skarto problēmu man ir ļoti daudz nācies saskarties personīgi, un tā ir problēma, kura mani ļoti interesē.

2001. gadā Eiropas Savienība noteica mērķi līdz 2010. gadam uz pusi samazināt ceļu satiksmes negadījumu upuru skaitu. Šo mērķi atzina Eiropas Parlaments un Padome. 2003. gadā to iekļāva Eiropas Ceļu satiksmes drošības rīcības programmā, kurā tika noteikti 60 pasākumi, kas aicināja ceļu lietotājus izturēties piesardzīgāk, izmantot tehniskos jauninājumus, lai padarītu transportlīdzekļus drošākus, uzlabot ceļu infrastruktūru, padarīt drošāku komerciālo transportu, uzlabot upuru ārstēšanu un attīstīt negadījumu datu analīzi. Lai uzraudzītu izmaiņas attiecībā uz ceļu satiksmes drošības situāciju, Komisija noteica vairākus rādītājus: upuru skaits uz vienu miljonu iedzīvotāju; drošības jostu un aizsargķiveres lietošanas biežums; to ceļu satiksmes negadījumos cietušo skaits un procentuālā daļa, kuri atrodas alkohola ietekmē, un to satiksmes dalībnieku skaits un procentuālā daļa, kuri pārsniedz ātruma ierobežojumus.

Attiecībā uz Kopienas tiesību aktiem es vēlos minēt jauno direktīvu par vadītāja apliecību, kuru 2006. gada 20. decembrī pieņēma Eiropas Parlaments un Padome. Šīs direktīvas mērķis bija uzlabot ceļu satiksmes drošību jaunajiem satiksmes dalībniekiem, kā arī uzlabot pilsoņu brīvu pārvietošanos Eiropas Savienībā. Ir spēkā arī direktīva par ceļu infrastruktūras drošību, kuru pēc saskaņošanas pieņēma pirmajā lasījumā 2008. gada jūnijā. Ir izstrādāts arī direktīvas priekšlikums par satiksmes noteikumu pārkāpumu kontroli, kuru Komisija iesniedza 2008. gadā un kurš pašlaik tiek izskatīts Eiropas Parlamentā un Padomē.

Komisija arī cenšas pēc iespējas veicināt ceļu satiksmes drošības labākās prakses apmaiņu starp dalībvalstīm. Pasākumā, kas notiek vairākās dalībvalstīs un kura laikā valstis ir aicinātas iesniegt priekšlikumus, piedalās arī Komisija, finansējot ceļu satiksmes drošības kampaņas un inovatīvus projektus šajā jomā.

Komisija sniedz arī finansiālu atbalstu tādu projektu izpētes plānam, kuri paredz uzlabot zināšanas specifiskās jomās un sagatavot jaunus tiesību aktu priekšlikumus, kas balstīti uz uzticama zinātniska pamata. Projekts DRUID (Transportlīdzekļa vadīšana narkotiku, alkohola un zāļu ietekmē) ir viens no šādu pasākumu piemēriem, savukārt cīņa pret transportlīdzekļa vadīšanu psihoaktīvo vielu ietekmē kļūst par prioritāri jaunajās dalībvalstīs. Noslēgumā, B. I. Raeva, es vēlos teikt, ka tiek izstrādāta jauna Eiropas rīcības programma laika periodam no 2010. līdz 2020. gadam. Šo rīcības programmu nodos sabiedriskai apspriešanai 2009. gada sākumā, un pēc tam tiks īstenots tās pieņemšanas process Komisijā.

Šo informāciju A. Tajani vēlējās jums sniegt, atbildot uz jūsu jautājumu.

Bilyana Ilieva Raeva, *autore.* – (*BG*) Komisāra kungs, es ar lielu prieku sveicu jūs par panākumiem jūsu līdzšinējā Eiropas Savienības transporta komisāra amatā, par panākumiem, kurus esat guvis pēdējos gados. Es vēlos arī pateikties par sniegto kopsavilkumu saistībā ar Eiropas Kopējo ceļu satiksmes drošības politiku.

Tieši šai saistībā es vēlos uzdot jautājumu: ņemot vērā rādītājus, kā arī ārkārtīgi nopietno Eiropas Komisijas iniciatīvu attiecībā uz ceļu satiksmes drošību Eiropā, kādā veidā tiek nodrošināta šo rādītāju piemērošanas kontrole un kas patiešām garantē nāves gadījumu samazināšanos Eiropā par vismaz 50 %? Es jautāju tādēļ, ka, piemēram, Bulgārijā šis rādītājs ir pārāk augsts. Mums Eiropā patiešām ir nepieciešamas sankcijas par šo prasību pārkāpumiem.

Jacques Barrot, Komisijas priekšsēdētāja vietnieks. – (FR) Priekšsēdētāja kungs, cienījamā deputāte, uzraudzība, kontrole un soda sankciju piemērošana pilnīgi noteikti ir dalībvalstu kompetencē.

Tomēr es vēlos atgādināt, ka 2003. gada 21. oktobrī Komisija pieņēma ieteikumu attiecībā uz tiesību aktu piemērošanu ceļu satiksmes drošības jomā, kurā noteikta labākā prakse satiksmes noteikumu pārkāpumu kontrolei, un es īpaši vēlos norādīt, ka Eiropas ceļu satiksmes drošības diena mums nodrošina iespēju novērtēt katru dalībvalsti. Šis novērtējums ļauj noteikt dalībvalstu sasniegumus un trūkumus. Es uzskatu, ka Eiropas ceļu satiksmes drošības diena ir lielisks veids, kā efektīvi izvērtēt dažādu dalībvalstu sniegumu.

Tas tā patiešām ir, un jums ir taisnība uzsverot, ka mēs neesam sasnieguši cerētos mērķus. Pastāv vairākas problēmas saistībā ar noteikto mērķi uz pusi samazināt negadījumu upuru skaitu līdz 2010. gadam. Iespējams, ka nākamajā daudzgadu programmā, kura attieksies uz 10 gadu ilgu periodu, mēs noteiksim papildu ierobežojumus dalībvalstīm.

Priekšsēdētāja kungs, es vēlos arī izmantot iespēju, lai atgādinātu jums, cik liela nozīme ir balsojumam par direktīvu, kura nodrošinās iespēju piemērot sodus transportlīdzekļu vadītājiem, kuri pieļauj pārkāpumus dalībvalstī, kas nav viņu dzīvesvietas valsts. Pašlaik ir vērojama pārāk liela to transportlīdzekļu vadītāju visatļautība, kuri neievēro noteikumus ārpus savas dzīvesvietas valsts, un es domāju, ka direktīva būs labs līdzeklis, ar kuru likt Eiropas pilsoņiem uzvesties uz ceļiem labāk.

Paldies jums par šo jautājumu. Es zinu, ka mana amata pārņēmējs A. *Tajani* arī ir ļoti ieinteresēts jautājumos, kas skar ceļu satiksmes drošību, un es vēlos jums teikt, ka visi jūsu priekšlikumi un darbība palīdzēs mums izskaust šīs briesmīgās nelaimes.

Priekšsēdētājs. – Tā kā šeit nav 37. jautājuma autora, mēs to izlaižam.

Otrā daļa

Jautājums Nr. 38 (Emmanouil Angelakas) (H-0525/08).

Temats: informācija un izglītība gados jauniem patērētājiem.

Ir zināms, ka jaunieši un pusaudži veido būtisku preču un pakalpojumu patērētāju daļu. Uz gados jaunajiem patērētājiem ir vērstas bieži vien maldinošas reklāmas kampaņas, kuru laikā tiek popularizētas skolas preces, spēles, apģērbs, pārtikas produkti, dzērieni, audiovizuālie materiāli un citi produkti.

Vai Komisija papildus "Eiropas Gudro izvēļu dienasgrāmatai", kura jau darbojas, plāno īstenot kampaņas Eiropā, lai informētu un izglītotu gados jaunos patērētājus par viņiem saistošajiem jautājumiem, un kādas metodes un risinājumus tā gatavojas izmantot, lai īstenotu šādu iniciatīvu? Kādas metodes Komisija izmantos, jo īpaši attiecībā uz patērētāju tirgus rezultātu pārskatu, lai apstrādātu datus, kuri iegūti par gados jauniem patērētājiem, un kā tiks nodrošināts, lai šos patērētājus sasniegtu viņiem būtiskā informācija?

Meglena Kuneva, Komisijas locekle. – Priekšsēdētāja kungs, Komisija atzinīgi vērtē cienījamā deputāta paustās bažas un vēlas pievērst viņa uzmanību tam, ka spēkā esošie Kopienas tiesību akti par patērētāju tiesībām jau nodrošina pietiekamu jauniešu aizsardzību. Piemēram, Negodīgas komercdarbības prakses (NKP) direktīvas mērķis ir aizsargāt patērētājus, starp tiem arī jauniešus, no prakses, kas kaitē viņu ekonomiskajām interesēm, piemēram, maldinošas vai agresīvas reklāmas. Mazāk aizsargātu patērētāju, starp tiem arī gados jaunu pilsoņu, intereses īpaši ir ņemtas vērā, izvērtējot negodīgu komercdarbības praksi. Direktīvā ir iekļauts arī komercdarbības prakses "melnais saraksts", kurš nosaka darbības veidus, kuri ES ir aizliegti. Piemēram, Eiropas Savienībā ir aizliegts reklāmā iekļaut tiešu uz bērniem vērstu pārliecināšanu par produktu iegādi.

2008. gada septembrī Komisija uzsāks informēšanas kampaņu par NKP direktīvu internetā. Tā ir diezgan jauna direktīva un attiecas arī uz jauniešiem. Kampaņas laikā tiks izmantota īpaši izstrādāta tīmekļa vietne, kā arī animācijas, ilustrācijas un konkursi, lai izskaidrotu NKP direktīvas noteikumus interesantākā un interaktīvākā veidā. Lai piesaistītu patērētāju uzmanību, vairākās galvenajās patērētāju tīmekļa vietnēs tiks izvietoti reklāmkarogi un viltus reklāmas. Tiks izveidoti portāli atsevišķām patērētāju grupām, piemēram, jauniešiem, virtuālās kopienas, mūzikas tīmekļa vietnes un tīmekļa žurnāli. Informācija tiks izplatīta internetā vienu mēnesi, un, lai gan ir grūti paredzēt, cik ilgi šī informācija tiks popularizēta partneru tīmekļu vietnēs, mēs ceram, ka informācija būs pieejama internetā vismaz divus mēnešus.

NKP direktīvai veltītā tīmekļa vietne, kura pašlaik tiek izstrādāta, būs pieejama patērētājiem neierobežotu laiku. Šobrīd Komisija neplāno sākt īpašu kampaņu Eiropā, lai informētu un izglītotu gados jaunos patērētājus. Tomēr papildus "Eiropas Gudro izvēļu dienasgrāmatai" tā strādā arī pie internetā izmantojama patērētāju izglītošanas rīka ar nosaukumu "Dolceta", kurā ir mācību modulis, kas paredzēts izmantošanai pamatskolas un vidusskolas skolotājiem.

Attiecībā uz patērētāju tirgus rezultātu pārskatu pašlaik mūsu iegūtie dati nav sadalīti, ņemot vērā patērētāju grupas. Šo rezultātu pārskatu nav iespējams plaši izmantot visos tirgos vai attiecībā uz dažādām patērētāju grupām. Tomēr, ja mēs iegūsim datus, kuri attiecas tieši uz gados jauniem patērētājiem, piemēram, studentiem, veicot Eirobarometra pētījumus, mēs publicēsim datus attiecībā uz šo grupu.

Emmanouil Angelakas, *autore*. – (*EL*) Priekšsēdētāja kungs, komisāres kundze, paldies jums par pilnīgo un detalizēto atbildi. Tas patiešām nomierina un iepriecina, ka šī tiešsaistes kampaņa tiks uzsākta jau šajā septembrī.

Es vēlos uzdot papildu jautājumu — vai Komisija ir domājusi par bērniem paredzētās televīzijas reklāmas aizliegumu, kas ir noteikts dažās dalībvalstīs, kur dažas bērniem paredzētas televīzijas reklāmas ir aizliegtas

līdz noteiktam laikam — plkst. 10.00 vai 11.00 vakarā, ja pareizi atceros, līdz laikam, kad bērni skatās televīziju?

Meglena Kuneva, *Komisijas locekle.* – Šī informācija ir labi zināma arī manis pārstāvētajā ģenerāldirektorātā, bet šis jautājums drīzāk ir manas kolēģes — komisāres *Viviane Reding* — kompetencē, jo tas ir saistīts arī ar informācijas brīvību, kas ir būtisks viņas pārstāvētā ģenerāldirektorāta darbības jomas jautājums.

Es jums varu pateikt to, ka spēkā ir direktīva "Televīzija bez robežām", kura risina šādus jautājumus, un mēs esam iekļāvuši "melno sarakstu" Negodīgas komercdarbības prakses direktīvā. Šāds instruments — "melnais saraksts" — tika izstrādāts tādēļ, lai nepieciešamības gadījumā un iegūstot pietiekamus pierādījumus, mēs varētu izmantot šo "melno sarakstu", vienojoties par to, ka tajā minētā prakse ir izvērtējama un aizliedzama visā Eiropā. Šādai rīcībai, protams, ir jābūt pilnībā pamatotai ar pierādījumiem. Tātad mēs esam pilnībā informēti par problēmu.

Jūsu minētā prakse nav iekļauta Negodīgas komercdarbības prakses (NKP) direktīvā, bet mēs esam gatavi izvērtēt praksi, kura, pēc mūsu domām, ir iekļaujama "melnajā sarakstā" vai "pelēkajā sarakstā", un komisāre *Viviane Reding* dara visu, kas ir viņas spēkos, lai nodrošinātu to, ka direktīva "Televīzijas bez robežām" risina šāda veida jautājumus.

Danutė Budreikaitė (ALDE). – (*LT*) No visām pārtikas reklāmām 55 % televīzijas reklāmu piedāvā neveselīgus pārtikas produktus. 80 % bērnu prasa saviem vecākiem tieši tā zīmola pārtikas vai brokastu produktus, ko viņi ir redzējuši televīzijas reklāmās. Mans jautājums ir šāds — vai Eiropas Savienībai vajadzētu pievērst uzmanību pēc ražotāju pasūtījuma izstrādātajām reklāmām? Vai mēs varam atrast veidu, kā mudināt ES ražotājus izgatavot un attiecīgi arī reklamēt veselīgākus pārtikas produktus?

Meglena Kuneva, *Komisijas locekle.* – Es uzskatu, ka ražotājus var piespiest ražot veselīgāku pārtiku, izmantojot tirgus instrumentus. Ja pastāvēs tirgus pieprasījums, viņi rīkosies atbilstoši šim pieprasījumam. Mēs varam noteikt, ko ražotājiem vajadzētu ražot, bet šis nav labākais veids, kā Komisijai risināt problēmu. Mēs varam nodrošināt, lai saprotamā veidā būtu pieejama visa informācija. Komisija ļoti nopietni strādā pie šā jautājuma, lai nodrošinātu atbilstošas informācijas par pārtikas produktiem pieejamību.

Jūs sakāt, ka dažās no reklāmām tiek sniegta nepatiesa informācija vai tās pakļauj bērnus briesmām. Piemēram, ja tiktu apgalvots, ka produkts var jūs izārstēt vai padarīt par 10 gadiem jaunāku (kas, protams, nav iespējams), šāds gadījums būtu manā kompetencē, un es varētu to risināt, piemērojot Negodīgas komercdarbības prakses direktīvu. Attiecībā uz citiem gadījumiem, kad jūs pieminat pārtikas veselīgumu, es vēlos jums atgādināt, ka šādi jautājumi ir komisāres Androulla Vassiliou kompetencē. Viņa veic lielisku darbu, lai nodrošinātu atbilstošu pārtikas marķējumu, pēc kura patērētāji var izdarīt savu izvēli. Tieši tāds ir mūsu mērķis — labi informēti patērētāji, un, īstenojot izglītojošu kampaņu, kurā lielā mērā ir iesaistīts arī manis pārstāvētais ģenerāldirektorāts, mēs varam uzlabot tirgus dalībnieku informētību.

Priekšsēdētājs. – Jautājums Nr. 39 (Marie Panayotopoulos-Cassiotou) (H-0530/08).

Temats: patērētāju aizsardzība un izglītošana.

Izglītības politika ietilpst dalībvalstu atbildības jomā. Tomēr produkti, kuri ir saistīti ar izglītību, mācībām un mūžizglītību, ir komercdarbības, jo īpaši pārrobežu komercdarbības, priekšmets un tādēļ skar patērētājus. Vai Komisija noteiks Eiropas politiku attiecībā uz patērētāju aizsardzību saistībā ar šādu produktu kvalitāti un cenu?

Meglena Kuneva, *Komisijas locekle*. – Komisija nav tiesīga noteikt izglītības produkta cenu vai kvalitāti. Bet citādi es uzskatu šo jautājumu par diezgan būtisku. Tomēr patērētājus, iegādājoties izglītības produktus, aizsargā ES tiesību akti pret maldinošu vai agresīvu praksi.

Negodīgas komercdarbības prakses direktīva, par kuru es tikko runāju, nosaka, ka tirgotājiem ir aizliegts maldināt patērētājus, sniedzot nepatiesu vai maldinošu informāciju, piemēram, attiecībā uz labumiem, kurus iespējams gūt no produkta, rezultātiem, kuri ir sagaidāmi, lietojot produktu, vai attiecībā uz veikto testu vai pārbaužu rezultātiem.

Direktīvā ir iekļauts arī pilnībā aizliegtas prakses "melnais saraksts", piemēram, visā ES ir aizliegts minēt, ka produktu ir apstiprinājusi vai atbalsta valsts vai privāta iestāde (piemēram, ir aizliegts apgalvot, ka mācību grāmatu ir apstiprinājusi izglītības ministrija, ja patiesībā tas tā nav).

Turklāt tirgotājiem ir jāsniedz patērētājiem visa informācija, kas ir nepieciešama, lai viņi varētu izdarīt uz informāciju pamatotu izvēli. Piemēram, Komisija saņēma sūdzību par kursiem, kurus var iegādāties angļu valodā izstrādātā tīmekļa vietnē un kuri tiek pasniegti citā valodā. Patērētāja neinformēšana par valodu, kādā tiek pasniegti kursi, var tikt uzskatīta par maldinošu praksi. Tomēr tikai par Negodīgas komercdarbības prakses direktīvas ieviešanu atbildīgās dalībvalstu iestādes un tiesas, pamatojoties uz EK līgumā noteiktajiem brīvas aprites principiem, var noteikt, kāda informācija katrā konkrētā gadījumā atbilst Eiropas tiesību aktiem.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou, autore. – (EL) Es vēlos pateikties komisārei par atbildi. Cenu sagrozījums saistībā ar produkta kvalitāti ir jautājums, kas rada bažas patērētājam. Es šeit runāju nevis par cenas noteikšanu, bet gan par saistības starp cenu un produktu noteikšanu, pamatojoties uz konkurenci, un arī izglītības produktu apriti starp dalībvalstīm, un par patērētāju pārrobežu aizsardzību.

Vai jums ir kāda informācija par pārrobežu aizsardzību saistībā ar izglītības produktu apriti starp dalībvalstīm?

Meglena Kuneva, *Komisijas locekle.* – Jautājums par pārrobežu problēmām saistībā ar mācību materiāliem ir Eiropas Patērētāju tiesību aizsardzības centru tīkla kompetencē, kura darbs ir vērsts uz patērētāju sadarbības regulēšanu un kurš efektīvi pilda vēstnieka funkcijas attiecībā uz patērētāju tiesībām visā Eiropā.

Pārrobežu nesaskaņu gadījumā starp patērētāju un izglītības pakalpojuma sniedzēju, grāmatas vai materiāla piegādātāju patērētājs var vērsties Patērētāju tiesību aizsardzības centrā. Ja patērētājs nevar atrisināt jautājumu tiešā veidā, vēršoties savas valsts Patērētāju tiesību aizsardzības centrā, šis centrs var palīdzēt rast apmierinošu risinājumu izglītības pakalpojuma vai materiāla izcelsmes valstī.

Es neesmu paņēmusi līdzi visu informāciju par atšķirīgo pieredzi un gadījumiem dažādās dalībvalstīs, bet varu jums pateikt, ka šo Eiropas patērētāju tiesību aizsardzības centru pārstāvji tiekas vairākas reizes gadā. Šā tīkla darbība ir uzlabota un efektīva, un lielākā daļa centru ļoti aktīvi strādā un spēj risināt problēmas, ar kurām pie tiem vēršas patērētāji.

Tā kā šis jautājums skar izglītības nozari, šiem centriem var lūgt informāciju par to, kā tie risina šāda veida jautājumus. Tomēr pamatprincips ir nemainīgs, un šis regulējums darbojas ļoti efektīvi.

Paul Rübig (PPE-DE). – (*DE*) Mani interesē tas, kāda patiesībā ir situācija ar izglītību tiešsaistē. Attiecībā uz sūdzībām, vai Komisija varētu izveidot tīmekļa vietni, norādot iestādes, kuras piedāvā tālmācību un ar kurām ir radušās kādas problēmas, lai iegūtu labāku pārredzamību?

Reinhard Rack (PPE-DE). – (*DE*) Atkal un atkal mēs sastopamies ar problēmu, kad ļoti daudzi Eiropā uzdod jautājumu — kāda ir Eiropas pievienotā vērtība? Tas notiek tagad, kad, kā mēs esam vienojušies, Eiropas Savienība nav atbildīga par izglītības jautājumiem, bet ir atbildīga par kvalitātes nodrošināšanu un patērētāju tiesību aizsardzības jautājumiem. Arī par šo mēs esam vienojušies. Vai nebūtu iespējams apzināti vērsties pie skolām un pat zemāka līmeņa izglītības iestādēm, kas saņem no Komisijas vispārējo informāciju? Īstenojot projektus un konkursus, mēs varam parādīt, kādā veidā Eiropa nodrošina pievienoto vērtību. Tādējādi mēs, iespējams, varētu pievērst šim un arī iepriekšējam jautājumam uzmanību, ņemot vērā pašu mazāko intereses.

Meglena Kuneva, Komisijas locekle. – Es pilnībā apzinos un pozitīvi vērtēju jūsu ierosinājumu un sniegto informāciju. Nedaudz paplašinot jautājumu, uz kuru man ir jāsniedz atbilde, es vēlos teikt, ka mēs esam nonākuši pie Eiropas Savienības pamata — iekšējā tirgus — pabeigšanas posma. Tomēr līdz šim tirgus lielā mērā bija orientēts uz uzņēmējdarbību un atbilstošas uzņēmējdarbības vides izveidi, un tas bija pilnīgi pamatoti. Tomēr tagad mums ir jāpabeidz iekšējā tirgus otrais posms, lai patērētāji visur justos vienlīdz gaidīti un vienlīdz labi aizsargāti. Tāda ir 21. gadsimta patērētāju tiesību aizsardzības politika.

Es ar lielu prieku var jūs informēt, ka Patērētāju tiesību aizsardzības stratēģijā 2007.—2015. gadam ir noteikts, ka patērētāju izglītošana ir pirmais un būtiskākais patērētāju tiesību aizsardzības stratēģijas pīlārs. Es pašlaik nevaru jums sniegt plašāku informāciju, bet mūsu rīcībā ir tādi instrumenti, kā "Eiropas Gudro izvēļu dienasgrāmata", kas ir vērsts tieši uz pusaudžiem, un *Dolcetta*, kas ir papildu instruments skolotāju izglītošanai, bet mēs lielā mērā paļaujamies uz dalībvalstu centieniem.

Mums ir jāizvērtē šī politika, ņemot vērā subsidiaritātes principu. Dažas valstis ir ieinteresētākas ieguldīt patērētāju izglītošanā un atbalstīt vispārējos Komisijas centienus. Es esmu nosūtījusi vēstules visiem iesaistītajiem ministriem, lūdzot viņu atbalstu, jo mēs pašlaik esam nonākuši patiesi izšķirošā posmā, lai izveidotu vienlīdz efektīvi darbojošos patērētāju tirgu visā Eiropā.

Turpmāk mēs vairāk runāsim par to, kā patērētāji jūtas šajā iekšējā tirgū. Tas ir ļoti būtisks aspekts. Vēl viens aspekts ir tāds, ka mums ir jāpievērš lielāka un nopietnāka uzmanība patērētāju sūdzībām. Mums Eiropas

Komisijā nav kopējas pamatnostādnes attiecībā uz patērētāju sūdzībām. Mēs tāpat kā jūs saņemam daudz sūdzību — dažas Parlaments ir saņēmis no saviem vēlēšanu apgabaliem un nosūta Komisijai, bet mums ir nepieciešamas pamatnostādnes attiecībā uz šo sūdzību izskatīšanas kārtību. Komisija nevar pildīt ombuda vai dalībvalsts funkcijas, bet, ja kādā no patērētāju tiesību aizsardzības politikas jomām ir problēma, mums tā ir jārisina, arī izstrādājot tiesību aktus.

Ir zināmi vairāki labi piemēri tam, ka patērētāju sūdzības patiešām var ietekmēt patērētāju tiesību aizsardzības politiku. Pašlaik mēs mēģināt apkopot šāda veida informāciju, izmantojot patērētāju tirgus rezultātu pārskatu. Pirmais patērētāju tirgus rezultātu pārskats tika izveidots šā gada sākumā. Mūsu rīcībā ir īpašs rādītājs — patērētāju sūdzības. Mēs salīdzinām datus par dalībvalstīm, lai redzētu, cik sūdzības tās izskata un kādās jomās. Es ar nepacietību gaidu informāciju no dalībvalstīm, lai būtu iespējams sagatavot nākamo patērētāju tirgus rezultātu pārskatu nākamā gada sākumā. Šādā veidā — soli pa solim — mēs virzāmies pretī iekšējam tirgum, kas paredzēts ES pilsoņiem.

Priekšsēdētājs. – Jautājums Nr. 40 (Giovanna Corda) (H-0545/08)

Temats: patērētāju sūdzības par e-komerciju.

Nesen veiktā Eiropas Patērētāju tiesību aizsardzības centra (ECC) pētījuma rezultāti rāda, ka ārkārtīgi liels skaits strīdu attiecas uz tiešsaistes pirkumiem (2007. gadā 2 583 strīdi un 8 834 sūdzības).

Vai Komisija neuzskata, ka, ņemot vērā pieaugošo e-komercijas attīstību, tai vajadzētu īstenot informācijas kampaņas, lai brīdinātu patērētājus par riskiem, kas ir saistīti ar šo jauno komercijas veidu, un veikt steidzamus un efektīvus pasākumus, lai atrisinātu šādus pārrobežu strīdus, jo īpaši saistībā ar visbiežākajiem gadījumiem, proti, preču nepiegādi vai neapmierinošu produktu piegādi?

Meglena Kuneva, *Komisijas locekle*. – Šis jautājums ir par internetu, un tas ir ļoti būtisks jautājums. Internets piedāvā lielas iespējas patērētājiem. Tas veicina labāku patērētāju informētību un paplašina patērētāju tirgu, nodrošinot piekļuvi lielākam skaitam piegādātāju un lielāku izvēli.

Jau 150 miljoni ES pilsoņu — viena trešā daļa mūsu iedzīvotāju — iepērkas internetā. Tomēr strauji pieaugošais to ES pilsoņu skaits, kuri pērk produktus internetā, nav salīdzināms ar to pilsoņu skaita pieaugumu, kuri iepērkas pāri robežām.

Šie dati rāda, ka Komisija rīkojas pareizi, pievēršoties šim, ar patērētāju uzticību saistītajam, jautājumam, īstenojot virkni informatīvu pasākumu. Ir jāpiemin tiešsaistes režīmā pieejamā digitālā lietotāja rokasgrāmata, pie kuras pašlaik strādā Komisija. Tā tiks publicēta internetā 2008. gada beigās. Nākamais pasākums pēc rokasgrāmatas izstrādes varētu būt pamatnostādņu izstrāde attiecībā uz to, kā piemērot negodīgas komercdarbības prakses tiesību aktus attiecībā uz negodīgu komercdarbības praksi internetā.

Vēl viens instruments, par kuru jau runājām, ir *Dolceta*, kurš ir vērsts uz patērētāju izglītošanu tādos jautājumos kā, piemēram, tālpārdošana un patērētāju zaudējumu kompensēšana. Ļoti būtiski ir izglītot gados jaunos patērētājus, kuri īpaši aktīvi iepērkas internetā. "Gudro izvēļu dienasgrāmata", kuras rekordliels eksemplāru skaits — 2,8 miljoni eksemplāru — šogad ir izplatīts vairāk nekā 18 000 skolās (šī informācija varētu interesēt *E. Angelakas*), ietver informāciju par interneta izmantošanu un pārrobežu kompensēšanu.

Patērētāju tiesību aizsardzības politikas stratēģijā 2007.—2013. gadam ir paredzēti ar patērētāju informēšanu saistīti pasākumi kā daļa no tās prioritātes — informētāki un izglītotāki patērētāji. Būtiskākie instrumenti, ko Eiropas Komisija izmanto, lai informētu pilsoņus un ieinteresētās personas par patērētāju tiesību aizsardzības politiku šai saistībā, ir tīmekļa vietne, periodisks biļetens "Consumer Voice" un informācijas kampaņas.

Attiecībā uz otro jautājumu, kurš skar piemērošanu un kompensēšanu, Komisija ir pārliecināta, ka, lai nodrošinātu iekšējā tirgus darbību, Eiropas patērētājiem ir jābūt pārliecinātiem, ka viņi var īstenot savas tiesības un saņemt kompensāciju visā Eiropas Savienībā. Attiecībā uz sūdzībām saistībā ar e-komerciju, starp tām arī sūdzībām par produktu nepiegādi vai neapmierinošu produktu piegādi, var piemērot spēkā esošos ES pamatnoteikumus par kompensēšanu, ko mēs jau esam pieņēmuši Eiropas patērētāju interesēs. Šie pamatnoteikumi ietver noteikumus ar *ECC* tīklu, diviem Komisijas ieteikumiem par alternatīvu strīdu izšķiršanu, nesen pieņemto Starpniecības direktīvu un regulu, ar kuru nosaka Eiropas procedūru maza apmēra prasībām.

Komisija pašlaik arī izvērtē, vai ir nepieciešama ES iniciatīva par patērētāju kolektīvo kompensēšanu, un, ja tāda ir nepieciešama, kādai vajadzētu būt šai iniciatīvai. Es esmu pilnībā pārliecināta, ka to nosaka jaunā tirdzniecības vieta.

Giovanna Corda, *autore.* – (FR) Priekšsēdētāja kungs, komisāres kundze, jūs jau daļēji atbildējāt uz jautājumu, kuru es gatavojos uzdot par problēmām, ar kurām nākas saskarties iepērkoties.

Procedūras ir ilgstošas, sarežģītas un dārgas. Radušies zaudējumi ir īpaši lieli tādēļ, ka tie skar visneaizsargātākos no mums.

Ņemot vērā to, ka pastāv tiesiskā regulējuma trūkums, vai jūs domājat, ka Eiropas patērētāju tiesību aizsardzības centru rīcībā ir līdzekļi, lai tieši viņi, nevis patērētāji, kuru intereses ir skartas, iesaistītos šajās procedūrās, ne tikai nodrošinot kolektīvo, bet arī individuālo aizsardzību?

Paul Rübig (PPE-DE). – (*DE*) Šis jautājums attiecas uz mūsu ieinteresētību nākotnē pārskatāmā veidā publicēt sūdzības. Ja pārrobežu darījumi atkārtojas, ir jānodrošina arī tiesu un prokuroru piekļuve šādai informācijai. Vai, pēc jūsu domām, šai saistībā ir iespējams izveidot datubāzi?

Justas Vincas Paleckis (PSE). – (*LT*) Komisāres kundze, jūs savā runā ļoti pārliecinoši minējāt e-komercijas paplašināšanos, un es esmu diezgan pārliecināts par to, ka šī paplašināšanās daudz ātrāk notiek vecajās ES dalībvalstīs. Es vēlos jautāt, kas tiek darīts, lai veicinātu e-komercijas attīstību dalībvalstīs, kuras pievienojās Eiropas Savienībai 21. gadsimtā, kā atrī, kā tiek nodrošināta patērētāju tiesību aizsardzība un kādi pasākumi tiek veikti, lai mazinātu šīs atšķirības? Vēl viens jautājums attiecībā uz ļaunprātīgu rīcību — vai ļaunprātīgas rīcības gadījumi vecajās dalībvalstīs ir biežāk sastopami nekā jaunajās?

Meglena Kuneva, *Komisijas locekle.* – Ieteikumu par Eiropas patērētāju tiesību aizsardzības centru piedalīšanos lietu izskatīšanā Eiropas patērētāju interesēs mēs izvērtēsim savā paziņojumā par kolektīvo kompensēšanu līdz šā gada beigām. Līdz šim es raizējos galvenokārt par to, lai mēs būtu pietiekami atvērti un lai tiktu uzklausīti dažādi viedokļi pirms galējā priekšlikuma izstrādes.

Mums patiešām ir jāizvērtē kopējā situācija un jāizmanto visi mūsu rīcībā esošie instrumenti, starp tiem arī Direktīva par aizliegumiem, kura ir arī viens no instrumentiem, ko mēs varam izmantot attiecībā uz pārrobežu situācijām Eiropā.

Es pilnībā piekrītu ieteikumam par datubāzi, un es to pilnībā atbalstu. Mums tā ir nepieciešama, lai izstrādātu efektīvāku politiku un tiesību aktus.

Es esmu pilnīgi pārliecināta par to, ka, ierosinot tiesību aktus vai veicot vispārējas izpildes darbības, mums ir jāpamatojas uz pierādījumiem.

Es turpināšanu veikt izpildes darbības visās 27 dalībvalstīs vienlaicīgi — tā sauktos "kontroles pasākumus" saistībā ar tādiem jautājumiem, kā aviobiļešu un zvanu toņu iegāde. Tīmekļa vietnes parasti ir ļoti labi klienti attiecībā uz šādu pārrobežu izpildes darbību veikšanu.

Katra valsts ir atšķirīga. Mums ir nepieciešami platjoslas pakalpojumi un mums ir nepieciešams, lai vairāk iedzīvotāju izmantotu jebkādus instrumentus, kas parasti ir internets, lai piedalītos e-komercijā. Es uzskatu, ka mēs varam veicināt šo pakalpojumu izmantošanu ar kohēzijas politikas, reģionālās politikas un Kohēzijas fonda palīdzību. Jaunajām dalībvalstīm tiks dota unikāla iespēja patiešām īsā laikā panākt pārējās dalībvalstis un izvairīties no mūsu pieļautajām kļūdām. Tām ir jāvirzās uz priekšu lēcieniem.

Ja jums ir efektīvi, mērķtiecīgi tiesību akti, kuri ir pilnībā saskaņoti visās dalībvalstīs, tie ārkārtīgi lielā mērā ietekmēs patērētāju uzticības pieaugumu un patērētāju tiesību ievērošanu visās dalībvalstīs. E-komercija ir viens no instrumentiem, kā īstenot izdevīgāku darījumu un nodrošināt lielāku izvēli. Tā nav tikai tirgus instruments, bet arī ļoti būtisks demokrātijas instruments.

Priekšsēdētājs. – Jautājums Nr. 42 (Colm Burke) (H-0537/08)

Temats: iekšējā tirgus rezultātu pārskats.

Pilnīga iekšējā tirgus tiesību aktu īstenošana pozitīvi ietekmē gan patērētājus, gan arī patēriņa nozari visā ES. Iekšējā tirgus rezultātu pārskats ir efektīvs veids, kā atspoguļot dalībvalstu panākumus attiecībā uz šo tiesību aktu īstenošanu. Šai saistībā vēlos jautāt, kādā veidā Komisija plāno paziņot šā pārskata rezultātus patērētājiem un nozares pārstāvjiem?

Charlie McCreevy, Komisijas loceklis. – Priekšsēdētāja kungs, es vēlos pateikties cienījamam deputātam par viņa pozitīvajiem komentāriem attiecībā uz iekšējā tirgus rezultātu pārskatu. Es piekrītu, ka pārskata rezultāti ir jāpaziņo plašai sabiedrībai. Visi rezultātu pārskata izdevumi ir pieejami Europa tīmekļa vietnē. Izdevumi papīra formātā tika nosūtīti dalībvalstu pastāvīgajām pārstāvniecībām un Komisijas pārstāvniecībām 27 dalībvalstu galvaspilsētās. Turklāt šā pārskata eksemplāri tika nosūtīti citām ES iestādēm, kā arī nacionālajām administrācijām. Pēc katra rezultātu pārskata publicēšanas 21 valodā izdod paziņojumu presei, un rezultāti tiek paziņoti preses konferences laikā, lai nodrošinātu, lai tie ir pieejami dalībvalstu plašsaziņas līdzekļiem.

Colm Burke, *autors*. – Paldies jums, komisāra kungs, par to, ka pievērsāties šim jautājumam. Es atzinīgi vērtēju darbu, kas ir paveikts šajā jomā, kura ir saistīta ar vispārējo jautājumu par attieksmi pret Eiropas Savienību dalībvalstīs.

Īrijā, laikā, kad notika debates par Lisabonas līgumu, kļuva aktuāla īpaša problēma — saskaroties ar negācijām, tika vainota Eiropas Savienība. Es vēlos sniegt vienu tipisku piemēru problēmai, kurai mēs neesam raduši risinājumu, — dalībvalsts nespējai piemērot Eiropas Savienības direktīvas. Viklovā, kas atrodas Kromānā — vietā, kur es dzīvoju, aptuveni pirms astoņiem gadiem bija gadījums, kad Īrijas valdībai bija iespēja saņemt finansējumu no Eiropas, pamatojoties uz direktīvas noteikumiem, bet netika veikti nepieciešamie pasākumi, kā rezultātā 50 ģimenes nevar darīt savu darbu — vākt gliemenes. Vietējie laikraksti vainoja Eiropas Savienību. Nav samaksātas kompensācijas ...

(Priekšsēdētājs pārtrauca runātāju.)

Charlie McCreevy, Komisijas loceklis. – Mūsu rīcībā ir virkne instrumentu attiecībā uz novēlotu direktīvu transponēšanu, ar kuriem ES rīkojas saskaņā ar procedūru. Ja dalībvalsts kavējas ar tiesību aktu transponēšanu, mēs, protams, lai atrisinātu problēmu, kā galējo risinājumu izmantojam sankcijas. Bet mēs cenšamies izvairīties no šā risinājuma, īstenojot šādus pasākumus: ja dalībvalsts sastopas ar sarežģījumiem, transponējot direktīvu, mēs organizējam tikšanās ar attiecīgās dalībvalsts pārstāvjiem, organizējam seminārus un mēģinām risināt specifiskās problēmas un novērst sarežģījumus, ar kuriem šī valsts saskaras. Tādējādi mēs darām visu, kas ir mūsu spēkos, lai veiktu transponēšanu pēc iespējas ātrāk.

Es piekrītu *C. Burke* teiktajam, ka šāda problēma pastāv ne tikai Īrijā, bet arī citās ES dalībvalstīs. Ir vērojama izteikta tendence, ka visas valdības uzņemas atbildību par pozitīvajiem sasniegumiem pat tad, ja tās ir iedvesmojusi Eiropa vai ja sākotnējā ideja ir nākusi no Eiropas. Es esmu pārliecināts, ka tie no mums, kuri ir strādājuši Īrijas parlamentā vai valdībā, bieži vien ir vainoti arī par to. Bet, saskaroties ar negācijām, kuras kaut kādā mērā ir saistītas ar Eiropu, mēs, protams, vainojam Eiropas Savienību. Tādēļ es piekrītu *C. Burke*, ka ir jāizrāda pozitīvāka attieksme pret visiem labajiem darbiem, ko mēs šeit Eiropā darām.

Kad dalībvalsts nespēj gūt panākumus kādā jomā, mēs veicam atbilstošus pasākumus, bet mēs cenšamies no tiem izvairīties, mudinot dalībvalstis atrisināt savas problēmas pēc iespējas ātrāk.

Priekšsēdētājs. – Jautājums Nr. 43 (Jim Higgins) (H-0539/08).

Temats: banku nozare pierobežas teritorijās.

Vai Komisija var sniegt informāciju par to, vai tā gatavojas izskatīt jautājumu par papildu maksām par bankas automātu, debetkaršu un kredītkaršu izmantošanu pierobežas teritorijās, jo īpaši ņemot vērā to, ka daudzas bankas piedāvā savus pakalpojumus abās pusēs robežai — gan Ziemeļīrijā, gan arī Īrijas Republikā?

Charlie McCreevy, Komisijas loceklis. – Debetkaršu un kredītkaršu lietotāji pierobežas teritorijās var saskarties ar trīs veidu nodevām, kas attiecas uz maksājumiem ar kartēm. Tās ir: parastā nodeva par kartes lietošanu neatkarīgi no vietas vai dalībvalsts, kur to izmanto; nodeva par valūtas konvertāciju, veicot maksājumus starp dalībvalstīm, kurās izmanto dažādas valūtas, piemēram, eiro un sterliņu mārciņu; un trešais veids — nodeva, ko iekasē pārdošanas vietā vai, izņemot skaidru naudu no bankas automāta.

Pirmais nodevas veids, proti, parastā nodeva par kartes lietošanu, tiek regulēta Eiropas līmenī tikai saistībā ar maksājumiem eiro valūtā — saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 2560/2001 par pārrobežu maksājumiem eiro, ja pārrobežu maksājumu eiro veic starp divām dalībvalstīm, iekasētajai nodevai par šādu maksājumu ir jābūt tādai pašai, kā nodevai par tāda paša apmēra maksājumu eiro dalībvalstī, kurā izdota maksājumu karte. Tajā pašā laikā šī regula neattiecas uz maksājumiem ar kartēm, kuras ir piesaistītas citu valūtu, piemēram, sterliņu mārciņu, kontiem.

Ja maksājumu eiro veic starp eirozonas dalībvalsti, piemēram, Īriju, un dalībvalsti, kas nav eirozonā, piemēram, Apvienoto Karalisti, var noteikt papildu nodevu par valūtas konvertāciju ar karti veiktajam maksājumam. Maksājumu pakalpojumu direktīva nosaka noteikumus, kad šādu valūtas konvertāciju piedāvā. Jāsaka gan, ka šī direktīva vēl ir jāīsteno dalībvalstīs.

Noslēgumā vēlos piebilst, ka maksājumiem ar kartēm var piemērot papildu nodevu pārdošanas vietā vai papildu nodevu par skaidras naudas izņemšanu no privātiem bankas automātiem. Saskaņā ar Eiropas tiesību aktiem papildu nodevas piemērošana vai atlaižu piedāvāšana attiecīgajiem maksāšanas līdzekļiem ir komersanta ziņā. Tajā pašā laikā nekas nekavē dalībvalstis aizliegt vai ierobežot šādas papildu maksas. Šādus nosacījumus skaidri nosaka iepriekš minētā direktīva par maksājumu pakalpojumiem iekšējā tirgū.

Tādēļ Komisijai nav tiesiska pamata iejaukties attiecībā uz papildu nodevu piemērošanu pārrobežu maksājumu pakalpojumiem Apvienotajā Karalistē un Īrijā. Tomēr Komisija uzskata, ka konkurence abās robežas pusēs nodrošinās to, ka noteiktais nodevu apmērs būs pamatots. Ja tirgus dalībnieki mazinās vai ierobežos konkurenci, kompetentās dalībvalstu iestādes iejauksies, lai aizsargātu pilsoņu intereses.

Jim Higgins, *autors*. – Tāpat kā es arī komisārs ir pietiekami labi informēts par situāciju Īrijā, kuras robežu katru dienu šķērso 18 000 strādājošo, nonākot no vienas jurisdikcijas otrā, un kur 5200 studentu un 1,7 miljoni iedzīvotāju dodas brīvdienās vai iepirkties pāri robežai.

Es dzirdēju komisāra teikto, ka šis jautājums ir dalībvalstu ziņā un ka uz bankām neattiecas Regula (EK) Nr. 2560/2001, bet pilnīgi noteikti ir nepieciešams regulējums, lai aizliegtu šādu papildu nodevu piemērošanu. Ļoti labs piemērs šai saistībā ir jūsu kolēģe komisāre *Vivien Reding* — informācijas sabiedrības un plašsaziņas līdzekļu komisāre, kura ieņēma ļoti stingru nostāju attiecībā uz mobilo telefonu kompānijām, un mēs varam redzēt patērētāju interesēs panāktos rezultātus. Tas šķiet nepareizi, ka šāda situācija joprojām pastāv, jo īpaši tādēļ, ka abās robežas pusēs strādā vienas mātes bankas filiāles.

Charlie McCreevy, *Komisijas loceklis.*— Es pilnībā piekrītu *J. Higgins*, ka šis jautājums par papildu nodevām noteiktās aprindās izraisa dusmas.

Tomēr šis jautājums ir dalībvalstu ziņā. Direktīvā par maksājumu pakalpojumiem, kura nesen stājās spēkā, ir ļoti skaidri noteikts, ka dalībvalstu iestādes, ņemot vērā mūsu panākto kompromisu, vēlējās, lai šis jautājums paliktu to ziņā. Tādējādi attiecīgo dalībvalstu iestādes var risināt šo jautājumu, ja tās vēlas, bet tajā laikā vairākums dalībvalstu neatbalstīja pasākumu īstenošanu ES līmenī. Tieši pie šāda risinājuma mēs nonācām tajā laikā. Iespējams, ka šis aspekts tāpat kā citi politiskie un ekonomiskie aspekti nākotnē mainīsies.

Nesen notikušajās debatēs par Maksājumu pakalpojumu direktīvu vairākums dalībvalstu nevēlējās rīkoties, bet mēs nezinām, kādi priekšlikumi tiks izvirzīti nākotnē — iespējams, ka tomēr vairākums vēlēsies rīkoties.

Priekšsēdētājs. – Jautājums Nr. 44 (Dimitrios Papadimoulis) (H-0553/08).

Temats: "Hellenic Telecommunications Organisation" (OTE) pārdošana un nevēlēšanās izteikt publisku pārņemšanas piedāvājumu.

Grieķijas Parlaments ir pieņēmis likumu, ar kuru ratificē līgumu starp OTE un "Deutsche Telekom", neņemot vērā Direktīvas 2004/25/EK ¹⁽²⁾ noteikumus par mazākumdalībnieku aizsardzību. Atsakoties ņemt vērā šos noteikumus, valdība pamatoja savus argumentus uz Likuma Nr. 3461/2006 8. panta g) punktu, kurš atbrīvo privatizācijas procesā esošus valsts uzņēmumus no prasības izpildes attiecībā uz publisku pārņemšanas piedāvājumu.

Ņemot vērā to, ka pirms līguma noslēgšanas valdībai piederēja tikai 28 % OTE daļu, vai Komisija uzskata, ka OTE bija valsts uzņēmums? Kādai minimālajai uzņēmuma daļai ir jāpieder valstij, lai uzņēmums tiktu uzskatīts par valsts uzņēmumu? Vai iepriekš minētajā likumā noteiktais izņēmums aizsargā mazākumdalībnieku tiesības? Vai publisko pārņemšanas piedāvājumu gadījumā tiek piemēroti skaidrības un pārredzamības principi? Vai dalībvalstīs tādu uzņēmumu daļu īpašniekiem, kuru daļu turētāja ir valsts, ir mazākas tiesības nekā to uzņēmumu daļu īpašniekiem, kuru daļas nepieder valstij?

Charlie McCreevy, *Komisijas loceklis.* – Vispirms es vēlos uzsvērt, ka biržas sarakstā iekļautu sabiedrību mazākumdalībnieku tiesību aizsardzība ir viens no būtiskākajiem Kopienas tiesību aktu par pārņemšanas piedāvājumiem mērķiem. Biržas sarakstā iekļautas sabiedrības kontrolpaketes turētāju maiņas gadījumā ir

84

LV

^{(2) 1} OV, L 142, 30.4.2004., 12. lpp.

jānodrošina vienlīdzīga attieksme pret visiem dalībniekiem un mazākumdalībnieku aizsardzība. Komisija ļoti stingri ievēro šo pamatprincipu.

Biržas sarakstā iekļautu valsts uzņēmumu mazākumdalībniekiem ir tieši tādas pašas tiesības kā privātu uzņēmumu mazākumdalībniekiem. Parasti tiek piemērots princips, ka personas, kuras iegūt kontroli pār biržas sarakstā iekļautu sabiedrību, izsaka obligātu piedāvājumu attiecībā uz mazākumdalībniekiem piederošajām daļām. Tomēr Kopienas tiesību akti nosaka, ka dalībvalstis var atkāpties no noteikuma par obligāto piedāvājumu, ņemot vērā dalībvalsts līmenī noteiktus apstākļus.

Grieķija ir izmantojusi šīs izvēles tiesības. Tās tiesību akti paredz, ka atsevišķos gadījumos nepiemēro noteikumus par obligāto piedāvājumu. Galvenokārt tie ir gadījumi, kad notiek sabiedrības privatizācija. Šis izņēmums ir vispārīgs, bet problēmas parasti sākas ar sīkumiem.

Komisija neapšauba to, ka Grieķijas telekomunikāciju operators OTE, uz ko attiecas cienījamā deputāta jautājums, bija valsts uzņēmums. Lai gan valstij piederēja tikai 28 % uzņēmuma daļu, to pilnībā kontrolēja valdība. Patiesībā jautājums ir par ko citu — cik ilgi var turpināties privatizācijas process? OTE gadījumā privatizācijas procedūra ir ieilgusi. Patiesībā tā turpinās jau ļoti ilgi. Privatizācijas process, kurš acīmredzot vēl joprojām turpinās, sākās pirms 12 gadiem. Cik ilgi uzņēmumam var nepiemērot Pārņemšanas piedāvājumu direktīvas noteikumus par obligāto piedāvājumu? Par uzraudzību atbildīgā iestāde Grieķijā — Grieķijas Kapitāla tirgus komisija — ir nolēmusi, ka OTE vēl joprojām atrodas privatizācijas procesā un ka šādā gadījumā nebija nepieciešams izteikt obligāto piedāvājumu.

Noslēgumā es vēlos piebilst, ka, ja dalībvalstis atsakās no noteikumiem par obligāto piedāvājumu, tām tomēr ir jāievēro vispārīgais princips attiecībā uz mazākumdalībnieku aizsardzību un jānodrošina, lai attieksme pret šiem dalībniekiem būtu tāda pati kā pret kontrolpaketes turētājiem. Tomēr man ir jāizvērtē, kā šajā gadījumā Grieķijas iestādes nodrošina šo aizsardzību. Tādēļ es esmu lūdzis attiecīgos dienestus pārbaudīt, vai ir nodrošināta šāda aizsardzība un vai Grieķijas iestādes šajā gadījumā ir ievērojušas Pārņemšanas piedāvājumu direktīvas noteikumus.

Dimitrios Papadimoulis, *autors.* – (*EL*) Komisāra kungs, tieši tā arī ir problēma. Es nesaprotu, ko jūs visus šos mēnešus meklējat. Grieķijas iestādes pārkāpj Direktīvas 2004/25/EK 3. un 5. panta noteikumus; tās nenodrošina vienlīdzīgu attieksmi un neīsteno konkursa procedūru, pamatojoties uz apšaubāmu argumentu, ka OTE ("Hellenic Telecommunication Organisation"), kurā valstij pieder 28 % daļu, ir valsts uzņēmums.

Vai Komisija turpinās rīkoties pretrunā tiesību aktiem, pārkāpjot direktīvu par vienlīdzīgu attieksmi un mazākumdalībnieku aizsardzību? Komisār C. McCreevy, varbūt jūs neesat lasījis Direktīvu 2004/25/EK tāpat kā jūs nebijāt lasījis Lisabonas līgumu.

Charlie McCreevy, *Komisijas loceklis.* – Kā jau es minēju, mēs pašlaik iepazīstamies ar Grieķijas tiesību aktiem un to atbilstību iekšējā tirgus tiesību normām, jo īpaši attiecībā uz kapitāla brīvu apriti un uzņēmējdarbību, un nepieciešamības gadījumā lietas izskatīšana tiks turpināta.

Attiecībā uz šo gadījumu dažādi Komisijas dienesti cieši sadarbojas, lai veiktu visaptverošu situācijas analīzi. Es varu apliecināt cienījamam deputātam, ka, ja izmeklēšanas gaitā pierādīsies, ka Grieķijas iestādes ir saucamas pie atbildības, pēc izmeklēšanas pabeigšanas mēs veiksim atbilstošus pasākumus. Tāda ir pareiza un tiesiska kārtība, ko mēs piemērojam attiecībā uz katru dalībvalsti, un tā nebūs citāda arī šajā gadījumā attiecībā uz Grieķijas iestādēm.

Pēc izmeklēšanas pabeigšanas mēs pieņemsim atbilstošus lēmumus un turpināsim to, ja attiecīgajā brīdī tas būs nepieciešams.

Priekšsēdētājs. – Jautājums Nr. 48 (Georgios Papastamkos) (H-0526/08).

Temats: Melnās jūras reģiona sinerģija.

Ir pagājis gads kopš Melnās jūras reģiona sinerģijas iniciatīvas īstenošanas uzsākšanas. Vai Komisija uzskata, ka attiecībā uz šo reģionu tiek piemērota plaša, vienota un stratēģiska pieeja? Šai saistībā es vēlos jautāt, vai jūras ceļu un autotransporta, un koridoru attīstība, kā arī sadarbība enerģētikas jomā un ilgtspējīgas attīstības veicināšana ir būtiskākie ES iniciatīvu mērķi? Kādā veidā Komisija plāno izmantot dalībvalstu (Grieķijas, Bulgārijas, Rumānijas) klātbūtni šajā reģionā?

Benita Ferrero-Waldner, *Komisijas locekle.* – 2008. gada 19. jūnijā Komisija pieņēma ziņojumu par Melnās jūras reģiona sinerģijas īstenošanas pirmo gadu. Tajā minēti sasniegumi dažādās nozarēs un izteikti

priekšlikumi izplatīt sinerģiju reģionālās sadarbības procesā. Tajā jānosaka ilgtermiņa izmērāmi mērķi, kā arī jāizvēlas vadošās valstis vai organizācijas mērķu sasniegšanai un jāizveido nozaru partnerības nepieciešamo projektu līdzfinansēšanai.

Kā jau Komisija iepriekš norādīja reģionā īstenotās divpusējā politika — galvenokārt Eiropas kaimiņattiecību politika — nodrošina stratēģiskos pamatnoteikumus, un Melnās jūras reģiona sinerģija papildina tos reģionālā līmenī. Kaimiņattiecību politika tiek īstenota divpusējā līmenī, un tas ir pirmais papildinājums attiecībā uz šo reģionu.

Jūsu jautājumā minētās nozares Komisija uzskata par ļoti būtiskām. Ir izstrādāti priekšlikumi Melnās jūras reģionā veidot partnerattiecības dažādās jomās, starp tām arī transporta un vides aizsardzības jomā, un šajā reģionā esošās dalībvalstis aktīvi atbalsta šīs iniciatīvas.

Sadarbība starp Komisiju un trīs dalībvalstīm ir nostiprināta, attīstot sinerģiju un darbojoties Melnās jūras reģiona ekonomiskās sadarbības organizācijā (BSEC).

Lai panāktu turpmāko sinerģijas virzību, aktīvi ir jāiesaistās arvien lielākam dalībvalstu un Melnās jūras reģiona partneru skaitam, un Melnās jūras reģionā esošās dalībvalstīm var būt un tām patiesi ir izšķiroša nozīme šai saistībā.

Georgios Papastamkos, *autors*. – (*EL*) Paldies par atbildi, komisāres kundze. Attiecībā uz Melnās jūras reģiona sinerģiju patiešām ir jūtama jūsu ieinteresētība, turklāt jūs esat informēta arī par to, ka Melnās jūras reģiona ekonomiskās sadarbības organizācija (*BSEC*) ir kļuvusi par nopietnu institucionālu reģionālās organizācijas struktūru; tās sadarbība patiešām kļūst arvien intensīvāka un plašāka. Šāda situācija ir izveidojusies pateicoties tam, ka šajā reģionā sastopas Eiropas un Āzija, un tās sastopas dažādos līmeņos.

Es vēlos dzirdēt atbildi uz šādu jautājumu: neņemot vērā šo Melnās jūras reģiona sinerģijas iniciatīvu, vai Komisija plāno izveidot starpreģionu attiecību struktūru starp ES un Melnās jūras reģiona valstīm, nosakot stingrākus institucionālos pamatnoteikumus, lai tiktu izveidots institucionāli drošāks starpreģionu sadarbības veids?

Benita Ferrero-Waldner, *Komisijas locekle.* – Attiecībā uz Melnās jūras reģiona sinerģiju mērķis bija iegūt partnerus austrumos — mūsu pašreizējos austrumu partnerus, kā arī Turciju un Krieviju, un, tā kā šīs valstis jau bija šajā Melnās jūras reģiona ekonomiskās sadarbības organizācijā, mēs izlēmām, ka tas ir pareizākais risinājums.

Bet jūs jau zināt, ka Eiropas Padome ir aicinājusi mūs izveidot arī īpašu austrumu partnerību, un mēs — mani dienesti un es — pie šā jautājuma strādāsim rudens beigās un nāksim klajā ar konkrētākiem priekšlikumiem tikai attiecībā uz austrumu partneriem — izņemot Turciju un Krieviju. Bet es vēlreiz vēlos pieminēt, ka 13.–14. februārī es biju Kijevā, kur notika pirmā ministru sanāksme. Jums ir jāsaprot, ka tas bija tikai konferences pats sākums. Projektu pabeigšanai un reāla progresa panākšanai neapšaubāmi ir nepieciešams laiks.

Atceroties to, cik ilgi mēs strādājam pie Barselonas procesa, jūs sapratīsiet, cik lēni attīstās procesi, tādēļ es domāju, ka, no vienas puses, Melnās jūras reģiona sadarbībai vēl ir kur attīstīties, bet, no otras puses, austrumu partnerības attīstības iespējas vienmēr būs mazākas.

Priekšsēdētājs. – Jautājums Nr. 49 (Robert Evans) (H-0533/08).

Temats: ES vēlēšanu novērošanas misijas.

Komisija tērē ievērojamas naudas summas vēlēšanu novērošanas misijām visā pasaulē, un tai ir ļoti liela nozīme dažās valstīs, kur situācija ir vissarežģītākā.

Vai Komisija veic šo misiju izvērtēšanu ilgtermiņā? Kā mēs varam efektīvāk palīdzēt valstīm un atbalstīt tās, lai novērstu vēlēšanu laikā pamanītos trūkumus un palīdzētu sagatavoties nākamajām vēlēšanām?

Benita Ferrero-Waldner, *Komisijas locekle.* – Es piekrītu, ka ES vēlēšanu novērošanas misiju (VNM) darbs visā pasaulē ir saistīts ar saprātīgi iztērētu nauda. Pēdējos astoņos gados ES novērotāji ir ziņojuši par izšķirošām vēlēšanām, tādējādi mazinot iespējamos konfliktus attiecībā uz vēlēšanu rezultātiem vai nosakot reģionus, kuros steidzami ir jāveic vēlēšanu un politiskās reformas. Tie ir sasniegumi, kuru ietekme ir ilglaicīga.

Eiropas Savienība pašlaik tiek uzskatīta par vienu no uzticamākajiem starptautiskajiem vēlēšanu novērotājiem. Es zinu, ka arī R. Evans nesen ir atgriezies no vēlēšanām Šrilankā. Es domāju, ka viņam ir savs viedoklis par

to, kā noritēja vēlēšanas, un, iespējams, arī par to, kas ir darāms nākotnē. Šā iemesla dēļ Komisija arī turpmāk uzskatīs ES VNM par prioritāti, un arī es, šeit strādājot, to mēģināšu darīt.

Ņemot vērā iepriekš minēto, vēlēšanu novērošanas misijas nav uzskatāmas un tās arī nevar uzskatīt par nesaistītiem pasākumiem. Vēlēšanu novērošanas misija pati par sevi nav mērķis, bet tai būtu jāpalīdz novērst trūkumus vēlēšanu sistēmā, kā arī jāveicina institucionālās un demokrātiskās reformas ilgtermiņā.

VNM ziņojumi ir būtiskākais sākuma punkts trūkumu novēršanai vēlēšanu sistēmā. Tie pēc būtības ir izmantojami ilgtermiņā. VNM ieteikumos parasti ir noteiktas iespējas ieviest izmaiņas, piemēram, attiecībā uz reglamentējošiem noteikumiem vai vēlēšanu pārvaldību. Arvien biežāk tos iestrādā plašākā vēlēšanu atbalsta stratēģijā, tādējādi nostiprinot to ilgtermiņa ietekmi.

Attiecībā uz citām nesenajām VNM es varu apstiprināt, ka, piemēram, Ruandā, Kambodžā vai Jemenā mēs sniedzām atbalstu attiecīgajām vēlēšanu komisijām. Pēc šo projektu īstenošanas, pamatojoties uz iepriekšējām ES VNM, kuru laikā tika konstatēti vairāki trūkumi, tika izstrādāta vēlēšanu sistēma. Bet šai saistībā es vēlos pieminēt, ka pēdējos gados Komisija ir arī ievērojami palielinājusi finansējumu atbalsta nodrošināšanai vēlēšanu laikā, tādējādi piedaloties ES VNM ieteikumu izstrādē. Kopš 2000. gada šis finansējums ir pieaudzis līdz 400 miljoniem eiro, un tā ir diezgan liela summa.

Pēc ES VNM Eiropas Komisijas delegācijas attiecīgajās valstīs veic arī vērtīgu darbu, īstenojot sagatavošanas pasākumus vēlēšanu reformai pēc ES VNM, un neapšaubāmi vērtīgu darbu veic arī galvenie novērotāji, atgriežoties šajās valstīs un iesniedzot savus galīgos ziņojumus.

Noslēgumā es vēlos piebilst, ka, tā kā vēlēšanu reforma bieži vien ir lielā mērā politisks pasākums, ne vienmēr tā norit gludi, un ir nepieciešamas dažādas personas un nepārtraukta iesaistīšanās. Es uzskatu, ka kopā ar galveno novērotāju Parlaments var un bieži vien arī veic ļoti būtisku darbu attiecībā uz vēlēšanu reformām, kuras tiek īstenotas pēc VNM.

Tādēļ es ierosinu uz valstīm regulāri sūtīt EP delegācijas, lai aktīvāk iesaistītos šo jautājumu risināšanā un palīdzētu novērst trūkumus vēlēšanu sistēmā, lai nodrošinātu plašākas institucionālās un demokrātiskās pārmaiņas. Tieši par šo jautājumu tika runāts pirmajā Komisijas un Parlamenta kopīgajā seminārā, un šogad — pēc manām domām, decembrī — starp Komisiju un Parlamentu tiks organizēts vēl viens seminārs.

Robert Evans, *autors.* – Es vēlos pateikties komisārei un piekrītu viņai, ka vēlēšanu novērošana ir viens no būtiskākajiem Eiropas Savienības veiktajiem uzdevumiem. Tas ir augsta līmeņa darbs šajās valstīs, un gandrīz viennozīmīgi var teikt, ka tie ir saprātīgi iztērēti līdzekļi. Es esmu ļoti gandarīts, ka vairāku gadu laikā esmu piedalīties vairākās vēlēšanu novērošanas misijās, no kurām pēdējā notika Pakistānā. Patiesībā es piedalījos delegācijas vizītē uz Šrilanku.

Bet es vēlos pievērst Komisijas uzmanību vienam jautājumam – vai ES četru vai piecu gadu laikā starp vienu vēlēšanu novērošanas misiju un nākamo piedāvā noteiktu palīdzību un sniedz ieteikumus, lai novērstu trūkumus vai identificētu jomas, kurās, pēc mūsu domām, ir nepieciešami uzlabojumi un attiecībā uz kurām mēs varam sniegt priekšlikumus, atbalstu un, iespējams, finansējumu, lai nodrošinātu, ka valstis nākamajās vēlēšanās izvairās no iepriekš pieļautajām kļūdām?

Martin Callanan (PPE-DE). - Priekšsēdētāja kungs! Es arī vēlos piekrist *Robert Evans* par vēlēšanu novērošanas misiju vērtību. Arī mani komisāre pagodināja, ieceļot par galveno novērotāju pēdējo vēlēšanu laikā Kambodžā. Es domāju, ka šīs misijas — tāpat kā visas vēlēšanu novērošanas misijas — ir izrādījušās ļoti noderīga palīdzība Kambodžas iestādēm vēlēšanu misiju vadīšanā.

Mans lūgums komisārei ir paraudzīties uz resursiem, kas viņai pieejami, lai nākotnē, kad iespējams, īstenotu vēl vairāk šādu misiju, jo arī es piekrītu, ka tas ir ārkārtīgi vērtīgs, uzmanības vērts līdzeklis. Valstis, kurās šīs misijas notiek, kā arī valstu galvas dažādajās misijās tās vērtē augstu.

Benita Ferrero-Waldner, *Komisijas locekle.* – Vispirms es tikai vēlētos pateikt, ka ieteikumi ilgtermiņā un nākamajām vēlēšanām ir tieši tā joma, kurā mums visiem būtu vairāk jāstrādā kopā.

Tas ir tāpēc, ka dažas valstis ir šos ieteikumus ir ņēmušas vērā, taču citas to nav darījušas, un šiem ieteikumiem ir vairāk jāparādās mūsu valstu ziņojumos un delegāciju un Eiropas Parlamenta delegāciju novērtējumos.

Atbildot uz otro jautājumu, jāsaka – ja budžets būtu daudz lielāks, tad mēs apmeklētu daudz vairāk valstu, taču man ir jāizvēlas, kuras apmeklēt. Es cenšos izdarīt izvēli saskaņā ar budžetu, kam ir jāaptver Āfrika, Āzija, Latīņamerika, ņemot vērā to, cik lielā mērā mēs tur esam gaidīti, Magrebas un Arābu valstīs, kuras,

03-09-2008

Priekšsēdētājs. – Jautājums Nr. 50, ko uzdeva David Martin (H-0543/08)

Temats: Izraēla aiztur Palestīnas iekasētos nodokļus

88

LV

stāvoklis.

Ko Komisija ir darījusi, lai pārtrauktu situāciju, kurā Izraēla aiztur Palestīnas iekasētos nodokļus?

Benita Ferrero-Waldner, *Komisijas locekle.* – Es saprotu, ka godājamais deputāts atsaucas uz kavēšanos ar ikmēneša muitas ieņēmumu pārskaitīšanu, kurus Izraēla iekasē Palestīnas atbildīgās iestādes vārdā. Pēdējais kavējums notika jūnija mēnesī tūlīt pēc tam, kad Palestīnas premjerministrs *Salam Fayyad* nosūtīja vēstuli, kurā viņš iebilda pret notiekošajām diskusijām par turpmāko attiecību attīstību starp ES un Izraēlu.

Tajā laikā jautājums par kavēšanos ar nodokļu un muitas ieņēmumu pārskaitīšanu tika izvirzīts augstākajā līmenī, un es pati šo jautājumu izvirzīju pārrunās ar ārlietu ministru.

Es lūdzu Izraēlai veikt maksājumu Palestīnai, un visbeidzot man jāsaka – un es tā varu teikt – ka maksājums tika veikts nedēļu vēlāk, nekā tas bija jāveic.

Kopš tā laika Komisijai nav ziņots par citiem gadījumiem, kad būtu nokavēta iekasēto nodokļu pārskaitīšana.

David Martin, *autors*. – Es pateicot komisārei par atbildi un par to, ka viņa tomēr rīkojās un darīja pēc tam, kad es izvirzīju šo jautājumu. Viņa sapratīs to, ka notiek ilga kavēšanās no jautājumu uzdošanas brīža līdz atbilžu saņemšanai.

Taču es vēlos uzsvērt to, ka šī nauda ir Palestīnas nauda. Tā nekādā gadījumā nav Izraēlas nauda, lai to varētu aizturēt. Turēties pie tās līdzinās zādzībai – ja ne naudas zādzībai, tad interešu zādzībai. To regulāri izmanto šantāžas nolūkā pret Palestīnu, un es ceru, ka Komisija turpinās izdarīt spiedienu uz Izraēlu, lai tā šo naudu atdotu tad, kad tā Palestīnai pienākas, nevis izmantotu to kā vēl vienu politisko ieroci.

Reinhard Rack (PPE-DE). – (*DE*) Labi, ka šo problēmu acīmredzami varēja atrisināt ātri un bez kavēšanās. Tikai viena piebilde: daudzos gadījumos mēs saskārāmies ar problēmu, ka Palestīnas atbildīgā iestāde izmantoja naudu pretrunā līdzekļu devēju nodomiem. Vai vienlaicīgi atrisinātas ir arī šīs problēmas?

Benita Ferrero-Waldner, Komisijas locekle. – Atbildot uz pirmo komentāru, patiesi pēdējos gados ir notikušas ilgas kavēšanās saistībā ar Palestīnas naudu, un es piekrītu jums tajā ziņā, ka tā ir Palestīnas nauda, taču vienmēr, kad tas bija nepieciešams (un bieži vien palestīniešu man to lūdza darīt), es esmu centusies personiski iejaukties, lai šo naudu atbrīvotu. Tas varēja aizņemt ilgu laiku, un bija periodi, kad to izdarīt bija patiešām ļoti grūti, taču es vienmēr centos. Es jums piekrītu, ka tas jādara arī turpmāk.

Reinhard Rack! Es pilnīgi noteikti varu jums teikt, ka metode, kuru mēs izmantojam naudas sūtīšanai Palestīnai – iepriekš izmantojot TIM, pagaidu starptautisko mehānismu, un tagad PEGASE finanšu mehānismu – paredz pilnīgu uzraudzību.

Starp citu, Izraēla tagad ir izmantojusi šo vienoto valsts kases kontu, lai pārskaitītu izraēliešu naudu. *Salam Fayyad*, kas ir gan finanšu ministrs, gan premjerministrs, ir cilvēks, kas ieguvis starptautiskās kopienas uzticību. Tomēr mēs esam veikuši paši savas pārbaudes galvenajās jomās, un es personiski šim jautājumam pievēršu lielu uzmanību, cik vien tas ir iespējams. Mana delegācija ir izveidojusi pati savu sistēmu un komandu, lai viss notiktu kārtīgi.

Priekšsēdētājs. – Uz jautājumiem, uz kuriem netika atbildēts laika trūkuma dēļ, sniegs rakstiskas atbildes (sk.Pielikumu).

(Sēdi pārtrauca plkst. 19.10 un atsāka plkst. 21.00.)

SĒDI VADA: MARIO MAURO

Priekšsēdētāja vietnieks

16. Pakalpojumu tirdzniecība (debates)

Priekšsēdētājs. – Nākamais jautājums ir ziņojums par pakalpojumu tirdzniecību (A6-0283/2008), ko *Syed Kamall* iesniedzis Starptautiskās tirdzniecības komitejas vārdā (2008/2004(INI)).

Syed Kamall, *referents.* – Priekšsēdētāja kungs, vispirms es vēlos paust atzinību ēnu referentiem un viņu grupas padomniekiem par noderīgo ieguldījumu šajā ziņojumā. Es domāju, ka mēs esam pieredzējuši ļoti interesantas debates, kaut arī mēs ne vienmēr bijām vienisprātis. Taču mums vismaz izdevās īstenot diskusijas loti civilizētā veidā.

Es arī vēlētos pateikties Starptautiskās tirdzniecības komitejas sekretariātam par tā ieguldījumu un pie reizes, ja esmu sācis paust pateicības, arī Tirdzniecības ģenerāldirektorāta ierēdņiem par noderīgajiem padomiem un ieteikumiem.

Acīmredzot Eiropas Savienībai kā lielākajai pakalpojumu eksportētājai ir liela interese par jaunu pakalpojumu tirgu atvēršanu. Tomēr mana personiskā interese par šo tematu vairāk balstās uz to, kā pakalpojumus varētu izmantot kā līdzekli, lai palīdzētu visnabadzīgākajiem cilvēkiem pārvarēt nabadzību.

Taču, pirms mēs to darām, atgādināsim sev par pakalpojumu nozīmi. Pakalpojumi veido 75 % vai aptuveni tik daudz (par precīziem skaitļiem notiek debates un strīdi) no ES IKP salīdzinājumā ar tikai 2 % lauksaimniecības jomā. Āfrikā pakalpojumi veido 52 % no IKP (un šis skaitlis pieaug) salīdzinājumā ar 16 % lauksaimniecības jomā. Līdz ar to, ņemot vērā šos skaitļus, ir patiesi žēl, ka Dohas attīstības sarunu kārtā tik liels uzsvars ir likts uz lauksaimniecību, jo tieši tirdzniecības sākšana un pakalpojumi sola izvest daudzus cilvēkus no nabadzības. Tāpēc es biju gatavs pieņemt grozījumus, kuros teikts, ka sarunas par tirdzniecību un pakalpojumiem nekalpotu tikai ES interesēm, bet gan visnabadzīgāko valstu ekonomiskajai izaugsmei.

Mēs nedrīkstam aizmirst, ko īsti nozīmē attīstība – tā izved cilvēkus no nabadzības, un mēs to varam sasniegt, stimulējot uzņēmējus radīt labklājību un darbavietas.

Daudzās no visnabadzīgākajām valstīm uzņēmēji man saka, ka viņi nonāk izmisumā, cīnoties ar nabadzību. Taču patiesībā viņiem ir nepieciešami banku pakalpojumi, lai dabūtu lētākus aizdevumus, lai spētu paplašināt savu uzņēmējdarbību un nodarbinātu vairāk cilvēku un radītu lielāku labklājību vietējā mērogā, apdrošināšanas pakalpojumi, lai nodrošinātu, ka tad, kad viņu dzīve būs galā vai uzņēmums izputēs un kaut kas noies greizi, viņiem būs kaut kas, uz ko atbalstīties, juridiskie pakalpojumi, lai piešķirtu spēku ar partneriem noslēgtajiem līgumiem, un sakaru pakalpojumi, lai zinātu vislabākās cenas vietējos tirgos, izlemtu, kad pāriet uz vietējiem tirgiem un patiesībā iekļūtu vietējos tirgos.

Tomēr mums visiem ir jāatzīst, ka tad, ja valdības ne savas vainas pēc nespēj nodrošināt pamatpakalpojumus, piemēram, veselības, izglītības un ūdensapgādes jomā visnabadzīgākajiem iedzīvotājiem, tad robu aizpildīšanā, lai nodrošinātu pakalpojumus, ir loma uzņēmējiem.

Diemžēl pakalpojumu tirdzniecība veido tikai aptuveni 25 % no pasaules tirdzniecības, bet tai ir potenciāls radīt daudz lielāku labklājību un daudz vairāk darba vietu. Taču pievērsīsimies dažiem no strīdīgajiem jautājumiem šajā ziņojumā.

Viens no debašu jautājumiem ir bijis par tā dēvētajiem "vispārējo ekonomisko interešu pakalpojumiem", taču mums jāatceras, ka katra valsts tos definē atšķirīgi. Dažas valstis uzskata, ka veselība, izglītība un ūdensapgāde ir jānodrošina tikai valstij. Citas ir izvēlējušās nevalstiskus dalībniekus. Etiopijā, Nigērijā, Kenijā un Ugandā vairāk nekā 40 % cilvēku viszemākās ekonomikas (ienākumu sadalījuma) kvintilē veselības aprūpi saņem no privātiem pakalpojumu sniedzējiem. Mums nepārprotami vajadzētu veicināt ieguldījumus šajos sektoros.

Izglītības jomā es mudinu kolēģus paraudzīties uz darbu, ko paveicis profesors *James Tooley* no Ņūkāslas Universitātes. Viņš savu pētījumu sāka Izglītības institūtā Londonā, uzskatot, ka privāta izglītība patiesībā ir nepieņemama. Tomēr drīz viņš atklāja, ka, iespējams, pretēji savai intuīcijai privātas skolas var nodrošināt labāku izglītību nabadzīgiem iedzīvotājiem. Laikā, kad tika veikts pētījums par Indijas valsts skolām, dažas skolas vienkārši slēdza. Dažās skolotāji neieradās darbā, un vienā gadījumā skolotājs lika saviem studentiem visu dienu gatavot viņam tēju. Tāpēc strādājošie nabadzīgie iedzīvotāji pauda neapmierinātību, aizejot prom no šīm skolām. Viņi sakrāja naudu, lai samaksātu par privātu izglītību, bet ne jau tērauda un stikla tornī, bet gan parasti vienkāršā istabiņā, kas iekārtota virs kāda veikala telpām. Šīs skolas subsidēja bezmaksas izglītību nabadzīgajiem iedzīvotājiem, kas nestrādā.

Es jautāju, kas gan slikts tajā, ka tiek veicināta šo pakalpojumu tirdzniecība, ja tā palīdz visnabadzīgākajiem iedzīvotājiem. Es jau dzirdu dažu šā Parlamenta deputātu viedokļus, ka šos pakalpojumus var nodrošināt tikai valsts un tai šajā jomā jābūt monopolam. Un pat tad, ja valstij tas neizdodas vai valsts nespēj iekasēt pietiekamus ieņēmumus, lai šos pakalpojumus nodrošinātu, viņi neuzskata, ka šo robu vajadzētu ļaut aizpildīt nevalstiskajiem dalībniekiem. Vai viņiem labāk patīk, ka visnabadzīgākajiem cilvēkiem nav piekļuves ūdensapgādei? Vai viņiem labāk patīk, ka visnabadzīgākajiem cilvēkiem nav piekļuves izglītībai? Vai viņiem

labāk patīk, ka visnabadzīgākajiem cilvēkiem nav piekļuves veselības aprūpei tā vietā, lai pieļautu, ka to nodrošina privāts pakalpojumu sniedzējs?

Nākamais strīdus jautājums bija par suverenitāti. Tagad es piekrītu viedoklim, ka mums nevajadzētu uzspiest mūsu sarunu partneriem tirdzniecības un pakalpojumu atvēršanu. Taču mums nudien būtu jāpiekrīt — ja valsts nolemj liberalizēt to, ko mēs varam uzskatīt par vispārēju ekonomisko interešu pakalpojumiem, mums nav tiesību viņiem aizliegt šos tirgus liberalizēt.

Tomēr man jāsaka, ka esmu vīlies dažos savos kolēģos — daži šā Parlamenta deputāti uzskata, ka mums patiesībā jāliek jaunattīstības valstīm slēgt savus tirgus. Šajā jautājumā nevajadzētu pretnostatīt privāto un valsts sektoru. Tajā nevajadzētu pretnostatīt vietējos pakalpojumu sniedzējus ārvalstu pakalpojumu sniedzējiem. Tajā vajadzētu atrast to, kas darbojas vislabāk. Un es uzskatu, ka mums visiem ir kopā jāstrādā, lai nojauktu tirdzniecības barjeras, kas pakļauj nolemtībai nabadzīgos iedzīvotājus.

Mums ir jāstrādā visiem kopā, lai izbeigtu valsts monopolstāvokli, kas daudziem nabadzīgiem cilvēkiem atņem iespēju saņemt svarīgus pakalpojumus, un mums vienmēr ir jābūt draugos ar tiem uzņēmējiem, kas vēlas risināt globālās nabadzības problēmu, radot labklājību un darbavietas, ko panāk ar lielākiem ieguldījumiem pakalpojumu sfērā.

Peter Mandelson, *Komisijas loceklis*, – Priekšsēdētāja kungs! Es pateicos Eiropas Parlamentam par šo ziņojumu. Tajā atspoguļots, ka pakalpojumi jaunattīstības valstīs veido lielāko IKP daļu. Tāpēc pakalpojumu liberalizācijai ir liela nozīme mūsu ekonomiskajā izaugsmē, tāpat kā jaunattīstības valstīm, kur pakalpojumu nozare nav pietiekami attīstīta.

Es lielākoties piekrītu šajā ziņojumā paustajam viedoklim. Tas atbilst mūsu globālajai Eiropas stratēģijai. Tas balstās uz mērķtiecīgu daudzpusēju programmu un uz rūpīgi veidotu divpusēju nolīgumu sistēmu. Mēs esam pilnīgi apņēmušies panākt attīstību daudzpusējā tirdzniecības sarunu kārtā un, kā apstiprināts ziņojumā, uz daudzpusēju darījumu pakalpojumu jomā mēs raugāmies pozitīvi gan no ES interešu viedokļa, gan no nabadzīgo valstu interešu viedokļa.

Es izsaku atzinību par to, ka ziņojumā veicināts sasniegt mērķtiecību saistību līmeni pašreizējās un nākamajās sarunās par divpusējiem un reģionāliem nolīgumiem. Mēs rūpīgi ņemam vērā ziņojumā paustos ieteikumus pašreiz notiekošajām dažādajām sarunām, kas pārsvarā attiecas uz sektoriem, kuri mūsu pakalpojumu nozarei ir svarīgi.

Ļaujiet man paust vispārējas pārdomas attiecībā uz sarunām par pakalpojumu nolīgumiem, kas saistīti gan ar divpusējiem, gan daudzpusējiem darījumiem. Nav noteikta parauga sarunām par pakalpojumiem vai vienkāršas formulas, ko varētu piemērot visiem pakalpojumu sektoriem un visās valstīs. Šīs sarunas ietver jautājumus par sarežģītām un bieži vien detalizētām valstu regulatīvajām sistēmām tādās jomās kā tās, kas atspoguļotas jūsu ziņojuma pēdējā nodaļā — no finanšu pakalpojumiem līdz veselības aprūpei vai izglītībai. Mums tas būtu jādara, neiejaucoties un saglabājot tiesības trešām valstīm regulēt dažādos pakalpojumu sektorus pašām, kā tās pašas vēlas, tajā pašā laikā atverot tās ārējai palīdzībai, ja tiek veicināta konkurence. Nedrīkst būt diskriminācija.

Mēs piekrītam, ka daži pakalpojumu sektori veido lielāku IKP daļu nekā citi un ka tāpēc to tirdzniecības liberalizācijai var būt lielāka ietekme uz mūsu vispārējo labklājību. Tomēr, piešķirot prioritāti kādam sektoram, mums citu faktoru vidū arī jāņem vērā mūsu ES valstu un reģionu relatīvā specializācija dažādos sektoros.

Visbeidzot es vēlos paust pārdomas par daudzpusējo procesu. Jūsu ziņojumā atzinīgi vērtēts signālkonferences paziņojums par pakalpojumiem, kas ietilpst ministru sarunās Dohas attīstības programmā (DAP). Patiesībā mēs ļoti tiecāmies uz šo notikumu jūlijā Ženēvā. Tas bija nosacīts panākums. Mēs nesadzirdējām visus signālus, ko būtu vēlējušies sadzirdēt, taču mēs dzirdējām pietiekami, lai varētu teikt, ka PTO dalībvalstis un vairākas no mūsu mērķa valstīm saprata nozīmi, kādu mēs piešķiram apmierinošam iznākumam saistībā ar piekļuvi tirgum pakalpojumu sektorā.

Man nav kristāla bumbas, lai ieraudzītu, kā tālāk noritēs daudzpusējās sarunas DAP, kopš jūlijā mēs tās pārtraucām. Mēs atrodamies situācijā, kad viens jautājums – īpašs aizsardzības mehānisms lauksaimniecībā jaunattīstības valstīm – ir sniedzis tiešu iemeslu sarunu pārtraukšanai, neraugoties uz to, ka ir arī citi risināmi jautājumi. Tāpēc atbalsts projekta modalitāšu darījumam kopumā ir ļoti nestabils un ne tikai ES un Indijas jautājums, ar ko risina to domstarpības lauksaimniecības jomā. Es jūtos tā, it kā mūsu rokās būtu nenovērtējama, trausla, meistarīgi izveidota vāze, kas tagad ir jāpārvieto, ejot pa ļoti slidenu grīdu. Viena nepareiza kustība, un viss meistardarbs sašķīdīs daudzos gabalos. Tāpēc mums katrs solis jāveic uzmanīgi. Mēs nevaram stāvēt dīkā, taču tāpat ir arī grūti iet uz priekšu.

Mēs esam gatavi no jauna iesaistīties jebkurā līmenī, kādā nepieciešams, lai nodrošinātu, ka mēs nezaudējam sasniegto un jau panākto. Taču no citu puses nav bijušas īstas politiskas apņemšanās piedalīties sarunu procesā. Šajā sakarā pakalpojumu signālkonferencē panāktais progress netiks pazaudēts. Izdarītie signāli izskaidroja elastību, kāda piemīt mūsu galvenajiem tirdzniecības partneriem pakalpojumu nozarē, un tā ir vērtīga informācija.

Vislabākais ieguldījums, ko varam veikt pašreizējos apstākļos, kad sarunas Ženēvā ir pārtrauktas, ir būt reālistiski pozitīviem un izskaidrot, cik lielu izdevību mēs varam palaist garām, ja mums galu galā neizdosies. Tāpēc jūsu ziņojums ir tapis īstajā laikā, jo tajā ietverts skaidrs un līdzsvarots vēstījums par to, kāda ir nozīme tirdzniecības liberalizācijai vienā no galvenajām DAP darījuma jomām — pakalpojumos — gan mums, gan mūsu partneriem. Es ceru uz turpinājumu mūsu sadarbībai un dialogam ar Parlamentu gan šajā jomā, gan citās tirdzniecības politikas jomās.

Olle Schmidt, Ekonomikas un monetārās komitejas atzinuma sagatavotājs. – (SV) Priekšsēdētāja kungs! Pakalpojumu tirdzniecība mūsdienās ir kļuvusi par nepieciešamību jebkuras valsts ekonomikā. Neviena valsts nevar sasniegt ekonomikā panākumus ar dārgu un neefektīvu pakalpojumu infrastruktūru. Tāpēc es vēlētos paust lielu pateicību *Syed Kamall* par izcilu un nozīmīgu ziņojumu.

Tekstilizstrādājumu, tomātu un citu preču ražotāji un eksportētāji nebūs konkurētspējīgi, ja tiem nebūs piekļuves efektīvai banku sistēmai., efektīviem apdrošināšanas uzņēmumiem, grāmatvedības firmām, elektronisko sakaru un transporta sistēmām.

Ekonomikas un monetārās komitejas atzinumā ir uzsvērts, ka cilvēkiem jaunattīstības valstīs ir nepieciešama piekļuve finanšu pakalpojumiem, piemēram, mikrokredītiem, piekļuve banku pamatpakalpojumiem un starptautiskajiem banku pārskaitījumiem, lai iesaistītos saimnieciskajās pamatdarbībās un sāktu uzņēmējdarbību.

Komiteja arī uzskata, ka finanšu sektora īpašais raksturs prasa pārdomātus risinājumus globalizētā pasaulē. Par to runāja arī pats komisārs *Peter Mandelson*. Ja mūsu sarunu partneri, galvenokārt jaunattīstības valstis, teiks "nē" izdevībai atvērt pakalpojumu tirgus, tas vājinās ekonomiskās attīstības iespējas.

Tiem, kas piedalās šajā asamblejā un kam ir šaubas, es teikšu: "Paskatieties uz to, kā ir attīstījušās jūsu pašu valstis!" Preču tirdzniecības attīstība ir gājusi roku rokā ar pakalpojumu tirdzniecības attīstību. Nesot labumu visiem pilsoņiem, priekšsēdētāja kungs!

Zbigniew Zaleski, *PPE-DE grupas vārdā*. – Priekšsēdētāja kungs! Aiz sociālistiskās pieejas šā tirgus neliberalizēšanai slēpjas bailes par to, ka tad, ja šo pakalpojumu nozari nodotu privātās rokās, valsts zaudētu varu pār to un kaut kas noietu greizi. Piecdesmit komunisma gadi ir parādījuši, ka runa nav par to. Konkurētspējīgi pakalpojumu tūrisma, finanšu un transporta nozarē – kas šīs lietas padara pieejamas – un izglītībā un apmācībā ir liels pārbaudījums un cerība nabadzīgām valstīm attīstīties.

Kā es raugos uz šo palīdzību attīstībai, ja mēs salīdzinām preču tirgu — taustāmas lietas — un pakalpojumu tirgu? Pakalpojumi ir cilvēku darbības. Tie dod iespēju nodot zināšanas. Te nav runa par to, ka kāds iedod jums zivi, bet gan par to, ka jums iedod makšķeri, kā mēs mēdzām teikt šajā Parlamentā. Vēl vairāk — tie dod iespēju izpausties personiskajai iniciatīvai, inovācijai un vairāk iesaistīties dažādās darbībās. Pakalpojumu tirgus ir arī spējīgāks pielāgoties kultūras prasībām, tas ir elastīgāks un spēj vieglāk pielāgoties vietējo tiesību aktu prasībām, kas jāievēro jebkurā valstī. Tādā veidā pakalpojumi var samazināt bezdarbu. Sociālajā līmenī tie var panākt, ka darba tirgū iesaistās vairāk cilvēku ar atšķirīgu izglītības līmeni un no dažādām sociālajām šķirām.

Mēs runājam par ūdeni, izglītību un veselību, un kāpēc gan ne? Piecdesmit komunisma gadi un nesenās pārmaiņas manā valstī pierādīja, ka liberalizācija ir drīzāk labs virzītājspēks nekā slikts, un es to stingri atbalstu.

Françoise Castex, *PSE grupas vārdā*. – (*FR*) Priekšsēdētāja kungs, komisāra kungs, dāmas un kungi! Vispirms es vēlos pateikties referentam par ziņojuma kvalitāti. Tas mums ir devis iespēju vairāk debatēt par pakalpojumu tirdzniecību. Mēs esam varējuši nodefinēt konverģenci un noteikt dažus diskutējamus jautājumus. Mēs redzēsim, vai tie rada nopietnas novirzes debašu un balsošanas beigās.

Vienalga, vai mēs runājam par iekšējo tirgu vai ārējo tirdzniecību, mēs piekrītam tam, ka pakalpojumu tirgus ir visvairāk atbildīgs par labklājības radīšanu un veido ceturtdaļu no pasaules tirdzniecības. Patiesi ir iespējams, ka šim ekonomikas sektoram vēl joprojām ir izaugsmes potenciāls Eiropas Savienībā. Tāpēc ir saprātīgi

iekļaut pakalpojumu tirgu divpusējās un daudzpusējās tirdzniecības sarunās. Tomēr mums būs jānosaka pakalpojumu tirdzniecības principi un noteikumi.

Pirmais jautājums, ko mana grupa vēlas izcelt, ir tas, ka ir jānošķir pakalpojumu tirgus no preču tirgus. Pakalpojumi nelīdzinās precēm vairāku iemeslu dēļ. Pirmkārt, pakalpojumiem nav tāds pats raksturs, daži ir saistīti ar pamatvajadzībām un pamattiesībām. Mēs stingri uzskatām, ka ir jānošķir komerciālie pakalpojumi no nekomerciāliem pakalpojumiem — vai tā būtu veselības aprūpe, vai izglītība. Ļoti būtiski pakalpojumi, piemēram, ūdensapgāde un elektroenerģija, arī jāuzskata par pakalpojumiem ar īpašu statusu.

Pakalpojumi nav līdzīgi precēm, jo to tirdzniecība bieži vien ļoti tiešā veidā ietver cilvēku darbu un ne tikai tehnikas praktiskā tirdzniecība. Lai gan pakalpojumi potenciāli rada darbavietas, tie arī veido sektoru, kurā mēs novērojam vislielāko neoficiālo bezdarbu un vislielāko nedrošību. Tāpēc es jūtos pagodināta, ka šajā ziņojumā teikts, ka tirdzniecības noteikumiem ir jāciena nodarbinātības standarti, ko noteikusi Starptautiskā darba organizācija (ILO). Ar saviem attīstības mērķiem mums ir arī jācīnās ar nedrošību un nabadzību.

Visbeidzot mēs neesam aizmirsuši par Dohas mērķiem un starptautisko tirdzniecību kā attīstības vektoru. Šis jēdziens liek mums ņemt vērā dalībvalstu un jaunattīstības valstu atšķirīgās intereses, kad tiek pārrunātas saistību programmas un ekonomisko partnerattiecību nolīgumi. Eiropas Savienībai ir jāņem vērā attīstības posmi, valstu attīstības gaita un vēlmes, atverot pakalpojumu tirgus, it īpaši liberalizējot kādus no to pakalpojumiem. Ar to es īpaši domāju finanšu pakalpojumus. Spiediena izdarīšana uz trešām valstīm attiecībā uz veidu, kā plānot un regulēt to pakalpojumus, ir pilnīgi izslēgta. Ir jāciena šo valstu suverenitāte, kad runa ir par tik jutīgiem jautājumiem kā sabiedriskie pakalpojumi un finanšu pakalpojumi.

Es nezinu, vai mēs šajā jautājumā panāksim pilnīgu vienprātīgu. Iespējams, ka šis ir temats, kas šajā Parlamentā nošķir labējos no kreisajiem.

Ignasi Guardans Cambó, *ALDE grupas vārdā.* – (*ES*) Priekšsēdētāja kungs, šajā ziņojumā ir skaidri uzsvērts, ka pakalpojumi ir nozīmīgi mūsu valstu tautsaimniecībā un ka ir svarīgi tos pakāpeniski liberalizēt.

Patiesība ir tāda, ka šim ēnu referentam ir bijis interesanti sekot šīm debatēm, kas ir apstiprinājušas to, kāpēc daži no mums sēž šā Parlamenta centrā un nevis vienā vai otrā galā, kāpēc daži no mums sēž šeit, vidū.

Kas ir tas, kas mūs patiešām atšķir, maigi izsakoties, no cilvēkiem, kam vēl joprojām ir stingrs viedoklis par to, kas ir pakalpojumi, par to, ko var un ko nevar privatizēt, no cilvēkiem, kas vēl joprojām alerģiski reaģē uz ideju, ka dažus pakalpojumus ļoti efektīvi var nodrošināt privātais sektors, bieži vien daudz efektīvāk nekā valsts sektors, bieži vien neatkarīgi no tā, cik attīstījusies ir valsts, no cilvēkiem, kas vēl joprojām vēlas piespiest valsti nest lielu daļu sloga jaunattīstības valstīs, it kā atbilde uz visām to problēmām būtu jāmeklē valstij, neņemot vērā to, ka valsts, nesot šo smago nastu, bieži vien nespēj tikt galā ar milzīgo varu, kāda šajā valstīs piemīt korupcijai?

Dažas piezīmes, dažas grūtības saistībā ar neuzticību brīvai konkurencei, brīvai uzņēmējdarbībai un to pilsoņu iespējām, kuri saņem pakalpojumus caur pašu sabiedrību ar brīvās ekonomikas palīdzību.

Tieši to mēs šajās debatēs esam dzirdējuši. Tomēr es vēlētos arī izskaidrot — un tāpēc mēs sēžam centrā — ka arī mēs ne pilnībā piekrītam tām sajūtām, kas mūs dažkārt pārņem, proti, ka referentam — lai gan pēc tam viņš labprāt pieņēma grozījumus no citām grupām — nepiemīt vai reizēm var nepiemist pietiekams jutīgums, lai viņš spētu novērtēt, ko nozīmē vispārējās intereses, lai saprastu, ka ne viss ir pakļauts tirgus noteikumiem un ka dalībvalstīm, protams, ir jādod un tām ir jāsaglabā brīvība aizsargāt noteiktus pakalpojumus ārpus tīrā tirgus regulētā veidā vai nodrošinot tos tikai ar valsts sektora palīdzību.

Kas ir šie pakalpojumi? Mēs nevaram pateikt. Pat Eiropā mēs neesam vienisprātis par to, kas ir vispārējās intereses: ir dažādi risinājumi tam, kā izvērtēt valsts un privāto sektoru atkritumu savākšanas, izglītības, ūdensapgādes, bēru un apbedīšanas pakalpojumu nodrošināšanā, sabiedriskā transporta un pasta pakalpojumu jomā pat vienā pašā Eiropā. Tomēr ir jāsaprot, ka izglītībai, veselībai un citām jomām ir tāda nozīme, kas neļauj šīs jomas pilnīgi un stingri nodot privāta uzņēmuma rokās.

Tāpēc veicināsim pakalpojumu liberalizāciju, mēģināsim saprast, ka, šādi rīkojoties, mēs uzlabojam iedzīvotāju saņemtos pakalpojumus. Eiropas Savienībai ir svarīgi uzņemties iniciatīvu šajā jomā visos tās tirdzniecības nolīgumos, it īpaši saskaroties ar Dohas sarunu kārtas un daudzpusējās sistēmas pārtraukumu, par kuru nav zināms, vai tas ir pagaidu vai ilgstošs pārtraukums, šajā jomā kopumā.

Tāpēc Eiropas Savienībai ir ievērojama atbildība šā palielinājuma pieprasīšanā, praktiski uzspiežot pakalpojumu liberalizāciju, pat mazāk attīstītās valstīs, taču, protams, cienot to brīvību un saprotot, ka

papildus tam – un ar to es beigšu, priekšsēdētāja kungs – ir jāparedz ļoti stingrs regulējums. Daudzos gadījumos bez liberalizācijas ir nepieciešams arī regulējums un skaidri noteikumi, kas ciena katras dalībvalsts brīvību un autonomiju lemt par to, kam tradīciju, iedzīvotāju vai apstākļu realitātes dēļ ir jāietilpst viņu valsts sektorā.

Cristiana Muscardini, UEN grupas vārdā. – (IT) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi! Nāciju Eiropas grupas vārdā es vēlos apsveikt *Syed Kamall* par izcili paveikto darbu. Pakalpojumu sektors, kā viņš pats atzina, ir vissvarīgākais sektors gandrīz visā pasaulē. Pat Āfrikā un Āzijā tas ir vissvarīgākais IKP komponents. Tomēr šim stratēģiskajam sektoram tagad ir jābūt ekonomiskās izaugsmes virzītājam, it īpaši valstīs, kur vēl joprojām nenotiek pietiekama attīstība.

Ziņojums ir labs tādā ziņā, ka tajā komentēts ievērojamais pakalpojumu tirdzniecības pieaugums, kas ir virzītājspēks lielākai labklājībai un stabilitātei, jo sevišķi valstīs, kurām jāturpina attīstīties. Pakalpojumu tirdzniecība arī nozīmē zināšanu nodošanu starp valstīm un pilsoņiem. Tāpēc brīvība veikt šādu tirdzniecību ar nosacījumu, ka tā paredzēta kopīgos un respektētos noteikumos, ir pamatā jebkurai izaugsmes stratēģijai. Tomēr neviens nedrīkst mēģināt uzspiest modeļus citiem vai aizņemties tos no citiem: katrai jaunattīstības valstij ir jāparedz savām izaugsmes spējām piemērots laika grafiks.

Tāpēc jaunajā ceļā uz liberalizāciju ir jāņem vērā tas, ka valdībām ir jāapmierina iedzīvotāju vajadzības, un tās nedrīkst, kā dažkārt diemžēl Āfrika notiek, pārdot iespēju nodrošināt pakalpojumus valsts uzņēmumiem, kas saistīti ar citu valstu valdībām, kad vietējās valdības nespēj nodrošināt saviem iedzīvotājiem pamatpakalpojumus, piemēram, ūdeni vai elektroenerģiju, jo pastāv acīmredzams ekonomisko, politisko un drošības problēmu risks, pat starptautiskā līmenī.

Dohas sarunu kārtas pārtraukšana diemžēl ir sodījusi visus: Eiropas Savienību, rūpnieciski attīstītās valstis, bet visvairāk, mēs uzskatām, visnabadzīgākās valstis. Tāpēc mēs ceram, ka ar šo ziņojumu mēs varam paust citu stipru vēstījumu, proti, ka mēs atkal sākam visas sabiedrības harmonisku attīstību.

Caroline Lucas, Verts/ALE grupas vārdā. – Priekšsēdētāja kungs! Es vēlos sākt, izsakot pateicību referentam par atvērtību un sadarbību. Tomēr, neraugoties uz to, mūsu grupa šo ziņojumu rītdienas balsošanā nevarēs atbalstīt daļēji pieņēmuma dēļ, ka pakalpojumu tirdzniecība ir būtībā tieši tas pats, kas preču tirdzniecība. Kā jau teica Françoise Castex, tā vienkārši nav. Mēs tam nevaram piekrist, vismaz ne tāpēc, ka pakalpojumu tirdzniecībai gandrīz vienmēr nepieciešamas izmaiņas valstu tiesību aktos vai noteikumu īstenošanā, kas bieži ietekmē pat sabiedrības pašu sirdi, it īpaši, ja tā saistīta ar pamatpakalpojumiem, no kuriem cilvēki ir atkarīgi.

Tas ir arī pretrunā tam, ka pašas PTO dalībvalstis aizvien vairāk nošķir preču tirdzniecību no pakalpojumu tirdzniecības. Pēdējā PTO ministru sanāksmē pirms dažiem mēnešiem jūlijā Ženēvā grupa Latīņamerikas valstu pat izplatīja priekšlikumu pilnībā izslēgt veselības aprūpi, izglītību, ūdensapgādi, elektrosakarus un elektroenerģiju no PTO kompetences jomām, tieši pamatojoties uz to, ka tie ir būtiski sabiedriskie pakalpojumi un cilvēktiesības, pret kurām nedrīkst izturēties kā tirgojamām precēm. Visbeidzot ziņojumā patiesi diezgan atlasītā veidā ir citēti daži pozitīvi valstu piemēri liberalizācijai un pamatpakalpojumiem, taču tajā vispār nav minēti ļoti daudzi graujoši piemēri, kurus tikpat labi varēja pieminēt un kurus mums arī vajadzētu paturēt prātā.

Jautājums, kam vēlos pievērsties, ir finanšu pakalpojumu liberalizācijas problēma. Neviens cits jautājums šogad nav bijis iekļauts tik daudzos laikrakstu sleju virsrakstos kā globālā finanšu krīze. Tiek plaši uzskatīts, ka to veicinājis piemērota finanšu tirgu regulējuma trūkums. Tomēr PTO sarunās par pakalpojumiem bagātākās valstis mēģina panākt turpmāku finanšu tirgu regulējumu mazināšanu un liberalizāciju, un šajā ziņojumā šis priekšlikums ir tiešām atbalstīts. Man tas šķiet nedaudz ironiski, ka PTO direktors *Pascal Lamy* ir aicinājis izbeigt PTO darba kārtību, tā cenšoties atrisināt globālo finanšu krīzi, lai gan saskaņā ar jebkuru objektīvu aprēķinu tā faktiskā politika spētu drīzāk veicināt turpmāku finanšu nestabilitāti.

Esmu vīlies, ka visi mūsu grozījumi, kas būtu paredzējuši vismaz pauzi finanšu pakalpojumu turpmākajā liberalizācijā, līdz finanšu stabilitātes forums būs sniedzis ieteikumus par dažiem jauniem pamatnoteikumiem, piemēram, kapitāla prasībām un pārrobežu likviditāti (tā bija vien samērā neliela prasība, ka mums būtu uz to jānogaida), ir patiesībā ticis noraidīts. Šā iemesla dēļ mēs šos grozījumus esam iesnieguši no jauna un mēs noteikti lūdzam jums tos atbalstīt.

Helmuth Markov *GUE/NGL grupas vārdā*. – (*DE*) Priekšsēdētāja kungs, godājamais komisār, dāmas un kungi! Ziņojumā ir pausta vienprātīga kopējā pārliecība, ka daudzpusēja standartu un noteikumu sistēma ir svarīga un nepieciešama, ka tirdzniecība un attīstība nedrīkst radīt pretrunas un ka Eiropas Savienībai ir īpaša atbildība, ņemot vērā tās ekonomisko nozīmi starptautisko ekonomisko attiecību veidošanā.

Tomēr pastāv būtiskas atšķirības pieejā. Jāatzīst, ka ir svarīgi būtiski uzlabot vispasaules piekļuvi pakalpojumiem, kā arī pakalpojumu kvalitāti un izvēli, it īpaši jaunattīstības valstīs. Tomēr to nevar panākt ar visaptverošu koncepciju attiecībā uz konkurenci, liberalizāciju un privatizāciju, it īpaši valsts sektoros (ūdensapgāde, veselība, izglītība, enerģētika un pasažieru pārvadāšana).

Mazāk svarīga ir regulējumu mazināšanas stratēģija, kuru Komisija ievēro daudzpusējās un aizvien vairāk arī divpusējās sarunās, kas ir pareizais veids, kā veicināt globālu ilgtspējīgu attīstību, jo tās galvenais mērķis ir nodrošināt Eiropas uzņēmumiem, kas darbojas starptautiski, piekļuvi visā pasaulē, bet tajā pārāk maz uzmanības tiek pievērsts maziem un vidējiem uzņēmumiem.

Mūsu nākamais jautājums: Eiropas Savienība vēlas noslēgt brīvās tirdzniecības nolīgumus, kas attiektos arī uz ārvalstu ieguldījumiem, ar tādām valstīm kā Ķīna, Koreja, Indija un Dienvidāzijas Reģionālās sadarbības asociācijas (ASEAN) un ĀKK valstīm. Turpretī Vācija šobrīd ievieš likumu, ar kuru ārvalstu balsstiesīgās akcijas Vācijas uzņēmumā var ierobežot līdz maksimums 25 %. Kad Bolīvija pauda uzskatu, ka daudz augstāka ārvalstu kapitāla proporcija dabasgāzes ražošanā ir jāierobežo, Eiropa sacēla traci.

Mana grupa ir pārliecināta, ka katrai valstij pašai ir jāizlemj, kad, saskaņā ar kādiem noteikumiem un cik lielā mērā tā vēlas atvērt sevi globālai konkurencei. Prezidents Óscar Rafael Arias Sánchez šodien sacīja, ka mums nepieciešama asimetriska pieeja. Tas ir galvenais.

Georgios Papastamkos (PPE-DE). – (*EL*) Priekšsēdētāja kungs! Kā teica referents un komisārs *Peter Mandelson*, pakalpojumi ir viens no visdinamiskākajiem sektoriem gan Eiropas, gan pasaules ekonomikā. Tomēr mums ir jāpieņem, ka pastāv liela iespēja stiprināt starptautisko pakalpojumu tirdzniecību, kas var dot labumu gan uzņēmumiem, gan – vēl vairāk – patērētājiem.

Tirdzniecības eksporta ziņā pakalpojumu sektors ir arī īpaši svarīgs jaunattīstības valstīm. Pakalpojumu tirgu progresīvā atvēršana, pamatojoties uz atšķirīgas attieksmes principu, var veicināt tehnoloģiju un praktisko zināšanu nodošanu un to infrastruktūru uzlabošanu.

Galvenie mērķi Eiropas Savienībai ir vismaz *status quo* obligātā nostiprināšana attiecībā uz piekļuvi tirgiem un to turpmāka liberalizācija. Manuprāt, ir nepieciešams samazināt šķēršļus, ar ko saskaras Eiropas uzņēmumi, un nodrošināt lielāku pārredzamību un paredzamību ārvalstu tirgos.

Piedāvājumu līmenis un PTO sarunu vispārējais virziens pakalpojumu sektorā līdz šim ir radījis vilšanos. Divpusējas vai starpreģionālas sarunas par mērķtiecīgiem brīvās tirdzniecības nolīgumiem kļūst par nepieciešamu papildinājumu daudzpusējai sistēmai, it īpaši kopš sarunu pārtraukšanas jūlijā.

Sarunās par turpmāko tirgu atvēršanu būs jānodrošina pašas ES un tās tirdzniecības partneru regulatīvās tiesības, it īpaši sabiedrisko pakalpojumu un vispārējo interešu pakalpojumu jomā.

Carlos Carnero González (PSE). – (*ES*) Priekšsēdētāja kungs! Es vēlos pateikt *Zbigniew Zalesk*i un *Ignasi Guardans Cambó* – kā viņiem zināms, Goijam ir slavena glezna ar nosaukumu "Saprāta miegs rada briesmoņus", un dažkārt liberalizācijas miegs ar stingriem tirgus noteikumiem var radīt neefektivitāti un nevienlīdzību. Kad runājam par pakalpojumiem, mums tas loti jāpatur prātā.

Iedomāsimies, piemēram, nabadzīgu valsti, kurā izglītība nedarbojas labi, kur ir nolemts, ka nāks ārēji dalībnieki, lai it kā sniegtu šīs valsts bērniem kvalitatīvu izglītību. Kā mēs varam būt droši, ka šie privātie uzņēmumi to nedarīs, lai kļūtu par monopolu, oligopolu vai lai noteiktu cenas, kas nav pieejamas patērētājiem, šajā gadījumā skolēniem, kā arī galu galā nesniegs nekvalitatīvu izglītību? Kas to var garantēt? Jo tā var notikt. Tādā gadījumā mēs neatrastos brīvas konkurences situācijā, bet gan situācijā, kurā pilnīgi kontrolēta konkurence atrodas privātās rokās.

Tāpēc mums ir jāsaka skaidrs "jā" pakalpojumu tirdzniecības privatizācijai, vienlaicīgi nošķirot valsts pakalpojumus no vispārējo ekonomisko interešu pakalpojumiem, nodrošinot, ka tiek izpildīti piekļuves un kvalitātes kritēriji un noteikumi un ka, protams, acīmredzami pastāv sociālie kritēriji.

Dalībvalstu tautsaimniecības stiprināšana nozīmē dalībvalstu stiprināšanu – to dalībvalstu, kas ir atvērtas tirgus noteikumiem, taču nenostādot pilsoņus situācijā, kad tie kalpo tiem, kas ir spējīgāki šos noteikumus piemērot.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN). – (*PL*) Priekšsēdētāja kungs, godājamais komisār! Es vēlos paust atzinību *Syed Kamall* par ļoti labi sastādīto ziņojumu. Apsveicu!

Jāuzsver, ka piekļuve tirgum un brīva pakalpojumu tirdzniecība ir ļoti nozīmīga ekonomiskajai izaugsmei un bezdarba samazināšanai. Mūsu valstis un reģioni no šī risinājuma iegūst. Labums tiek arī partneriem ārpus ES, it īpaši nabadzīgām valstīm. Pēc sarunām Dohas programmā ir jāizveido saskaņota pakalpojumu pakete, kurā ietilpst finanšu pakalpojumi, attiecībā pret ko ES ir ļoti atvērta un pārredzama.

Tomēr šai atvērtībai ir kā cimdam ar roku ir jāsader ar divpusību un cieņu. Šajā sakarā mums ir arī jāpalūkojas uz to, ko mēs pazīstam kā "nodokļu paradīzes". Pieņemtajos noteikumus ir jāievēro nepieciešamība veicināt konkurenci, tādējādi samazinot cenas un ceļot pakalpojumu kvalitāti, tajā pašā laikā cīnoties ar korupciju un tirgus monopolizāciju.

Šajā brīdī es vēlētos norādīt, ka pakalpojumu tirdzniecība aizvien biežāk ietver progresīvo tehnoloģiju, informācijas tehnoloģiju, kultūras produktus utt. Pakalpojumiem, kas tiek sniegti internetā, ir jāpievērš īpaša uzmanība. Ir jāgarantē intelektuālā īpašuma tiesības un personisko datu aizsardzība, kā arī aizsardzība pret krāpniecību, pornogrāfijas tirdzniecību un citiem kriminālpārkāpumiem. Sabiedrības novecošanas problēma un cilvēki ar īpašām vajadzībām liek palielināt veselības un aprūpes pakalpojumu apjomu. Tāpēc mums ir jāparedz šajās jomās strādājošo imigrantu skaita pieaugums. Pašreizējā politiskā situācija arī pievērš mūsu uzmanību energopakalpojumiem un sakaru pakalpojumiem.

Mēs esam dzirdējuši, ka visur pasaulē pakalpojumiem ir ļoti nozīmīga loma iekšzemes kopproduktā. Globālajai pakalpojumu tirdzniecībai ir tendence pieaugt un tā jau veido ceturtdaļu no pakalpojumiem. Cerēsim, ka mēs varam radīt sistēmu ar skaidriem un godīgiem noteikumiem, kas nodrošina, ka pret visām pusēm izturas vienlīdzīgi. Tas nebūs viegli, taču kurš teicis, ka mums jārisina tikai viegli uzdevumi?

Jens Holm (GUE/NGL). - (SV) Syed Kamall aicina tālredzīgi atvērt pakalpojumu tirgus jaunattīstības valstīs. Diemžēl tas pilnībā atbilst ES pašreizējai tirdzniecības politikai. Piemēram, Syed Kamall vēlas, lai tam, ar ko pašreiz nodarbojas vietējie uzņēmumi vai valsts sektors jaunattīstības valstīs, būtu konkurence no starptautisku Eiropas uzņēmumu puses.

Šī politika Eiropā jau ir pārbaudīta. Mana valsts Zviedrija bija viena no pirmajām valstīm, kas samazināja regulējumu savam enerģētikas, elektrības, dzelzceļa un pasta pakalpojumu tirgum. Tagad mēs redzam rezultātu: augstākas cenas, sliktāka apkope un arī bieži vien sliktāki pakalpojumi. Tagad daži monopoli var gūt vēl nebijušu peļņu no tā, kas agrāk bija kopīgs īpašums.

Vai šis ir attīstības modelis, kas mums būtu jāpārdod jaunattīstības valstīm? Nē! Par laimi ir valstis, kas rīkojas citādāk! Norvēģija, kas nav atkarīga no ES, ir atteikusies no visām Vispārējā pakalpojumu tirdzniecības nolīguma (VVPT) prasībām liberalizēt nabadzīgo valstu pakalpojumu sektorus. Kopumā Norvēģija ir paudusi iebildumus pret neiejaukšanās politiku, kuru ES ievēro Pasaules Tirdzniecības organizācijā. Tas dod cerību. Eiropas Savienībai visaugstāk jānostāda nabadzīgo valstu vajadzības, nevis jāaicina uz regulējumu mazināšanu un privatizāciju.

Daniel Varela Suanzes-Carpegna (PPE-DE). – (ES) Priekšsēdētāja kungs! Es vēlos izteikt atzinību savam kolēģim Syed Kamall par ziņojumu, kurā viņš izceļ nepieciešamību attīstīt starptautisku pakalpojumu tirgu, kurā ņemtas vērā jaunattīstības valstu dažādās situācijas, neaizmirstot, ka nosacījumiem jābūt godīgiem visām pusēm.

No vienas puses, Eiropas Savienībai ir liels potenciāls atvērt savu pakalpojumu sektoru jauniem tirgiem, kuros tai ir lielas salīdzinošas un konkurences priekšrocības pasaules līmenī – attīstīt jaunus kanālus sektorā, kas ir viens no galvenajiem līdzekļiem, ar kuriem Eiropa var risināt globalizācijas radītās problēmas.

No otras puses, tai ir daudz priekšrocību jaunattīstības valstīm.

Pirmkārt, gūstot labumu no Eiropas Savienības zināšanām un prasmēm šajā jomā, kuras šīm valstīm ir nepieciešamas, lai attīstītu pašu tautsaimniecību, it īpaši pamata un starpdisciplināros sektoros, piemēram, finanšu pakalpojumu sektorā. Tādējādi tas veicinātu tehnoloģiju nodošanu no Eiropas iestādēm un uzņēmumiem. Izdevīgākas ekonomiskās sistēmas pastāvēšana aicinātu citas pasaules daļas veikt ieguldījumus, tāpēc daudzkāršotos ieguvumi to tautsaimniecībai.

Otrkārt, sarunas uzlabotu nosacījumus gan tiem, kas vēlas sniegt pakalpojumus, gan uzņēmumiem, kas vēlas nodibināt filiāles Eiropā.

Es gribētu izcelt ziņojumā pausto nepieciešamību ievērot Starptautiskās darba organizācijas noteikumus, it īpaši attiecībā uz bērnu nodarbināšanu un piespiedu darbu, jo ir līdzās asimetrijai jābūt atklātībai, jā, bet

vienlaicīgi jāievēro godīgas konkurences un godīgas spēles noteikumi, un nekādā gadījumā nedrīkst aizmirst mūsu uzņēmumu intereses.

Mums ir jālūdz, lai valstis uzņemtos lielākas saistības, it īpaši lielās valstis ar strauji augošu ekonomiku: Ķīnu, Indiju un Brazīliju, vienmēr saskaņā ar Pasaules Tirdzniecības organizāciju. Ziņojumā pieminētas īpašas situācijas saistībā ar dažādiem tirdzniecības blokiem, piemēram, ASEAN valstīm, Persijas līča valstīm, Indiju un Koreju. Ziņojumā trūkst viena reģiona, kura attīstības līmenis un ekonomiskā situācija ir ideāla mūsu pakalpojumu sektora attīstīšanai. Es runāju par Mercosur valstīm un šajā sakarā tieši par Brazīliju; es Parlamentā biju referents par sarunu statusu ar šo valsti. Tāpēc pat tad, ja tas neparādās ziņojuma galvenajos izklāstītajos punktos, es tomēr vēlējos to pieminēt, lai to arī iekļautu.

Glyn Ford (PSE). - Priekšsēdētāja kungs! Es vēlos paust atzinību par milzīgo darbu, ko mans kolēģis *Syed Kamall* ir ieguldījis šajā ziņojumā par pakalpojumu tirdzniecību, taču es diemžēl nespēju bez iebildumiem teikt viņam apsveikuma vārdus, jo man ir būtiski iebildumi pret dažiem aspektiem viņa pieejā.

Galvenais jautājums ir vispārējo ekonomisko interešu pakalpojumi. Parasti Eiropas Parlamentā starp sociālistu un kristīgo demokrātu grupām mēs šeit panākam kompromisu, kas atspoguļo spēku politisko līdzsvaru šajā iestādē. Taču diemžēl šajā gadījumā kompromiss nav panākts — patiesībā mēs esam dzirdējuši dažus tādus komentārus no viņa kolēģiem, kas liecina, ka daži no viņa grupas biedriem, kam ir attīstītāka sociālā sirdsapziņa, rauc seju un jūtas diezgan neērti par referenta pieeju.

Šis droši vien ir visliberālākais ziņojums — un, lai nerastos pārpratums, jāpiebilst, ka domāju to nievājošā nozīmē — ko Starptautiskā Tirdzniecības komiteja jebkad iesniegusi plenārsēdē. Tajā nav efektīvā veidā nošķirti komerciāli pakalpojumiem no nekomerciāliem pakalpojumiem, un es un vairākums no manas grupas varēs balsot par *Syed Kamall* ziņojumu tikai tad, ja tiks pieņemti grozījumi Nr. 2, Nr. 11 un it īpaši Nr. 5, kuri garantēs universālus, visiem pieejamus un augsta standarta sabiedriskos pakalpojumus.

Reinhard Rack (PPE-DE). – (*DE*) Priekšsēdētāja kungs! Pakalpojumi ir mūsu ekonomikas nākotnes būtiska sastāvdaļa. To var teikt ne tikai attiecībā uz valstīm ar augsti attīstītu ekonomiku šeit Eiropā, bet arī un it īpaši tā dēvētajām jaunattīstības valstīm. Tā kā tā ir taisnība, mums ir jāparāda, ka regulējumu mazināšana, ko pagātnē panācām preču pārvadāšanas sektorā, ir arī mūsu mērķis pakalpojumu sektorā. Iespējams, daudzos gadījumos šeit tas ir pat svarīgāk.

Gan referents *Syed Kamall*, kam mums jāpateicas par ziņojumu, gan *Zbigniew Zaleski* ir norādījuši, kas pakalpojumu sektorā ir iespējams: zināšanu nodošana, labākas kvalifikācijas, darbavietas un labāka infrastruktūra. Tās ir lietas, ko mums visiem praktiski būtu kopīgi jāatbalsta. Paraugoties uz lietām no šī skatupunkta, mums vajadzētu ietvert daudzas no šīm ideoloģijām, par kurām mēs šeit Eiropā pēdējo gadu un gadsimtu laikā esam cīnījušies, neskatoties tik daudz atpakaļ.

"Jā" īpašām vajadzībām noteiktos sektoros, bet "nē" tām surogātcīņām, ko šā Parlamenta daži deputāti vēlas izcīnīt uz jaunattīstības valstu rēķina.

Harald Ettl (PSE). – (DE) Priekšsēdētāja kungs! Mēs visi vēlamies atvērtas robežas pakalpojumu nodrošināšanai. Es vēlētos šajā sakarā pārrunāt divus jautājumus. Eiropas Savienība 2006. gadā pauda skaidru nostāju par sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu un pat nepakļāva sabiedrisko pakalpojumu jutīgo jomu atklātai konkurencei.

Tagad, protams, saskaņā ar VVPT nolīgumu notiek mēģinājums liberalizēt šo jutīgo sektoru pa aizmugures durvīm. Mēs nevaram izmantot to pašu pieeju, kādu izmantojam komerciāliem pakalpojumiem. Pretējais attiecas arī, protams, uz jaunattīstības valstīm. ES nedrīkst izdarīt spiedienu uz jaunattīstības valstīm un piespiest tās liberalizēt sabiedriskos pakalpojumus. Tām jādod iespēja pašām pieņemt lēmumu, vai to darīt.

Otrs jutīgais jautājums attiecas uz finanšu pakalpojumu tirgu. Kopš 20. gadsimta 80. gadiem finanšu pakalpojumu tirgus ir piedzīvojis milzīgus izaugsmes viļņus visplašāk globalizētajos tirgus sektoros, pat finanšu darījumu jomā. Valūtas tirgiem gada apgrozījums veido 360 triljonus ASV dolāru. Iesaistīšanās tirgos, kas globāli izplešas, protams, ir ekonomiska brīvība, tāpēc jaunattīstības valstis ir ārkārtīgi neaizsargātas no ārējiem triecieniem. Tāpēc finanšu pakalpojumu liberalizācijā [ir jāievēro] attīstības stāvoklis [īpašajam]

(Priekšsēdētājs runātāju pārtrauca)

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN). – (*PL*) Priekšsēdētāja kungs! Šajās debatēs ir divi jautājumu, kuriem es gribētu pievērst uzmanību. Pirmkārt, ir taisnība, ka 2007. gadā pakalpojumu sektors Eiropas Savienībā

veidoja veselus 75 % no IKP un pakalpojumu eksports no ES – vairāk nekā 28 % no kopējā pasaules eksporta apjoma, taču vēl joprojām pastāv daudz šķēršļu tam, lai pašā Eiropas Savienībā pakalpojumu sniedzēji no jaunajām dalībvalstīm varētu brīvi sniegt pakalpojumus. Es gribētu paust cerību, ka ES veiks kādus pasākumus, lai šo jautājumu nākotnē risinātu.

Otrkārt, ir jāpauž stingri iebildumi pret ziņojumā ieteiktajiem risinājumiem, saskaņā ar kuriem Eiropas Savienībai PTO sarunu gaitā ir vienpusēji jāsamazina lauksaimniecības maksājumi un subsīdijas, lai iegūtu, kā tur teikts, atlīdzību papildu peļņas formā no pakalpojumu tirdzniecības. Šī pieeja, ko ES jau daudzas reizes pieņēmusi, ir izraisījusi ražošanas ierobežošanu un dažkārt pat daudzu lauksaimnieciskās ražošanas sektoru likvidēšanu Eiropas Savienībā, kas ievērojami pavājinājis pārtikas nodrošinājumu ES valstīm un pēdējos mēnešos arī izraisījis nozīmīgu lauksaimniecisko izejvielu izmaksu pieaugumu.

Roberto Fiore (NI). -(IT) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi! Es vēlējos pievērst jūsu uzmanību tam, ka ir notikušas sarunas par banku sistēmas liberalizāciju, bet mēs visi zinām, ka saskaņā ar *Basel II* šajā sektorā radās monopols un mēs pieredzējām, kā iet bojā veseli uzņēmumi, veselas ekonomiskās vienības tieši finanšu sistēmas monopolizācijas dēļ.

Tāpēc es uzskatu, ka noteiktos veidos ir jāatdzīvina vecā sistēma, kooperatīvu sistēma, kas lauku teritorijās un tik daudzās citās Eiropas daļās ir devusi jaunu enerģiju mazām privātām iniciatīvām un ģimenēm, lai tās varētu augt. Tad runāsim un rīkosimies saistībā ar liberalizāciju, nevis veidosim monopolu šajā ārkārtīgi svarīgajā banku sektorā, kas ietekmē ģimeņu dzīves un uzņēmumu pastāvēšanu visā Eiropā.

Paul Rübig (PPE-DE). – (*DE*) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi! Es uzskatu, ka mazie un vidējie uzņēmumi ir īpaši vajadzīgi pat finanšu pakalpojumu jomā. Mums Eiropā ir 25 miljoni uzņēmumu. Es uzskatu, ka daudzi no tiem noteikti spētu sasniegt līdzīgus panākumus starptautiskā tirgū.

Visbeidzot viens no būtiskajiem jautājumiem par vismazāk attīstītajām valstīs ir arī par to, kā var radīt ienākumus. Tāpēc komisārs *Peter Mandelson* domā, ka ir īpaši svarīgi ir nebalstīties uz PTO sarunām, bet gan radīt jaunus impulsus. Mums ir jāveicina tirdzniecība, mums nepieciešamas atbilstošas saistības, un es ceru, ka mēs to drīz panāksim.

Peter Mandelson, *Komisijas loceklis.* – Priekšsēdētāja kungs! Esmu stingri apņēmies turpināt sarunas, lai izpildītu Dohas pasaules tirdzniecības darījumu. Tas patiesi ir ļoti svarīgi, un es esmu pateicīgs godājamam deputātam par tā veicināšanu.

Patiesībā es nebiju domājis komentēt vai reaģēt uz šīm debatēm. Iemesls, kāpēc es to daru, ir tāds, ka es jūtu, ka saistībā ar dažiem no maniem uzskatiem ne tikai ir radies neliels pārpratums par pakalpojumu sniegšanu 21. gadsimtā, it īpaši jaunattīstības valstu vidū, bet galvenokārt ar piezīmēm, ko izteikuši daži no tiem, kas ir piedalījušies šajās debatēs, tiek novilkta kļūdaina ideoloģiska robeža starp to, ko dēvē par "komerciāliem" un "nekomerciāliem" pakalpojumiem. Man jāsaka, ka, pavadot lielāko daļu laika tā, kā es to daru, pasaulē un starp jaunattīstības valstīm, šis nošķīrums un šī ideoloģiskā robeža ir šajās debatēs aprakstīta kā tāda, kas pamazām izzūd bez pēdām. Kā *Caroline Lucas* ierosināja PTO dalībvalstīm, ka jaunattīstības valstis aizvien vairāk uz pakalpojumu tirdzniecību raugās kā uz diezgan atšķirīgu un no preču tirdzniecības atsevišķi aplūkojamu. Patiesībā PTO un tirdzniecības sarunās novērojama tieši pretēja tendence. Aizvien vairāk jaunattīstības valstis šajās sarunās iekļauj pakalpojumu tirdzniecību. Es uzskatu, ka ir nepareizi – un es runāju kā cilvēks, kas ir sociāldemokrāts vairāku desmitu gadu garumā un kurš, es domāju un ceru, ir attīstījis sociālu sirdsapziņu – iesniegt priekšlikumu attiecībā uz pakalpojumiem, sakot, ka valsts nodrošinājums ir labs un ka privāts nodrošinājums ir slikts. Tā nav tikai novecojusi domāšana, tas ir pretrunā jaunattīstības valstu interesēm un visnabadzīgāko iedzīvotāju vajadzībām šajās valstīs un tajās kopienās, kuras mums jācenšas atbalstīt ar savām eiropiešu vērtībām un saviem eiropiešu principiem.

Tāpēc es ceru, ka mēs nesekosim un neveicināsim, ja drīkst tā cienīgi izteikties, šo neparasto vienādojumu, kurā jūs varat izvirzīt nabadzīgo cilvēku vajadzības kā prioritāti, liedzot jaunattīstības valstīm iespēju nodrošināt patērētājiem ne tikai ūdeni un enerģiju un elektrosakarus efektīvāk un lētāk, bet arī nodrošināt veselības aprūpi un izglītību, izmantojot ieguldījumus, tehnoloģiju, pārvaldības spējas un tehniku no dažādiem starptautiskiem avotiem konkurētspējīgā veidā.

Tas pilnīgi noteikti nenozīmē, ka tāpēc šiem pakalpojumiem jāpaliek neregulētiem. Es neatbalstu monopolistisku rīcību, cenu noteikšanu un karteļus, taču šī situācija tuvojas tai, ko mēģināja panākt godājamais deputāts. Jaunattīstības valstu valdību regulējums, protams, šiem pakalpojumiem ir būtisks, taču, lūdzu, neveidosim to vai nesniegsim atbalstu tam, kas, kā esmu aprakstījis, ir kļūdaina ideoloģiska robeža starp komerciālo un nekomerciālo. Abi ir vienlīdz derīgi, ja tiek pienācīgi regulēti un ja tie pienācīgi kalpo cilvēku

vajadzībām, kuriem ārkārtīgi nepieciešami vairāk šāda veida pakalpojumu, un ja tie tiek sniegti efektīvāk un daudzos gadījumos lētāk.

Syed Kamall, *referents.* – Priekšsēdētāja kungs! Es patiešām nezinu, ar ko sākt, jo visi ir bijuši tik laipni. Es pateicos visiem par ieguldījumu šajā debatēs, un esmu pateicīgs par ikkatru devumu.

Šajās pāris minūtēs, kas man atvēlētas, es vēlētos pieskarties dažiem no pārrunātajiem jautājumiem. Man nenākas bieži runāt citu priekšā, tāpēc jums man būs jāļauj nedaudz saņemties.

Helmuth Markov runāja par to, ka "viens izmērs der visiem". Šajā ziņojumā ir diezgan skaidri pateikts, ka tajā pašā laikā, tā kā mēs nedrīkstam uzspiest liberalizāciju citām valstīm, mēs arī nedrīkstam uzspiest protekcionismu citām valstīm vai valsts monopolus. Tieši to es centos pateikt, tāpēc tas nav ne tuvu domai "viens izmērs der visam". Mēs atzīstam, ka dažādām valstīm pastāv dažādi risinājumi, taču dosim tām iespēju veikt liberalizāciju. Daudzi cilvēki nabadzīgākās valstīs ir man teikuši, ka viņi ir slimi un noguruši tāpēc, ka viņiem nav izvēles, tāpēc, ka viņiem ir jādodas pie valsts monopola, kas darbojas slikti, vai pie privāta monopola, kam, kā visi zina, ir saikne ar valdošo eliti. Patiesībā viņi vispirms vēlas piekļuvi vai izvēli, kas viņiem īstenībā dos sava veida piekļuvi.

Attiecībā uz pārtraukumu finanšu pakalpojumu liberalizācijā ir atšķirība starp finanšu krīzi, globāli raugoties, un sliktiem aizdevumiem un sliktiem parādiem. Nabadzīgi Āfrikas uzņēmēji man ir teikuši, ka viņi vēlas piekļuvi kapitāla tirgiem, lai varētu aizņemties naudu un iegādāties traktoru, lai tad viņi varētu art laukus un radīt vietējā līmenī lielāku labklājību, tad dosim viņiem šo iespēju un piekļuvi kapitālam.

Visbeidzot mani nosodīja mans kolēģis *Glyn Ford*, ko es patiesībā uztveru kā komplimentu. Esmu ļoti priecīgs dzirdēt, ka šis ir "visliberālākais ziņojums" un ceru, ka tas tiks iegravēts manā kapa plāksnē kādu dienu, bet ne tagad uzreiz. Es vēlos norādīt, ka ir atšķirība starp sociālo sirdsapziņu un sociālistisku sirdsapziņu. Sociāla sirdsapziņa nozīmē paraudzīties uz to, kas īstenībā patiesībā darbojas labi, un to, kā mēs patiešām varam palīdzēt nabadzīgajiem, nevis turēties pie novecojušas sociālistiskas ideoloģijas, kas, kā *Zbigniew Zaleski* teica, kļuva nesaprātīga pēc tam, kad tika uzspiesta centrālajai un austrumu Eiropai tik daudzu gadu garumā.

Priekšsēdētājs. – Debates tiek slēgtas.

Balsošana notiks ceturtdien, 2008. gada 4. septembrī.

Rakstiski paziņojumi (142. punkts)

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), *rakstiski.* – (*PT*) Jūlijā mēs atkal pieredzējām, kā neizdodas vēl viens mēģinājums noslēgt Dohas sarunu kārtu, lai pavirzītu tirdzniecības liberalizāciju par soli uz priekšu, un Parlaments jau šobrīd cenšas apstiprināt pašiniciatīvas ziņojumu, kurā pārmērīgi uzsvērta nepieciešamība liberalizēt pakalpojumu tirdzniecību visā pasaulē vai nu Pasaules Tirdzniecības organizācijā, vai izmantojot divpusējus vai daudzpusējus nolīgumus ar trešām valstīm, kurus veicina ES.

Šeit mēs redzam autentisku gruntējumu, ar ko tiek gatavots ceļš uz visu pakalpojumu liberalizāciju, tostarp sabiedrisko pakalpojumu liberalizāciju, kuri šajā ziņojumā ir nodēvēti par "sabiedriskām un vispārējo interešu vajadzībām".

Citu piemēru vidū ar šo ziņojumu ir mēģināts panākt lielāku veselības aprūpes, ūdensapgādes, izglītības, kultūras pakalpojumu, tūrisma vai finanšu pakalpojumu liberalizāciju.

Ziņojumā ir rūpīgi mēģināts izskaidrot, ka "VVPT principi neaizliedz ne privatizāciju, ne atsevišķu regulējošo mehānismu atcelšanu" un paredzēts, ka pēc PTO nolīguma stāšanās spēkā ir periodiski jāīsteno sarunu kārtas, "lai pakāpeniski sasniegtu augstāku liberalizācijas līmeni".

Lai izbeigtu pašreizējo strupceļa situāciju Pasaules Tirdzniecības organizācijā, ziņojumā uzstāts uz jaunām iniciatīvām un pausta atzinība par tām, piemēram, par "signālkonferenci", kuras mērķis ir padarīt iespējamu nākotnē panākt vienošanos.

Kāds liels uzņēmums Eiropā to nebūtu varējis uzrakstīt vēl labāk...

17. Rīcības kodekss attiecībā uz datorizētām rezervēšanas sistēmām (debates)

Priekšsēdētājs. – Nākamais jautājums ir ziņojums (A6-0248/2008), ko sagatavoja *Timothy Kirkhope* Transporta un tūrisma komitejas vārdā, par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par rīcības kodeksu datorizētām rezervēšanas sistēmām (COM(2007)0709 - C6-0418/2007 - 2007/0243(COD)).

Peter Mandelson, *Komisijas loceklis.* – Priekšsēdētāja kungs! Priekšlikums, par ko godājamie deputāti šodien debatē, cenšas modernizēt 1989. gadā pieņemtos noteikumus aviosabiedrību pakalpojumu sniegšanai.

Datorizētas rezervēšanas sistēmas (DRS) darbojas kā starpnieki starp aviosabiedrībām un ceļojumu aģentūrām aviobiļešu pārdošanas ķēdē. 1990. gadu sākumā datorizētas rezervēšanas sistēmas praktiski bija vienīgais kanāls aviobiļešu pārdošanai. Turklāt aviosabiedrības pārvaldīja visas DRS. Pēdējām bija lielāks kārdinājums savu stāvokli datorizētajās rezervēšanas sistēmās ļaunprātīgi izmantot, piemēram, atspoguļojot tendenciozu informāciju savā labā.

Rīcības kodekss DRS izmantošanai nosaka virkni aizsardzības pasākumu, lai novērstu ļaunprātīgu izmantošanu. Tas papildina konkurences likumu, jo tas pievieno pasākumus, lai risinātu katram sektoram raksturīgos riskus. Tas paredz, ka pret visiem uzņēmumiem, kas piedalās sistēmā, izturas bez diskriminācijas. Piemēram, visām aviosabiedrībām ir jāmaksā viena maksa. Kodekss arī paredz īpašus pienākumus vecākajiem pārvadātājiem, t.i., tiem, kam pieder vai kas pārvalda DRS.

Rīcības kodekss ir bijis ļoti efektīvs, novēršot visu veidu ļaunprātīgu izmantošanu. Tomēr kopš rīcības kodeksa ieviešanas aviobiļešu pārdošanas tirgus ir ievērojami mainījies, jo ir attīstījušies alternatīvi pārdošanas kanāli. Mūsdienās gandrīz puse no visām rezervācijām vairs nenotiek DRS, bet gan tiek veiktas interneta vietnēs vai caur aviosabiedrību tālruņa centriem. Šo alternatīvo pārdošanas metožu konkurences spiediens ir ievērojami samazinājis ļaunprātīgas izmantošanas risku, izmantojot DRS.

Jaunā situācija arī prasa pielāgot rīcības kodeksu. Rīcības kodeksā ietvertie noteikumi ievērojami ierobežo starp DRS un aviosabiedrībām notiekošo sarunu iespējas. Tāpēc DRS īsti nekonkurē cita ar citu, un summas, ko aviosabiedrības un pasažieri tām maksā, aug.

Komisijas priekšlikumā ir mēģināts veicināt vairāk sarunu un it īpaši iespēju noteikt cenas maksai par DRS izmantošanu. Tas ļaus aviosabiedrībām pārrunāt DRS cenu samazinājumu. Konkurences palielināšana starp DRS palīdzēs samazināt izmaksas un uzlabot to sniegto pakalpojumu kvalitāti.

Tajā pašā laikā priekšlikumā tiek atbalstīti un stiprināti aizsardzības pasākumi, lai novērstu ļaunprātīgu izmantošanu un nodrošinātu patērētāju aizsardzību un it īpaši sniegtās informācijas neitralitāti un personisko datu aizsardzību.

Turklāt priekšlikumā paredzēts piemērot īpašus pienākumus DRS vecākajiem pārvadātājiem. "Vecāko pārvadātāju" definīcija ir izraisījusi asas debates, jo šiem uzņēmumiem piemērotie pienākumi ir ļoti apgrūtinoši.

Šī rīcības kodeksa modernizēšana ļaus samazināt to sniegto pakalpojumu sniegšanas izmaksas, tajā pašā laikā garantējot patērētāju interešu aizsardzību. Tas ir ārkārtīgi nepieciešams no mūsu nozares konkurētspējas viedokļa, jo mūsu uzņēmumu konkurenti jau gūst labumu no liberalizētas vides un zemākām pārdošanas izmaksām.

Tāpēc man ir prieks par ātrumu, kādā Parlaments ir sācis risināt šo jautājumu. Es vēlos paust atzinību par jūsu referenta *Timothy Kirkhope* un Transporta un tūrisma komitejas paveikto darbu, kā arī pateikties komitejām par paustajiem viedokļiem.

Timothy Kirkhope, *referents.* – Priekšsēdētāja kungs! Es patiesi priecājos, ka mums šovakar ir iespēja debatēt par šo nozīmīgo tematu, un es ar lepnumu varu iepazīstināt ar šo jauno priekšlikumu, kā uzlabot Eiropas patērētāju stāvokli.

DRS rīcības kodeksa un šobrīd pārrunājamā darījuma pārskatīšana sniedz iespēju ātri un veiksmīgi izdarīt svarīgu darbu. Jaunais kodekss dos jaunu enerģiju ceļojumu sektoram, tāpēc jo drīzāk to ieviesīs, jo drīzāk mēs ieraudzīsim gūtos labumus — zemas gaisa pārvadājumu cenas, lielāka izvēle un lielāka pārredzamība. Protams, datorizētajām rezervēšanas sistēmām jāspēj brīvi pārrunāt nosacījumus par aviopakalpojumu izplatīšanu, taču saskaņā ar manu pārskatīto versiju DRS būs aktīvāk jākonkurē citai ar citu par dalību gaisa pārvadājumos ar zemākām rezervēšanas maksām un labāku pakalpojumu kvalitāti. Tas dos lielāku labumu Eiropas patērētājiem.

Pirmkārt, patērētāji iegūs lielāku izvēli, un tiem būtu jāsaņem labāki pakalpojumi no saviem ceļojumu aģentiem. Lielāka konkurence arī uzlabos kvalitāti informācijai, kas pieejama ceļojumu aģentiem un tādējādi arī patērētājiem.

Otrkārt, cena. Tam, savukārt, jānozīmē, ka aviobiļešu cena, ko pašreizējā sistēma mākslīgi uztur augstu, tādējādi varētu kristies pat par 10 %, kā liecina Komisijas pētījums.

Treškārt, pārredzamība. Ar ciešāku uzraudzību ceļojumu aģenti un patērētāji būs labāk aizsargāti no tirgus ļaunprātīgas izmantošanas un traucējumiem. Ir paredzēti divi galvenie aizsardzības pasākumi. Viens ir saistīts ar audita nodrošināšanu. Es uzskatīju par nepieciešamu šos noteikumus pārskatīt, un tāpēc tie būs efektīvāki, tādējādi regulējums sniedz Komisijai svarīgu līdzekli, lai uzraudzītu datorizēto rezervēšanas sistēmu darbību.

Ceturtkārt, definīcija tam, kas ir un kas nav vecākais pārvadātājs. Šis jautājums dominēja visā ziņojumā un manā darbā pie tā. Ir svarīgi to saprast pareizi, jo mēs nevēlamies, lai aviosabiedrības ieguldītu datorizētajās rezervēšanas sistēmās ar nolūku ietekmēt uzņēmumu vadīšanu, iespējams, kaitējot citiem.

Es vēlos saviem kolēģiem, kas pie šī ziņojuma tik smagi strādājuši, pateikt, ka es uzskatu — šis darījums, par ko šodien runājam, mums uzliek spēcīgu, bet elastīgu pārbaudījumu, kas ir saistīts ar visām jūsu paustajām bažām. Daži ir ierosinājuši veikt rīt atsevišķu balsojumu, taču, godīgi sakot, tas mums atstātu pārāk plašas definēšanas iespējas. Es atkārtošu, ko jau rakstiski šiem cilvēkiem teicu. Svītrojot frāzi "izšķiroši ietekmēt", netiek sniegts noderīgs skaidrojums elementiem 12. grozījumā, kāds bija tā mērķis. Patiesi, veicot šādu svītrojumu, to varētu interpretēt, ka jebkuru ieguldītāju uzskata par vecāko pārvadātāju, jo "jebkāda cita valdības institūcija" varētu burtiski nozīmēt jebko. Vai jebkurš gaisa pārvadātājs, kas piedalās DRS un kuram ir tiesības tikai saņemt informāciju, piemēram, par gada lēmumiem, vai vienkārši gada pārskatus, būtu jādefinē kā vecākais pārvadātājs? Noteikti ne.

Par ALDE grupas ierosinājumu, ka jautājumam ir jāatsaucas uz komiteju — ka mums ir cieši jāpārbauda attiecīgās DRS atbildības un pārvaldības struktūra — Komisijai, lai to izdarītu, būtu nepieciešama jauna regula. Kad Komisija saka, ka tai ir jāpārbauda katrs gadījums atsevišķi, es to neuzskatu par pierādījumu tam, ka mums ir vāja definīcija. Tieši pretēji, mēs to gari pārrunājām komitejā, un es uzdevu veikt neatkarīgu pētījumu, lai palīdzētu komitejai. Es raudzījos, lai ēnu referenti visos posmos tiktu pilnībā informēti par stāvokli neformālajā saziņā ar Padomi. Viņi piekrita tam, kas ietverts darījumā. Es šā jautājuma izskatīšanu ar nolūku atliku par mēnesi vēlāk, kamēr pārliecinājos, ka tiek pilnībā ņemti vērā visi viedokļi — vides jautājumi, *Eva Lichtenberger*, un pilnīga liberalizācija, *Robert Evans*.

Tāpēc rīt es lūdzu jūsu atbalstu. Mums jābalso par zemākām aviobiļešu cenām, lielāku izvēli un labāku pārredzamību. Mums visiem ir pienākums aizsargāt patērētāju tiesības un informēt par tām, kā arī panākt vislabāko iespējamo darījumu. Tā joprojām ir prioritāte. Ietekmes politika nav mana prioritāte, taču mana prioritāte ir panākt vislabāko darījumu visiem patērētājiem, ko šeit Eiropā pārstāvam.

Wolfgang Bulfon, *Iekšējā tirgus un patērētāju aizsardzības komitejas atzinuma sagatavotājs.* – (*DE*) Priekšsēdētāja kungs! Eiropas patērētāji vaid zem augsto pārtikas cenu sloga, un es domāju, ka viens no pārmērīgā cenu pieauguma iemesliem ir koncentrēšanās uz dažiem lieliem tirgus dalībniekiem mazumtirdzniecības tirgū.

Man ir pamats bažām, ka līdzīgi notikumi nākotnē var norisināties arī attiecībā uz ceļojumu aģentūrām. Datorizēto rezervēšanas sistēmu Rīcības kodeksa liberalizēšanai, kas ierosināta šajā ziņojumā, ir jānodrošina lielāka konkurence tirgū. Tomēr es baidos, ka nākotnē spēs izdzīvot tikai lielie tūrisma operatori, noslēdzot vairākus līgumus par DRS pakalpojumu sniegšanu. Tomēr tas būs nepieciešams, lai piedāvātu klientiem plašu izvēli. Mazie operatori, kas nespēs atļauties vairākus līgumus ar DRS pakalpojumu sniedzējiem, turpat kritīs.

Vienmēr, kad Amerikas Savienotās Valstis šajā sakarā tiek piesauktas kā patērētājiem nekaitīgas konkurences piemērs, man ir jāatceras, ka dalībvalstīs nav aviosabiedrību, kas joprojām piedalītos datorizētā rezervēšanas sistēmā. Tāpēc es vēlētos aicināt pieņemt stingru definīciju terminam "vecākais pārvadātājs".

Georg Jarzembowski, PPE-DE grupas vārdā. – (DE) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi! Savas grupas vārdā vēlos no visas sirds pateikties referentam *Timothy Kirkhope*. Viņš ir sniedzis ļoti līdzsvarotu ziņojumu un ir ļoti cieši kopā strādājis ar ēnu referentiem. Viņa versija, kuru viņš pārrunājis ar Francijas prezidentūru, sniedz patērētājiem labāku aizsardzību pret apšaubāmiem aviosabiedrību un dzelzceļa sabiedrību piedāvājumiem, balstoties uz skaidriem noteikumiem par pārredzamību, un tajā pašā laikā paredz godīgu konkurenci starp dzelzceļa sabiedrībām un aviosabiedrībām.

Starp citu, pārstrādātajā versijā dokumentēts tas, ka Eiropas Tautas partijas grupa (Kristīgie demokrāti) un Eiropas demokrāti kā pirmā grupa ir rīkojusies pareizi, apturot Komisijas mēģinājumu 2005. gadā atcelt šo regulu, jo tā esot novecojusi. Mums šī regula ir vajadzīga, lai aizsargātu patērētājus, un mēs to pierādīsim ar savu balsojumu. Pat ja aizvien vairāk un vairāk ceļotāju patiešām rezervē biļetes tieši aviosabiedrībā vai internetā, vairums patērētāju turpinās paļauties uz savām ceļojumu aģentūrām, kurām, savukārt, jāspēj paļauties uz nediskriminējošiem īstu darījumu piedāvājumiem datorizētajā rezervēšanas sistēmā. Norādītajās cenās turpmāk jāiekļauj nodokļi un izmaksas, lai ceļojumu aģentūras varētu sniegt patērētājiem patiesus pārredzamus un salīdzināmus piedāvājumus.

Mātesuzņēmumiem arī turpmāk jāpiemēro ciešāki noteikumi par pārredzamību un konkurenci tā, lai novērstu, ka sistēmas nedod preferenču piedāvājumus, tādējādi kaitējot citām aviosabiedrībām un patērētājiem.

Man jāatgriežas pie referenta un jāvēršas pie saviem kolēģiem deputātiem. Es uzskatu, ka versija, par kuru mēs vienojāmies ar Francijas prezidentūru, saistībā ar mātesuzņēmumiem, piedāvā pietiekamu aizsardzību pret pozitīvu diskrimināciju par labu noteiktām aviosabiedrībām. Tāpēc jebkuras izmaiņas, kuras izdarītu ar slaveno grozījumu Nr. 48, ir pilnīgi liekas, un, ja tas rīt tiks pieņemts, tas kavētu visas lietas pieņemšanu vai pat liktu to apšaubīt. Es vēršos pie jums, lai jūs rīt pieņemtu skaidru galīgu lēmumu, kas aizsargās klientus.

Robert Evans, *PSE grupas vārdā*. – Priekšsēdētāja kungs! Arī es vēlētos pateikties *Kirkhope* kungam par nenogurstošo atbalstu un sadarbību ar visiem komitejas locekļiem.

Pirms diviem gadiem es kādā interneta ceļojumu aģentūrā jeb tūrisma interneta vietnē meklēju biļeti lidojumam no Londonas uz Sanfrancisko. Interneta vietne, proti, dators, man teica, ka no Londonas uz Sanfrancisko nav tiešo lidojumu un ieteica lidojumu savienojumu caur Ņujorku, — ja nemaldos, ar *United Airlines*. Protams, ka tiešie lidojumi pastāv, tikai tos nebija iespējams rezervēt šajā konkrētajā tīmekļa vietnē.

Tā es vienkāršotā veidā uzskatāmi pārliecinājos par problēmu, ko mēs tagad cenšamies risināt šajā pārskatīšanas procesā, kurš, komisāra *P. Mandelson* vārdiem runājot, sniedzas vismaz 20 gadus senā pagātnē.

Mums ir jāapzinās, cik lielas pārmaiņas šajā laikā notikušas tehnoloģiju jomā. Šobrīd vairumam cilvēku un praktiski visām ceļojumu aģentūrām ir pieejams internets, un es piekrītu iepriekšējiem runātājiem, kuri norādīja, ka mūsu pienākums ir nodrošināt taisnīgumu un līdzvērtīgu piekļuvi tirgum un, kā teica komisārs *P. Mandelson*, taisnīgus un efektīvus noteikumus, aizsargājot patērētājus un stiprinot konkurenci. Taču, *Mandelson* kungs, jūs teicāt arī, ka esat gandarīts par to, cik ātri ir noritējis šis process. Lai gan mani mērķi sakrīt ar jūsējiem un es cenšos visu paveikt iespējami ātri, turklāt es atbalstu arī *T. Kirkhope* centienus pēc cenu pārredzamības un patērētāju aizsardzības, es tomēr domāju, ka steigā mēs esam novirzījušies no tās nostājas, ko maijā pieņēma Transporta komiteja, un ka Padomes izvirzītā, tā sauktā kompromisa nostāja atšķiras no tās, ko mēs centāmies izstrādāt Transporta komitejā. Vakar Komisijas skaidrojumā viņš minēja, ka "visas iepriekšējās analīzes būs jāpārstrādā saskaņā ar jauno perspektīvu, un katrs gadījums Komisijai būs jāizskata atsevišķi". Tas, manuprāt, nozīmē, ka tas nav pietiekami skaidrs, un mēs neesam sasnieguši to, ko daudzi manas un citu grupu deputāti noteikti būtu gribējuši sasniegt — kad mēs pilnīgi droši varētu teikt, ka tas, ko *T. Kirkhope* cerēja panākt, tiešām būtu panākts. Tāpēc es savai grupai ieteikšu atbalstīt *E. Lichtenberg* priekšlikumu, kuru viņa, cik saprotu, tūlīt izteiks.

Eva Lichtenberger, *Verts/ALE grupas vārdā.* – (*DE*) Priekšsēdētāja kungs, komisāra kungs, dāmas un kungi! Ja saraksti, ko mēs pagājušajās nedēļās veicām saistībā ar šo ziņojumu, būtu bijis jānogādā ar ziņnešu jātnieku palīdzību, mēs neapšaubāmi būtu nokausējuši ne vienu vien zirgu. Modernās saziņas iespējas mums ļāva nepārtraukti uzturēt saikni un apmainīties ar aktuālo informāciju.

Tomēr vislielākā pateicība par to pienākas *T. Kirkhope*, kurš patiesi priekšzīmīgā veidā nodrošināja deputātus ar informāciju, nepārtraukti sazinājās ar "ēnu" referentiem un darīja visu iespējamo, lai komitejas pieprasījumus iesniegtu Padomei. Taču Padome viņa darbu neatviegloja. Gluži pretēji. Tika ierosināts tāds formulējums mēs varējām labi sekot procedūrai —, kas patiesībā nenodrošinātu neko citu kā vien konkurenci kropļojošu darbību vēl efektīvāku piesegšanu, un pret to man ir iebildumi!

Man ir godīgi jāsaka, ka pat valstīm, kurām piederīgas ir šīs, iespējams, konkurenci kropļojošās aviosabiedrības, vajadzētu nopietnāk izturēties pret patērētāju aizsardzību un sniegt godīgu informāciju, kā arī ņemt vērā mūsu ieteikumus, lai to nodrošinātu. Rīcības kodekss nav ietekmīgākais instruments, kas ir mūsu rīcībā. Šajā jautājumā mūsu nostājai jābūt skaidrai. Vēl svarīgāks ir skaidrs formulējums, pretējā gadījumā varētu tikt atvērtas vēl kādas sētas durvis.

Es un mana kolēģe J. Hennis-Plasschaert vēlamies garantēt šo skaidrību un tādēļ nodot lietu atpakaļ komitejai. Es uzskatu, ka tas ir pats svarīgākais. Mums ir jāpatur prātā, ka aizsargājam patērētājus, un jārēķinās arī ar attiecīgajām sekām.

Es pateicos saviem kolēģiem un sevišķi referentam, ka šajā ziņojumā nav aizmirsts arī par vides aizsardzības jautājumiem, ciktāl tas šajā nozarē ir iespējams. Vēlreiz sirsnīgs paldies maniem kolēģiem un referentam.

Stanisław Jałowiecki (PPE-DE). – (*PL*) Priekšsēdētāja kungs, komisāra kungs! Kopā ar kolēģi *B. Liberadzki* es iesniedzu šī ziņojuma grozījumus. To mērķis bija panākt, lai trīs gadu laikā aviosabiedrības atteiktos no centralizētajām biļešu rezervēšanas sistēmām. Šo grozījumu uzskatīja par radikālu, un tas neguva vairākuma atbalstu. Ņemiet vērā, ka šis radikālisms patiesībā nav nekas cits kā tā principa īstenošana, kas Eiropas Savienībā ir plaši atzīts — vienlīdzīgas iespējas konkurences tirgū.

Transporta un tūrisma komiteja nesen pieņēma grozītu tekstu, ko var uzskatīt par ļoti labu pārejas variantu. Jā, pārejas, — ceļā uz pilnīgu līdzdalības pārtraukšanu. Tajā pašā laikā Padome mainīja jautājuma nostādnes; iesniegtajos grozījumos, pat vairāk nekā Eiropas Komisijas sākotnējā tekstā, stiprināts trīs pārvadātāju — Lufthansa, Iberia un Air France — stāvoklis. Mums saka, ka tas ir panākums, kas tiem ļaus piesaistīt pircējus.

Vēl viens panākums, iespējams, ir tas, ka referents izturēja milzīgu lobiju spiedienu. Es varu to iedomāties, jo ar to nācās saskarties arī mums, atsevišķiem deputātiem. Taču šie lobiji pārstāv uzņēmumus, kas cīnās par vienādām iespējām. Tomēr viņi nav tās panākuši, jo virsroku ir guvuši daži valsts mēroga uzņēmumi. Šie uzņēmumi savukārt netiek saukti par lobijiem, it īpaši tad, ja šīs intereses pārstāv valsts, kas patlaban ir Eiropas Savienības prezidējošā valsts. Tad viss ir kārtībā un tiek norādīts uz izcilo sadarbību ar Padomi.

Vai tā nav liekulība? Vai šī ziņojuma dēvēšana par Rīcības kodeksu nav vēl lielāka liekulība? Uz ko attieksies šī kodeksa grozītā versija, ja jaunajā vecākā pārvadātāja definīcijā šis pārvadātājs nav iekļauts?

Gilles Savary (PSE). – (FR) Priekšsēdētāja kungs! Liekulība, pirmkārt, ir apgalvojums, ka patērētāji tiek aizskarti. Mēs uz ielas nesastapsim nevienu Eiropas patērētāju, kurš zinātu, kas ir aviosabiedrību datorizētā rezervēšanas sistēma. Nevienu! Visi patērētāji izmanto privātas rezervāciju sistēmas, internetu vai telefonu.

Šodien ir runa par attiecībām starp aviosabiedrībām un informāciju, ko tās sniedz galvenokārt ceļojumu aģentūrām par saviem lidojumiem. Šis teksts ir moralizēšana, un tajā ieviesti ļoti stingri pārredzamības un ekskluzivitātes nepieļaušanas principi. Šī teksta pamatā ir tradicionālais uzskats par konkurences tiesībām un uzņēmumu apvienošanās kontroli.

Vairāki lobiji to cenšas izmantot, lai izspiestu no direktoru padomēm tos, kas Eiropā ir izveidojuši lielāko datorizēto rezervēšanas sistēmu. Tas būtu ļoti nopietns solis, jo mēs šeit nekad neesam darījuši neko citu kā vien ieviesuši konkurences noteikumus un attiecīgās kontroles metodes. Mēs nekad nevienam neesam uzspieduši tādu vai citādu statusu vai konkrētu akcionāru sistēmu. Tāpēc, godātie kolēģi, es balsošu par to kompromisu starp Padomi, visām Padomes dalībvalstīm — cik atceros —, Eiropas Parlamentu un Eiropas Komisiju, ko, ieguldot daudz darba, prasmīgi ir panācis *T. Kirkhope*.

Ņemot vērā daudzās šajā jautājumā iesaistītās intereses, vajadzētu nevis no jauna iesaistīties karā ar lobijiem, bet gan balsot par šo kompromisu un nepieļaut turpmākus būtiskus teksta grozījumus, kas patērētājiem būtu lāča pakalpojums.

Reinhard Rack (PPE-DE). – (*DE*) Priekšsēdētāja kungs! *T. Kirkhope* šodien jau vairākkārt ir pamatoti saņēmis pateicības par nepārprotamo vienprātību, ko viņš šajā ļoti sarežģītajā jautājumā ir panācis gan komitejā, gan sadarbībā ar "ēnu" referentiem, gan ar citiem deputātiem, un es ceru, ka tas turpināsies arī šorīt.

Tikko tika teikts, ka diskusijas sākumā ļoti daudziem deputātiem nebija skaidrs pat jēdziens "DRS". Šodien mēs saprotam tā nozīmi, un šodien mēs zinām, cik svarīgs un pamatots ir mūsu apspriestais jautājums. Vēlreiz gribu sirsnīgi pateikties par teicamo darbu, kura rezultātā Eiropai, cerams, taps labs juridisks instruments.

Šajā ziņojumā, neraugoties uz tā ārkārtīgi tehnisko raksturu, mēs esam iekļāvuši tādu satura kopumu, kam arī citā kontekstā neapšaubāmi ir svarīga funkcija. Ir nodrošināta patērētāju aizsardzība, savukārt galīgā kopējā cena var tikt norādīta ar cenu displeja metodi, un to nav iespējams nomaskēt aiz dažādām īpašām cenām vai papildu maksām.

Mēs esam panākuši ievērojamu progresu, — un šis ir aspekts, kurā mūsu grupa vienmēr saņem pārmetumus. Mēs esam norādījuši, ka negribam runāt tikai par priekšrocību režīmu attiecībā uz dzelzceļu, taču vēlamies garantijas, ka saistībā ar īsiem un vidēji gariem lidojumiem dzelzceļam būs taisnīgas izredzes tikt iekļautam. Kā jau tika minēts, mēs esam arī pierādījuši CO₂ patēriņu vai arī prasījuši to pierādīt, lai ar salīdzinājuma palīdzību noteiktu, ko mēs vēlamies sasniegt un kāds var būt patērētāju devums.

Ulrich Stockmann (PSE). – (DE) Priekšsēdētāja kungs! Es gribētu pievērsties pretrunīgajam vecāko uzņēmumu definīcijas jautājumam. Definīcijas patiesais mērķis ir neļaut aviosabiedrībām, kam pieder DRS kapitāla daļas, ļaunprātīgi izmantot savu stāvokli. Patlaban tas nepārprotami attiecas uz *Air France, Iberia* un *Lufthansa*, kuras ir sistēmas *Amadeus* mazākuma akcionāri. Ir attaisnojusies pašreizējā Komisijas prakse pārbaudīt atsevišķi katru gadījumu, kad ir aizdomas par ļaunprātīgu izmantošanu. Ietekmes ļaunprātīgas izmantošanas gadījumi ir atrisināti, un par tiem ir ierosināta tiesvedība. Līdz šim ir bijuši divi šādi gadījumi. Nav pamatota iemesla izdarīt kādas izmaiņas šajā neapšaubāmi pārbaudītajā praksē.

Vecākā uzņēmuma definīcija, kuras pamatā ir konkurences tiesību jomā pazīstamais noteicošās ietekmes faktors, atbilst šai pārbaudītajai praksei. Šis termins ir sevi pierādījis jau 40 gadu. Tomēr daži deputāti vēlas vecākā uzņēmuma statusu automātiski piešķirt ikvienai aviosabiedrībai, kurai pieder kapitāla daļas. Gaisa transporta tirgū tas nozīmē vērienīgu un nevajadzīgu iejaukšanos pašreizējā konkurences struktūrā. Nekādu labumu no tā negūtu arī patērētāji. Četri ieguvēji būtu, piemēram, *British Airways*, *American Airlines* un citi, kuriem nāktu par labu šādas pārmaiņas konkurences struktūrā. Turklāt Eiropas vienīgajai datorizētajai rezervēšanas sistēmai būtu jāsamierinās ar neizdevīgu konkurences situāciju attiecībā pret ASV konkurentiem Eiropas tirgū, kurā valda sīva konkurence. Manuprāt, tas ir politiskās tālredzības trūkums, pat nolaidība, un tāpēc es iesaku pieņemt izstrādāto kompromisu.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE). – (RO) Mūsu kolēģa *T. Kirkhope* panāktā kompromisa pamatā ir nediskriminācijas, efektivitātes un pārredzamības principu stiprināšana, kas nenoliedzami nāk par labu tiešajiem labuma guvējiem, proti, Eiropas pilsoņiem.

Pirmkārt, ir novērstas abas ļaunprātīgās izmantošanas iespējas attiecībā pret aviopārvadātājiem un to potenciālā iejaukšanās aģentūru darbībā.

Otrkārt, ir nodrošināta pārredzamība un novērsta patērētāju maldināšana attiecībā uz lidojumu izvēli, ilgumu, pārvadātājiem un, visbeidzot, cenu, kā arī garantēta personas datu aizsardzība.

Treškārt, patērētājiem tiek dota arī iespēja īsākos maršrutos izvēlēties dzelzceļa transportu, kas ar laiku var labvēlīgi ietekmēt vidi, samazinot oglekļa dioksīda emisijas.

Diemžēl ir vairāki aspekti, uz kuriem rīcības kodekss neattiecas un kuri nav ietverti tā darbības jomā. Viens no tiem ir zemo izmaksu aviosabiedrību tarifu politika, jo šīs aviosabiedrības darbojas bez datorizēto rezervēšanas sistēmu starpniecības. Es uzskatu, ka saprātīgie principi, kas ir šī rīcības kodeksa pamatā, būtu jāpieņem visām transporta dokumentu rezervēšanas un pārdošanas sistēmām, arī zemo izmaksu aviosabiedrību gadījumā.

No patērētāja viedokļa ir jāpauž nožēla, ka šīs aviosabiedrības nav integrētas DRS. Līdztekus tam, ka tādējādi palielinātos pasažieru izvēles iespējas, šāda integrācija radītu arī pozitīvu spiedienu, ļaujot nodrošināt pakalpojumu kvalitāti un cenu pārredzamību.

Šajā gadījumā es aicinu Eiropas Komisiju un dalībvalstis pastiprināt kontroli un, ja nepieciešams, ar attiecīgo struktūru palīdzību piemērot sankcijas, lai patiesi aizsargātu patērētājus, kuriem aviosabiedrības, kas nepiedalās DRS, nozīmē cenas ziņā pieņemamu, taču maldinošu pārvietošanās līdzekli. Es arī atbalstu ierosinājumu datorizētajām rezervēšanas sistēmām nākotnē apsvērt iespēju iekļaut savā piedāvājumā arī regulāros autobusu pakalpojumus.

Brian Simpson (PSE). - Priekšsēdētāja kungs! Es pateicos referentam par ziņojumu un novērtēju viņa pūles panākt šajā svarīgajā jautājumā vienošanos pirmajā lasījumā.

Pirmais lasījums tiešām būtu bijis iespējams, ja Padome būtu pieņēmusi Transporta komitejas nostāju. Referentam ir taisnība. Mēs Transporta komitejā patiešām apspriedām jautājumu ļoti detalizēti, un Transporta komiteja izstrādāja viedoklī. Taču vēlāk notika tā, ka šajā Transporta komitejas viedoklī tika izdarītas izmaiņas.

Par nožēlu, Padomes iejaukšanās un vēlāk izdarītie Padomes grozījumi ir ne tikai saduļķojuši ūdeni, bet raisījuši arī nopietnas bažas patērētāju organizācijām, ceļojumu aģentūrām un pasažieru apvienībām.

Tādējādi tas, ko tagad ar Padomes starpniecību iesaka referents, var izraisīt nopietnas sekas ne tikai no likumdošanas viedokļa, bet arī starptautiski. Vēl nekad ES tiesību aktu jomā divi grozījumi nav izraisījuši tādu haosu un jucekli, kaitējot Transporta komitejas demokrātiskajai pozīcijai.

Daži cilvēki šeit nesaskata nekādu problēmu, taču patiesībā Padomes iejaukšanās ir izraisījusi lielu neskaidrību gan morāles, gan tiesiskajā aspektā.

Ir aizdomas, ka Padome cenšas radīt nepilnības, ar kuru palīdzību pasargāt atsevišķus lielus gaisa pārvadātājus, un it īpaši tas attiecināms uz vecākajiem pārvadātājiem. Arī nevajadzīgā steiga attiecībā uz vienošanās panākšanu var novest pie vājiem tiesību aktiem. Tāpēc es atbalstu aicinājumu nodot šo ziņojumu atpakaļ komitejai, lai mēs varētu izskatīt visus šaubīgos aspektus un sakārtot šo tiesību aktu, taču nevis mūsu lielāko gaisa pārvadātāju dēļ, bet gan mūsu patērētāju dēļ, jo viņu protesti liecina, ka viņi nav mierā ar Padomes papildinājumiem.

Zita Pleštinská (PPE-DE). – (SK) Vispirms es gribētu pateikties referentam *Timothy Kirkhope* par displeja nosacījumu iekļaušanu regulā par rīcības kodeksu datorizētām rezervēšanas sistēmām (DRS). DRS informācijas ieguvei ceļojumu aģentūras izmanto displejus jeb ekrānus, tādēļ ir ļoti svarīgi, lai ceļojumu aģenti saņemtu neitrālu un līdzsvarotu informāciju.

Uzskatu, ka objektīvas informācijas displeja izmantošana palielina līdzdalīgo pārvadātāju piedāvāto ceļojuma iespēju un pakalpojumu pārredzamību un stiprina patērētāju uzticību. Ceļojumu aģenti varēs izmantot taisnīgus izvērtēšanas kritērijus, lai patērētājiem piedāvātu vispārredzamāko iespēju klāstu; piemēram, pamata displejs ļaus piekļūt piemērotākajam ceļojuma variantam, ko piedāvā regulārie gaisa vai dzelzceļa pārvadātāji.

Es atzinīgi vērtēju referenta centienus nodrošināt cenu pārredzamību, atsaucoties tieši uz pakalpojuma CENU, jo pašreizējā TARIFA definīcijā nav ietverti visi cenas elementi, un tas bieži maldina patērētājus.

Manuprāt, šis ziņojums veicinās godīgu konkurenci DRS starpā, un ieguvēji no šīs konkurences būs galvenokārt patērētāji, kuri par izdevīgām cenām saņems augstas kvalitātes tūrisma pakalpojumus.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Regulā par rīcības kodeksu datorizētām rezervēšanas sistēmām ir izstrādāti noteikumi, kas gaisa un dzelzceļa transporta pārvadātājiem jāievēro, veicot rezervācijas.

Pašreizējā situācija rāda, ka rezervāciju veikšana ar tūrisma aģentūru izmantoto datorizēto rezervēšanas sistēmu starpniecību noved pie augstākām cenām. Es uzstāju uz nepieciešamību aizsargāt pasažieru personas datus. Manuprāt, pasažieriem ir jābūt iespējai izvēlēties visizdevīgāko biļeti, un tādēļ viņiem ir jāsaņem adekvāta un pilnvērtīga informācija.

Es pieprasu, lai saistībā ar prasībām nebūtu diskriminācijas ne attiecībā uz dažādiem izplatīšanas kanāliem, ne tūrisma aģentūru pasažieru dzīvesvietu. Atsevišķi izplatīšanas kanāli, piemēram, internets, darbojas saskaņā ar nediskriminēšanas principu, taču datorizēto rezervēšanas sistēmu izmantošana prasa, lai ceļojumu biroji atbilstu noteiktiem nosacījumiem, un tas bieži ir iemesls augstāku cenu noteikšanai un diskriminācijai, kuras pamatā ir pasažieru dzīvesvieta.

Es uzskatu, ka šī regula ir svarīga; mums vienmēr ir jāpatur prātā patērētājs, un es atkārtoti uzstāju uz personas datu aizsardzības ievērošanu.

Marian Zlotea (PPE-DE), *rakstiski.* – (*RO*) Ķimikālijas ražo un pārdod visā pasaulē, un to izraisītais risks visur ir vienāds. Uz vielām, ko vienā valstī uzskata par bīstamām, citā valstī var tikt attiecināts citāds režīms. Viena un tā paša produkta aprakstam visās valstīs būtu jābūt vienādam.

Vispārēji saskaņotās sistēmas (GHS) galvenais mērķis ir ne tikai nodrošināt informāciju, bet arī garantēt patērētāju aizsardzību. Jaunie tiesību akti saistībā ar vielu un maisījumu klasifikāciju, marķēšanu un iepakošanu veicinās drošību attiecībā uz cilvēku veselību un vides aizsardzību. Manuprāt, panāktais kompromiss ir labs patērētāju veselības jautājuma risinājums. Ieguvēji no vispārējās saskaņošanas būs ķimikāliju profesionālie lietotāji un patērētāji visā pasaulē.

Šī ziņojuma piemērošanas rezultātā pastiprināsies bīstamo vielu lietotāju aizsardzība un, samazinoties nelaimes gadījumu skaitam, efektīvāki kļūs arī uzņēmumi. Šo bīstamo vielu izmantošana būs drošāka, un lietotājiem būs pieejama pareiza, pilnīga un precīza informācija, kas savukārt veicinās patērētāju aizsardzību.

Bogusław Liberadzki (PSE). – (*PL*) Priekšsēdētāja kungs! Es vēlētos apliecināt stingru atbalstu *B. Simpson* nostājai. Viņš ir parādījis, ka vecākā pārvadātāja jaunā definīcija ir ļoti neskaidra. Papildu frāze "īstenot izšķirīgu ietekmi" rada jautājumu: vai *Lufthansa*, kam pieder 22 % *Amadeus* akciju, īsteno izšķirīgu ietekmi?

Vai Lufthansa, Air France un Iberia, kurām kopā ir 44 %, īsteno izšķirīgu ietekmi? Šis jautājums ir jāaplūko no visiem aspektiem; vai nu mēs pieņemam grozījumu Nr. 48, vai arī sūtām projektu atpakaļ uz komiteju pārstrādāšanai. Pretējā gadījumā noteikti tiks apdraudēta konkurences ideja.

Inés Ayala Sender (PSE). – (ES) Priekšsēdētāja kungs! Es vēlētos izteikt gandarījumu par šo vienošanos, kuras pamatā ir kompromiss, ar ko ne visi, protams, ir simtprocentīgi apmierināti.

Es atzinīgi vērtēju pūles, ko ieguldīja Komisija, Padome un, protams, arī Parlaments, ko pārstāv Transporta komiteja, tās referents un "ēnu" referenti.

Manuprāt, ir rasta atbilde uz patērētāju bažām saistībā ar tirdzniecības informācijas datu ierakstu (MIDT) problēmu, ietverot arī jaunus, atjautīgus risinājumus vilcienu un emisiju jomā un tādējādi reaģējot uz šo jauno problēmu.

Uzskatu, ka ir stiprināta kontroles sistēma, to papildinot ar konkurences elementu. Tāpēc centieni izslēgt no sistēmas trīs uzņēmumus tikai vājinātu šo konkurenci, kura, kā zināms, nāk par labu patērētājiem.

Peter Mandelson, Komisijas loceklis. - Priekšsēdētāja kungs, es vēlētos izteikt atzinību godājamajiem deputātiem par šo debašu augsto līmeni. Vairumu ierosināto grozījumu es vērtēju atzinīgi. Tie sniedz vērtīgu precizējumu vairākos aspektos, it īpaši attiecībā uz tūrisma aģentūru lietoto ceļojuma variantu ekrāna neitrālo displeju un personas datu aizsardzību.

Es pateicos Parlamentam par drosmi pievērsties sarežģītajam vecāko pārvadātāju jautājumam. Atļaujiet man šajā saistībā izklāstīt Komisijas nostāju. Mums visiem ir zināms, ka šis jautājums ir ārkārtīgi jutīgs un ka tas ir izraisījis ļoti lielu lobiju spiedienu. Šajos apstākļos Komisija atbalsta prezidentūras un referenta panākto kompromisu, ko vienprātīgi atbalsta dalībvalstis.

Jaunajā definīcijā, kas ierosināta grozījumā Nr. 13, vairs nav neskaidrības vai tiesiskas nenoteiktības. Tādējādi Komisija varēs veikt analīzi un noteikt, vai uzņēmums kontrolē DRS un vai izšķiroša ietekme uz DRS ir tādam uzņēmumam, kam ir tiesības piedalīties DRS pārvaldībā un kas īsteno šīs tiesības. Šīs koncepcijas pamatā ir Komisijas ilgā pieredze konkurences jomā, kas tai ļauj novērtēt akcionāra patieso varu un ietekmi, piemēram, analizējot tiesības, kas ir saistītas ar attiecīgajām akcijām, un akcionāru savstarpējos nolīgumus. Ņemot to vērā, es uzskatu, ka pašreizējais teksts ļaus Komisijai pilnībā izmantot savas prerogatīvas un, darbojoties uz saņemtās sūdzības pamata vai pēc savas iniciatīvas, ievērojami stiprināt savas pilnvaras un katrā atsevišķā gadījumā jebkurā laikā noteikt, kuri uzņēmumi ir uzskatāmi par vecākajiem pārvadātājiem un kuriem tādējādi jāuzņemas galvenās saistības, kas izriet no šī statusa.

Attiecībā uz ceļojumu aģentu identificēšanu DRS sniegtajos MIDT statistikas datos arī es atbalstu kompromisa tekstu, kurā ir ievērots līdzsvars starp vajadzību aizsargāt tūrisma aģentus pret datu neatbilstīgu izmantošanu no vienas puses un datu noderīgumu aviosabiedrību stratēģiskajā plānošanā no otras puses. Uzskatu, ka ar šo tekstu mēs esam izstrādājuši tādu tiesisko regulējumu, kurā ir ņemta vērā tirgus attīstība un kurš ļauj ceļotājiem gūt labumu no konkurences ienākšanas aviobiļešu un dzelzceļa biļešu izplatīšanas jomā, vienlaikus saglabājoties garantijām, ka nenotiks nekāda ļaunprātīga izmantošana.

Ņemot to vērā, es patiesi uzskatu, ka ir svarīgi turpināt darbu un jau šajā likumdošanas stadijā panākt vienošanos pirmajā lasījumā. Jaunie tiesību akti ir vajadzīgi visām iesaistītajām pusēm, un tie ļaus samazināt operatoru izmaksas. Lai atspēkotu šaubas, kas izteiktas saistībā ar vecākā pārvadātāja definīciju, es varu apliecināt, ka saskaņā ar pašreizējo kompromisu Komisija izdos oficiālu paziņojumu ar skaidrojumu, kādā veidā tā ir paredzējusi interpretēt šo definīciju, piemērojot regulu. Šis paziņojums būs līdzīgs tiem, kādus Komisija dažkārt izdod saistībā ar konkurences jautājumiem. Pirms regulas stāšanās spēkā šo paziņojumu publicēs Oficiālajā Vēstnesī, lai visām ieinteresētajām pusēm nodrošinātu nepieciešamo tiesisko noteiktību. Es ļoti ceru, ka šis priekšlikums veicinās labvēlīgu jūsu nostāju.

Manuprāt, uz galvenajiem debašu laikā uzdotajiem jautājumiem esmu atbildējis. Pilnu grozījumu sarakstu un Komisijas nostāju katrā no šiem grozījumiem es, kā parasti, nosūtīšu Parlamenta Ģenerālsekretariātam.

Komisijas loceklis. – Komisijas nostāja par Parlamenta ierosinātajiem grozījumiem

T. Kirkhope ziņojums (A6-0248/2008)

Komisija var pieņemt 4., 5., 6., 7., 8., 9., 11., 14., 16., 17., 20., 21., 22., 23., 27., 30., 31., 32., 34., 35., 36., 37., 38., 43., 44., 45. un 48. grozījumu.

Komisija principā var pieņemt 10., 19., 26. un 28. grozījumu.

Komisija var pieņemt ar labojumiem 1., 2., 3., 18., 25. un 47. grozījumu.

Komisija daļēji var pieņemt 33. grozījumu.

Komisija nevar pieņemt 12., 13., 15., 24., 29., 39., 40., 41., 42. un 46. grozījumu.

SĒDI VADA: M. ROTHE

Priekšsēdētāja vietniece

Timothy Kirkhope, *referents.* – Priekšsēdētājas kundze! Es gribētu pateikties komisāram par ārkārtīgi skaidro nostājas izklāstu un apstiprinājumu, ka, tiklīdz Parlamenta procedūra būs beigusies (cerams, ar pozitīvu rītdienas balsojumu), gan viņš pats, gan citi Komisijas locekļi turpinās darbu, lai nodrošinātu Parlamenta vēlmju īstenošanu.

Gribu pateikties par ieguldīto darbu arī saviem kolēģiem, par spīti tam, ka nepiekrītu visām viņu interpretācijām. Droši vien tas ir saprotams, jo šis jautājums neapšaubāmi ir ļoti sarežģīts. Lai gan mans darbs noritēja ļoti atklāti, ir skaidrs, ka tā rezultātu atsevišķos gadījumos var interpretēt politizētā veidā vai pat pārprast.

Tomēr es uzskatu, ka patērētāju intereses un — plašākā skatījumā — arī vajadzība pēc skaidrības prasa, lai mēs turpinātu darbu tā, kā esam vienojušies. Es lepojos ar savu paveikto darbu. Lepojos arī ar to, ko paveikuši citi, lai man palīdzētu. Smaidi un piekrišanas izpausmes, ko šīs sēdes laikā redzu "ēnu" referentu sejās, man dod pārliecību, ka viņi mani atbalstīs ne tikai šovakar, bet arī rīt, kopā ar savu grupu biedriem.

Tāpēc es ceru, ka, šovakar visu apsvēruši un noklausījušies ļoti pārdomāto un pozitīvo komisāra uzstāšanos, viņi rīt atgriezīsies un ļaus mums pilnīgā vienprātībā turpināt darbu, lai turpmākajos gados padarītu Eiropu pievilcīgāku ceļotājiem, pievilcīgāku patērētājiem un pievilcīgāku no konkurences politikas viedokļa.

Priekšsēdētāja. - Debates ir slēgtas.

Balsojums notiks ceturtdien, 4. septembrī plkst. 12.00.

Rakstiski paziņojumi (Reglamenta 142. pants)

Christine De Veyrac (PPE-DE), *rakstiski.* – (*FR*) Dāmas un kungi! Teksts, ko mēs šovakar apspriežam, Transporta un tūrisma komisijā gluži pamatoti raisīja spraigas diskusijas, jo šis tiesiskais regulējums ir svarīgs gan tūrisma un transporta nozarei, gan iedzīvotājiem.

Nebija viegli rast līdzsvaru starp aviosabiedrību konkurences saglabāšanu un ceļojumu aģentūru neatkarības garantēšanu, vienlaikus dodot iespēju pasažieriem saņemt noderīgu, objektīvu informāciju.

Esmu gandarīta, ka šīs prasības ir ievērotas šajā tekstā, par kuru ir vienojušies referents un Francijas prezidentūra.

Lai nodrošinātu veselīgu konkurenci dažādu datorizēto rezervēšanas sistēmu starpā, ir panākta būtiski svarīgā vienošanās par līdzsvarotu jēdziena "vecākais pārvadātājs" definīciju.

Ceru, ka rītdienas balsojumā teksts tiks apstiprināts pirmajā lasījumā, lai to varētu piemērot pēc iespējas drīzāk.

Pateicos par uzmanību.

Małgorzata Handzlik (PPE-DE), *rakstiski*. – (*PL*) Datorizēto rezervēšanas sistēmu (DRS) galvenais mērķis ir apmierināt pasažieru vajadzības. Tāpēc aviobiļešu rezervēšanas tirgū tik svarīga ir pārredzamība, it īpaši situācijā, kad aviosabiedrības, kuras ir datorizēto rezervēšanas sistēmu līdzīpašnieces, var ierobežot konkurenci tirgū.

Dažu pēdējo gadu laikā situācija gaisa satiksmes tirgū neapšaubāmi ir būtiski mainījusies, un vairums aviosabiedrību ir atbrīvojušās no savām DRS akcijām, taču tas nenozīmē, ka to būtu izdarījušas visas. Tomēr vissvarīgākais ir, lai aviosabiedrībām, neatkarīgi no to akcijām rezervēšanas sistēmās, nebūtu iespējams ietekmēt sistēmu darbību tādā veidā, kas dotu privilēģijas attiecībā uz maršrutiem, kuros tās veic lidojumus; šis aspekts precīzi jāatspoguļo jēdziena "vecākais pārvadātājs" definīcijā.

Rīcības kodeksa vienkāršošana palielinās tirgus dalībnieku potenciālu risināt sarunas (aviosabiedrības un DRS varēs brīvi apspriest to maksājumu līmeni, kurus DRS iekasē par veiktajām rezervācijām). Pašreizējie noteikumi veicina DRS izmaksu palielināšanos un ierobežo DRS iespējas elastīgi pielāgot pakalpojumus konkrētām aviosabiedrību un ceļojumu aģentūru vajadzībām, jo atsevišķai DRS nav lielu iespēju diferencēt cenas.

107

Es ceru, ka jaunie grozījumi palielinās aviobiļešu pārdošanas tirgus konkurenci, tādējādi dodot labumu pircējiem, it īpaši attiecībā uz pašreizējā diapazona paplašināšanos un aviobiļešu galīgās cenas pazemināšanos.

James Nicholson (PPE-DE), *rakstiski.* – Es atbalstu šo ziņojumu, kurā ieteikts vienkāršot un modernizēt noteikumus attiecībā uz datorizētajām rezervēšanas sistēmām, ko aviobiļešu rezervēšanai izmanto lielākās ceļojumu aģentūras.

Pašreizējie DRS noteikumi vienīgi slāpē konkurenci un veicina augstu cenu saglabāšanos. Šie priekšlikumi stimulēs konkurenci starp uzņēmumiem, kas atbild par šo sistēmu nodrošināšanu; cerams, ka tādējādi pazemināsies cenas un ceļotājiem palielināsies izvēles iespējas.

Patlaban patērētājiem parasti ir izdevīgāk rezervācijas veikt tieši aviosabiedrībā. Jaunais rīcības kodekss veicinās cenu pārredzamību, stimulēs tūrisma nozares attīstību un nodrošinās patērētājiem iespējas slēgt godīgus darījumus.

18. Eiropas ostu politika (debates)

Priekšsēdētāja. – Nākamais jautājums ir *Josu Ortuondo Larrea* ziņojums (A6-0308/2008) Transporta un tūrisma komitejas vārdā par Eiropas ostu politiku [2008/2007(INI)].

Josu Ortuondo Larrea, referents. – (ES) Priekšsēdētājas kundze, komisāra kungs, dāmas un kungi! Aptuveni simttūkstoš kilometru garajā Eiropas kopējā piekrastē ir vairāk nekā tūkstoš divsimt tirdzniecības ostu, un vēl daži simti ostu atrodas pie iekšējiem ūdensceļiem, kuru garums ir trīsdesmit seši tūkstoši kilometru. Caur šīm ostām norit 90 % mūsu starptautiskās tirdzniecības, un tās nodrošina 40 % Kopienas iekšējās tirdzniecības tonnkilometru.

Ostas nodrošina pusmiljonu darba vietu un garantē visu attiecīgo reģionu attīstību. Tās kalpo arī regulāras pasažieru kuģu un prāmju satiksmes nodrošināšanai, kura savukārt veicina sociālo kohēziju attiecībā uz salām un citām teritorijām, kas ir vieglāk un ilgtspējīgāk sasniedzamas pa ūdens ceļiem. Tādējādi nav šaubu, ka šeit ir runa par nozari, kurai ir būtiska nozīme mūsu labklājībā. Tomēr mūsu ostām ir jāsaskaras ar lielām problēmām, tostarp ar pieaugošo starptautisko pieprasījumu pēc transporta; šī pieprasījuma pieaugums pārsniedz pat globālās ekonomiskās izaugsmes tempu.

Šajā kontekstā ir vērts pieminēt arī navigācijas tehnoloģiju, loģistikas telekomunikāciju un ekspluatācijas attīstību, apņemšanos samazināt piesārņojumu un siltumnīcefekta gāzu emisiju, kā arī vajadzību veikt jaunus ieguldījumus un modernizēt tā personāla apmācību, kas nodarbojas ar šo jautājumu pārvaldību. Tomēr ostām jāspēj arī veidot dialogu un koordinēt darbību ar attiecīgajiem apkārtnes un kaimiņu reģioniem un pilsētām, kā arī jāveido vislabākie un ērtākie savienojumi ar citiem transporta veidiem, lai panāktu savstarpēji izdevīgus, pēc iespējas saskaņotākus un ilgtspējīgākus plānojuma risinājumus.

Arī ostas ir daļa no mūsu iekšējā tirgus, un tāpēc tām ir jāatbilst attiecīgajiem Kopienas kritērijiem. Transporta un tūrisma komiteja, kas mani iecēla par referentu šajā jautājumā, vēlējās sagatavot patstāvīgo ziņojumu, kurš tagad, pēc diskusijām un saskaņošanas dažādās grupās, iesniegts apspriešanai Eiropas Parlamenta plenārsēdē.

Mūsu analīzes pamatā ir uzskats, ka Eiropas ostu politikas mērķis ir veicināt jūras transporta konkurētspēju un nodrošināt kvalitatīvus, mūsdienīgus pakalpojumus, sekmēt drošību, ātrus pakalpojumus, zemas izmaksas un saudzējošu attieksmi pret vidi, kā arī veidot Eiropā jūras transporta telpu, kurā nav šķēršļu.

Mēs uzskatām, ka tehniskais un ekonomiskais progress un Panamas kanāla paplašināšana vēl vairāk stimulēs pašreizējo tendenci izmantot arvien lielākus kuģus un veicinās pārmaiņas starptautiskajos pārvadājumos. Mēs arī uzskatām, ka vienlaikus Eiropā nav daudz ostu, kas būtu pietiekami dziļas, lai tajās varētu ienākt lieli kuģi, tāpēc notiks vidējo un arī mazo ostu attīstība, kas savukārt veicinās kabotāžu un upju transportu.

Šāda nākotne nozīmē, ka reģionu konkurētspējas un teritoriālās kohēzijas veicināšanas labad mums ir vajadzīga saskaņota Eiropas politika, turklāt ir jādubulto centieni samazināt ūdens piesārņošanu un CO₂

emisijas; tādēļ pašreiz izmantotās degvielas vietā mēs aicinām līdz 2020. gadam ieviest dīzeļdegvielu. Ostu pārvaldēm ir jāsadarbojas gan savā starpā, gan ar vietējām un reģionālajām iestādēm un transporta nozares asociācijām — ne tikai jūras un upju transporta, bet arī dzelzceļa, gaisa un autotransporta asociācijām.

Mēs uzskatām, ka juridiskā noteiktība attiecībā uz Kopienas jūrniecības tiesisko regulējumu, kura pamatā ir starptautiskais tiesiskais regulējums, ir atkarīga no tā, cik drīz tiks pieņemta jūrniecības nozares tiesību aktu pakete *Erika III*, un mēs aicinām to izdarīt pēc iespējas ātri un pēc iespējas vienoti.

Eiropas ostas dažkārt saskaras ar diskriminējošu politiku, konkurējot ar trešo valstu ostām, tāpēc mums ir jābūt skaidrībā par visām vājajām vietām. Mēs saprotam, ka tehnoloģiskajām pārmaiņām būs būtiska finansiāla ietekme un ka tāpēc arī reģioniem būtu jādod iespēja izmantot struktūrfondus, lai finansētu progresīvu tehnoloģisko iekārtu iegādi, radītu jaunas darba vietas novatoriskās jomās un atveseļotu tās pilsētu teritorijas, kas atbrīvojušās pēc ostu iekārtu pārvietošanas.

Mēs turpinām sazināties ar Komisiju, lai 2008. gadā tā varētu publicēt ostu valsts atbalsta pamatnostādnes, nodalot piekļuves un aizsardzības infrastruktūru, uz ko jāattiecina izņēmums, un ar projektiem saistītu infrastruktūru un aprīkojumu, un lai tādējādi atbalsts, kas paredzēts vides uzlabošanai, atbrīvošanai no pārslodzes un ceļu izmantošanas samazināšanai, netiktu uzskatīts par valsts atbalstu, kā arī tāpēc, lai nodrošinātu kohēziju, piemēram, attiecībā uz salām.

Šajā saistībā mēs atbalstām pārredzamības noteikumu paplašināšanu, taču aicinām ieviest nevis universālas prasības, bet gan attiecināt izņēmumu uz tām ostām, kuras nesasniedz gada ieņēmumu samazināto minimālo robežvērtību.

Visbeidzot, mēs atbalstām ostu darbinieku nodrošināšanu ar atzītu kvalifikāciju un aicinām Eiropas sociālā dialoga komiteju risināt šos jautājumus.

Peter Mandelson, *Komisijas loceklis.* – Priekšsēdētājas kundze! Atļaujiet man sākumā pateikties Transporta un tūrisma komitejai par tās pausto ostu politikas redzējumu un referentam *Ortuondo Larrea* par viņa ziņojumu. Šai ziņojumā ir novērtēts Komisijas ieguldījums patiesas Eiropas ostu politikas attīstībā, un šai aspektā mēs esam vienoti.

Paziņojums par Eiropas ostu politiku ir izstrādāts, pamatojoties uz nozares vajadzībām un problēmām, ko Komisija no 2006. gada novembra līdz 2007. gada jūnijam apkopoja plašās apspriedēs ar ostu nozares pārstāvjiem. Apspriežu rezultāti liecināja, ka pastāv vienprātība par tiem pārbaudījumiem, ar kādiem saskaras Eiropas ostas: augošs pieprasījums pēc starptautiskajiem pārvadājumiem, tehnoloģiskās pārmaiņas, siltumnīcefekta gāzu un citu emisiju samazināšanas saistības, dialoga nepieciešamība un vajadzība nodrošināt vienlīdzīgus konkurences apstākļus.

Šo pārbaudījumu pārvarēšanai mums ir vajadzīga efektīva un rentabla Eiropas ostu sistēma. Paziņojuma mērķis ir apzināt pašreizējo situāciju ostu nozarē, kam raksturīga liela dažādība attiecībā uz lielumu, nozīmi, satiksmes plūsmu un pārvaldības metodēm. Parlamenta ziņojumā ir pamatoti norādīts uz šo dažādību. Paziņojumā ir skaidri teikts, ka Komisijai nav nodoma iejaukties šajā dažādībā.

Es piekrītu Parlamentam, ka mūsu ostu nozīme ir saistāma ne tikai ar ekonomiskajiem faktoriem, bet arī ar ostu lomu sabiedrībā. Parlaments patiešām ir uzsvēris ostu nozīmi ne tikai saistībā ar Eiropas un starptautisko jūras, upju un kombinēto transportu, bet arī to, cik liela ir ostu nozīme nodarbinātībā un iedzīvotāju integrācijā.

Tādējādi ir skaidrs, ka nozare ir pelnījusi Eiropas mēroga pieeju. Ir jāīsteno paziņojumā izklāstītie pasākumi, kuriem nozares pārstāvji piekrīt un pat īpaši aicina ieviest: valsts atbalsta pamatnostādnes, vides tiesību aktu piemērošanas nostādnes, Eiropas jūras transporta telpa, kurā nav šķēršļu, un sociālais dialogs. Darbs jau ir sākts, un mēs centīsimies tuvākajā nākotnē sasniegt konkrētus rezultātus.

Komisija ir pieņēmusi paziņojumu, kurā ierosināta skaidra sistēma un rīcības plāns, kas ļautu Eiropas ostām risināt šodienas un rītdienas uzdevumus, piesaistīt ieguldījumus un aktīvi sekmēt vairākposmu transporta ķēžu izstrādi.

Man nav šaubu, ka paziņojumam un tā rosinātajiem praktiskajiem pasākumiem būs pozitīvi un veiksmīgi rezultāti, kas Eiropas ostām ļaus arī turpmāk saglabāt savu izšķirīgo nozīmi loģistikas ķēdē un kalpot par izaugsmes un nodarbinātības centriem.

Pierre Pribetich, Reģionālās attīstības komitejas atzinuma sagatavotājs. – (FR) Priekšsēdētājas kundze, dāmas un kungi! Kā Reģionālās attīstības komitejas atzinuma sagatavotājs es vēlētos sirsnīgi apsveikt Josu Ortuondo

Larrea par galvenajiem viņa ieteikumiem saistībā ar Eiropas ostu attīstību. Gribu viņam izteikt atzinību arī par to, ka ir ņemti vērā visi mūsu ierosinājumi, un es viņam pateicos visu savu kolēģu vārdā.

Brīva preču aprite un cilvēku mobilitāte ir būtiska ES izaugsmei un apliecina arī mūsu solidaritāti. Kravu pārvadājumu ķēde — 90 % no starptautiskās tirdzniecības un transporta — nozīmē, ka katrs savienojums, katrs mezgla punkts ir jāoptimizē, ņemot vērā šo plūsmu. No šīs jaunās mobilitātes ietekmes 21. gadsimta ostai neizdosies izvairīties. Tā ir pilsētas daļa, un tā ir jāiekļauj ilgtspējīgā pilsētas plānošanā atbilstīgi izvirzītajiem apsteidzošajiem mērķiem, kas saistīti ar cīņu pret klimata pārmaiņām. Tā ir arī reģionālās attīstības daļa, tāpēc ir vajadzīga arī optimizācija saskaņā ar Leipcigas hartas integrēto pieeju. Tādējādi Eiropas ostu politikai, uz kuru mēs liekam lielas cerības, ir jāatbilst šīm svarīgajām vajadzībām un šajā ziņojumā izklāstītajiem uzdevumiem, un tāpēc tai ir jābūt arī daļai no mūsu vispārējās pieejas.

Corien Wortmann-Kool, PPE-DE grupas vārdā. — (NL) Priekšsēdētājas kundze, komisāra kungs! Ostas ir Eiropas ekonomikas virzītājspēks. Ar ostu starpniecību notiek ne mazāk par 90 % Eiropas starptautiskās tirdzniecības. Jādomā, ka Mandelson kungam, ārējās tirdzniecības komisāram, tas kaut ko nozīmē. Ik gadu pārkrauj vairāk nekā 3 miljonus tonnu preču no visas pasaules. Ostas nodarbina vairāk nekā pusmiljonu eiropiešu. Izaugsmes rādītāji joprojām ir ievērojami. Izaugsme rada gan iespējas, gan arī problēmas — infrastruktūras pieejamību, labus iekšzemes savienojumus, vides jaudu. Tieši tāpēc ir tik svarīgi, lai Eiropas ostu darbība netiktu traucēta, bet gan lai tām tiktu sniegta palīdzība problēmu risināšanā.

Šim nolūkam vajadzīga nevis ostu pakalpojumu direktīva vai tiesību akti, bet skaidras pamatnostādnes. Ir svarīgi, lai Eiropas Komisija pasteidzinātu procesu un pieņemtu pamatnostādnes attiecībā uz neskaidrajiem un dažkārt pat pretrunīgajiem vides tiesību aktiem. Neskaidra terminoloģija un nekonsekventi formulējumi dod iemeslu juridiskām pārsūdzības procedūrām, un svarīgi projekti tiek apstādināti. Komisija vēl nav paziņojusi datumu, kad tā iepazīstinās ar šīm pamatnostādnēm. Vai šovakar tā varētu ieviest kādu skaidrību šai jautājumā?

Ir svarīgi pieņemt pamatnostādnes arī saistībā ar valsts atbalstu. Būtisks priekšnoteikums ir vienlīdzīgi konkurences apstākļi Eiropas ostām. Svarīgas ir arī pārredzamības prasības attiecībā uz ostām. Eiropas Tautas partijas (Kristīgo demokrātu) un Eiropas Demokrātu grupa atbalsta Eiropas Komisiju un iebilst pret sliekšņu ieviešanu, ko aizstāv mūsu referents. Tādēļ mēs balsosim pret šīm ziņojuma daļām. Mēs balsosim arī pret Eiropas Apvienotās kreiso un Ziemeļvalstu Zaļo kreiso spēku konfederālās grupas ierosinātajiem grozījumiem, jo tie ir pretrunā pamatotajiem Grieķijas valdības priekšlikumiem, kurus Eiropas Parlamentam nevajadzētu noraidīt. Mans kolēģis, Grieķijas pārstāvis, vēlāk to apspriedīs sīkāk.

Emanuel Jardim Fernandes, *PSE grupas vārdā. – (PT)* Priekšsēdētājas kundze, komisāra kungs, dāmas un kungi! Es gribētu izteikt atzinību referentam par kvalitatīvo ziņojumu un pateikties daudziem deputātiem par atklātumu un ieguldījumu; īpaši gribu pieminēt *Willi Piecyk*, kurš nesen aizgājis mūžībā. Parlaments 2006. gadā otro reizi noraidīja priekšlikumu par tirgus piekļuvi ostu pakalpojumiem. Tolaik tas deva priekšroku pasākumiem, kuru mērķis ir lielāka pārredzamība, veselīgāka konkurence, drošākas darbavietas, kvalificētāki darbinieki un lielāka drošība, un uzsvēra, ka neregulēta Eiropas ostu sistēmas liberalizācija ir nelietderīga. Šajā ziņojumā šī nostāja ir stiprināta.

Būdams Eiropas Parlamenta Sociāldemokrātu grupas "ēnu" referents, es vienmēr esmu atbalstījis šādus aspektus, kas izklāstīti arī galīgajā ziņojumā: nepieciešamība izmantot Eiropas finansējuma vai valsts atbalsta iespējas, lai izstrādātu vai iegādātos progresīvu un videi nekaitīgu aprīkojumu un veiksmīgāk integrētu to Eiropas ostu sistēmā; nepieciešamība vietējām un reģionālajām iestādēm izmantot savu ostu sniegtās iespējas reģionu attīstībai, sekmējot dažādu transporta veidu savietojamību un ostu konkurētspēju; vajadzība uzlabot pašreizējos sociālos apstākļus jūrniecības nozarē, īpaši veicinot apmācību, mūžizglītību un drošību darbavietā; vajadzība veicināt Eiropas Savienības kā globālas jūrniecības lielvaras konkurētspēju, it sevišķi stiprinot tiesisko regulējumu kuģošanas drošības jomā, finansiālos stimulus un noteikumus par atbalstu dažādiem sabiedriskajiem un privātajiem ieguldītājiem; uzlabojumi attiecībā uz esošo ostu pielāgošanu stingrām vides aizsardzības prasībām, it īpaši saistībā ar siltumnīcefekta gāzēm; pašreizējā ostu tiesiskā regulējuma stiprināšana kā globālā līdzsvara rādītājs; Eiropas ostu sistēmas pielāgošana ārkārtīgi straujajai tehnoloģiskajai attīstībai, neaizmirstot arī par ietekmi uz vidi; pārliecība, ka atsevišķi sabiedriskie ieguldījumi saistībā ar attālākiem reģioniem un salām nav uzskatāmi par valsts atbalstu, ja tie ir nepieciešami no ekonomiskās, sociālās un teritoriālās kohēzijas viedokļa, ar nosacījumu, ka no tiem negūst labumu konkrēts lietotājs vai operators, un atzīstot attālāko reģionu īpašo situāciju, kā norādīts Līgumā par Eiropas Savienību.

Anne E. Jensen, *ALDE grupas vārdā*. – (*DA*) Priekšsēdētājas kundze! Eiropas Liberāļu un demokrātu apvienības grupa atbalsta Komisijas jauno Eiropas ostu politikas stratēģiju. Tagad, kad divi ostu direktīvas priekšlikumi

ir cietuši neveiksmi, jautājums ir jāpārskata. Turklāt vairākas Komisijas rīkotas apspriedes, kurās piedalījās visas ieinteresētās puses no ostu nozares, ir parādījušas, ka vienlīdzīgas ostu konkurences labad ir jāprecizē gan valdības atbalsta noteikumi, gan noteikumi attiecībā uz vidi. Tādēļ pareiza ir pašreizējā Komisijas stratēģija — izstrādāt valsts atbalsta pamatnostādnes. Ir jāpieņem lēmumi attiecībā uz vairākām niansēm. Var rasties jautājumi par to, cik tālu ostā drīkst iesniegties ceļš, kas uzskatāms par sabiedrisku projektu, un kurā tā vietā sākas ostas atbildība. Pamatnostādnēm ir jāspēj sniegt skaidras atbildes uz šāda veida jautājumiem. Ir svarīgi, lai jautājumi, kas saistīti ar valsts atbalstu, tiktu izklāstīti skaidri un pārskatāmi, un šajā saistībā es gribu apliecināt pilnīgu atbalstu referenta ieteikumiem.

Komisija sniegs skaidrojumu arī par to, kā saistībā ar ostu paplašināšanu un attīstību interpretējami ES vides tiesību akti. Kopumā ostu paplašināšana labvēlīgi ietekmē vidi, jo tiek veicināts jūras transports, kas videi ir nekaitīgāks. Protams, ostas nedrīkst paplašināt uz vides rēķina. Lielāka skaidrība ir vajadzīga arī tālab, lai nevarētu izvirzīt tādus ar vidi saistītus jautājumus, kuru īstais mērķis nav patiesas rūpes par vidi, bet gan tikai ostas paplašināšanas novilcināšana un apgrūtināšana.

Komisija veicinās ostu tīkla attīstību un nodrošinās sekmīgu atbalsta investīciju stimulēšanu. Galvenā problēma ir kravu pārvietošana uz un no ostām, un labi sauszemes satiksmes savienojumi turpmāk būtu precīzāk jāatspoguļo ES atbalsta programmās ne tikai attiecībā uz reģionālo atbalstu, bet, iespējams, arī saistībā ar tādām programmām kā *Marco Polo*.

Ostu efektivitāti mēs palielināsim, veicinot jauno tehnoloģiju izmantošanu un samazinot birokrātiju. Turklāt es uzskatu, ka apspriešanas procesa labs panākums būtu tad, ja sociālo partneru dialogs nākotnē būtu konstruktīvāks. Būt ostas darbiniekam — tas nozīmē būt daļai no kultūras, taču darbs mūsdienīgā ostā ir arī ļoti specializēts, un to veic bīstamos apstākļos. Tāpēc uzmanība jāpievērš kvalifikācijām un apmācībai. Manuprāt, labi ir arī tas, ka apmācību jautājums ir iekļauts Komisijas izstrādātajā instrumentu kopumā. Vēlu veiksmi *Ortuondo Larrea* kungam un viņa lieliskajam ziņojumam un ar lielu interesi gaidu Komisijas rīcības plāna īstenošanu.

Pedro Guerreiro, *GUE/NGL grupas vārdā. – (PT)* Priekšsēdētājas kundze! Mēs nevaram piekrist šīs Eiropas Komisijas iniciatīvas vērtējumam, jo uzskatām, ka tā tiek izmantota kā pēdējais līdzeklis, lai veicinātu ostu pakalpojumu liberalizāciju Eiropas Savienības līmenī. Savā paziņojumā Komisija norāda, kā tā ir risinājusi uzdevumu, kas saistīts ar vispārējo vajadzību pēc pārredzamības, konkurences un ES tiesību kopuma saskaņošanas ar ostu un attīstības pārvaldību, kā arī pilnvērtīga Eiropas iekšējā tirgus izveides nepieciešamību jūras transporta jomā, un ka šajā saistībā tā izstrādās tiesību akta projektu, citiem vārdiem sakot, ka mērķis ir pilnīgāka Eiropas Savienības iekšējā tirgus konkurences noteikumu attiecināšana uz ostu pārvaldību.

Komisijai neapšaubāmi nav privatizācijas pilnvaru. Tomēr tā cenšas radīt tādus apstākļus, lai tad, kad privatizācija notiktu, tā tiktu veikta saskaņā ar Eiropas Savienības principiem, izmantojot ostu pakalpojumu liberalizāciju, piemēram, attiecībā uz pakalpojumu koncesijām ostās, un es citēju: "tā, lai atklāta konkurence netiktu ierobežota vairāk, nekā tas nepieciešams" vai saistībā ar valsts finansējumu visām tirdzniecības ostām, citēju: "neatkarīgi no to... apgrozījuma".

Šī iemesla dēļ mēs uzskatām, ka Eiropas Parlamenta ziņojumā ir nepārprotami jānorāda, ka mēs noraidām jebkādu jaunu mēģinājumu Eiropas Savienības līmenī liberalizēt ostu pakalpojumus saistībā ar valsts finansējumu, ostu koncesijām, tehniskajiem kuģniecības un navigācijas pakalpojumiem vai kravu apstrādes pakalpojumiem. Ostu nozare ir sabiedrisks pakalpojums, kam ir stratēģiska nozīme saistībā ar ekonomiku, sociālo attīstību, vidi un ikvienas dalībvalsts aizsardzību un suverenitāti, tāpēc tā nav liberalizējama ES līmenī.

Johannes Blokland, IND/DEM grupas vārdā. – (NL) Priekšsēdētājas kundze! Vispirms es gribētu pateikties *Josu Ortuondo Larrea* par ziņojumu Eiropas ostu politikas jautājumā. Attiecībā uz šo ziņojumu es gribu norādīt, ka ir jāpārtrauc negodīgā konkurence Eiropas ostu starpā. Nav pieļaujams, ka viena Eiropas osta ir spiesta sevi komerciāli nodrošināt, kamēr otra dzīvo no valsts atbalsta.

Šajā saistībā arī mans pirmais jautājums Eiropas Komisijai. Vai komisārs *P. Mandelson* var apsolīt, ka līdz 2008. gada beigām tiks publicētas ostu valsts atbalsta pamatnostādnes?

Es gribētu arī mudināt Eiropas Komisiju 2008. gadā publicēt pamatnostādnes attiecībā uz Kopienas vides tiesību aktu piemērošanu. Šo tiesību aktu pašreizējā sarežģītība un skaidrības trūkums ievērojami kavē Eiropas ostu attīstību.

Sylwester Chruszcz (NI). – (*PL*) Priekšsēdētājas kundze! Esmu viens no tiem EP deputātiem, kas ikdienā saskaras ar jūrniecības ekonomiku. Ostas ir ļoti svarīgas ne tikai no Eiropas transporta viedokļa; tās ir arī

nozīmīgs ekonomikas elements un nodarbinātības avots. Jūras transports un jūras ostas dod savu ieguldījumu vienotajā ES tirgū un ir saikne starp šo tirgu un pasaules ekonomiku. To efektīvai darbībai un nepārtrauktai attīstībai ir būtiska nozīme Eiropas Savienības konkurētspējas kontekstā, un pasaulē, kurā valda globalizācija, tas ir svarīgi arī pašai Eiropai. Lai gan šīs nozares pārrobežu mērogu dēļ ir nepieciešama ostu politikas saskaņošana Eiropas līmenī, tomēr šīs politikas veidošanā nedrīkst ignorēt vietējās un valstu vajadzības. Tāpēc es ar piesardzīgu optimismu atbalstu ierobežotos ietekmes līdzekļus — šos nesaistošos instrumentus, ar kuru palīdzību Eiropas Savienība ietekmē konkrētas dalībvalstis, citiem vārdiem sakot, es atbalstu pamatnostādnes un integrētas, ilgtspējīgas jūrniecības politikas administratīvo šķēršļu likvidēšanu.

Jim Higgins (PPE-DE). - (GA) Priekšsēdētāja kungs! Es atzinīgi vērtēju Komisijas sākotnējo ieteikumu. Šis ir ļoti noderīgs dokuments, un es vēlētos izteikt atzinību referentam par lielo darbu, ko viņš ir ieguldījis šī ziņojuma sagatavošanā. Ziņojumā ir uzsvērts, ka ostas ir būtiska infrastruktūra. Eiropas Savienībā ir vairāk nekā 1200 tirdzniecības ostu, kurās tieši vai netieši nodarbināts pusmiljons cilvēku. Es vēlētos atbalstīt to ziņojuma nodaļu, kurā uzsvērts, cik liela nozīme ir labiem iekšzemes savienojumiem ar ostām. Piemēram, Īrijā tikpat kā nav dzelzceļa savienojumu ar ostām, un nav savienojumu ar valsts nozīmes un starptautiskajām lidostām.

Īrijas transporta ministrs, Zaļo partijas biedrs, ir atzinis, ka Īrijas situācija attiecībā uz oglekļa emisijām ir ļoti slikta un kļūst vēl sliktāka, turklāt transporta situācijas dēļ tā neapšaubāmi vēl vairāk pasliktināsies. Ir skaidrs, ka to izraisa dzelzceļa savienojumu trūkums starp ostām un lidostām. Eksportētājiem un importētājiem Īrijā nav citas izvēles, kā vien izmantot autotransportu, un tas ir skandalozi. Es vienmēr esmu ļoti gandarīts, kad Transporta komiteja izdod tādus ziņojumus kā šis, atbalstot Eiropas Savienības likumdošanu vides jomā.

Bogusław Liberadzki (PSE). – (*PL*) Priekšsēdētāja kungs! Atļaujiet man pateikties *Josu Ortuondo Larrea* par viņa sagatavoto ziņojumu. To es daru kā iniciators pirms diviem gadiem notikušajai ostu pakalpojumu direktīvas projekta noraidīšanai.

Pēc manām domām, ostas ir uzskatāmas par infrastruktūras elementu, un tāpēc valsts sektoram ir jāuzņemas atbildība par ostu attīstību. Valstij nav jāvada ostu darbība, taču ostām ir jābūt valsts sektora atbildības sfērā. Manuprāt, ir labi arī tas, ka mēs runājam par valsts atbalstu. Tas var izrādīties nepieciešams, un spēles noteikumi mums neapšaubāmi būs vajadzīgi.

Es gribētu uzsvērt, cik svarīgi ir stabilizēt noteikumus attiecībā uz ostu darbiniekiem. Tāpat kā osta ir infrastruktūras elements, šie cilvēki veido ekonomikas potenciāla avotu. Pēdējais aspekts, kuram es gribētu pievērst uzmanību, ir vajadzība modernizēt piekļuvi ostām, izveidojot vairākveidu transporta bāzi, citiem vārdiem sakot, ceļus, dzelzceļa līnijas un iekšzemes ūdensceļus.

Siiri Oviir (ALDE). - (ET) Es vēlos pateikties referentam un izteikt cerību, ka šoreiz šis ziņojums būs veiksmīgs.

Arī mana valsts, Igaunija, ir piejūras valsts, un es esmu gandarīta, ka šajā ziņojumā uzmanība ir pievērsta trūkumu likvidēšanai atsevišķu dalībvalstu ostu nozarē.

Ostām ir ļoti liela nozīme gan ekonomiskajā un sociālajā attīstībā, gan visas Eiropas Savienības konkurētspējā, taču globālas konkurences apstākļos mēs gūsim panākumus tikai tad, ja jauninājumu jomā būsim labāki par daudziem citiem, bet kvalitātes ziņā — labāki par visiem.

Jūras valstī jūrniecības jautājumi ir neatņemama sarežģītās loģistikas sistēmas daļa un valsts vispārējās ekonomiskās sistēmas būtisks komponents. Arī Eiropas Savienībā jūras transports ir nozīmīgs transporta veids, un tāpēc es atzinīgi vērtēju iniciatīvu izveidot vienotu jūras transporta telpu, kurā nav šķēršļu.

Pēc manām domām, Eiropas Savienībai nevajadzētu uz mazo kabotāžu attiecināt neizdevīgākus noteikumus nekā uz citiem transporta veidiem, un nevajadzētu Eiropā piemērot atkārtotas muitas pārbaudes precēm, kas jau atmuitotas Kopienai.

Ir jāievieš kopīgi noteikumi Eiropas Savienības ostu darbības regulēšanai. Tomēr tikpat svarīgi ir, lai Eiropas Savienība sniegtu lielāku atbalstu savām ostām un aizsargātu tās pret negodīgu konkurenci no trešo valstu ostām

Diskusijā par ostām viens no svarīgākajiem terminiem ir "kuģošanas drošība"; šajā jomā ir vajadzīgi uzlabojumi, un jūrniecībā nepārprotami ir jāuzlabo arī glābšanas koordinācijas centru sadarbība.

Es ceru, ka šajā ziņojumā aplūkotie pasākumi — visus, protams, nav iespējams uzskatīt, jo to neļauj divu minūšu ilgais uzstāšanās laiks, — palīdzēs veicināt Eiropas Savienības jūras transporta konkurētspēju un sekmēs Eiropas ostu politikas attīstību.

Hélène Goudin (IND/DEM). - (*SV*) Priekšsēdētājas kundze! Kad 2006. gadā notika diskusijas par Ostu direktīvu, partija *Junilistan* skaidri un uzsvērti balsoja pret to. Mēs iebilstam pret šo direktīvu tāpēc, ka Eiropas ostas jau patlaban darbojas labi un ir konkurētspējīgas pat starptautiskā perspektīvā. Ziņojumā, ko šobrīd apspriežam, ir ietverti vairāki mūsu noraidītās Ostu direktīvas elementi. Turklāt daudzi ziņojumā iekļautie priekšlikumi ir gan nevēlami, gan bīstami.

Piemēram, ir ierosināts, ka muitas kontroli vairs nepiemērotu tām precēm, kas atmuitotas Kopienai. Tas var sagādāt lielas problēmas, it sevišķi saistībā ar, piemēram, narkotiku kontrabandu. Dalībvalstīm pašām ir jābūt tiesīgām lemt, vai konkrēts konteiners ir vai nav jāatver.

Šis ziņojums ož pēc nevajadzīgiem noteikumiem, slēpta protekcionisma un lielām izmaksām, kas būs jāsedz nodokļu maksātājiem. Tāpēc es jūs visus aicinu rīt balsot pret to.

Roberto Fiore (NI). – (IT) Priekšsēdētājas kundze, dāmas un kungi! Ap mūsu ostām ir izveidojušās lielākas un mazākas pilsētas, un šīs ostas nav šķiramas no mūsu sabiedrības attīstības. Tāpēc ir ārkārtīgi svarīgi, lai mūsu ostas darbotos priekšzīmīgi, likumīgi un stingrā atbilstībā tiesiskajām normām.

Diemžēl man jāsaka, ka Itālijā ir divas ostas — Neapole un Džoija Tauro, kurās konstatēti nopietni likuma pārkāpumi. Nelegāli tiek organizēts, piemēram, Ķīnas produkcijas imports, tādējādi apdraudot valsts ekonomikas struktūru. Turklāt darbojas mafijas grupējumi, kas organizē nepārprotami nelegālu narkotiku un ieroču importu, nepārtraukti graujot ekonomiku, tiesiskumu un kārtību gan mūsu valstī, gan visā Eiropā.

Tāpēc atbildīgajām iestādēm un Eiropas Parlamentam ir cieši jāuzrauga šīs situācijas, kurās diemžēl joprojām valda nekārtības, noteikumus diktē mafija un trūkst atbilstīgas kontroles attiecībā uz noteikumu ievērošanu.

Lambert van Nistelrooij (PPE-DE). – (NL) Priekšsēdētājas kundze, komisāra kungs, referenta kungs, dāmas un kungi! Es uzskatu, ka patlaban apspriežamais ierosinājums ir labāks par iepriekš iesniegto dokumentu. Tajā daudz vairāk vietas atvēlēts atbildības sfēru decentralizācijai. Ir paplašināta arī dalībvalstu loma, un, būdams Reģionālās attīstības komitejas loceklis, tieši šo aspektu es vēlreiz gribētu apspriest.

Mani pārsteidz, ka, no vienas puses, ostu statuss ir ļoti skaidri definēts, taču, no otras puses, vajadzīgie iekšzemes savienojumi daudzos gadījumos ir neattīstīti. Viens no piemēriem šeit, Beļģijā, ir Antverpene un arī Rūras apgabals. Jau gadiem ilgi tiek apspriesta *Iron Rhine* aktivizācija; šī dzelzceļa līnija beidzot darītu galu nebeidzamajai konteineru straumei, kas plūst pa automaģistrāli starp vieglajām automašīnām. Situācija ir smieklīga; viss varētu būt citādi, taču galvenā atbildība ir pašām valstīm.

Teiktais attiecas arī uz Nīderlandi, kur miljardiem eiro ir ieguldīti *Betuwe* līnijā, kas ved no Antverpenes uz Rūras apgabalu. Iztēlojieties manu pārsteigumu: pie Vācijas robežas trūkst piemērota starpsavienojuma. Šīs neapšaubāmi ir lietas, par kurām ir jārunā. Ņemot vērā starptautiskā transporta plūsmas palielināšanos ostās — šais artērijās —, mums ir vajadzīga daudz integrētāka pieeja.

Es zinu, ka Eiropas Komisija patlaban izstrādā dokumentu saistībā ar teritoriālo kohēziju, kas jāīsteno ne tikai Rietumeiropā, vecajās dalībvalstīs, bet arī jaunajās dalībvalstīs un ārpus tām. Šajā ziņā vēl nav izsmeltas visas iespējas stingrākai virzībai. Es nerunāju par saistošiem tiesību aktiem un regulām, bet gan par veidu, kā pārskatīt ikviena atbildības sfēras. Nerunāju arī par struktūrfondu naudas tērēšanu. Ostu attīstībai ir novirzīti miljardiem eiro, taču pietrūkst precīzas saskaņošanas ar iekšzemes tīkliem. Šāds ir vēstījums, ko es vēlējos paust. Gribu jautāt komisāram, vai šī prioritārā joma ir atspoguļota Zaļajā grāmatā par teritoriālo kohēziju, ar kuru paredzēts iepazīstināt oktobrī.

Ramona Nicole Mănescu (ALDE). – (RO) Es vēlētos izteikt atzinību referentam par darbu un pūlēm, kas ieguldītas šī dokumenta sagatavošanā.

Jūras pārvadājumi un ostas ir divi galvenie komponenti ķēdē, kas Eiropas vienoto tirgu saista ar pasaules ekonomiku, un tiem ir būtiska nozīme saistībā ar 90 % starptautiskās tirdzniecības kravu apstrādi. No reģionālās attīstības viedokļa Eiropas ostas ir viens no svarīgākajiem kohēzijas elementiem, jo tūrisma iespēju palielināšanās un vairāk nekā pusmiljons darbavietu stimulē nomaļāko reģionu dinamisku attīstību.

Šajā kontekstā būtisku ieguldījumu reģionālajā attīstībā dod tādi aspekti kā ostu reputācijas uzlabošana un labāka to integrēšana pilsētas dzīvē, to modernizācija, izmantojot FEDER un kohēzijas fondu sniegtās iespējas, kā arī vietējo un ostu atbildīgo iestāžu iesaistīšanās ūdens un gaisa kvalitātes pārvaldībā.

Konkurētspējīgai Eiropas politikai ir nepieciešama integrēta perspektīva, kurā apvienots ekonomiskais, vides, sociālais un drošības aspekts. Mēs nedrīkstam atstāt bez ievērības arī sadarbības programmu veicināšanu ar Eiropas Savienības kaimiņvalstīm, kā arī paplašināšanās politiku un ostu reģionu savienošanu ar Eiropas transporta tīkliem.

Nobeigumā es gribētu pievērst uzmanību Melnās jūras ostām, kuru termināļi pilnībā atbilst visām prasībām, taču tās joprojām nepieciešams dublēt ar iekšzemes ostām un ūdensceļiem, lai sekmētu vairākposmu pārvadājumus un tirdzniecību ar tām dalībvalstīm, kam nav jūras robežu.

Tāpēc es uzskatu, ka Donavai ir potenciāls kļūt par labu pamatu, uz kura veidot loģistikas koridoru, kas savienotu Melnās jūras reģionu — Eiropas austrumu vārtus — ar Rietumeiropu. Tas nozīmē, ka Eiropas Savienībai būtu jāpievērš īpaša uzmanība Melnās jūras reģionam, kurš varētu kļūt par Eiropas izaugsmes un attīstības magnētu, tādējādi izlīdzinot atšķirības starp nomaļajiem apgabaliem un centru.

Bernard Wojciechowski (IND/DEM). - Priekšsēdētājas kundze! Ziņojumā pamatoti norādīts, ka ostām ir būtiska nozīme ne tikai transporta jomā, bet tās arī nodrošina darbu mūsu iedzīvotājiem, ievērojami ietekmē mūsu ekonomiku un ir stratēģiski svarīgas no mūsu dalībvalstu drošības un aizsardzības viedokļa. Domājot par politikas nostādnēm, galvenā uzmanība mums ir jāpievērš ostu modernizācijai un nozares attīstībai, un tas attiecas arī uz citām loģistikas darbībām, kas ir saistītas ar ostām. Jebkuras nozares attīstībā mums vienmēr jāpatur prātā vides aizsardzība, it īpaši tad, ja runa ir par mūsu jūras un iekšzemes ūdeņiem. Mūsu politika, iespējams, spēs aizsargāt vidi un līdzsvarot sociālo ietekmi, taču ir jārisina tās problēmas, kas rodas saistībā ar valstīm, kuras nav ES dalībvalstis un kurās nepiemēro tādus pašus noteikumus un garantijas, jo tādējādi var tikt kavēts mūsu progress šai nozarē.

Jim Allister (NI). - Priekšsēdētājas kundze! Šī ziņojuma 44. punktā ir pausts aicinājums dalībvalstīm īstenot pārrobežu stratēģiju, lai, līdzfinansējot ostu infrastruktūras attīstību, izmantotu esošo jaudu.

Vienkāršiem vārdiem sakot, tas nozīmē, ka vienai valstij nav jādublē un jāliek šķēršļi kaimiņos esošām ietaisēm. Tomēr tieši šāda situācija ir izveidojusies manā vēlēšanu apgabalā Ziemeļīrijā; šo reģionu komisārs labi pazīst.

Vorenpointā [Warrenpoint] Kārlinfordlokā [Carlingford Lough], galvenokārt pateicoties nesenajām vērienīgajām investīcijām, ir uzbūvēta plaukstoša tā saukto ro-ro prāmju [roll-on, roll-off ferry] osta. Tajā pašā līcī, tikai sešas jūdzes tālāk, proti, Grīnorā [Greenore], Īrijas Republikā, ir ierosināts dublēt šīs ietaises ar sabiedriskā finansējuma palīdzību un tāda uzņēmuma starpniecību, kurš daļēji pieder Ziemeļīrijas valdībai.

Īrijas politiķi bieži runā par vēlmi palīdzēt un sadarboties ar Ziemeļīriju, tāpēc rodas jautājums, kādēļ viņi grib aizstāt un iznīcināt mūsu Vorenpointas ostu.

Es ceru, ka, tuvāk papētot šo gadījumu un valsts atbalsta aspektu, Komisija sapratīs, ka šāda rīcība ir pilnīgā pretrunā jebkādai saprātīgai ostu politikai.

Margaritis Schinas (PPE-DE). – (*EL*) Priekšsēdētājas kundze! Bez konkurētspējīgām ostām ES nespēs ne risināt tos uzdevumus, ko izvirza globalizētā tirdzniecība, jo 90 % mūsu importa tiek ievesti pa jūru, ne arī uz jūras satiksmes līniju rēķina atslogot galvenās automaģistrāles.

Taču ostām beidzot ir jāpārtrauc dzīvot akmens laikmetā. Tām jāpārtrauc būt arodbiedrību ķīlniecēm, jādarbojas pārskatāmākā veidā, jāsamazina birokrātiskais slogs un jāsāk domāt komerciālākās kategorijās.

Grieķijas valdība ir sākusi īstenot vērienīgu programmu, kurā paredzēts daļu no ostu darbībām nodot neatkarīgiem privātajiem operatoriem, kas dos jaunu stimulu ne tikai Grieķijas ekonomikai, bet visai Dienvidaustrumeiropai.

Tāpēc es gribētu mudināt kolēģus atbalstīt šo iespēju un noraidīt grozījumus, kurus izstrādājuši daudzi kreiso spēku deputāti un kuru mērķis ir apdraudēt Grieķijas jūras ostu programmu un mazināt tās nozīmi.

Colm Burke (**PPE-DE**). - Priekšsēdētājas kundze! Šo ziņojumu es vērtēju ļoti atzinīgi. Integrētai ostu politikai ir būtiska nozīme tirdzniecības un ieguldījumu veicināšanā, turklāt jūras pārvadājumu priekšrocība ir to labvēlīgā ietekme uz vidi. Milzīgu ieguvumu var dot arī lielāka sadarbība starp dažādu dalībvalstu ostām.

Attiecībā uz manas pilsētas, Korkas, ostām ir ierosināts veidot jaunu satiksmes līniju starp šo ostu un kādu Spānijas ostu. Patlaban starp šīm dalībvalstīm nav ro-ro satiksmes. Šāda satiksme dotu labumu ne tikai Īrijai un Spānijai, bet arī Apvienotajai Karalistei un Francijai. Kravu autopārvadājumus starp Īriju un Spāniju šobrīd veic caur AK un Franciju, tādējādi vairojot ceļu satiksmes pārslodzi šajās valstīs. Šīs kravas vairs nepārvadās pa jau šobrīd pārslogotajām automaģistrālēm, bet tās tiks novirzītas pa īsāko jūras ceļu, ietaupot laiku, naudu un oglekļa emisijas.

Tomēr šeit būtu vietā kāds brīdinājums. Osta, par kuru es runāju, nesen mēģināja pārvietot savu darbību ārpus pilsētas, pie dziļākiem ūdeņiem. Diemžēl šo plānu noraidīja plānošanas padome, kas nav pakļauta valdībai. Atteikuma pamatā bija fakts, ka ar ierosināto jauno atrašanās vietu nav dzelzceļa savienojuma. Valdībai nav nekādu politikas nostādņu attiecībā uz kravu pārvadājumiem pa dzelzceļu. Šis piemērs apstiprina integrētas domāšanas trūkumu, kad valdības aģentūru starpā nav saskaņotības politikas veidošanā. Tāpēc šo ziņojumu es vērtēju atzinīgi.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE). - (BG) Komisāra kungs! Ļaudīm, kas dzīvo pie jūras, šis ziņojums ir iepriecinošs. Eiropas Savienības jaunās politikas — jaunās jūrniecības politikas kontekstā ļoti svarīgi irīstenot efektīvu ostu politiku. Osta ikvienai valstij nozīmē durvis uz pasauli, turklāt no divdesmit septiņām valstīm divdesmit četras ir uzskatāmas par jūras valstīm, tāpēc ostu politikai ir ļoti liela nozīme daudzu reģionu ekonomiskajā attīstībā.

Ir svarīgi, lai vietējās kopienas iesaistītos visā, kas notiek to teritorijā, un tām būtu jāpiedalās arī ostu politikas izstrādē. Jūras teritorijās un piekrastes zonās ir jāpievērš uzmanība vides aizsardzībai, jo tas ir ārkārtīgi svarīgi. Naftas noplūdes dēļ Melnās jūras piekraste Bulgārijas teritorijā šogad tika piesārņota trīs reizes. Mums atkal ir jāatgriežas pie diskusijas par direktīvas sagatavošanu attiecībā uz obligāto prasību piemērošanu saskaņā ar Starptautisko konvenciju par naftas izraisītā jūras piesārņojuma novēršanu.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Priekšsēdētājas kundze! Mūsu diskusija par Eiropas ostu politiku iekrīt laikā, kad kuģu būves nozarē notiek ļoti straujas pārmaiņas. No vienas puses, ir vērojamas labas izredzes nozares attīstībai. Pieaug pasūtījumu skaits, un palielinās pieprasījums pēc lieliem konteinerkuģiem. No otras puses, mēs nedrīkstam aizmirst, ka mūsu konkurentu pozīcijas ir ļoti stabilas. Gandrīz 75 % no visiem konteinerkuģiem šobrīd tiek ražoti Āzijas valstīs — Dienvidkorejā, Japānā un Ķīnā. Mūsu kuģu būvētavas atkal ir spiestas aizsargāt savas pozīcijas, taču tām ir arvien grūtāk turēties pretī pasaules konkurencei. Arī zemais dolāra maiņas kurss sagādā problēmas nozarei. Šāda situācija daudziem kuģubūves uzņēmumiem ilgtermiņā var draudēt ar bankrotu.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Aptuveni 30 % Eiropas preču pārvadājumu notiek ar tādu ostu starpniecību kā Roterdama, Antverpene un Hamburga, bet 20 % — caur deviņām lielākajām Vidusjūras ostām. Ar Rumānijas un Bulgārijas pievienošanos Eiropas Savienība ir ieguvusi izeju uz Melno jūru, kas savukārt dod tiešu piekļuvi tādām svarīgām jūras ostām kā Konstanca, Mangalija, Varna un Burgasa, kā arī Donavas deltas ostām Galacai [*Galaţi*], Breilai [*Brăila*], Tulčai [*Tulcea*] un Sulinai [*Sulina*].

Daudzās Eiropas ostās ir vērojamas tādas problēmas kā atšķirīgas uzglabāšanas iespējas un iekraušanas—izkraušanas jaudas, nepilnības termināļu sistēmā, nepietiekams skaits maršrutu un jūras vai sauszemes piekļuves trūkums, ilgs gaidīšanas laiks, nepietiekama kravas automobiļu, vilcienu un baržu drošība, zema produktivitāte un pārmērīgas, lēnas un dārgas formalitātes.

Manuprāt, prioritātes ir jaunu iekārtu izveide un esošo uzlabošana, atkritumu apstrādes iekārtu ierīkošana, emisiju samazināšana, procedūru vienkāršošana, publiskā finansējuma pārredzamība, darba drošības un veselības nodrošināšana. Struktūrfondi, valsts atbalsts, *Naiades* un *Marco Polo* programmas ir tikai daži no instrumentiem, kas pieejami Kopienai.

Rodi Kratsa-Tsagaropoulou (PPE-DE). – (*EL*) Priekšsēdētājas kundze, ļaujiet man sākumā pateikties referentam *J. Ortuondo Larrea* par lielisko darbu, par uzmanību, ko viņš veltīja deputātu ierosinājumiem un par sadarbību ar politiskajām grupām. Es pateicos arī Eiropas Komisijai par pārdomāto un vispusīgo priekšlikumu, kurā ir ņemtas vērā visas problēmas un aspekti, kas saistīti ar mūsdienīgu jūras ostu politiku.

It īpaši es gribētu uzsvērt jautājumu, kas galu galā tika iekļauts, pamatojoties gan uz maniem, gan citu deputātu ierosinājumiem, proti, ka ir jāpievērš uzmanība salu reģioniem. Ir jāatbalsta šo reģionu ostas. Gribu uzsvērt, ka ir jāatļauj valsts atbalsts, lai ar tā palīdzību stiprinātu reģionālās un salu ostas, palīdzot tām risināt ekonomiskās un teritoriālās kohēzijas uzdevumus.

Uzskatu, ka šis ir reāls ieguldījums ES solidaritātes, konkurētspējas un kohēzijas mērķu sasniegšanā.

Josu Ortuondo Larrea, referents. – (ES) Priekšsēdētāja kungs! Papildus saviem iepriekšējiem komentāriem es vēlētos piebilst, ka pakalpojumu kvalitātes, ostu konkurētspējas un ieguldījumu piesaistes uzlabošanas nolūkā aicinu Komisiju veicināt paraugprakses apmaiņu un popularizēšanu gan ostu nozarē vispār, gan attiecībā uz jauninājumiem un darbinieku apmācību.

115

Mēs atzinīgi vērtējam faktu, ka ik gadus 20. maijā tiks atzīmēta Eiropas Jūrniecības diena, kas sabiedrībai ļaus labāk izprast ostu nozares darbu un tā nozīmi mūsu dzīvē un labklājībā. Mēs aicinām operatorus samazināt tukšu konteineru pārvadāšanu un mudinām Komisiju sekmēt vienota, saskaņota transporta dokumenta izstrādi attiecībā uz visiem Eiropas Savienības konteineriem tādā pašā līmenī kā dzelzceļa, gaisa vai autopārvadājumu gadījumā, vienkāršojot arī muitas procedūras tām precēm, kuru iepriekšējais vai nākamais nosūtīšanas galamērķis atrodas Kopienas iekšienē. Mēs arī mudinām Komisiju turpināt centienus un panākt, lai tiktu mainīti Amerikas Savienoto Valstu noteikumi, kas paredz visu mūsu nosūtīto konteineru caurlūkošanu, tā vietā veidojot sadarbību, kuras pamatā būtu pilnvaroto uzņēmumu savstarpēja atzīšana un Pasaules muitas organizācijas drošības standartu ievērošana.

Visbeidzot es gribētu pateikties "ēnu" referentiem, visiem kolēģiem, kas šodien uzstājās, kā arī Transporta un Reģionālās attīstības komiteju sekretariātiem par palīdzību un vērtīgo ieguldījumu šī ziņojuma tapšanā; paldies arī Komisijas un Eiropas Savienības Iekšpolitikas ģenerāldirektorāta B direktorāta darbiniekiem, kuri šajā jautājumā izstrādāja lielisku ziņojumu. Paldies jums visiem, un es ceru, ka rīt mēs gūsim atbalstu, lai varētu turpināt darbu ar šo svarīgo ziņojumu.

Priekšsēdētāja. - Debates ir slēgtas.

Balsojums notiks ceturtdien, 4. septembrī.

19. Kravu pārvadājumi Eiropā (debates)

Priekšsēdētāja. – Nākamais jautājums ir *Michael Cramer* ziņojums (A6-0326/2008) Transporta un tūrisma komitejas vārdā par kravu pārvadājumiem Eiropā [2008/2008(INI)].

Michael Cramer, *referents.* – (*DE*) Priekšsēdētājas kundze, komisāra kungs, dāmas un kungi! Vispirms es gribētu no sirds pateikties "ēnu" referentiem par darbu saistībā ar ziņojumu par kravas pārvadājumiem Eiropā, kā arī Transporta un tūrisma komitejas sekretariātam un it īpaši *Catot* kungam. Sadarbība bija auglīga arī tādā aspektā, ka tā liecināja par komitejas vienprātīgu atbalstu ziņojumam, bez negatīviem balsojumiem vai atturēšanās.

Eiropas iedzīvotāji arvien vairāk cieš no pieaugošās kravu satiksmes, it īpaši uz ceļiem. Viens no mana ziņojuma mērķiem ir ierobežot kravas automobiļu nodarīto postu. Eiropas Komisijas kravu pārvadājumu rīcības plānam, ko tā drīz gatavojas ieviest, ir skaidri noteikti uzdevumi.

Neatkarīgs dzelzceļa kravu pārvadājumu tīkls Eiropā tika nepārprotami noraidīts. Lai cik skaists būtu šis sapnis, vairumā valstu veiksmīgi sadzīvo dažādi dzelzceļa satiksmes veidi, proti, kravas un pasažieru vilcieni brauc pa vieniem un tiem pašiem sliežu ceļiem. Tāpēc, kur vien iespējams, ir jāuzlabo pašreizējās infrastruktūras izmantošana gan tehnikas, gan loģistikas aspektā un, protams, vajadzības gadījumā tā ir jāpaplašina.

Saturīgāks ir ziņojums saistībā ar Komisijas "zaļo koridoru" koncepciju. Pārvadājumi ir jāpārceļ uz videi nekaitīgiem transporta veidiem, tādējādi samazinot ne tikai negadījumu skaitu, sastrēgumus un troksni, bet arī gaisa piesārņojumu un lauku apvidu sagandēšanu. Šajā kontekstā lielāka nozīme jāpiešķir atjaunojamiem enerģijas veidiem, tādēļ ziņojumā īpaši pieminēta vēja un saules enerģija.

Piekrītot principam "maksā lietotājs un piesārņotājs" attiecībā uz visiem transporta veidiem, ziņojumā skaidri pausta arī nostāja saistībā ar diskusijām par *Eurovignette*: turpmāk vairs nedrīkst subsidēt kravas auto pārvadājumus, kas rada lielu piesārņojumu, un ir jāveic pilnīga ārējo izmaksu internalizācija.

(Neapmierināti izsaucieni)

... un jo sevišķi attiecībā uz gaisa kuģiem.

Galvenais mērķis ir novirzīt kravas satiksmi no ceļiem uz dzelzceļu. Šī iemesla dēļ ziņojumā ir pieprasīts, lai dzelzceļos tiktu ieguldīti vismaz 40 % no transportam paredzētajiem ES līdzekļiem. Eiropā pa dzelzceļu pārvadā tikai aptuveni 17 % kravu. Savukārt automaģistrāļu lielvalstī ASV šis īpatsvars ir 40 %. Vienīgi uzlabojot savu dzelzceļa infrastruktūru, ES spēs risināt kravas satiksmes pieauguma problēmu. Dalībvalstu

satiksmes ministriem būtu jālūkojas tālāk par savām nacionālajām perspektīvām un savās valstīs steidzami jāveic ieguldījumi, kas vajadzīgi visai Eiropai.

Svarīga ir arī transporta veidu savstarpējā savienošana. Vajadzīgs arī standartizēts dokuments jūras, dzelzceļa, ceļu un gaisa pārvadājumiem, Eiropas jūras transporta telpa, kurā nav šķēršļu, vairākveidu kravas vienību standarts ne tikai Eiropai, bet arī visai pasaulei, bet it īpaši vajadzīgi ir labāki jūras un upju ostu savienojumi ar iekšzemes ceļu un dzelzceļu tīklu.

Par spīti vienprātīgajam balsojumam mana grupa iesniedza grozījumus, jo atsevišķi komitejas balsojumi bija gaužām sasteigti. Svarīgākais grozījums ir saistīts ar uzdevumu Komisijai noteikt galvenās pārslogojuma zonas un Eiropas dzelzceļa kravu pārvadājumu transporta sistēmas problēmas. Šāda analīze ir vajadzīga, lai varētu bez kavēšanās likvidēt nepilnības dzelzceļa tīklā, tādējādi palielinot tā jaudu. Starp citu, pati Komisija šo ideju vērtē ļoti atzinīgi, un es ceru, ka rīt, balsojumā plenārsēdē, šajā jautājumā tiks panākts vairākums.

Vēlreiz sirsnīgi pateicos visiem kolēģiem par atsaucību.

Peter Mandelson, Komisijas loceklis. – Priekšsēdētājas kundze! Četros paziņojumos, kas pieņemti 2007. un 2008. gadā, Komisija ir iestrādājusi Eiropas kravas transporta sistēmu darbības uzlabošanas stratēģiju. Šajos paziņojumos skarti šādi temati: pirmkārt, ES kravu pārvadājumu programma Eiropas kravas transporta efektivitātes, integrācijas un ilgtspējas veicināšanai, otrkārt, kravu pārvadājumu loģistikas rīcības plāns, treškārt, tāds dzelzceļa tīkls, kurā prioritāte ir kravu pārvadājumiem, un, ceturtkārt, dzelzceļa infrastruktūras kvalitātes daudzgadu līgums.

Esmu īpaši gandarīts, ka par visiem šiem paziņojumiem jūs tagad esat izstrādājuši rezolūcijas priekšlikumu; tas liecina, cik lielu nozīmi Parlaments piešķir šim jautājumam.

Es vēlētos pateikties referentam *Michael Cramer* par ieguldīto darbu, kā arī visiem deputātiem, kas viņam ir palīdzējuši.

Attiecībā uz tonnkilometriem 2001. gada Baltajā grāmatā tika paredzēts, ka no 2000. līdz 2020. gadam kravu pārvadājumi Eiropā pieaugs par 50 %. Nākamgad Komisija šo prognozi atjauninās, taču jau tagad ir skaidrs, ka tā ir bijusi diezgan precīza. Galvenie šīs izaugsmes radītie pārbaudījumi — cīņa pret sastrēgumiem un klimata pārmaiņām, piesārņojošo vielu emisiju samazināšana un energoapgādes drošības garantēšana — šobrīd ir aktuālāki nekā jebkad agrāk.

Tādēļ ir jāizvēlas tādi transporta līdzekļi, kas rada vismazāko piesārņojumu, tomēr ikviens transporta veids, arī autotransports, ir izmantojams gadījumos, kad tas ir visefektīvākais un piemērotākais.

Ir nepieciešams arī uzlabot Eiropas transporta sistēmas efektivitāti, īstenojot tādus pasākumus, kuru mērķis ir ieviest plaša mēroga informācijas tehnoloģijas, vienkāršot administratīvās formalitātes un sekmēt pakalpojumu kvalitāti.

Atzinīgi es vērtēju to, ka ziņojuma projektā Komisija tiek aicināta turpināt īstenot tādu kravu pārvadājumu politiku, kurā lielāka uzmanība ir pievērsta ilgtspējai. Mēs vēlamies izveidot tādu transporta sistēmu, kas būtu uzticama, efektīva un dzīvotspējīga gan finansiālā, gan ekoloģiskā aspektā. Tādēļ esmu pārliecināts, ka par vienu no mūsu domāšanas un rīcības pamatlikumiem ir jākļūst komodalitātei, proti, racionālai un optimālai visu transporta veidu izmantošanai gan atsevišķi, gan kopā.

Turklāt visiem transporta veidiem ir jāatbilst vairākiem kritērijiem, kas ir ļoti svarīgi no konkurētspējas viedokļa. Precizitāte, regularitāte, uzticamība, augsta kvalitāte, resursu pietiekamība, savietojamība un starptautisko koridoru saskaņotība ir dažas no devīzēm, kas jāpatur prātā, piedāvājot virkni pakalpojumu, kuru galvenais adresāts ir klients. Lai Eiropas transporta sistēmu mēs spētu padarīt efektīvāku, ir vajadzīgas gan jūsu rezolūcijas tekstā aprakstītās konkrētās tūlītējās darbības un šo darbību izmaksu pārvaldība, gan citas Eiropas iniciatīvas, piemēram, Zaļā grāmata par TEN-T nākotni.

Georg Jarzembowski, PPE-DE grupas vārdā. – (DE) Priekšsēdētājas kundze, komisāra kungs, dāmas un kungi! Mana grupa atbalsta Transporta un tūrisma komitejas patstāvīgo ziņojumu un tajā ietvertos daudzpusīgos priekšlikumus attiecībā uz kravas pārvadājumiem Eiropā. Eiropas Savienības izaugsmei un nodarbinātībai ārkārtīgi būtiska ir tirgus vajadzībām piemērotu, videi nekaitīgu kravas pārvadājumu pamatnostādņu izveide.

Tomēr man arī jāsaka, ka Eiropas Savienība un tās dalībvalstis ir jāaicina pielikt ievērojami lielākas pūles, lai izstrādātu efektīvas transporta struktūras un tās modernizētu. Mēs to atgādināsim Komisijai, kad veiksim

finanšu vidusposma pārskatu. Skaistas runas nepalīdz, ja Eiropas tīklu modernizēšanai nav paredzēta nauda. Transporta infrastruktūras modernizēšana galvenokārt attiecas uz dzelzceļa transportu. Šajā ziņā prioritāte ir visvairāk izmantoto dzelzceļa koridoru modernizācija un to aprīkošana ar ERTMS pārrobežu Eiropas dzelzceļa satiksmes kontroles sistēmu, lai kravas pārvadājumus bez kavēšanās pārceltu no ceļiem uz dzelzceļu. Tomēr teikšu jums atklāti, komisāra kungs: kad jūs apkopojāt ierosinājumu sarakstu attiecībā uz kravu pārvadājumu pakalpojumiem — es vēl atceros, ka Neil Kinnock jau reiz ierosināja ideju par atsevišķiem kravas pārvadājumu dzelzceļa tīkliem —, jūs kārtējo reizi rīkojāties saskaņā ar Komisijas priekšlikumu "Ceļā uz dzelzceļa tīklu, kurā prioritāte ir kravu pārvadājumiem". Kopš tā laika neviens Komisijā vairs par to nerunā, jo gan jūs, gan mēs zinām, ka nepietiek naudas, lai līdzās normālai, pārdomāti attīstītai sistēmai, kas pielāgota tirgus vajadzībām, veidotu otru dzelzceļa tīklu. Jums kā komisāram pienāktos teikt patiesību — ka ideja par atsevišķu kravas pārvadājumu tīklu ir mirusi. Labāk veidosim pārdomātus divējāda lietojuma tīklus, kurus dienā izmantotu galvenokārt pasažieru vilcieni, bet naktī — galvenokārt kravas vilcieni. Tad mums būs jārisina trokšņa problēma, jo gan Vācijas, gan citu valstu pilsētās, un arī gar Reinu, troksnis naktīs patiešām tracina iedzīvotājus un neļauj viņiem gulēt. Tādēļ runāsim par praktiskiem dzelzceļa trokšņa slāpēšanas pasākumiem, par Eiropas tīkliem un par dzelzceļa tīkla divējādu lietošanu.

Taču vēl svarīgāka ir pārdomāta rīcība loģistikas jomā. Ziņojumā, Cramer kungs, tai ir pievērsts pārāk maz uzmanības. Ir svarīgi, lai dalībvalstis un ES efektīvāk sadarbotos ar nozares pārstāvjiem un pakalpojumu uzņēmumiem, tādējādi nodrošinot kravu pārvadājumu loģistikas labāku izmantojumu. Loģistikas izmantošana neapšaubāmi ir uzņēmumu primārais uzdevums. Viņiem vislabāk ir zināms, kā izmantojamas loģistikas iespējas. Tomēr Eiropas Savienība un dalībvalstis var palīdzēt, likvidējot nevajadzīgus valstu ierobežojumus un — šeit es pilnībā piekāpjos Cramer kungam — izstrādājot, piemēram, standartizētus muitas dokumentus, kas ļautu labāk izmantot loģistikas iespējas. Tāpēc mums ir jāmodernizē infrastruktūra savās valstīs un jāsadarbojas ar nozares pārstāvjiem, lai noskaidrotu labākos transporta loģistikas izmantošanas veidus.

Inés Ayala Sender, *PSE grupas vārdā.* – (*ES*) Priekšsēdētājas kundze! Vispirms es gribētu pateikties Komisijai par Loģistikas rīcības plānu, kurā ir ņemta vērā lielākā daļa no Eiropas Parlamenta iepriekšējiem ierosinājumiem. Gribu pateikties arī referentam M. Cramer par atsaucību un konstruktīvo dialogu. Tas ļāva nonākt pie integrētāka teksta, kurā norādīts, ka loģistikai ne tikai jākalpo vispārējai transporta ilgtspējai un konkrēti kravas pārvadājumu ilgtspējai, bet arī jāveicina mobilitāte, loģistikas risinājumus attiecinot uz visiem transporta veidiem un atbalstot zaļo koridoru — mobilitātes un izdevīguma modeļu — izveidi.

Atzinīgi es vērtēju arī uzmanību, kas pievērsta to esošo dzelzceļa satiksmes tīklu izmantošanai, kuri tiek atbrīvoti pasažieru ātrvilcienu attīstības rezultātā un kurus var īpaši pielāgot kravas pārvadājumiem.

Uzskatu arī, ka ir svarīgi atzīt iekšējo loģistikas platformu un sauso doku lielo nozīmi, kā arī veicināt pilsētas loģistikas attīstību, apņēmīgi stimulējot loģistikas aspektu ļoti interesantajā programmā CIVITAS, kuru mēs vērtējam atzinīgi.

Mēs vēlētos arī pateikties M. Cramer par loģistikas faktora uzsvēršanu attiecībā uz prioritāriem pārrobežu dzelzceļa kravu pārvadājumu koridoriem; šeit kā piemērs jāmin līnija, kas šķērso Pireneju centrālo daļu, kura nākotnē savienos tādas Spānijas loģistikas platformas kā Plaza ar tām, kas atrodas Francijas dienvidos.

Nobeigumā es gribētu vērst Komisijas uzmanību uz ierosinājumu, kura mērķis ir līdz gada beigām izveidot programmu dalībvalstu loģistikas plānu koordinēšanas uzlabošanai, kas palīdzētu izstrādāt efektīvākus veidus pašreizējā resursu trūkuma mazināšanai un šīs ārkārtīgi būtiskās nozares vajadzību apmierināšanai patlaban, kad ekonomiskais klimats, degvielas cenas, nepieciešamība cīnīties ar klimata pārmaiņām, paplašināšanās izraisītā nomaļu problēma un bīstamie darba apstākļi šajā nozarē nozīmē, ka steidzami ir vajadzīgi saprātīgi, novatoriski un interesanti risinājumi, un tos mums var piedāvāt vienīgi vērienīgs Eiropas loģistikas rīcības plāns.

Tāpēc mana grupa atbalsta M. Cramer ziņojumu un viņa iesniegto 4. grozījumu saistībā ar daudzgadu līgumiem.

Erik Meijer, GUE/NGL grupas vārdā. - (NL) Priekšsēdētājas kundze! Dažādos ražošanas procesa posmos produkcija tiek pārvesta uz attālām vietām, un kā gatava prece tā visbeidzot nonāk pavisam citā vietā. Bieži to pārvadā videi viskaitīgākajā veidā — ar kravas furgoniem pa autoceļiem, kas kļūst aizvien noslogotāki. Kravu pārvadājuma apjoma milzīgo pieaugumu, kas vēl joprojām palielinās, ir izraisījusi ar pārvadājumiem saistīto izmaksu pastāvīga samazināšanās. Tas nenāk par labu ne videi, ne drošībai, ne darba apstākļiem, ne dzīvnieku labturībai. Tāpēc mana grupa dod priekšroku pārvadājumu apjoma pieauguma ierobežošanai un tam, lai esošos nepieciešamos pārvadājumus pēc iespējas novirzītu uz dzelzceļiem un iekšzemes ūdensceļiem. Šī vēlme mazāk kategoriskā formā ir atspoguļota Eiropas Komisijas priekšlikumos un referenta M.Cramer papildu ieteikumos.

Tomēr mēs iebilstam pret ierosinājumu dot priekšroku kravas transportam uz pasažieru vilcienu rēķina. Kravas pārvadājumu pieaugums var radīt vajadzību pēc papildu infrastruktūras, lai abi šie veidi netraucētu viens otram. Turklāt es vēlētos vērst uzmanību uz problēmām, kas saistītas ar vienotas Eiropas drošības sistēmas, ERTMS, ieviešanu. Šis ieguldījums dos labumu nākotnē, bet īstermiņā tas radīs problēmas.

Johannes Blokland, *IND/DEM grupas vārdā.* – (*NL*) Priekšsēdētājas kundze, vispirms es gribētu pateikties referentam M. *Cramer* par viņa darbu. Ziņojums ir labs, un es vēlētos izcelt dažus tā aspektus.

Kravu pārvadājumiem ir jābūt neierobežotiem, godīgiem un "tīriem", un Parlamentā noris spraigs darbs, lai to panāktu. Šogad tika atcelti kabotāžas ierobežojumi. Tas bija labs sākums. Šis ziņojums ir ceļš tajā pašā virzienā, un tas ir lieliski. Referents pamatoti norāda, ka pilsētas kravu pārvadājumu loģistikai vajadzīga īpaša pieeja. Ir ārkārtīgi svarīgi, lai Eiropas pilsētas un mazpilsētas neciestu no piesārņojuma. Manuprāt, satiksmes ātruma datorizēta pielāgošana pilsētās ir lielisks instruments, tāpēc es ceru, ka Eiropas Komisija atbalstīs pasākumus un izvirzīs priekšlikumus, lai nodrošinātu kravas transporta vienmērīgu kustību caur pilsētām, bez gaitas regulāras palēnināšanas un paātrināšanas. Tādējādi kravu pārvadājumi kļūs ātrāki un "tīrāki".

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Eiropas Savienības ekonomiskā attīstība un konkurētspēja ir atkarīga no kravu pārvadājumu efektivitātes. Mums ir jāattīsta dzelzceļa infrastruktūra, jūras transporta koridori, ostu infrastruktūra un komodalitāte. Loģistikas infrastruktūrā ļoti svarīgi ir uzlabot savienojumus starp jūras ostām un upju ostām, kā arī iekšzemes dzelzceļa un autoceļu tīklu.

Rumānijas un Bulgārijas pievienošanās ir nodrošinājusi Eiropas Savienībai izeju uz Melno jūru. Donava tagad gandrīz visā garumā ir kļuvusi par Eiropas Savienības iekšējo ūdensceļu. Tas nozīmē jaunas iespējas Eiropas kravu pārvadājumiem. Tomēr es uzsveru, ka kravu pārvadājumu efektivitātes nodrošināšanai ir vajadzīga visu transporta veidu līdzsvarota izmantošana, satiksmes atslogošana, procedūru vienkāršošana, normatīvu stabilitāte, ieguldījumi loģistikas sistēmās un tādās automatizētās transporta sistēmās kā *Galileo*, bet jo īpaši pārvadājumu drošības garantēšana.

Kravu pārvadājumu uzlabošanā dalībvalstis nepietiekami izmanto tādas programmas kā *Naiades* un *Marco Polo*. Tomēr es aicinu Komisiju pievērst uzmanību šķēršļiem, ar kādiem mēdz sastapties autopārvadātāji, šķērsojot atsevišķu dalībvalstu teritoriju, un šeit es runāju par Rumānijas pārvadātājiem.

Michael Cramer, *referents.* – (*DE*) Priekšsēdētājas kundze, komisāra kungs! Ir skaidrs, ka mums ir jāpārdomā arī pašiem savas neveiksmes. Nevar, piemēram, svētdienās nepārtraukti runāt par ilgtspējīgu transportu, bet darba dienās rīkoties pilnīgi pretēji. Šķiet, ka 60% no transportam atvēlētajiem līdzekļiem Komisija līdzfinansējuma veidā novirza autoceļu vajadzībām, un tikai 20% tiek piešķirti videi nekaitīga dzelzceļa attīstībai.

Varētu teikt, ka Eiropā transports ir pārāk lēts, bet videi nekaitīgs transports ir pārāk dārgs. Tas ir saistīts arī ar pamatnostādnēm. Piemēram, visās dalībvalstīs obligāta ir dzelzceļa lietošanas maksas sistēma. Tā attiecas uz katru lokomotīvi, katru sliežu ceļa kilometru, savukārt maksa par videi kaitīgā autotransporta izmantošanu nav obligāta, tās apjoms ir ierobežots, un to piemēro tikai automaģistrālēm un parasti tikai kravas furgoniem, kuru masa pārsniedz 12 tonnas. Jums ir jāmaina šīs netaisnīgās pamatnostādnes, citādi jūs neatrisināsiet ne tās problēmas, kas saistītas ar klimata politiku, ne transporta problēmas. Prognozes liecina, ka satiksme kļūs intensīvāka. Bet kāpēc tā kļūs intensīvāka? Tāpēc, ka tā neko nemaksā.

Tam ir vairāki piemēri. Gribu minēt kādu piemēru no jūsu valsts. Apvienotā Karaliste ik gadu eksportē 1,5 miljonus tonnu cūkgaļas. Aplūkojot importa bilanci, jūs redzēsiet, ka Apvienotā Karaliste arī ieved 1,5 miljonus tonnu cūkgaļas. Mēs varam no tā izvairīties. Mēs varam ierobežot šādus pārvadājumus un izmantot jaudas, kuras mums patiešām nepieciešamas. Mums Eiropā ir jālikvidē daudzas nejēdzības saistībā ar pārvadājumu jaudas izmantošanu, kā arī jāpāriet uz videi nekaitīgākiem transporta veidiem un jāpadara tie efektīvāki, lai, piegādājot cilvēkiem preces, mēs varētu garantēt mobilitāti un vides aizsardzības prasību ievērošanu, jo tas ir svarīgākais mūslaiku jautājums.

Ja nebūs veselīgas vides, tad ne mums, ne mūsu bērniem un bērnubērniem nepiedzīvot tādu nākotni, kādu mēs visi vēlamies.

Priekšsēdētāja. – Debates ir slēgtas.

Balsojums notiks ceturtdien, 4. septembrī.

Rakstiski paziņojumi (Reglamenta 142. pants)

Gábor Harangozó (PSE), *rakstiski.* – Nav šaubu, ka ir nopietni jāuzlabo kravas pārvadājumu ilgtspēja un efektivitāte, jo transporta nozare Eiropas Savienībā ir atbildīga par lielu daļu no CO₂ emisijām. Tā kā šai nozarē ir paredzams ievērojams pieaugums, tās efektivitātes un ilgtspējas paaugstināšana būtu jāuzskata par izdevību attīstīt nozares ekonomisko konkurētspēju un radīt daudzas darba vietas.

119

Tādēļ Eiropas Savienībai ir jāpiešķir pietiekami daudz resursu, lai sasniegtu vērienīgos mērķus: mobilitātes uzlabošanu, transporta veidu savietojamību, energoefektivitāti, naftas patēriņa samazināšanu un piesārņojuma samazināšanu. Tāpēc mēs atbalstām ierosinātā Kravu pārvadājumu rīcības plāna stratēģisko pieeju un mērķus: veicināt kravu pārvadājumu koridoru attīstību, izmantojot dažādus transporta veidus, stimulēt novatoriskas tehnoloģijas un infrastruktūru, padarīt efektīvāku kravas pārvadājumu pārvaldību un sekmēt citu transporta veidu, ne tikai autotransporta, pievilcīgumu. Lai nodrošinātu ilgtspējīgas Eiropas transporta politikas panākumus, mums, protams, jāpatur prātā, cik svarīgi ir stiprināt sinerģiju un komplementaritāti ar citām Eiropas politikas jomām, piemēram, enerģijas un vides politiku.

Dalībvalstu noteikumu savstarpēja saskaņošana un sinerģija ar radniecīgām sfērām ir nepieciešamie priekšnosacījumi ilgtspējīgu un efektīvu kravas pārvadājumu nodrošināšanai.

- 20. Komiteju un delegāciju sastāvs (sk. protokolu)
- 21. Deputāta neaizskaramības aizstāvēšana (sk. protokolu)
- 22. Nākamās sēdes darba kārtība (sk. protokolu)
- 23. Sēdes slēgšana

(Sēdi slēdza plkst. 23.50.)